

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΩΝ

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ 1986

★ Σύντομη παρουσίαση από τον Παναγ. Παπαχααραλάμπους
φιλόλογο καθηγητή

Ι. ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ—
ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ:
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙ-
ΠΤΩΣΕΙΣ
ΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕ-
ΣΕΙΣ, σελ. 63. Βραβείο λο-
γοτεχνικού διαγωνισμού «Φ.
Σ. ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»
ΑΘΗΝΑ 1986

—Λογοτεχνικά κείμενα του εκλεκτού και αισθαντικού ποιητή Τάκη Κολιαβά—Μωλιότακη έχουν παρυσίσει και άλλοτε στον τοπικό μας τύπο.

Είναι απ' τους συγγραφείς εκείνους που κάθε φορά φέρνουν και νέα μηνύματα στους ανθρώπους της εποχής μας και ακολουθούν μια πορεία ανοδική και ελπιδοφόρα.

Κατάγεται απ' το Μώλο Φθιώτιδας και διαμένει από χρόνια στην Αθήνα. Το έργο του είναι πλουσιωτάτο τόσο στον ποιητικό όσο και στον πεζό λόγο. Είναι ο κύριος εκδότης και συντάκτης της εφημερίδας «Μωλιότακα Νέα», που κυκλοφορεί με ταξύ των συμπατριωτών του στην Αθήνα και ευρύτερα στον ελλαδικό χώρο. Το παραπάνω έργο του είναι το δέκατο τέταρτο στη σειρά των εκδόσεών του. Έχει τιμηθεί με βραβείο ποιητικού λόγου στο λογοτεχνικό διαγωνισμό που είχε προκηρύξει το 1985 ο «Φιλολογικός Σύλλογος Παρινασσός» Αθηνών.

Ετσι το βραβευμένο αυτό έργο με τον τίτλο «Καθημερινές περιπτώσεις» τυπώθηκε πριν λίγο καιρό σε διδύλο με το πραγματικό όνομα του ποιητή, γιατί στο διαγωνισμό είχε υποβληθεί με το ψευδώνυμο «Άρης Αιολικός».

Στην έκδοση του αυτή ο Τάκης Κολιαβάς—Μωλιότακης καταχώρησε εξήντα ποιητικά του κείμενα γεμάτα σθένος, βαθειά εμπειρία και λυρικό παλμό, που πηγάζει α-

πο ένα σωδαίο χρέος να υπαρέτσει την αλήθεια, τον άνθρωπο και τη ζωή.

Τα θέματα των ποιημάτων του είναι διαλεγμένα απ' τη σύγχρονη πραγματικότητα και απεικονίζουν θέσεις και αντιθέσεις ιδεολογικές και ψυχικές του συγγραφέα απέναντι στο πνεύμα και στην επιβολή που ασκεί η καθημερινότητα στα διώματα των ανθρώπων. Καθένας μας έχει τις στιγμές του, έχει τις περιπτώσεις του, έχει τα προβλήματα και τις συγκαιρίες του. Απ' το πώς θα δώσει διέξοδο και πώς θα δώσει την πλεύση στο διάβα της ζωής του θα εξαρτηθεί η συνέχεια και η μελλοντική του έκβαση.

Εδώ ο συγγραφέας έρχεται με τα ποιητικά του σελαγίσματα να προσφέρει την συμπόρευση, τη σύμπτυξη και τον πνευματικό του στοχασμό σε κείνους, που πασχίζουν να βρουν κάποιο άλλο νόημα σ' αυτό τον κόσμο και να χαράξουν κάποιο άλλο δρόμο μακρύτερα απ' τους γνωστούς και συνηθισμένους.

Ο Τάκης Κ.—Μ. δεν ξεφεύγει απ' τα κλασσικά σχήματα στην ποίησή του. Εποικυφράζεται με σιγουριά και εκσυγχρονίζει σχήματα και τύπους που τα τελευταία χρόνια φαίνεται να γίνονται αντιπαθητικά στο πολύ αναγνωστικό κοινό. Τα ποιήματά του διαβάζονται άνετα, προβληματίζουν και αφυπνίζουν συναισθήματα και σκέψεις. Η καταχώριση στις σελίδες του διδύλου του γίνεται: κατά μία μεθοδική και πρωτότυπη σειρά. Στο πρώτο μέρος περιλαμβάνονται είκοσι ποιήματα με δυό στροφές, στο δεύτερο μέρος δεκατέσσερα ποιήματα με τρεις στροφές και στο τελευταίο μέρος ποιήματα με διάφορα αριθμό στροφών.

—Αυτή η κλιμάκωση ασφαλώς είναι και συνάρτηση του περιεχομένου καθενός στιχουργήματος κι ακόμα δοηθά στη χειραγώγηση του αναγνώστη απ' το απλό ξεκίνημα μέχρι στις δυσπρόσιτες εξάρσεις σε θέματα πιο θεωρητικά και αξιολόγα.

Απ' τα ποιήματα της νέας συλλογής, σαν δείγμα γραφής, μεταφέρουμε αυτό που έχει τίτλο.

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ Τ' ΟΥΡΑΝΟΥ

Το χαμόγελο τ' ουρανού χράγ-
γισε τη γή
αναστασιμός και σκίρτημα στα
κοιμισμένα φύλλα
Και μέσα απ' την υπέριττη του
δάσους συλλογή
νότα πουλιού ξεχύθηκε και θά-
μνου ανατριχίλα.
Το χαμόγελο τ' ουρανού μαστί-
γιο στη σιγή
η μέρα δένει την τροχιά της
στο φυσικό της
Παίρνει τα δεκανίκια της κι η
ισούδια πληγή
και βγαίνει στον μαρτυρικό κα-
θημερινό της δρόμο.
(σελ. 9)

Συγχαίρουμε τον φίλο ποιητή Τάκη Κολιαβά—Μηλιότακη για τη νέα του ποιητική έκδοση μαζί και για τη βράβευσή του και του ευχόμαστε ολόψυχα πάντα επιτυχία στους συγγραφικούς του στόχους.

«Η ΕΡΕΥΝΑ»

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΡΙΚΛΩΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 30 Ιανουαρίου 1987

Τάκη Κολιαβά - Μωλιोटάκη
«ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ»

Είναι τό δέκατο τέταρτο διδύο τοῦ πολυβραβευμένου ταλαντοῦχοῦ ποιητῆ καὶ πεζογράφου Τάκη Κολιαβά - Μωλιोटάκη πού κυκλοφόρησε.

Ὁ ποιητὴς μᾶς ἔχει δώσει πολλά δείγματα τοῦ πηγαίου ταλέντου του. Ἡ ποίησή του ἐκφράζει σέ στίχους καλὰ σημευμένους, τὴν ἀγάπη, τὸν πόνο, τό σεβασμὸ, τὴν παράδοση, τὴν νοσταλγία γιὰ τίς ἀξίες τῆς ζωῆς καὶ τὸν κόσμο τοῦ μόχθου.

Ἡ ποίηση γιὰ τὸν ποιητὴ εἶναι ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ του καὶ ὁ ποιητὴς δὲν μᾶς δίνει τὰ ποιήματά του μόνο, μᾶς δίνει ἕνα κομμάτι τῆς καρδιάς του καὶ μᾶς τὴν δίνει μὲ τὴν εὐγένεια τῆς φυχῆς του πού τὸν διακρίνει.

Ποιητὴς μὲ πλούσια αἰσθηματά καὶ φαντασία ὁ Τάκης Κολιαβάς ἀγαπᾷ τὴν ποίηση καὶ τὰ ποιήματά του ὅπως μᾶς λέει ὁ Ἀριστοτέλης στὰ ἠθικά του Νικομάχεια «ὑπεραγαπῶσι γὰρ οἱ ποιηταὶ τὰ οἰκεία ποιήματα στέργοντες ὥστερ τέκνα».

Εὐνοειδιστὰ καὶ στοχασμὸς χαρακτηρίζει τὴν ποιητικὴ του συλλογὴ, ὁ λόγος του ἔχει ἀρμονία, λυρισμὸ, φιλοσοφία, πνευματικότητά πού ἀρδεύει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀναγνώστη.

Εἶναι ἰδεολόγος τῆς ποιητικῆς παράδοσης, τό τραγούδι του προσεκτικὰ ἐπιλεγμένο καὶ σημευμένο μὲ τοὺς στίχους του, συγκινεῖ τὸν ἀναγνώστη.

Ἕνας ποιητὴς ἀπλὸς καὶ ἀπείριπτος, χωρὶς καμιά προσπάθεια καὶ ἐπιτήδευση, μακριὰ ἀπὸ κάθε ἀποπροσανατολισμὸ τοῦ ἀναγνώστη, ἕνας ἀληθινὸς ποιητὴς πού μὲ τοὺς στίχους του, τὴ λυρικὴ του ἔ-

ξαρση καὶ τὴν ποιητικὴ του γλώσσα ἐκφράζει τὸν συναισθηματικὸ του κόσμον καὶ στέλνει τὰ μηνύματά του στὸν ἀναγνώστη.

Ὅλες ὅπως καὶ αὐτὴ ἡ ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ Τάκη Μωλιोटάκη - Κολιαβά, εὐαγεῖται ποίηση καὶ ἑλληνικότητα. Σὰν πραγματικὸς ποιητὴς καὶ δημιουργὸς διερμηνεύει τοὺς λαϊκοὺς πόθους, ἐμπνέει ἐλπίδες, ἐκφράζει προσδοκίες, φόβους καὶ ἀνησυχίες τοῦ λαοῦ καὶ μέσα στοὺς στίχους του ἀκαλύπτεται ἡ φωνὴ τοῦ ἴδιου τοῦ λαοῦ.

Τὰ ποιήματά του σέρνουν μέσα τους ἕνα πηγαῖο λυρικὸ συναίσθημα καὶ ὄχι προκατασκευασμένο, καὶ αὐτὴ τὴ συναισθηματικότητά καὶ τό λυρισμὸ του τὴ μεταγγίζει μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ ἀναγνώστη.

Τὸν ποιητὴ Τάκη Κολιαβά - Μωλιोटάκη τὸν ἔκριναν εἰδήμονες κριτές καὶ κριτικοί. Δὲν εἶναι εὐκόλιν νὰ κρίνει κανεὶς ἕνα καταξιωμένο ποιητὴ, γιατί κρίνοντάς τον κρίνει μιὰ ποιητικὴ φυσιογνωμία, ἕνα δημιουργό.

Ἕνας ἀναγνώστης δμως πού δὲν ἔχει τέτοιες δεξιότητες καὶ δὲν ἔχει ἀξιώσεις κριτικοῦ καὶ δὲν ξέρει ἀπὸ τυπικά καὶ κανόνες τῆς κριτικῆς, γράφει χωρὶς νὰ τὸν βασανίζουν εὐθύνες καὶ τυπικότητες, ὅπως νοιώθει καὶ ὅ,τι νοιώθει σὰν μῆνυμα τοῦ ποιητῆ.

Καὶ ὁ ὑπαφαινόμενος πού δὲν εἶναι κριτικὸς, τό ἴδιο κάνει νοιώθοντας ἰδιαιτέρη ἱκανοποίηση, γιατί ὁ καταξιωμένος αὐτὸς ποιητὴς εἶναι καὶ Ραυμελιώτης.

ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ — ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ
ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ
(Σελίδες απο την παλιά ζωή του Μώλου)
Γράφει ο κ. ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ

Είναι το δέκατο πέμπτο βιβλίο που καταξιωμένου και πολυβραβευμένου ποιητή και συγγραφέα Τάκη Κολιαβά — Μωλιότακη. Άψογα και καλοισθητό και με την πείρα και γνώση που διαθέτει ο συγγραφέας μέσα στις εκατόν πενήντα οχτώ σελίδες του βιβλίου του βλέπει κανείς το πάθος και τη νοσταλγία του συγγραφέα για το χωριό και τη ζωή του χωριού του και τόσο εύστοχα το τυτλοφορεί: «Μνήμες και Γραφή».

Μέσα σ' αυτές τις σελίδες του μας ξεναγεί νοερά σε πανηγύρια, ξωκκλήσια, σε γιορτές και μεγαλογιορτές όπως τα Χριστούγεννα και Λαμπροήμερα και σε άλλες εκδηλώσεις του χωριού με ζωντανές παραστάσεις που τις ξαναζούμε.

Το βιβλίο αυτό έχει ιδιαίτερη αξία γιατί κυκλοφορεί σε μία εποχή που απομακρυνθήκαμε από τις ρίζες μας και είναι μία παρηγοριά ότι υπάρχουν ακόμα άνθρωποι λάτρεις της πατρικής γης και της παράδοσης και μας φέρνει κοντά στη ζωή του χωριού και μας κάνει να την ξαναζούμε.

Είναι ακόμα το βιβλίο αυτό ένα αντίδωρο προς το χωριό που πρωτάειδε το φως του ήλιου. Έζησε, γνώρισε τη ζωή του κόσμου αυτού και γιαυτό μπορεί και μεταφέρει τους κραδασμούς και τα μηνύματά του σπάκια και ζωντανά στον αναγνώστη.

Μας μεταφέρει σε τόπους και ανθρώπους με ζωντανά τα ήθη

και έθιμα της κοινωνικής ζωής, σε μία άλλη εποχή που έφυγε ή φεύγει και τόσο τη νοσταλγούμε. Μας φέρνει μνήμες του χωριού που έζησε και που τώρα αναθυμιάται με νοσταλγία και γράφει για τους επιζώντες αλλά κυρίως για τους νέους στους οποίους απευθύνεται.

Τερπνός αφηγητής και επιτηδαιος παρατηρητής ο συγγραφέας Τάκης Κολιαβάς Μωλιότακης με άρτια αφηγηματική τέχνη και με ύφος γλαφυρό κρατάει τον αναγνώστη σε εγρήγορση, τον κάνει κοινωνό των σταχασμών του και τον καταβυθίζει στον εσωτερικό του κόσμο.

Με ύφος απλό, αβίαστο και γλαφυρό άνετα και έντεχνα μας παρουσιάζει όλο του το έργο. Τα είδωλά του τα παρουσιάζει με μία αφηγηματικότητα, με μία πλοκή και έκφραση στον αναγνώστη σαν να του είναι γνωστοί και οικείοι του.

Καρδιακόπος ο συγγραφέας και με την παρατηρητικότητα που τον διακρίνει ανευρίσκει τις χορδές της καρδιάς του αναγνώστη, τον συναρπάζει και τον κάνει να βρίσκεται σε μία εναγώνια εγρήγορση ως που να φθάσει στο τέλος.

Ένας μεγάλος έπαινος αξίζει στο συγγραφέα και στην Ένωση Μωλιωτών που ανέλαβε την έκδοση αυτού του βιβλίου και θα μείνει μνημείο του χωριού τους και της Ρουμελιώτικης ζωής.

ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ - Ποίηση - Αθήνα 1986
ΓΙΩΡΓΗ ΒΡΕΛΛΗ

Ο Αθηναίος ποιητής Τάκης Κολιαβάς-Μωλιότακης κυκλοφόρησε το 14ον βιβλίο του με τίτλο «Καθημερινές περιπτώσεις». Πρόκειται για τη συλλογή που θραβεύτηκε το 1985 στο λογοτεχνικό διαγωνισμό του φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός». Σελίδες 65, Ποιήματα 60 σε παραφορσικά, στίχα και σε ποικιλία ρυθμών και μέτρων. Εξώφυλλο από το «Νάσα Παπαλελούδη».

Και πρώτα πώς βλέπει την ποίηση. «Ποίηση, τ' ολόγλυκο φιλή—της πιστής ιαόβια ερωμένης,—στό κλωγί, το ξενιαστο πουλί,—της αμυγδαλιάς της ανθισμένης». Και ο ποιητής, δημιουργός με τόν πόνο. «Πόνος μπροστά μου ωκεανός,—καρδιά φτωχή μου.— Ένας σταυρός τμή καθενός,—κι όλοι δικαί μου». Καρτερεί χαρά και παλεύει στις συμπληγάδες νοσταλγίες και προσδοκίας. «Τώρα που από κορμί θατιά, τού χρώμα οι συμφορές—χούμψαν, μαύροι γύπες.—Πασκίζω λίγες νοερά να ξαναϊδώ χαρές—μεριάζοντας τις λύπες».

Ποίηση ποιότητας, στην οργία πρυτανεύει η αλήθεια —για να γράφονται χαμόγελα από περασμένα χείλια». «Μές στην αδύναμη αγκαλιά μου—κράτησε ολάκερη την πλάση.—Οι άνθρωποι και τα όνειρά μου—ω πόσο μ' έχουν ξεγελάσει».

Ο Τ.Κ. ανιχνεύει την καθημερινότητα και δείχνει πολύ προσηλωμένος σταύς προβληματισμούς, τούς καθημους της ζωής, την προσοχή τις έγχεις που όσα νάναι βολύκαιν προσομικά τούς οραματισμούς του. «Μές αποτυπώνει τόν παλμό της ζωής, και πάνω σ' αυτή διγρά και απωχάζεται πεμπώσεις. «Πόσο γελούν και χαιρούνται και πόσο αναστενάζουν». «Αρίστος

στό στήθια μας ένας καημός κουφός».

Μένει άνθρωπος ο ίδιος κοντά στον άνθρωπο, δίνοντας, τό συμπονετικό παρών στις κρυφές και φανερές εκδηλώσεις. «Ρόδα μας θάζεις μιάν αυγή κι ύστερα μάς σκορπάς—φύλλα φθινοπωριάτικα, στη λάσπη και στ' αγκάθια». Τόν τυραννεί η μοναξιά. «Σπής νύχτας τ' αργοκύλισμα θάρυπνη συλλογή». «Έρχονται «στιγμές» που δε μπορείς—για δικές σου να τις λογαριάσεις».

Μάς συγκίνησε τό ψυχογραφικό του πορτραίτο. «Η ζήση μου όλη ένα μικρό κι ασήμαντο βιβλίο—με ταπεινή υπόθεση στο δράμα της κλειστή.—Στό κείμενό του, ηρωικό, δε στέκει μεγαλείο—κι απ' όλες τις οελίδες του καμιά η ξεχωριστή.—Και μές σ' αυτό τ' ασήμαντο, τό ταπεινό βιβλίο—πού οι μέρες μου μονότονες γράφτηκαν και θαριές—της μούσας τό ξεχωριστό και μόνο μεγαλείο—της ρίμας μου σημάδεψε τις σκόρπιες μολυθίες».

Κι αλλού συμπληρώνει. «Κυνηγημένη ανθρώπινη ψυχή στριφογυρίζει—πάνω στην προίωνια κι ασύχαστη τροχιά.—Κι όπως σε φοβερίζουνε, γυρνάς και φοβερίζεις—αλόγιστο στοιχείο και αν.—της φύσης τό στοιχείο». «Και αν ψυχή π' απόμεινες τού κόσμου ορφανή». «Η μοίρα η ανθρώπινη η μουσικότητα, σε αγκαλιάζει η ενδόμυχη εξομολόγηση και η αισθητική συγκίνηση και γενικά η αρμονία στον ποιητικό λόγο που ξέρει να τόν σέβεται και πιστά να τόν υπηρετεί.

Ενδοσκοπεί αντικειμενικά τόν εαυτό του σε χώρους φιλοσοφικούς, έκστασης και σε τοποθετήσεις. Από τις αυθόρμητες και ειλικρινείς στροφές φαίνεται ότι ζητά τη φυγή, τη λύ-

τρωση, τήν αναπόληση, μιά διέ-
ξοδο στις πνευματικές κατακτῆ-
σεις. Γι' αυτό επιθυμεί άλλους
κόσμους ιδεατούς, διαυγείς και
εξαύλωμένους, με προορισμό
θείκό. «Ευλογημένη, ισόβια πού
στάθηκες ελπίδα—κι ας μή πο-
τέ, κάποια μικρή, δέν πρόσφε-
ρες χαρά».

Πολύ φορτισμένος έμπνευση
ο στίχος και δουλεμένος και
στην ουσία και τή μορφή. Πολ-
λές φορές ακροσταλιάζει επι-
γραμματικός με φωτερὰ μηνύ-
ματα. Ανεπιτήδευτος, συντρο-
φεύεται με μεταφορές και πα-
ρομοιώσεις πού συναρπάζουν.

Φύση ρομάντικη ο Τάκης Κο-
λιασάς, εύαισθητη ύπαρξη. Φυ-
σιοάτρης παθιασμένος λα-
τρεύει τήν ομορφιά και τίς φυσι-
κές γραφικότητες. Τρυφεράδα
μεγάλη κι αθρότητα στήν
ανθρώπινή του ποίηση. «Τό χα-
μαγελιό τ' ουρανού ακράγγιξε
τή γή—ανασασμός και σκίρτημα
στά κοιμωμένα φύλλα. Και μέσα
απ' τήν απέριττη τού δάσους
συλλογή—νότα πουλιού ξεχύ-
θηκε και θάμνου ανατριχίλα».
Τραγουδάει τ' ασημαντα, τὰ
ανώνυμα. «Αποξεχνιέμαι τ' ου-
ρανού κοιτάζοντας τὰ μάκρη,—

τό λουλουδάκι τό μικρό στήν
άκρυσ τῆς γῆς. Και τή φωλιά πού
κρέμασε στού κλωναριού τήν
άκρη—τό φτερωτό κι ανέμελο
ζευγάρι τῆς στοργῆς».

Μέσα στον ωκεανό του βίου
και στο χαλασμό ο Τ.Κ. αφήνει
τό σύνθημά του, κίνητρο συνά-
γερμού και ειρηνικής συνύπαρ-
ξης κάλεσμα, σάν άνθρωπος τῆς
εποχῆς μῆτολισσένος ερματι-
σμένες αξίες και ιδέες και ορ-
θούς σκοπούς. «Η απαντοχή μα-
τώθηκε στή σκοτεινή γωνιά—κι
άλλο δε μένει τίποτα πού νά τό
περιμένει.—Οι προσδοκίες λύ-
γισαν, ρόδα στήν παγωνιά—κι ού-
τε πού ζει η παντέρμη ψυχή κι
ούτε πού θγαίνει».

Απόρροια τῆς κρατούσης
απαράδεκτης κοινωνικής και οι-
κονομικής κατάστασης η κάποια
αποθάρρυνση. «Και λογαριάζω
ανώφελα πώς χάνω τόν καιρό—
κι ίσως θάταν καλύτερα σι
άγνωστο νάχα φύγει». Δέν λει-
πουν και οι μεταφυσικές πηή-
σεις. «Πεθαίνουνε οι άνθρωποι
και φεύγουνε μαζί—τὰ πράγμα-
τα πού είχαμε κάποτε αγαπήσει.
Ο καθένας μας θρίσκει τήν περι-
πτωσή του και συνταξιδεύει μαζί
με τόν ποιητή».

Η ΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 15-5-1987

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ποίηση 1986

Από τόν ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑΒΙΔΑ

Περίτεχνος ο παραδοσιακός στίχος του Τ.Κ.Μ. και στις «Καθημερινές Περιπτώσεις», πράγμα που σημαίνει κι αξία βραβευμένος στο λογοτεχνικό διαγωνισμό ποιητικού λόγου Φ.Σ. Παρινασός 1985, για τη «μουσική» του, για την «εύρηματικότητα» της «ομοιοκαταληξίας» του και γενικά, για την «ποικιλία ρυθμών και μέτρων» όπως αναφέρεται στο σκεπτικό της κριτικής επιτροπής.

Κι ενώ η λυρική όμορφη σ' αυτή την ποίηση είναι φανερή, δεν θα μπορούσε εύκολα να πει κανείς ότι κάτω απ' την αμεσότητα του παιραδοσιακού της χαρακτήρα δεν είναι έστω κι έμμεσα φανερό και τό στοιχείο εκείνο που δίνει στη σύν-

θεση των «Καθημερινών Περιπτώσεων» μια μοντέρνα απόχρωση.

Ο Τ.Κ.Μ., απορροφώντας μέσα του τη γύρω καθημερινή πραγματικότητα πετυχαίνει να μάς την ξαναδώσει απόλυτα διαχρονική, μέσα κι από μια φιλοσοφική χροιά στο περιεχόμενο. Η ζωή, ο θάνατος, η φύση, ο κοινωνικός προβληματισμός γενικά για το μέλλον του ανθρώπου, είναι τά θέματα που συνηγορούν στην αξία και τη γνησιότητα της ποίησής του. Μια υπερευαίσθησα κι ένα παράπονο διακατέχει τόν έσωκοσμο του ποιητή μπροστά στο μέγεθος της εγκατάλειψης του ανθρώπου από τόν άνθρωπο:

«Έτοιμο τό παράπονο, δροσιάς σταλαματιά
στού ροδανού τ' άκρόφυλλο, μέσ απ'ής αλγής τό πούσι.
Καί λείπει ή καλοκάγαθη κι εύγενική καρδιά
τόν πόνο νά συμμεριστεί καί τ' άδικο ν' άκούσει».

Είναι στιγμές, που αυτό τό μέγεθος της ανθρώπινης αδιαφορίας για τ' άνθρωπινα, κάνει τόν άνθρωπο της μοναξιάς και της εγκατάλειψης νά νοιώθει ότι παίρνει τη θέση ενός νεκρού. «Ότι δηλαδή, σέ σύγκριση μ' αυτόν που δεν υπάρ-

χει, ο ίδιος υπάρχει τόσο μόνο όσο χρειάζεται για νά διώνει την ανυπαρξία του. Στο πεπαιδωμένο αλτρουισμό αυτού του ανθρώπου μπαίνει ο ποιητής για νά μάς δώσει παραστατικά τό κενό του σέ πρώτο πρόσωπο:

«Είμαι νεκρός στήν κόμαρα, τά μάτια μου κλειστά,
μαρμαρωμένα δάχτυλα κι άμύλητα τά χείλη.
Η σκέψη που σταιμάτησε, δέν προχωρεί μπροστά
άπό τών άναμνήσεων τό σκοτεινό κοιμητήρι.
Έξω απ'ήν άπολύττερη συγαλινή βροχή
γρικιέται ένας άργόσυρτος κοημός και κάποιος θρήνος
καί φτάνει ή πικραμένη μου νά σκέφτεται ψυχή
πώς είμαι ο νεκρός έγώ καί μέ κοιτάζει εκείνος».

Αυτοί που νέκρωσαν την υπαρξιακή μας ικιμάδα, νέκρωσαν ταυτόχρονα και την υπαρξιακή ικιμάδα του φυσικού μας περιβάλλοντος στ' όνομα πάντα ενός καλτικού πολιτισμού, υπαγορευμένου απ' τό κυνήγι

του υπερκέρδους της λεγόμενης καπιταλιστικής κοινωνίας της εποχής. Έτσι χάσαμε τα σύμβολα της φύσης που έκαναν άλλοτε ειδυλλιακές τις μέρες μας, για να γίνουμε ένα με τό σίδερο και τό τσιμέντο, όπως διαπιστώνει ο ποιητής:

«Κι αν έφτασε ως τις μέρες μας, τώρα ή μπουριά δέ ζεί,
στη θέση της οικοδομή πέτρινη έχουν στήσει.
Πεθαίνουμε οί άνθρωποι και φεύγουνε μαζί
τά πράγματα που είχαμε κάποτε αγαπήσει».

Καταγράφοντας τή νοσταλγία του στις «Καθημερινές περιπτώσεις», ο Τ.Κ.Μ., τό κάνει απλά, υποδληπτικά, με ύφος που θυμίζει τό δημοτικό μας τραγούδι, τ' αξιο να μένει

σταύς αιώνες. Πιό συγκεκριμένα, δίνοντας ψυχή στ' άμυχας, στέλνει τό χαϊρετισμό του μ' ένα σύννεφο, σ' ότι αγάπησε ποια, στις ίδιες του τις ρίζες:

«Μικρό άπαλό μου σύννεφο, για μέ αν δέ σ' έχουν στείλει
εδώ από τόν τόπο μου π' έλο για κεί ριγώ,
όδευε κείθε, μιλά τους με τά γλυκά σου χείλη
πώς σ' έστειλα ψηλάρμενο χαϊρετισμό μου, έγώ».

Σημαία του πάντα, ή αγαθότητα της φύσης. Ο καμβάς της, προσφορά απλώς στην καρδιά του, να κεντάει τόν πόνο της, τή στιγμή που σκάει ο ήλιος της αλήθειας στο «Πρωϊνό της Κυριακής». Ο ή-

λιος μέγα σύμβολο Δικαιοσύνης, αφού αναστέλλει φώς του για όλους. Παρακολουθώντας λοιπόν τήν τροχιά του ο ποιητής υπογραμμίζει τήν «καλοσύνη» του:

«Κι όπως ψηλώνει ο δρόμος του από φόντο τ' ουρανού
κοιτώντας τή θλιμμένη γή, με καλοσύνη στέκει.
Σκορπίζει τις άχτίτες του στον πλανημένο νομό,
να μάθει, φωταστέφανοι του δίκιου, να τις πλέκει».

Ο ήλιος του ποιητή δεν είναι βέβαια εκείνος του δημοτικού τραγουδιού που τόν καταριόταν ή εργατιά, γιατί άργούσε — λέει — να βασιλέψει, με αποτέλεσμα οί ώρες του μόχθου της να ναι πολλές κι άδασταγες. Είναι αυτός που μέσα απ' τούς αγώνες και τό αίμα τών δουλεταράδων αποκαταστάθηκε και πάλι στον άληθινό του συμβολισμό που ναι συμβολισμός της ζωής. Τώρα είναι «ο διγλάτορας της ταπεινής ξωπάρικης δουλειάς/ πάνω απ' τό στάχυ του σταιριού, του σταφυλιού τή ρόγα». Τώρα

συγκατανεύει «να ναι ή δουλεψη βαριά/ κι ή πανανθρώπινη πληγή πίο λίγο να δοκρύζει».

Κι ενώ καταποντίζεται ή έποχή μας, μπροστά στον έρχομό μιάς άλλης, ο ποιητής βοηθά με τό τραγούδι του να βγει ο άνθρωπος με όσο γίνεται λιγότερες πληγές απ' τά συντρίμια της. Δεν παύει λοιπόν ούτε στιγμή να τόν έμψυχώνει στον άνηφορικό δρόμο της αλήθειας, να τόν συμβουλεύει, έμμεσα ή άμεσα, να τόν ανασταίνει, μπροστά στο αύριο που ημερώνει:

«Πρέπει να δρείς τό μυστικό ντορό να μπείς βαθιά
στο επίκεντρο της παρακμής και της μεγάλης χλεύης.
Κι ως πίσω από τήν ίδια ταμπουρωθείς καρδιά
έπιμονα παλεύοντας να έλπίσεις πώς θ' άνέβεις».

Ἡ ζωὴ, μὲ τὸ σπόρο τῆς
ἀθανασίας μέσα της, ἀποτελεῖ
ἱερό αὐτοσκοπὸ τῆς ὑπαρξης.
Εἶναι ἡ θεὰ πού εὐλογεῖ τοὺς
ἀγῶνες τῆς ἀνθρωπιδας, ἔτσι ὅ-
πως αὐτοὶ ἐκφράζονται μέσα
ἀπ' τὴν ἀληθινὴ ποιησι. Κάτω
ἀπ' τὸ βάρος αὐτῆς τῆς ὕψης
στήρια προσευχῇ:

«Σ' εὐχαριστῶ πού μούδωσες τὸ φῶς, τὴν ἀσπίδα
τῇ φρόνησιν καὶ κρίνω,
τὴν ἀπειραντοσύνη σου, ἀτέρμονη ζωὴ
ὡς τὸ μικρὸ σου κρίνω».

Κι ὁμως, ἐνῶ αὐτὴ εἶναι
στὴν ἀπλότητά της ἡ ἀξία τῆς
ζωῆς, ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος,
ὄντας ἔξω ἀπ' τὸ ἀληθινὸ της
νόημα, ἐξαιτίας τῆς διαστροφί-
κῆς ἀπληστίας τῶν ἰσχυρῶν
τοῦ κακοῦ, ζεῖ μέσα στὸ παρὰ-
λογο. Ἔτσι ὁ ποιητής, συνεχι-
στὴς τοῦ Προμηθέα, προσπαθεῖ
νὰ τὸν λυτρώσει γιὰ νὰ βρεῖ κι
ὁ ἴδιος τὴ γαλήνη του. Γιὰ νὰ
μὴν πονᾷ, μπροστά στὴ δυστυ-
χία καὶ τὴν ἐξαθλίωση, τὸν πό-
νο τοῦ καθένα:

«Πόνος μπροστά μου ὠκεανὸς
καρδιὰ φτωχὴ μου.
Ἕναις σταυρὸς τοῦ καθενὸς
καὶ ὅλοι δικοὶ μου».

Παρακολουθώντας τὸ δρά-
μα τῶν λαῶν πού ἀγωνίζονται
γιὰ τὸ δικιο καὶ τὴ λευτεριά
τους, γιὰ τὴν εἰρήνη πάνω στὸν

πλανήτη, καταγράφει τὸν παλ-
μό τῆς καρδιάς του γιὰ νὰ
μπεῖ σέ γλώσσα διδλική:

«Τὰ ἐφτά παιδιὰ της ἡ Ραχὴλ
μάταια σπὰ ἐρεῖται ἀναζητάει.

Παραστρατημένο Ἰσραὴλ
τόση καταισχυνὴ ὡς πού θὰ πάει
Τουρκοκύπρια μάναι ἡ Φοράχ
καὶ ἡ χαροκαμένη κυρά Ρήνη.

Δέονται στὸ Θεὸ καὶ τὸν Ἀλλὰχ
γιὰ τὴ λευτεριά καὶ τὴν εἰρήνη.
Τῆς παραφροσύνης ὁ σκορπιὸς
δάγκωσε βαθιὰ καὶ ἔγινε σῶλος,
τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα ὁ Ἀσκληπιὸς
ἀπ' τὸν ποιητὴ, δέν θὰ ἔναι ἄλλος»

Πίστη, λοιπόν, βαθιὰ, τοῦ
ποιητῆ, στὸν ἑαυτὸ του. Ὁ λό-
γος του θαυματουργό βοτάνι
πού θεραπεύει συνειδήσεις καὶ
ἀπαλύνει τὸν πόνο. Ἔτσι συ-
νεχίζει:

«Λύρα καλοκούρδιστη, καιρὸς

νὰ σταθεῖς στὸν ἄνθρωπο ἀντίκρι.
Κι ἔναις ἀπὸ σένοι, πρυφερὸς
ν' ἀκουστεῖ σκοπὸς στὴν τόση
πίκρα».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ποιησι τοῦ
Τ.Κ.Μ. Ἀγνή λυρική φωνὴ πού
ὕφαινει ἀγωνιστικὰ στὴ μελω-
δία της, τὴν προσδοκία τοῦ
κόσμου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

ΣΤΗ ΛΥΠΗ

Στὸ σταυροδρόμι τῆς ζωῆς σ' ἀπάντησα νωρὶς
καθὼς τὰ ρόδα μιᾶς χαρᾶς ἐπάσχιζα νὰ δρέψω,
στὰ βήματά μου μπλέχτηκες καὶ μ' ἀκολούθησες χωρὶς
νὰ σοῦ μιλήσω φιλικά, προσκαλεστὰ σοῦ γνέψω.

Ἀπὸ τὸ χέρι μ' ἄρπαξες, πὼς πιάνουν τοὺς τυφλοὺς
σὲ κάποιες ἐπικίνδυνες πολύκυκλες διαβάσεις,
καὶ μὲ φροντίδα περισσὴ τηρᾶς μὲς στοὺς πολλοὺς
μὴ ξεγλυστρήσω μιὰ στιγμή κι' ἀνέλπιστα μὲ χάσεις.

Συντρόφισσα τῆς πρόσκαιρης κι' ἀγλύκαντης ζωῆς
σφίγγα σκληρὴ, ἀκατάλυτη κοσμογυρίστρα λύπη,
στοχάζομαι στὰ δίχτυα σου, ὥς πότε θὰ μπορεῖς
νὰ διαφεντεύεις τ' ἀλγεινὸ ἀνθρώπειο καρδιοχτύπι.

Κι' ὥς μούλαχε μικρὸς νὰ βγῶ τραγουδιστής, στιγμή
δὲν παύω τὸν ἀντίλογο στῆς λύρας μου τὰ τέλια·
μὲ τῆς ἐλπίδας τὸ σκοπὸ σοῦ σπάζω τὸ κορμὶ
καὶ μὲ τῇ ρίμα τῆς χαρᾶς σοῦ σκάβω τὰ θεμέλια.

Στη συλλογή αυτή ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης με-
τουσιώνει σε 468 τετράστιχα
τους στοχασμούς του, πάνω
στη ζωή και στον άνθρωπο.
Όπως λέει ο ίδιος, «γράφτη-
καν σε στιγμές ρεμβασμού,
πόνου, νοσταλγίας και σκέ-
ψης».

Οι στίχοι του δείχνουν ότι ο
ποιητής είναι διαποτισμένος
από την αντίληψη για το μά-
ταιο και το μεταβλητό των αν-
θρώπων πρηνυμάτων. Οι
σκέψεις του είναι υπαυγασμα
μιας προσωπικής αντίληψης
της ζωής. Ύστερα από μια θα-
υιά θεώρηση της στις επί μέ-
ρους εκφάνσεις της. Οι πα-
ραινέσεις του και ερμηνεύ-
ουν τα φαινόμενα στη ζωή και
ενισχύουν τη θέληση του α-
ναγνώστη. Ο Τάκης Κολια-
βάς - Μωλιотάκης είναι ποιη-
τής της λυρικής σκέψης. Ο τι
φέρνει στο φως, το θγάζει
από τα ανεξάντλητα μεταλ-
λεύματα της ευαισθητής ψυ-
χής του. Παραθέτουμε λίγα
τετράστιχα.

ΚΙΤΣΙΟΣ Γ. ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ

Η ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ

Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη
«Λυρικές Αγγελίες»

Φυλάξου πάντα απ' του εχθρού
το κοιμισμένο τ' άχτι.
Ν' ανάψει δεύτερη φωτιά
μπορεί απ' την πρώτη στάχτη.

Ζάχαρι και πικρό καφέ
σμίγεις στο ίδιο μπρίκι.
Είναι μια ήττα κάποτε
που την μετράς για νίκη

Στο κοιμητήριο πετούν
πουλιά απ' τα κυπαρίσσια
κι' είναι θαρρείς ψυχές νεκρών
που πάνε στα Ηλύσια.

Γεμάτα μοσκοστάφυλα
της νιότης μας τ' αμπέλια
κι' ύστερα κληματα άφυλλα
και πίκρα στα θαρέλια.

Ποτάμι, κύλισε ο' καιρός
πουλιά φύγαν τα χρόνια.
Του γέροντα ο θησαυρός
παιδιά, νύφες κι' εγγόνια

Στης σκάλας σου τ' ανέβασμα
αν δεις πως σε προσέχω
μη δείξεις περιφρόνησι
που σκάλα εγώ δεν έχω.

Από νερά τρεχούμενα
ανθοί, δροσιά και ρείκια
Από νερά στεκούμενα
σαπίλα και σκουλήκια.

Τη γλώσσα σέρνει η αρετή
κι' η σκέψη από το χέρι.
Μ' αν κι' απ' τα δύο ξεκοπεί
τι λέει κι' αυτή δεν ξέρει.

ΛΥΡΙΚΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΘΙΒΑΙΑ

Μωλιώτικα Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Και πάλι λόγοι ανεξάρτητοι από τη θέλησή μας. Ετσι, δε στάθηκε κατορθωτό να παρουσιάσουμε έγκαιρα την εκλεκτή αυτή επιθεώρηση «ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ». Που τη διευθύνει με ευθύνη ολοκληρωμένη ο εκλεκτός ποιητής και πεζογράφος κ. Τάκης Κολιαδάς - Μωλιωτάκης. Όργανο του Συλλόγου των Μωλιωτών, το κομψό και ωραίο αυτό έντυπο. Που, ψυχή ουσιαστική είναι ο εκλεκτός λογοτέχνης. Που τιμά την ιδιαίτερη πατρίδα του και είναι το σέμνωμά της.

Ετσι, παρουσιάζουμε με αρκετή καθυστέρηση τα τεύχη 7—13. Ένας πλούτος θεμάτων. Ξεκινώντας από τις ανάγκες της καθημερινότητας. Ειδήσεις. Σκέψεις και σχόλια γύρω στην ιδιαίτερη πατρίδα. Άρθρα ειδικών για τις ανάγκες της ζωής και της εργασίας. Η ψυχή των Μωλιωτών, πάνω στις σελίδες του ωραίου αυτού εντύπου.

Ετσι ξετυλίγεται ολόκληρος ο παλμός του Μώλου, στις στήλες και τα θέματα της εκλεκτής αυτής έκδοσης. Και υπάρχει παντού το μάτι της ψυχής του διαλεχτού ποιητή και πεζογράφου. Που εποπτεύει με ευθύνη κορυφής τα πάντα.

Εμπλουτίζεται και με μια ολόκληρη σελίδα φιλολογική: «Γράμματα. Ισχνές Κριτική». Φροντίδα ξεχωριστή του κ. Τ. Μωλιωτάκη. Γραμμένη ολόκληρη από τον ίδιο. Χρονογραφήματα. Βιβλιοκριτική. Σχόλια. Ποίηση κ.ά. Ένα στολίδι ξεχωριστό η σελίδα αυτή. Δίνει ένα βάρος και μια ποιότητα λυρικής πορείας μέσα στο χρόνο. Μια αίσθηση σφαιρική των λυρικών διαστάσεων του χώρου αυτού.

Που δεν ξεχνάει ποτέ τη γενέθλια γη. Και την τιμά με τα άνθη του λόγου του εκλεκτού λογοτέχνη.

Δεν απολείπουν, φυσικά, και συνεργασίες τρίτων, πάνω σε θέματα. Απληχρείς διάφορες ζητημάτων, γύρω στα πρόσωπα και τα πράγματα. Συνεργασίες λογοτεχνικές, επιστημονικές, αθλητικές, κοινωνικές κ.ά. Ετσι ολοκληρώνεται ένας κύκλος ευθύνης και ομορφιάς. Που τιμά ξεχωριστά τον εκλεκτό λογοτέχνη και διευθυντή του εντύπου.

Αξίζει μια περιπλάνηση στις σελίδες των τευχών της εκλεκτής αυτής επιθεώρησης. Μια όαση ψυχής κι ένα ταξίδι πνευματικό στους χώρους της λογοτεχνίας της επιστήμης της τέχνης κ.ά.

Αισθάνεσαι αυτή την πηγαία αγάπη για τη γενέθλια γη. Που γίνεται λόγος παιητικός, πεζογράφημα, άρθρο, σκψη, σχόλιο είδηση κ.ά. Για να γεμίζουν οι ωραίες σελίδες αυτής της επιθεώρησης. Είναι το ξεχείλισμα μιας καρδιάς. Που αναπνέει την ατμόσφαιρα της ιδιαίτερης πατρίδας. Η νοσταλγία, έκδηλη στα διάφορα κείμενα και τα πιο μικρά, ως τις πληροφορίες και μικρές ειδήσεις της καθημερινότητας. Αυτό το βαθύ και ανύποπτο. Που φωλιάζει μέσα στους παλμούς των καρδιών. Δημιουργώντας και πλάθοντας αυτά τα βιώματα. Που είναι ριζωμένα με βέος στα βάθη των συνειδήσεων. Και γίνονται λόγος και πράξη ζωής. Αυτό το συναισθημα το ανέκαρπαστο, μέσα στις δομές. Που είναι μια υφή μυστική και ανύποπτη. Η αγάπη της γενέθλιας γης.

ΤΙΜΩΝΑΣ ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ

Η ΓΝΩΜΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Δευτέρα 1 Ιανουάριου 1987

Γράφει ο συνεργάτης μας ΙΟΝΙΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ

ΕΦΗΜ. ΑΥΓΗ

ΠΥΡΓΟΣ 29-6-1987

ΛΚΟΥΤΡΑΣΤΙΟΥΣ — Εργάτης ταύτη Λαϊκήν καὶ τῆς Τέχνης ὁ ποιητής ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ — ΜΩΛΟΥΡΑΚΗΣ καὶ μὲ μὲν ἑξήκοντα ποιήματα στὴ γυναικείᾳ γῇ τοῦ μὲ τὴν ἑστῆ μετὰ τὴν Στάλιν τῶν σπουδαίων τῶν «Μολωτόν Νέον».

Τῇ χρονομίᾳ τοῦ ἔδωκε (τὸ 1986) τὰς ποιήματά τῶν ποιητικῶν ἀνθολογῶν «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ», ποὺ τοῦ ἀπεδόθηκε ἕνα χρόνον πρὶν — τὸ 1985 — τὸ δικαίωτό ποιεῖ τὰς ποιήματά τῶν ἀπολυτρεχτικῶν διαγωνισμῶν ποὺ προσήρξε ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παυλοπούλες».

Ὁ ποιητὴς εἶναι θαυμάσιος — καὶ καλὰ κίττει — τοῦ παρὰ τὴν ποιητικὴν στίχον, τὸν ὁποῖον διὰ τὴν μὲν ἑξῆς ποιητικὴν τέχνη καὶ ἀρμενιστικὴν μετὰ τὴν Κόσμον ἑξῆς ποιητικῶν, καλλίστων θεμάτων ὡς τῶν «καθημερινῶν περιπτώσεων» καὶ μὲν καὶ πρὶν κοινωνικῶν ἔργων τῶν διαποικιστικῶν τῶν δημοτικῶν. Ὁ ποιητὴς ἀπολυτρεχτικῶν, ἀντικαταστάσεως, χρομῆς τῶν ποιητικῶν τῶν δικαίων, καὶ πρὶν τὸν ποιητικὸν στίχον ἀπολυτρεχτικῶν. Ὁ ποιητὴς ἀπολυτρεχτικῶν, ἀντικαταστάσεως, χρομῆς τῶν ποιητικῶν τῶν δικαίων, καὶ πρὶν τὸν ποιητικὸν στίχον ἀπολυτρεχτικῶν. Ὁ ποιητὴς ἀπολυτρεχτικῶν, ἀντικαταστάσεως, χρομῆς τῶν ποιητικῶν τῶν δικαίων, καὶ πρὶν τὸν ποιητικὸν στίχον ἀπολυτρεχτικῶν.

ΙΟΝΙΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ

**ΦΘΙΩΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ
ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ -
ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ
ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ**

**Γράφει ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΖΟΡΜΠΑΣ**

● Η αληθινή ποίηση είναι πάντα καλοδεχούμενη σ' ευαίσθητες ψυχές και καλλιεργημένα πνεύματα είτε αυτή εκφράζεται σε παραδόσιακούς στίχους είτε σ' ελεύθερους.

● Ο Τ. Κολιαβάς - Μωλιोटάκης έχει το ταλέντο να εκφράζει με το ρυθμικό λόγο αυτό που του χαρίζει η έμπνευση και να φορτίζει με το συναίσθημα και το στοχασμό του μετουσιώνοντάς τα σε καλλιτεχνική σύνθεση που συγκινεί τον απλό αναγνώστη άμεσα και τον καλλιεργημένο.

● Οι «καθημερινές περιπτώσεις» είναι η 14η ποιητική συλλογή του, με 60 σε παραδοσιακούς στίχους ποιήματα, που βραβεύτηκε σε λογοτεχνικό διαγωνισμό του Φ.Σ. «Παρνασσός» (1985). Η κριτική επιτροπή εκτίμησε πως «ο στίχος είναι μουσικός, υπάρχουν ευρηματικές ομοιοκαταληξίες και γενικά το όλον έργο διαθέτει ποικιλία ρυθμών και μέτρων» και θεμάτων προσθέτω.

● Ο βραβευμένος άλλες 4 φορές Τ.Κ.-Μ. αποφεύγοντας τα ακαταλαβίστικα πεζολογήματα της δήθεν αυτόματης γραφής κακοποιητών του, Σουρρεαλισμού, ακολουθεί τον ορθόδοξο τρόπο θεματικά, μορφολογικά και τεχνικά που έχει τις ρίζες του στο δημοτικό μας τραγούδι, που επηρέασε ευεργετικά την έντεχνη ποίηση και μουσική.

● Πότε ρομαντικός (φυσιολατρεία, συναίσθημα, φαντασία)

και πότε ρεαλιστής (χωρίς εξιδανίκευση της πραγματικότητας) καταγράφει ποιητικά τον περίγυρο (φύση, ανθρώπους, σχέσεις, περιστατικά) και τον εσωτερικό κόσμο (ψυχικές καταστάσεις, οράματα, βουλήματα, ιδέες) τον δικό του και των διπλανών του, συνταιριάζοντας: στοχασμό και λυρισμό, εκφρασμένα σε θαυμάσια γλώσσα και ύφος προσωπικό.

● Ο Τ. Κολιαβάς - Μηλιοτάκης είναι γνήσιος ποιητής, υμνητής του ωραίου στη φύση και στην ανθρώπινη ψυχή, κήρυκας του Αγαθού, της Ειρήνης, της Λευτεριάς, του Δίκαιου και της Δημοκρατίας, αγωνιστής, για αναβάθμιση της ζωής σε όλους τους τομείς πανανθρώπινα.

● Μου άρεσαν πιο πολύ τα ποιήματα με τους τίτλους: **Φθινοπωρινό, Ταπεινή υπόθεση, οι Πρώτοι, Ανατολή, Δεητικό, Θαυμασμός, ο Ποιητής, Τραγούδι με οκαρίνα, που λέει «Ποίηση καιρία κι εύστοχη σπαθιά / που την αδικία βάζει στόχο / Στο δυνάστη η ενάντια γροθιά / που μηνιά σφιγμένη: εδώ στο 'χω!», Το Βιβλίο, και ο Πυρετός** όπου λέει «Τουρκοκύπρια μάνα η Φαράχ / κι η χαροκαμένη κυρα Ρήνη / δέονται στο Θεό και στον Αλάχ, για τη Λευτεριά και την Ειρήνη» και «Λύρα καλοκούρδιστη καιρός / να σταθείς στον άνθρωπο αντίκρυ / Κι ένας από σένα τρυφερός / ν' ακουστεί σκοπός, στην τόση πίκρα».

● Χαιρετίζω εγκάρδια, τον αγαπάπητο Τ.Κ.-Μ. για το συνολικό του έργο, που τιμάει τη Ρούμελη και γενικά τη χώρα μας, με την ευχή να μας τραγουδήσει τη λύτρωση από τη βία, την πείνα και την απειλή πυρηνικού ολοκαυτώματος...

66 «Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ» ΑΘΗΝΑ ΙΟΥΛ.-ΙΟΥΛ. 1987 ΑΥ.Φ 159

TAKH KOIABA — ΜΩΛΙΟ-

TAKH «Καθημερινές Περιπτώσεις», (Ποίηση) 1986.

Καθαρός ποιητής και ένας από τους καλύτερους στον παραδοσιακό στίχο. Πλούσια λυρική φλέβα, με αποθέματα συναισθηματισμού, στίχο άψογο, μουσικό κι ευλύγιστο.

Σεμνός, πάντα παραγωγικός (μιας έχει δώσει από το 1966 δεκα πέντε ποιητικές συλλογές) και πολυδραδευμένος, μιας συνεπαίρνει με την αρμονική των στίχων του.

Ποίηση, η στάλα της θροχής
σι' αυγινά λευκά του κήπου κρίνα.
Κι ο γλυκός σκοπός της αντοχής
που παρνά μέσ' απ' την οκαρίνα...

«ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Ιούλιος — Αύγουστος 1987

Τα ποιήματά του έχουν του αηδονού το γλυκόλαλο κελάϊδημα σε κλωνιστο περιβάλλει και της δροσπηγής το κελάρισμα καθώς κρατά στα χέρια του λύρα πολύχορδη, με φωνές ασίγηστες και που εμπονέουν σεβασμό! Είναι ο Τάκης Μωλιστάκης, ένας ποιητής με καρδιά, φαντασία και προσωπικότητα κι έχει το ύφος της αρετής στη σύλληψη και την απόδοση.

Οι ώριμοι παραδοσιακοί στίχοι του γοητεύουν και εντυπωσιάζουν και τον πιο δύστροπο αναγνώστη με τους ορθόδοξους στοχασμούς του δίχως να πέφτει σε αντιφάσεις.

Η γνήσια λυρική και πολύχορδη Μούσα του με συναισθηματισμούς και υπόσπρωμα ευαισθησίας, δείχνει ότι είναι ένας εξαίσιος αρχιτέκτονας του στίχου.

TAKHΣ NATCOTAKHΣ

Τ. Κολιοβά-Μωλιωτάκη:

ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

Πολλές φορές σκέφτομαι τι πολύτιμη δουλειά κάνουν οι διάφοροι συλλογοί, αυτοί που βρίσκονται σκορπισμένοι σε όλα τα σημεία της πολυθρόνης Αθήνας. Αυτοί οι συλλογοί και οι ενώσεις, θυμίζοντας τον τόπο καταγωγής των μελών τους, οι μοναδικοί πρεσβευτές της γενέθλιας γης, που νοιάζονται για το χωριό τους και κάνουν τα αδύνατα δυνατά, ώστε ο χωματόδρομος ν' ασφαλιστεί και το νεράκι του Θεού να μπει στο σπιτί για τις ευκολίες της νοικοκυριάς.

Είναι τότε αυτά που προσφέρουν οι συλλογοί και είναι τότε αυτά που προγραμματίζουν να κάνουν στο μέλλον, λές και άλλες δουλειές δεν απασχολούν τα διοικητικά τους συμβούλια και πως ο χρόνος κάνει κράτει γι' αυτούς όλους τους συγχρονους δον κιχότηδες. Κι όμως η αλήθεια είναι τελειώς διαφορετική: Ο,τι γίνεται, γίνεται με θυσίες, σε βάρος του υπνου, της διασκέδασης και της οικογενειακής θαλπωρής. Με τη ψυχή στα δόντια προφταίνουν να υλοποιήσουν κάποιο πρόγραμμά τους, που μπορεί ν' αλλάξει τη μορφή του χωριού τους. Αυτούς τους ανθρώπους, πραγματικά, τους θαυμάζω, τους χαίρομαι και, αν ήταν στο χέρι μου, θα τους βράβευα, μια και η πολιτεία ωτέ καν τους θυμάται, αλλά και μπλαινεί συχνά εμπόδιο στον αδόλο ενθουσιασμό τους.

Ιδιαίτερη συγκίνηση μου έδωσε το βιβλίο «Μνήμη και

Γραφή» του Τάκη Κολιοβά-Μωλιωτάκη, έκδοση της Ενωσης Απανταχού Μωλιωτών. Πρόκειται για σελίδες από την παλιά ζωή του Μώλου, του γραφικού χωριού της Λοκρίδας. Το κεφαλόχωρι αυτό κάποτε ήταν έδρα και πρωτεύουσα του παλιού δήμου Θερμοπυλών. Η ιστορία του Μώλου χάνεται στα βάθη των αιώνων και οι δραστηριότητες των κατοίκων του μοιράζονται: ηλιθιωθώς, ανάμεσα στη γεωργία και την κτηνοτροφία. Την παλιά ζωή, λοιπόν, του Μώλου εξιστορεί ο συγγραφέας, θυμίζοντας επαγγέλματα που «τα εξασκύσαν απλοί και ταπεινοί τεχνίτες, προσφέροντας έργο θετικό και χρησιμο στο κοινωνικό σύνολο».

Τα περισσότερα επαγγέλματα που αναφέρονται στο βιβλίο έχουν εξαφανιστεί: Ο πολιτισμός τα παραμέρισε οριστικά και στη θέση τους έβαλε κάποια άλλα: «Η ζωή μπήκε σε καινούργιους δρόμους, ο άνθρωπος απόκτησε καινούργιες συνηθειές και η κοινωνία του σήμερα κρατάει στα χέρια της τη νέα ταυτότητά της, θεωρημένη και σφραγισμένη από τη σύγχρονη τεχνολογική εξέλιξη που ρυθμίζει αποφασιστικά και αμετακλήτα την πορεία του ανθρώπου».

Με πολλή γλαφυρότητα περιγράφονται οι γανωμάτηδες, οι θεριστάδες, οι χαμουρτζήδες (σαμαράδες), οι λαϊκοί οργανοπαίχτες, οι κοφινάδες κ.ά. Επαγγέλματα κοπιαστικά και χρήσιμα για την πρόοδο και την εξέλιξη των ανθρώπων. Ας παρακολουθήσουμε το συγγραφέα να καταμαρτυρεί: «Ανασκαλεύοντας στο βυθό της πρεσβυλικής μνήμης, ο εξασθετισμένος λογισμός προσκρούει στα ναυάγια των επαγγελμάτων που αφάνισε η τρικυμία του βασιλεύοντος αιώνα, που συντάρταξε τον κόσμο ολόκληρο και συνταράχτηκε και ο ίδιος από την τεχνολογική του πρόοδο, τις πολλές δοκιμές από τις δύο εφαρμοσμένες κρούσεις στον πυρηνικό τομέα».

Η «μνήμη και Γραφή» του Τάκη Κολιοβά-Μωλιωτάκη δεν

είναι ένα βιβλίο ξερό. Έχει ψυχή και μιλάει. Μας σεργιανίζει στα περασμένα, στα χρόνια που πέρασαν οι άνθρωποι να δαμάσουν τα στοιχεία της φύσης και όργωναν τη γη με τα καματερά και τα χέρια τους και ευλαβικά «έσπερναν» τη ζωή σ' άναθους τόπους, όπως λέει ο ποιητής. Εποχές δύσκολες, σκληρές, αντιπαγωγικές, που μόνο η θέληση και ο σκληρός αγώνας του καθημερινού τις δεχόταν και αναφέρνησαν την ελπίδα για καλύτερες μέρες. Δίπλα στον άντρα ισότιμη η γυναίκα αγρότισσα κράτησε διπλό φορτίο. Παραστατικός ο λόγος του συγγραφέα και συγκλονιστικός συνάμα: «Η εγκυμονούσα κοιμήθηκε μαρτυρικά το βάρος της κοιλιάς της στις εξωτερικές δουλειές του κάμπου, του αμπελιού, της ελιάς και δεν ήταν λίγες οι φορές, όσο και αν φαίνεται σήμερα παράξενο, που το πρωί έφευγε η έγκυος για το χωράφι και το βράδυ γύριζε μ' ένα μωρό στην αγκαλιά». Και «εάν η μάνα υπέκυπτε στο μοιραίο, το παιδί δεν είχε πολλές πιθανότητες ζωής, για το λόγο ότι δεν υπήρχε διαθέσιμο γάλα έξω από το μητρικό!»...

Στις 153 σελίδες του βιβλίου «Μνήμη και Γραφή» ο συγγραφέας δίνει ολοζώντανα το πορτρέτο της πατρίδας του, του Μώλου, κι αφού επιχειρεί αυτό το πορτρέτο να μην αλλοιωθεί (πορτρέτο της περασμένης γενιάς), οι τελευταίες σελίδες 145 - 153 απευθύνονται στους αυριανούς νέους, σ' αυτούς που «έχουν τη βαριά υποχρέωση να διαφυλάξουν το παρόν και να εξασφαλίσουν το μέλλον». Ο λόγος του, λόγος οφειλόμενος κάθε πνευματικού ανθρώπου, πέφτει με τη βαρύτητα που τη διακρίνει και βρίσκει, αναμφισβήτητα, έδαφος. Κλείνω το σημειώμά μου με την τελευταία παράγραφο του:

«Με το αυτί ακουμπισμένο στον οδυρμό του παρελθόντος και με το μάτι καθαρό και στραμμένο προς το μέλλον το δικό σας και των παιδιών σας, σταθείτε Άνθρωποι σωστοί και ακέραιοι μπροστά στο συνάνθρωπο, με οδηγό την Αλήθεια πάντα και τη Δικαιοσύνη πάντοτε».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΑΝΗΣ

ΕΦΗΜ. „ΚΕΡΔΟΣ“ ΑΘΗΝΑ 27-9-87

**Εφημερίδα
«ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»**

Για την εφημερίδα και την προβολή των συμφερόντων της «Ενώσης των απανταχού Μωλιωτών», με αρχισυντάκτη της τον λογοτέχνη κ. Τάκη Κολιασβά — Μωλιολογάκη. Στο φύλλο (15) αυτό:

Άρθρο «ΟΙ ΠΛΗΓΕΣ» του αρχισυντάκτη της, Σημειώματα —σχόλια, ποίημα του Γ. Κ. Ριζοπούλου, χρονογράφημα του Τ. Κ. Μ., κριτικές βιβλίων, απολογισμός δραστηριότητας του Δ.Σ. της Ενώσης των απανταχού Μωλιωτών, διάφορες τοπικές ειδήσεις, αθλητικά, κοινωνικά.

Τα «Μ.Ν.» είναι σύγχρονη διήμενη έκδοση, άρθρα και με πνευματικά περιεχόμενα που θα τη ζήλευσαν πολλές επαρχιακές εφημερίδες.

ΔΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ

**ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΔΑΜ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ**

19 Οκτωβρίου 1987

.....

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Καθημερινές περιπτώσεις».

Ποιητής που δεν αποχωρίζεται τα παραδοσιακά μέτρα, αλλά και δεν πέφτει σε ρηχούς εκφραστικούς τρόπους ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιότακης ξέρει να ελέγχει το στίχο και να δίνει μ' αυτόν σκέψεις, που απηχούν σ' έναν ευρύτερο κόσμο. Εμπειρίες ζωής, αλλοτινά περάσματα, νοσταλγίες, αγάπες, η καθημερινή ανθρώπινη ταυτότητα. Ο κύκλος αυτός άλλοτε διευρύνεται κι άλλοτε γίνεται ολότελα προσωπικός. Ποτέ όμως δεν χάνει την αντοχή, την ευγένεια, την μουσικότητα και κυρίως την φραστική εκείνη λεπτότητα, που χαρίζει η έντονη και βαθιά καλλιέργεια επάνω στη μορφή τούτης της κλασικής ποίησης. Με τις «καθημερινές περιπτώσεις» ο ποιητής μας έφερε ακόμα πιο κοντά σε ό,τι πιστεύει και σε ό,τι τόσο μελωδικά εκφράζεται.

«ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ»

ΟΧΤΩΒΡΗΣ 1987 ΤΕΥΧΟΣ 287

ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ «Καθημερινές περιπτώσεις» Βραβείο ποιητικού λόγου λογοτεχνικού διαγωνισμού Φ.Σ. Παρνασσός 1985, Αθήνα.

Παραδοσιακός και βραβευμένος, μελωδικός κι αρμονικός, ο ποιητής μας στέκει σ' ένα πολύ ψηλό ποιητικό επίπεδο, τέτοιο που να μπορούμε να του πούμε μπράβο, κι ότι δεν χάνει τον καιρό του με την στιχουργική:

«Κινηγημένη ανθρώπινη ψιχή στριφογυρίζει πάνω στην προαιώνια κι άσυχαστη τροχιά.

Κι όπως σ'ε φοβερίζουνε, γυρνάς και φοβερίζεις αλόγιστο στοιχειό και σύ, σ'της φύσης τὰ στοιχειά.».

ΠΕΡ. ΒΟΛΜΟΙ ΤΕΥΧ. 87

Γ. ΔΕΠΟΣ

ΙΑΝ. - ΜΑΡΤ. 1987

ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

Τάκη Κολιαβά-Μωλιότακη

Αθήνα 1987

ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΡΕΛΛΗ

Το 15ον βιβλίο με τίτλο "Μνήμη και γραφή" και υπότιτλο "Σελίδες από την παλιά ζωή του Μώλου", κυκλοφόρησε ο γνωστός ποιητής και πεζογράφος Τάκης Κολιαβάς-Μωλιότακης. Σελίδες 158. Το εικονογραφημένο αυτό βιβλίο εξέδωσε η Ένωση των Απα-νταχού Μωλιωτών και αφιερώνεται στη μνήμη των γονιών του συγγραφέα.

Περιεχόμενα: Βιογραφικό, έργα του ίδιου, τιμητικές διακρίσεις, απόφαση διοικητικού Συμβουλίου, Λίγα προλογικά λόγια, το χτες και το σήμερα, Στου θυμαριού τη ρίζα (ποίημα), Μια φορά κι έναν καιρό, η βάβα μου (ποίημα), εφημερίδα και ραδιόφωνο, η γειτονιά του Μώλου, επαγγέλματα που λείπουν, τα κατοικίδια, τα πέταλα και το σφιγμένο, τα πηγάδια, ο Κληδονας (ποίημα), περί ορέξεως, ο πλάτανος, ο δρόμος με τις αναμνήσεις, η ανέμη (ποίημα), οι λεύκες, τα πλιν και τα συν, τα τρόπαια τη ήλιου, τα προικιά (ποίημα), τα ξωκκλήσια μας (πεζό και ποίημα), Ο Λη Θανάσης, Τα ψυχοσάββατα (ποίημα), τα πανηγύρια μας, οι μεγάλες γιορτές, παραδόσεις και δοξασιές, ένα γράμμα στους απριανούς νέους.

Ολόκληρη η ενότητα εγκόλπιο του βίου του, μια φωλιά του νου και των αισθημάτων με προσωπικές αναμνήσεις και βιώσεις του

συγγραφέα. Εξιστορηση, διαβίωση, βουκολισμός, συνθήκες πατριδολατρικοί καημοί, ψυχής του λαχτάρες, νοσταλγίες κι αγάπες και μνήμες. Σήμερα όμως νέες αντιλήψεις νέες ιδέες, νέα ρεύματα, εκπατρισμός, κλονισμένη η παράδοση ξεχαρβαλίνουν αξίες και καταβολές.

Ο Τ.Κ.Μ. καταγράφει την γεωγραφική κατατόπιση, ιστορική συσχέτιση, λαογραφική και ηθογραφική προβολή, πολιτισμογνωστική εξέλιξη. Περιήγηση πλήρη στην κοινόπολη που είδε το φως. Μας ενημερώνει με υπευθυνότητα, σεργιανώντας στο περιβόλι των θυμύσεων με το βήμα του ρομαντισμού και της σκληρής πραγματικότητας. Η παλιά ζωή στο Μώλο της Λοκρίδας, με αληθινή και πιστή την προπολεμική της φυσιογνωμία.

Κανάμε νοερό ταξίδεμο μ' αυτόν τον τουριστικό οδηγό και κερδίσαμε μια πρόσκληση επίσκεψης, ένα σάλπισμα γυρισμού. Πολύ υλικό σύναξε και το ταξινόμησε στη δημιουργική του εξόρμηση. Το κείμενο δουλεύτηκε με μεράκι σαν προσφορά στο βωμό της στενής πατρίδας, σαν έγγραφη προσωπική μαρτυρία. Έργο για τους επερχομένους και τους νυν που φυγαδεύτηκαν από την ύπαιθρο.

Σ' αυτή την προσπάθεια του Τ.Κ.Μ. οι νέοι βλέπουν

το παρελθόν, τις εποχές και τους ανθρώπους, ενώ οι παλιοί ξαναζούν - με τη νοσταλγική τους αναδρομή - τα περασμένα. Ο σ. έζησε στο χωριό του 35 χρόνια με μόχθο και ιδρώτα" με το αντί ακουμπισμένο στον οδυρμό του παρελθόντος και με το μάτι καθαρό και στραμμένο προς το μέλλον το δικό σας και των παιδιών σας, σταθείτε άνθρωποι σωστοί και ακέρατοι μπροστά στον συνάνθρωπο, με οδηγό την Αλήθεια πάντα και τη Δικαιοσύνη πάντοτε" (υποθήκες).

Γλαφυρός αφηγητής με λογοτεχνικό πλάσμα που μας κάνει το λόγο του αρεστό και μας συγκινεί, χαρίζοντας συνάμα την αισθητική χαρά. Ξέρει να εκφράζεται κομψά και χαριτωμένα. Παιδικά και εφηβικά χρόνια, ερωτικά σκιρτήματα, οραματισμοί και όνειρα, οικογενειακή ατμόσφαιρα, φυσιολατρικός, βιώματα, εμπειρίες και αναπολήσεις. Μας δίνει ένα παρελθόν "πόνου και κόπου, στέρησης και αγωνίας, λιγοστής χαράς και ατέλειωτης λύπης"; Μοσχόβολη ανάσα, μεταλαβιά της μνήμης πα-νιερη, το βιβλίο του.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΙΣΑΝΩΝΙΑ

ΠΕΜΠΤΗ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1987

ΤΟ ΣΥΝΟΡΟ

Μου τύλιξαν τα σύννεφα το φόντο τ' ουρανού
σκόρπια τ' αστέρια εδώ και κει, σχισμένες αναμνήσεις.
Μέσα στον κουρασμένο μου μάταια πασκίζω νου,
να ξεδιαλύνω απόμακρες της νιότης συγκινήσεις.

Την ύστερη της ύλης μου, οριστική σιγή
μοιραία κι αναντίρρητα υιοθετεί το φώς μου.
Γυμνοί φτάνουμε απ' άγνωστη περιοχή στη γη
και ξαναθαίνουμε γυμνοί το σύνορο του κόσμου.

ΣΤΕΡΝΟΙ ΙΣΚΙΟΙ

Η θύμηση μ' ένα μικρό στο χέρι της κερί
χλωμή, συχνά πορεύεται σ' απόμερα σοκάκια.
Σκληρά τριγύρω της ορμούν αβάσταχτοι καιροί
και τ' άγρια την κρώζουνε σαρκόβορα κοράκια.

Κι όπως πάνω στο δύσβατο δρομάκι προχωρεί
με δακρυσμένη τη ματιά που τίποτα δε βρίσκει,
προβάλλει η όψη της αυγής μέσα από σκούρο γκρι
κι αποτραβιούνται κι οι στερνοί κάποιων ονείρων ίσκιοι.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΩΝ ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

Σελίδες από την παλιά ζωή του Μώλου Λοκρίδας
σελ. 156, Αθήνα 1987

Παρουσίωση του Π. Παπαγεραλάμπος, φιλόλογου καθηγητή

Τό δεκάτο πέμπο κατά σειρά έργο του εξέδωσε ο πολυβραβευμένος σε παύλους λογοτεχνικούς διαγωνισμούς και αναγνωρισμένος συγγραφέας Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης με τόν παραπάνω τίτλο.

Ακούραστος και άναποχάρητος στους έντικειμενικούς σκοπούς του εργάζεται μεθοδικά και φιλότιμα για την λαμπρή και εξελικτική του πορεία.

Επιδόξιος χειριστής του λόγου, με έξοχη δωρετική συγκρότηση και με έντονο ψυχικό παλμό προσεγγίζει κάθε θέμα με ευρύτητα και ολοκληρωμένη θεώρηση. Γεννημένος στο Μώλο Λοκρίδας, κοντά στον ιστορικό χώρο των Θερμοπυλών και του Καλλιόρομίου φύτρε μέσα του τό βαθύ έλληνοκεντρικό όραμα και πασχίζει να περάσει τις αιώνιες άνθρωποπλαστικές αξίες της ζωής στο σύντομο προβληματιζόμενο άνθρωπο.

Γι' αυτό και τα πειρσότερα έργα του έχουν τις πηγές έμπνευσης και σύνθεσης από θέματα του αγαπημένου του χωριού. Σήμερα, καθώς ζει, από δεκαπενταετίας και πλέον στην πολυθόρυβη Αθήνα, ζητά σαν άλλος Κρυστάλλης με τόν άστρο της φαντασίας και της αναβίωσης, να πετάξει στα ύψη του χωριάτικου ούρανού και να άπενίσει τόν κόσμο του χθές και του σήμερα στην άπληκτη ψυχή Μωλιότακου κάμπου.

Με αυτή την άρετηρία οδηγήθηκε στην συγγραφή του νέου του βιβλίου που κυκλοφόρησε

στις άρχές αυτού του χρόνου.

Στό έργο του αυτό καταγράφει σε τίς αναμνήσεις και τίς θυμίες αλλά και τη σημερινή όραστηριότητα των κατοίκων στο χωριό Μώλο της Λοκρίδας, που είναι και η γενέτειρά του. Με περιγραφική πληρότητα, με ζωντανή άπεικόνιση και με διαδοχική εξιστόρηση άνακλάθει την παλιά ζωή του χωριού, τις συνήθειες, τις γιορτές, τα ξακουήσια και άλλα άσάμα που τό πέραςμα των χρόνων άφησε πίσω και μόνο στις μνήμες των γεροντότερων παραμένουν άνεξίτηλα.

Και πάνω άπ' όλα τό όικό του χρέος να προσφέρει άνάγνωσμα ευχάριστο και μεθοδικό στους νεότερους, που όσο προχωράμε, μπροστά φαίνεται να άπομακρύνονται άπ' τις ρίζες της παράδοσης και της λαϊκής κληρονομιάς. Τό βιβλίο του αυτό, όπως και άλλα, εκδόθηκε με την φροντίδα της «Ένωσης των άπανταχού Μωλιωτών» που έδρεύει στην Αθήνα και άνακτάσει άξιοζήλευτη όράση τόσο μεταξύ των μελών, όσο και μεταξύ των συμπατριωτών τους, που ζούν σήμερα στο Μώλο.

Είναι άξιοπρόσεκτο πέραςμα τό νέο αυτό βιβλίο του φίλου και εκλεκτού άνθρώπου Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη που είχε την διάθεση και την άγία να μας προσφέρει τό κένεμά του. Γι' αυτό τόν ευχαριστούμε και τόν ευχόμαστε όλόψυχα πάντα επιτυχίες σε κάθε του έκδοτική φιλοδοξία.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ ΑΠΟΝΕΜΕΙ

Έδωκε Πρώση

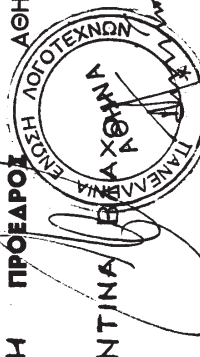
ΣΤΟΝ κ. Τάκη Κοιρανάκη

ΔΙΑ ΤΟ Ποίημά του με τίτλο: "Ευδότη"

ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΨΕΥΔΩΝΥΜΟ: Ασπρόβατος

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΘΗΝΑ 23 Νοεμβρίου 1987 Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΝΤΙΝΑ Βλάχου ΓΙΟΥΛΙΑ ΣΤΥΡΜΙΩΤΗ

Φοίβος Δεληγιάννης

ΕΥΘΥΝΗ

Κι απόψε στην απέραντη του σύμπαντος σιγή
τ' άστρα του ανάβει ο ιερός του χάους καντηλανάφτης.
Ενώ με λύσσα μαίνεται ο πόλεμος στη γη
κι η μοίρα σκάβει ομαδικούς τάφους σα νεκροθάφτης.

Από τα σπλάχνα του βουνού κυλάει το δροσερό
νερό για το πετούμενο, το ρόδο, το δεντράκι.
Κι η δίψα η ανθρώπινη με πάθος φλογερό
το πίνει και το γεύεται στα χείλια της φαρμάκι.

Ο ήλιος της ανατολής προβάλλει σε θολά
σύννεφα, προδικάζοντας μι' αρρωστημένη μέρα.
Στα μάτια αναπάντητα «γιατι» στέκουν πολλά,
που δίχως νόημα κυλά τ' ανθρώπου η «καλημέρα».

Ανάμεσα γης κι ουρανού το πλούτος το βαρύ,
τ' άνθος της νιότης πρόωρα λυγίζει και ξεπέφτει.
Και είναι ευθύνη της ζωής, της ίδιας μας, να βρει
το αίτιο του θάνατου και του χαμού τον φταίχτη...

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μωλιώτικα Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Κρατάμε τα τεύχη 16 και 17 της εκλεκτής αυτής έκδοσης. Έχουμε κατ' επανόληψη γράψει για την αξιολογή αυτήν επιθεώρηση «Μωλιώτικα Νέα». Υπεύθυνος της ύλης ο εκλεκτός ιατρός - λογοτέχνης κ. Τάκης Κολιαδάς - Μωλιωτάκης. Δεν είναι μονάχα οι ειδήσεις των σελίδων. Που έχουν ένα ενδιαφέρον για τους κατοίκους του Μώλου, και γι' αυτούς που κατ'άγονται από την ωραία αυτή περιοχή. Είναι ακόμη οι μελέτες και τα διάφορα θέματα. Που γεμίζουν τις σελίδες. Άρθρα γενικού ενδιαφέροντος. Γραμμένα αυτά από συνεργάτες της έκδοσης και κυρίως από τον εκλεκτό λογοτέχνη και αρχισυντάκτη κ. Τάκη Κολιαδά - Μωλιωτάκη. Ενδιαφέροντα τα άρθρα του: «Μπροστά στην πρόκληση του 1992» — «Προ του Σπηλαίου» — «Καλή χρονιά» κ.ά.

Θα προσθέσουμε και τις στήλες με τις «Σημειώσεις - Σχόλια» για διάφορα θέματα τοπικού και γενικού ενδιαφέροντος. Δεν μπορούμε να παραλείψουμε από το κείμενό μας και τη δεύτερη σελίδα την καθορά φιλολογική: «ΓΡΑΜΜΑΤΑ — ΤΕΧΝΕΣ — ΚΡΙΤΙΚΗ». Γραμμένα κι αυτή από τον εκλεκτό αυτό λογοτέχνη. Το χρονογράφημα. Η κριτική του βιβλίου. Τα καλλιτεχνικά σχόλια κ.ά.

Λαμπρύνουν κάθε φύλλο της επιθεώρησης αυτής και τα ωραία ποιήματα του κ. Μωλιωτά-

κη «Χριστουγεννιάτικο» κ.ά. Σημειώνουμε και το δημοσιευμένο ποίημα του Κωστή Παλαμά «28 Οκτωβρίου 1940». Η φωνή του μεγάλου μας Εθνικού Ποιητή.

Κι εδώ υπάρχει ένας μόχθος πνευματικός. Βλέπεις παντού την ευθύνη και τη σφραγίδα της διαδρομής του εκλεκτού ποιητή και λογοτέχνη. Μια γραμμή κατευθυντήρια. Αναγνωρίζει παντού το μάτι και τη διαδρομή του άξιου των Μουσών.

Ενας ακατάβλητος εργάτης των Γραμμάτων και της Επιστήμης. Δημιουργεί μια απόσφαιρα πάνω στις σελίδες της επιθεώρησης αυτής. Και χαίρεσαι κυριολεκτικά κάθε τεύχος. Μια ζωντάνια και μια ελπίδα, πάνω στους ορίζοντες αυτού του εντύπου. Κερδίζει τον αναγνώστη της η κάθε σελίδα. Δημιουργώντας ένα επίπεδο υψηλής στάθμης. Ταξιδεύουν έτσι οι αναγνώστες μέσα στους χώρους της ευαισθησίας. Για να ζυγίζει τη γοητεία, κάθε στήλη και να συμπαραφέρεται με το κοινό το πλατύτερο. Μια λεωφόρος προς τις κορυφές.

Κι έχει πάντα το μερίδιο του μόχθου ο εκλεκτός ιατρός - ποιητής - λογοτέχνης κ. Μωλιωτάκης. Που είναι ο υπεύθυνος αυτής της έκδοσης. Μια τιμή ξεχωριστή για το θρόνοντα του Ιπποκράτη και του Απόλλωνα.

ΤΙΜΩΝΑΣ ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ

Δευτέρα 11 Ιανουαρίου 1988

Η ΓΝΩΜΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

(Σελίδες από την παλιά ζωή του Μώλου)

Γράφει ο **Σ. Π. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ**

Τόν ξέραμε ως τώρα ποιητή εύαισθητον, σεμνό τραγουδιστή και τεχνίτη του παραδοσιακού στίχου, που μέσα του περνούσαν εικόνες και φωνές μιάς αληθινής ανθρώπινης συγκίνησης. Νά τώρα, που μάς παρουσιάζεται, πάλι, σεμνά και ξεστά σαν πεζογράφος ο καλός φίλος Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης. Ένας πεζογράφος όμως, που δεν ξεκινά με την συγγραφική πρόθεση να κάνει πρόζα, να γράψει ένα κείμενο τεχνουργημένο, δηλαδή κείμενο με τεχνάσματα και συμβασιολογίες. Όχι. Έδώ ξεκινά πρώτα η θύμηση. Αυτή αρχίζει τον χορό και ακολουθεί η γραφή, μάλλον καταγραφική. Έτσι γεννήθηκε κι' ο τίτλος του διβλίου αυτού, που εμφανιάζει με την αμεσότητα, την αυθαρμεία και την έλλειψη προσπάθειας.

Κάτω από τον τίτλο «Μνήμη και γραφή» υπάρχει ένας προσδιοριστικός υπότιτλος, που εξηγεί: «Σελίδες από την παλιά ζωή του Μώλου». Κι' αυτό το «παλιά ζωή του Μώλου» δίνει και το κλειδί της εύαισθησίας, που τον έκανε να πάρει την πένα του και να γράψει για την παλιά ζωή και για την γενέθλια γη του Μώλου. Κι' εδώ πρέπει να πούμε ότι ο Μώλος για τον συγγραφέα είναι σχεδόν η Ήθεα για τον Όδυσσεα, ή Άλεξάνδρεια για τον Καβάφη και το Μεσολόγγι για τον Παλαμά. Γι' αυτό και την έκανε και δυομιά του, όχι ψευδώνυμο, αλλά δυομιά του. Αγάπη λαϊκή, αγάπη αστείρευτη φλόγισε την μνήμη και μάς έδωσε την γραφή.

Στίς 153 σελίδες του κειμένου χώρεσαν μερικάς εικόνες της παλιάς ζωής, κάποιοι πίνακες ζωγραφιστοί για πρόσωπα και πράγματα, που έχουν κεντρο

αναφοράς στην ιδιαίτερη πατρίδα. Είναι ένας αίστρος αγάπης, ηρεμίας, κατασταλαγμένης, απλής, σαν τά χάδια του παππού στα μαλλιά του εγγονού του. Και αυτός ο λόγος, ή σιγαλή κουβέντα για τον Μώλο, ανεξάρτητα από τις πληροφορίες, που δίνει και τις περιγραφές, που κάνει, αφήνει να διαφανή ο μυστικός ψυχισμός του συγγραφέα και η μελαγχολική, όσο και ευγενική αναπόληση, με τό αίσθημα, ότι όλα αυτά χάθηκαν και πάνε και ως μάς δυσκόλεψαν κάποτε και ως μάς βασάνισαν...

Δεν αναφέρουμε στα καθέκαστα των κειμένων, που ασφαλώς θα συγκινήσουν πολλούς και θα δώσουν έριστο ύλικό στους μεταγενέστερους, που θα ασχοληθούν με την ιστορία και την λαογραφία του Μώλου. Έδώ ενδιαφέρει η ποιότητα της ματιάς, ή έκφραση του λόγου και ή διάθεση του συγγραφέα, που δεν έφτιαξε ιστορίες να μάς πη, αλλά έσυρε μίαν αλυσίδα και μάς δείχνει το χωριό του, όπως εκείνος τό έζησε και τό είδε.

Η «Μνήμη και Γραφή» του Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη δίνει σε πρώτη ματιά την εντύπωση της πρόχειρης, άβασανιστης γραφής, της σχεδόν δημοσιογραφικής, μοιρασίς οι δημοσιογράφοι, όχι σπάνια επιτηδελονται και ποζάρουν φραστικά. Έδώ έχουμε τό υπερώς αντίθετο της πόζας στο γράψιμο. Έχουμε έναν άνθρωπο και ποιητή στην θέαση των πραγμάτων, που δεν ζητά να τον χειροκροτήσουμε γι' αυτό, που έγραψε, αλλά μιλά ήρεμα και καθημερινά για κάτι, που αγαπά, για κάτι, που θέλει να διασώσει. Και αυτό είναι τό στοι

Μνήμη καὶ γραφή

(Συνέχεια ἀπ' τὴν 1η σελίδα)

χεῖο, πού κερδίζει τὸν ἀναγνώστη, πού θέλει πιά ἐλεύθερος ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ξαναγό του καὶ ν' ἀκαύσῃ τίς μικρὲς ἱστορίες του — καμμιά τριανταριά — πότε γιὰ τὰ ζῶα, πότε γιὰ τὰ πτηνάδια, πότε γιὰ τὰ δέντρα, πότε γιὰ τὰ ξωκαλήσια καὶ τὰ πανηγύρια κι' ἓνα σωρό ἄλλα πράγματα, πού ἀποθησαυρίζει. Κι' ἀνάμεσα στὶς πρόζες του στίχοι καὶ ποιήματα δικὰ του καὶ ἄλλων ποιητῶν, ἔτσι σὰν ἀπαραίτητη ἀνάσα τοῦ λόγου του, γιατί νοιώθει τὴν ἀνάγκη νὰ πῇ καὶ μὲ στίχους ὅσα δὲν χωροῦν στὸν πεζὸ λόγο. Ποιά; Ὅσα θέλουν ρυθμὸ καὶ μουσικὴ γιὰ νὰ περπατήσουν.

Δὲν εἶναι πεζογράφος μὲ τὴν τρέχουσα ἔννοια ὁ συγγραφέας τῆς «Μνήμης καὶ Γραφῆς». Οὔτε ξεστρατισμένος ποιητής, πού φιλά μιάν ἄλλη γλῶσσα. Οἱ σκεψεῖς, πού γέμισαν τοῦτο τὸ σημείωμα εἶναι ἡ ἀπροσποίητη ὁμιλία, ἡ αὐθόρμητη κουβέντα γιὰ τὴν γενέθλια γῆ τοῦ Τάκη Κολιαδά - Μωλιοτάκη καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ ξαναγυρίσουν οἱ πεζογράφοι στὸν ἀπλό, στὸν ἀνεπιτήδευτον λόγον γιὰ

νὰ ξανακερδίσουν τὸν ἀναγνώστη, πού τὸν ἔχουν χάσει. Καὶ αὐτὸ εἶναι ζωτικῆς σημασίας διαπίστωση γιὰ τὴν κρίση, πού περνᾷ σήμερα ἡ λογοτεχνία μας. Τὸ ψεῦτισμα καὶ ἡ κακὴ μίμηση τῶν ξένων προτύπων, ἡ περίφημη καυλτουριάρικη πόζα τῶν δῆθεν προβληματισμῶν καὶ ἡ ἐπιτηδευμένη διατύπωση, ἔκαναν τὸν Ἕλληνα ἀναγνώστη νὰ βλέπῃ ἑλληνικὸ λογοτεχνικὸ βιβλίο καὶ νὰ χαμογελά. Ἀντίθετα νᾶ ρουφᾷ καὶ νὰ διαδάζῃ συνεχῶς τοὺς ξένους συγγραφεῖς, γιατί ἐκεῖ βρίσκει αὐτό, πού δὲν ἔχουν οἱ πῶς πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας.

Τὸ θέμα ὁμῶς εἶναι μεγάλο καὶ δὲν μπορεῖ νὰ χωρέσῃ σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ κείμενον γιὰ τὸ νῆα βιβλίο τοῦ φίλου ποιητῆ καὶ τῶρα πεζογράφου Τάκη Κολιαδά - Μωλιοτάκη. Ἄς εἶναι καλοτάξιδο μέσα στὸν χρόνον καὶ στὶς καρδιὰς τῶν ἀναγνωστῶν κι' ἄς γίνῃ δεκτό, ὅχι σὰν μιὰ ἀποκαάλυψη καὶ τὰ παρόμοια φαινομενικὰ, πού γράφονται ἀπὸ τὰ «κακώματα» γιὰ τοὺς δικούς τους λογοτέχνες, ἀλλὰ σὰν μιὰ ἀπλή, ἐλεύθερη καὶ προπαντὸς ἀληθινὴ ἐκφραση μνήμης, γιὰ τὴν ἐπαλιά ζωὴ στὸ Μῶλον.

Π. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΡΧΩΝ 14-1-1988

**Τάκη Κολιαβά-Μωλιωτάκη: «Άγρια
Περιστερία». Αθήνα '87, σελ. 96.**

Είναι το 15 βιβλίο με 50 νεώτερα ποιήματα του στυλιστα του παραδοσιακού στίχου νεώτερου σωτήρα της ομοιοκατάληκτης φόρμας Μωλιωτάκη, που ντύνει το από τη σκοπιά του μαστορικά πλάσμένο, συγκινησιακό κοινωνικό περιεχόμενο. Με ρυθμικές προσωπικές αρπατσιόνες, βγάζει ασπροπρόσωπο από πλευράς λογικής και ρεαλιστικής υφής, το τόσο κακοποιημένο στον καιρό μας είδος της ποίησης. Περιφρονεί το πρόσχημα του ελεύθερου στίχου, όπου, ποιητάστροι εκζητητές και κακοποιοί της γλώσσας μπλοφαδόροι, του ποιητικά γελιού του σουρεαλισμού και εγκεφαλισμού, έχουν επιβάλει, σαν μαυροφιλόδοξοι, ανοήτοι κι ακατανόητοι επιδειξιές, στα ξέφραγα αμπέλια της λογοτεχνίας.

Ο Μ. που το πρώτο βιβλίο του το τύπωσε το 1966, είναι ένας δεξιότηχνης καλομάστορας του έμμετρου στίχου. Αναπαρθενεύει με γεράς και καθάριες εμπνεύσεις μια τέχνη που αναδυναμώνει μορφικά την παράδοση, σώζοντάς της το γόητρο και την ιστορική αισθητική της υπόσταση. Ρεαλιστής και με γερή λυρική πνοή συναρπάζει τον αναγνώστη σε μια συνθετική γοητεία ευγένειας, τρυφερότητας και χάρις. Όταν δεν μελαγχολεί, αποπνέει πλούσια ανθρωπιστική ζεστασιά κι αισιοδοξία. Μα πάνω από όλα στην τέχνη του Μ. χαιρεσαι τη συνήχηση, την αρμονία και την πλαστική ομορφιά του λόγου.

Οι επιδράσεις του βέβαια, στάθηκαν αναπόφευχτες, από πολλούς γνωστούς λυρικοδραματικούς βάρδους του Νεοελληνικού Παρνασού.

Ο Ρουμελιώτης ποιητής, πλάθει το υλικό του με συνείδηση, και συνέπεια, με ερεθίσματα και θέματα από τη σημερινή πραγματικότητα. Μια τέχνη και μ' όποιους δραματικούς τόνους, είναι διδαχτική, κι εις χάριστη, καθώς σε συγκινούν και οι μαγίες του μοτίβου των λαϊκών καταβολών του ποιητή.

Ο Μ. δίνει ένα δυναμικό παρόν στη σωστή, ορθόδοξη και καθάρια κοινωνική και λυτρωτική ποίηση.

Λάμπρος Μάλαμας

Ελεύθερο Πνεύμα

Χρόνος 17ος - Τόμος 8ος

Τεύχος 67

Γενάρης - Φεβάρης

Μάρτης 1988

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μωλιώτικα Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Γνωρίζουν οι φίλοι της στήλης αυτής, αναφορές μας στην εκλεκτή επιθεώρηση «Μωλιώτικα Νέα». Έχουμε γράψει κατ'επανόληψη για την ωραία αυτή έκδοση, και τον αρχισυντάκτη της εκλεκτού λογοτέχνη, επιστήμονα και διανοούμενο κ. Τάκη Κολιαδά - Μωλιωτάκη. Που έχει την ευθύνη και τη φροντίδα των κειμένων αυτών.

Κρατάμε τώρα το υπ' αριθ. 18 φύλλο της έκδοσης αυτής (Ιαν - Φεβρ '88). Σελίδες πλούσιες και με ποιότητα λόγου και περιεχομένου. Πρωτοσέλιδο ποίημα του κ. Μωλιωτάκη: «Στίχοι της Αποκριάς».

Με το ήμαρ του Φλεβάρη και τη φουσκοδεντριά νάμαστε και πάλι μέσα στην τρελήν αποκριά Μασκαράδες που ο λαός μας να γευτεί είχε καιρό τους ξανααντικρίζει πάλι στο προσκήνιο εν χορώ....

Πρωτοσέλιδο άρθρο του ίδιου, με τίτλο «Δύσκολοι καιροί» Μιά προσέκταση στα παγκόσμια προβλήματα των καιρών και των λαών. Ακόμη ένα κείμενο πρωτοσέλιδο του ίδιου: «Το γεγονός της χρονιάς» Μιά επισκόπηση των γεγονότων πάνω στα πρόσωπα και τα πράγματα της χρονιάς που πέρασε. Σκέψεις, γνώμες, και κρίσεις.

Φιλολογική είναι η δεύτερη σελίδα με τίτλο: «Γράμματα - Τέχνες - Κριτική». Συναντάμε εδώ το χρονογράφημα του κ. Τάκη Κολιαδά - Μωλιωτάκη, με τίτλο «Τα παιδιά του θανάτου». Κριτική διδύλιου του κ. Π.Μ. Σωτήρχου.

Στην τρίτη σελίδα θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης της Κοινοτήτας του Μώλου, και άλλα «Καθαριότητα και πολιτισμός» στην τέταρτη σελίδα. Άρθρο συνεργάτη. Στην πέμπτη σελίδα διάφορα άλλα θέματα: κοινωνικά, υγείας κ.τ.λ. Και στην τελευταία σελίδα διάφορα άλλα θέματα: κοινωνικά κ.ά.

Μιά φροντίδα και μία ευθύνη κορυφής του εκλεκτού λογοτέχνη κ. Μωλιωτάκη, για τα κείμενα και την έκδοση αυτή. Καταφάνε παντού ο μόχθος ο πνευματικός, και η συνείδηση αυτής της οδοιπορίας.

Μιά προσφορά πνευματικής τροφής στο πλατύτερο κοινό της περιοχής αυτής. Ένα έντυπο με πολλά ενδιαφέροντα που δίνει ψυχικά όλες τις ανθρώπινες υπάρξεις της περιοχής με τη γενέθλια γη, τη στενότερη πατρίδα.

Αξιέπαινη είναι η «Ένωση των Απανταχού Μωλιωτών» που εκδίδει αυτήν την ωραία επιθεώρηση. Αξιέπαινος και ο εκλεκτός αρχισυντάκτης και εκλεκτός λογοτέχνης κ. Μωλιωτάκης. Το ένα φύλλο καλύτερο από το άλλο. Δημιουργούν μια παράδοση μέσα στο χρόνο και το χώρο της στενότερης πατρίδας. Μιά άσση - κυριολεκτικά - κάθε φύλλο. Θεμελιώνοντας μία απημόσφαιρα αγάθης, πάνω στους κρίκους της ευαισθησίας, και της αγάπης της γενέθλιας γης. Ένα τεκμήριο τιμής. Μιά προσπάθεια αξιόλογη, στο χώρο και το χρόνο της Ελληνικής ψυχής.

ΤΙΜΩΝΑΣ ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ

Δευτέρα 21 Μαρτίου 1988

Η ΓΝΩΜΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Ιδιοκτήτης
Εκδότης - Διευθυντής
ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ζωοδόχου Πηγής 6

Επιμέλεια εκδόσεων
ΜΑΡ. ΓΡΑΨΑΣ

ΧΑΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΓΗ

Σαν διεγερτικό θέλω να δράσω
κι από τον εαυτό μου ν' αποδράσω.

Αρματωμένος όπλα και παλάσκα
να φεύγω σ' ενός μύθου την Αλάσκα.

Να με ζητάει της μοίρας μου το φίδι
κι εγώ φιδιού να γεύομαι κοψίδι.

Διωκόμενος στου κώνειου το πνεύμα
ν' αδιαφορώ μες στον θεών το γεύμα.

Των πρωτινών πραγμάτων την ουσία
να την μεθώ με νέκταρ κι αμβροσία.

Χρυσή γραμμή να βγαίνει στην ψυχή μου
και να γυρνά απ' το τέλος στην αρχή μου...

Σαν διεγερτικό θέλω να δράσω
κι από τον εαυτό μου ν' αποδράσω.

Με πίκρα δυνατή στον ουρανίσκο
ψάχνω μια συνταγή, και δεν τη βρίσκω...

Συγγραφείς και κείμενα Ματιές στα νέα λογοτεχνικά βιβλία

Μια προσφορά του Παναγ. Παπαχαλαράμπους
Φιλόλογου καθηγητή

1. ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ —
ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ:
ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ
Ποιήματα σελ. 96,
Αθήνα 1988

Το δέκατο έκτο κατά σειρά βιβλίο του εξέδωσε στις αρχές αυτού του χρόνου ο ακάματος, πολυγραφώτατος και πολυβραβευμένος συγγραφέας Τάκης Κολιαβός — Μωλιότακης με τον παρὰπάνω τίτλο. Ποιητής, πεζογράφος, στοχαστής και αρθρογράφος σε εφημερίδες και περιοδικά διαικονεί το νεοελληνικό μας λόγο πάνω στο μια εικοσαετία με σπουδαίους συγγραφές, που τον καιτάσσουν ανάμεσα στους πιο επιτυχημένους και ολοκληρωμένους δημιουργούς της εποχής μας.

Σταθερός στην ιδεολογική του γραμμή, λάτρης της παραδοσιακής μας κληρονομιάς και μεγαλόπνοος εκφραστής των ιδανικών της φυλής μας, ακολουθεί την πορεία των μεγάλων δημιουργών του πνεύματος που σάλωσαν τη ζωή τους στην ανθρωπιά και στην κοινή προσφορά.

Με εφόδιο την επαρχιακή του καταγωγή — απ' το Μώλο της Λαμίας — και με εξοπλισμό την εμπειρία του απ' τη ζωή του τώρα στην πολυθόρυβη Αθήνα, τροφοδοτεί κάθε τόσο τους συμπατριώτες του, όσο και άλλους διηλιόφιλους, με καλοδουλεμένα κείμενα και αυτοτελή βιβλία.

ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Το νέο του βιβλίο είναι μια ποιητική συλλογή αποπνεύματα έμμετρης συνθέσεως γιγμάτες πνοή, λυρική έξορση και ρυθμικό τόνο.

Διατηρώντας πάντα τα κλασσικά μοτίβα της στιχουργίας γράφει σε δίστιχα, τετράστιχα, εξάστιχα και οχτάστιχα τις ποιητικές του εμπνεύσεις χωρίς να γίνεται φορτικός και οπισθοδρομικός με το περιεχόμενο και με την ποικιλία των θεμάτων του.

Φλέβα καθαρά ποιητική και λογοτεχνική χρήση της γλώσσας και διαίσθηση συνείδησης του χρόνου είναι μερικά απ' τα προτερήματα που εξυψώνουν την προσωπικότητά του.

Τα ποιήματά του είναι πλημμυρισμένα απο δουνήσια ομφαλά, απ' την απλότητα του κάμπου και απ' τις επιοχαικές εικόνες που ιδιαίτερα τροφοδοτούν την εμπνευσή του. Και πάνω απ' όλα το πέρασμα του ποιητή με τα ταξιδιάρικά τουλιά, με την πνοή του ανέμου με της κυγής την ηλιοχτίδα και με τη σιγαλιά της νύχτας.

Αυτή είναι η ποίηση του Τάκη Κολιαβό — Μωλιότακη: Απλή, ρομαντική, δυναμική, φυσιολατρική και πατριδολατρική.

Απ' τα ποιήματά της νέας τρού έκδοσης μεταφέρουμε αυτό που έδωσε και τον τίτλο του βιβλίου:

Στου θράχου τ' ανεμόδρατα απόκρημνα λημέρια
κρυφσταλιάζουν άγρια κοπάδια περιστέρια.

★
Κάτω χτυπά η θάλασσα κι απάνω ο ήλιος γνέφει,
κάθε φορά που γελαστός προβάλλει απο τα νέφη.

★
Σχιίζει το νύχι του βοριά, χτυπά τ' αστραπελέκι
κι η περιστέρα με φτερά και λίγο φύκι πλέκει,
στης πέτρας τ' ανασκάλεμα τη φτωχική φωλιά της
τόσο μικρή, όσο μπορεί τα δυο να κρύβει αυγά της.

★
Στο μητρικό της τ' όνειρο και μες στην αντοχή της
φλόγα αναδίνει στο κορμί η δυνατή ψυχή της.
Κι όσο της δικαιώνισες το ένστικτο πλαταίνει
μες στα δυο αυγά της, η ζωή στεριώνεται και δένει.

«Η ΕΡΕΥΝΑ»

27

ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1988
ΤΡΙΚΑΛΑ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ
ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ
ΠΟΙΗΣΗ 1988

Γράφει ο Π. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ

Δέν είναι πολλοί οι ποιητές στον τόπο μας, πού έχουν στο ενεργητικό τους την έκδοση δεκαπέντε ποιητικών βιβλίων μέσα σε μία εικοσαετία, όπως ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης. Κι' αυτό δέν είναι τό μόνο του προσόν. Γιατί και άλλοι γεμίζουν βιβλία ολόκληρα με στίχους, αλλά χωρίς ποιήση, με λέξεις, αλλά χωρίς ζωή, χωρίς πνοή. 'Αντίθετα στα βιβλία του Μωλιότακη, πάντα συναντά κανείς την ποιήση, άλλοτε σαν αίσθημα και παλμό ζωής, άλλοτε σαν μουσική και όνειρο, άλλοτε σαν κραυγή ανθρώπινη κι' άλλοτε σαν εικόνα, πού σε παίρνει και σε ταξιδεύει στην τρυφερότητα των ποιητικών του ρεβασμών.

Τά «Άγρια Περιστέρια», πού μάς δίνει τώρα ή μάλλον τά αφήνει να πετάξουν μέσα στον σκοτεινόν ορίζοντα της έποχής μας, είναι πουλιά, πού βρίσκονται κουρνιασμένα μέσα στις ανθρώπινες καρδιές και ό ποιητής τά απελευθερώνει και μάς κάνει να πετάξουμε μαζί τους. Είναι στα άληθεια ένα δώρο, μία προσφορά, ένα κανίσκι ποιητικό. Γιατί πρέπει να τό πούμε κι' αυτό τό πικρό: Σήμερα ό ποιητής, ό κάθε ποιητής, δίνει και δέν παίρνει. Όχι ώφελιμιστικά, αλλά ανθρώπινα. Άλλοτε ή ποιήση ίσως είχε κάποιο χειροπιαστό αντίστοιχισμα, κάποια αναγνώριση. Ή ποιήση έφερε στον ποιητή τό αντίδωρό του. Σήμερα, στους αντιποιητικούς καιρούς μας (μόνον ή «στρατευμένη τέχνη» αποφέρει κέρδη στους δημιουργούς της) ό ποιητής χλευάζεται, αφού τά ποιητικά βιβλία κινούνται σε κυκλοφορίες γύρω στο μηδέν και τά πλείστα βιβλιοπωλεία δέν τά

Ό Λογοτέχνης - Ποιητής
Τ. ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ
δέχονται για πώληση «γιατί δέν πουλιούνται», καθώς λένε οι επαγγελματίες του βιβλίου.

Ή κοινωνία μας δείχνει να μη χρειάζεται τον ποιητικό λόγο. Τής άρκει ίσως μονάχα ή πολιτική φιλολογία, τά κείμενα του συρμού και της μόδας και τά χιουμοριστικά ή «εσθυμα βιβλία». Γι' αυτό και οι ποιητές, πού δέν έχουν άξιοθή να πάρουν τό βραβείον Νόμπελ της Λογοτεχνίας και να γίνουν κι' αυτοί της μόδας, δέν κερδίζουν ούτε δόξα, ούτε χρήμα, ούτε αποδοχή και επικοινωνία. Μερικά περιοδικά ή επαρχιακές έφημερίδες δημοσιεύουν κάποια ποιήματα, άλλοτε για την έπικαιρότητα και άλλοτε για να καλύψουν λίγους μικρούς χώρους και ή ποιήση μοιάζει καταδικασμένη, σαν άχρηστη και πεταμένη στα άζήτητα. Κι' όμως οι φιλόσοφοι της ιστορίας λένε ότι λαός, πού ζή χωρίς ποιήση, τρέχει ολόγισα προς την διαβροχή και τον θάνατο.

Τις σκέψεις αυτές τις πρακάλεσε τό νέο βιβλίο του φίλου ποιητή, πού σημειώνει στην τελευταία σελίδα ότι τό βιβλίο του «τυπώθηκε σε περιορισμένο άριθμό αντιτύπων, εκτός έμπο-

ρίου». Κι' αυτή ή φράση είναι μιά τραγική κραυγή, αλλά και μιά καταδίκη της εὐδαιμονιστικής ἐποχής μας, πού φαίνεται νά ἔχασε τό «εὖ» τοῦ εὐδαιμονισμού της καί της ἔμεινε σκέτος ὁ «δαιμονισμός» της ὑλικῆς καλοπέρασης.

Ἡ σύνταξη, ὅσο καί ἀναγκαία αὐτή παρέμβαση, ἔγινε γιατί στήν σημερινή Ἑλλάδα της φιλοχρηματίας καί της ἀπνευματιστής «προόδου», εὐτυχῶς, ὑπάρχουν ἀκόμα καί ποιήσι καί ποιητές, πού ὁ λόγος τους μάς εἶναι εὐεργετικός, δπως τόν συναντοῦμε σέ πολλά ποιήματα τοῦ Τάκη Κολιαδά - Μωλιιστάκη, μέσα στίς σελίδες τῶν «Ἀγριῶν περιστέριων» του, γιά νά μῆ πῶ σέ ὅλα καί φανή σάν χαριστική ὑπερβολή.

Ὁ τρόπος γραφῆς τοῦ εὐγενικοῦ ποιητῆ εἶναι γνώριμος καί παραδοσιακός, πού θέλει μαστοριά καί μέτρο καί μουσικότητα. Κι' αὐτά εἶναι πηγαία στόν λόγο του. Ἀπό τήν ἀρχή μέχρι σήμερα δέν ξέφυγε ἀπό τόν τρόπον αὐτό καί πάντα στόν ἴδιο δρόμον ὁδοιπορεῖ, τώρα, πού μάς δίνει τήν ποίηση της ὠριμότητός του. Ὁ στίχος του λαγαρός καί στέρεος, ἀναπλάθει ὅλη τήν στιχουργική παράδοσή μας καί μάς ξαναφέρει κοντά στούς νεοκλασικούς της ρίμας, ἀλλά καί μέ μίαν αἴσθησι σύγχρονη, πού πηγάζει ἀπό τήν θεματολογία του, πάντα κοντά στόν ἄνθρωπο «στό στενορύμια τοῦ καπνοῦ, στόν πόνο της ἀσφάλτου», ὅπως λέει καί ὁ ἴδιος.

Ἐάν ἔπρεπε νά καταγράψω κάποιαν ἀντίρρηση, κάποια διαφωνία μου, αὐτή θά ἦταν γιά τό μονοτονικό σύστημα στήν ἐκτύπωση τοῦ βιβλίου του. Ὁ ἴδιος δέν μπορεῖ νά συμφωνή μέ τό θάψιμο της ἑλληνικῆς γλώσσας. Καί ὁ μονοτονισμός

εἶναι τό πρώτο βήμα πρὸς τόν ὀλεθρο. Ἴσως νά μοιάζει σάν ὑπερβολή, ν' ἀκούγεται ὁ λόγος αὐτός ἀπό ἕνα λογοτέχνη, πού σ' ὅλη του τήν ζωή δούλεψε τήν τέχνη μέ τήν δημοτική. Ἄλλο πράγμα ὅμως ἡ δημοτική, δεμένη συνεχῶς της μιάς ἑλληνικῆς γλώσσας καί ἄλλο τό μονοτονικό σύστημα, πού ἀρχίζει τό ξάφτισμα, πού ὁδηγεῖ στήν ἀρχή τοῦ τέλους. Γιατί εἶναι μιά ἐπικίνδυνη, ἀντιπνευματική καί ἀνιστόρητη ἐπέμβαση στήν ἐξέλιξη της γλώσσας γιά κάποιες σκοπιμότητες, πού δέν εἶναι ὥρα νά τίς συζητήση κανεῖς ἐδῶ.

Κατά τά ἄλλα, ἡ ποίηση τοῦ Τάκη Κολιαδά - Μωλιιστάκη, χαρίζει τόν εὐκαρπο λόγο της στό αἶσθημα τοῦ ἀναγνώστη, γιατί δέν εἶναι μιά παίηση, πού γενιέται μετὰ τήν ἀνάγνωσή της, ἀλλά ἔχει τήν ἀμεσότητα ἑνὸς καλέσματος γιά τήν εὐγενική θέασι τοῦ κόσμου, ἀφοῦ οἱ στίχοι, κατὰ τόν ποιητή, εἶναι «σηματοδότες φωτεινοί στό διάβα τῶν καιρῶν». Πολλά ποιήματα τοῦ βιβλίου θά ἤθελα νά κοροφολογήσω καί νά μνημονεύσω, ὅπως τό «Καλοδεχούμενο», τά «Ἀγρία περιστέρια», τήν «Βάδα», τήν «Γυμνή ψυχή», τά «Τετράστιχα» καί ἄλλα πολλά, πού γεμίζουν τίς σελίδες τοῦ βιβλίου αὐτοῦ. Καλύτερα ὅμως νά τά χαρήτε ἀπό τό πρωτότυπο της ἐκδόσεως αὐτῆς, πού περιέχει στό τέλος καί κρίσεις της κριτικῆς γιά τόν ποιητή καί ἄλλα σχετικά στοιχεῖα. Τά «Ἀγρία περιστέρια» εἶναι μιά ὥραια προσφορά στήν ἀντιποπητική ἐποχή μας, ἕνας λόγος παρταίρας, ἀλλά ὁμορφος καί ἀληθινός.

Π. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 1-5-1988

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ:
«Άγρια περισσότερια», (ποίηση)
1988.

Ο ποιητής μας, από τους λίγους που έμειναν πιστοί στην παραδοσιακή ποίηση, διακρίνεται για την αρχιτεκτονική του και το άρτιο δούλεμα του στίχου του, που ηλεκτρίζει σχολαστικά με το περίτεχνο γράψιμό του. Κι' ακόμα όλα τα ποιήματά του έχουν συνοχή, περιεχόμενο, βάθος αυταπόδειχτο κι' έναν λυρισμό αξεδιάλυτο - πολλές φορές - που γυροφέρνει στην επιφάνεια.

Αθεράπευτος εραστής του τόπου που τον γέννησε, σχολολογιά μέσα στα φαράγγια και τους κάμπους του χωριού του, έτσι, που εύλογα μπορεί να χαρακτηριστεί ο αντιπροσωπευτικός εκπρόσωπος της συνέχισης της παράδοσης του έμμετρου ποιήματος που μας θυμίζει και την ποίηση που πάει σιγά - σιγά να σβύσει, την όμορφη και ανεπακόληπτη ποίηση του Δημοτικού μας Τραγουδιού, με το οποίο ανατράφηκαν τόσες και τόσες γενεές.

Το ποιητικό έργο του Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη, ονειρόπλεχτο στη σύνθεση, εντυπωσιάζει τον οποιοδήποτε αναγνώστη, και αυτή είναι η επιτυχία του.

ΤΑΚΗΣ ΝΙΑΤΣΟΥΛΗΣ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Άγρια περισσότερια».

Ποιητής ανεξάντλητης ευαισθησίας με πηγάδι κι αισθαντικό οίστρο, ο Τάκης Κολιαβάς Μωλιότακης μας δίνει ένα ακόμα βιβλίο με αληθινή ποίηση. Κάτι ωραίο και σημαντικό, που λείπει τόσο στις μέρες μας. Ρυθμικός στίχος με σωστή καταμέτρηση, όλων εκείνων των στοιχείων, που δίνουν στη παραδοσιακή μορφή τη μεγάλη αξία, που ποτέ δε χάνει μέσα στο χρόνο. Η μουσικότητα, το λυρικό ύφος, η αρμονική διάθεση, εξασκούν μέσα μας τη γοητεία εκείνη, που γίνεται μέθη και κατά κάποιο τρόπο μας γεφυρώνει μ' ένα ωραίο και ακαταμάχητο παρελθόν. Η νοσταλγία και ο ρεμβασμός υπαγορεύουν το ρυθμό και τη ζεστασιά μιας αποκαλυπτικής ενέργειας. Πράγμα, που δε γίνεται συχνά σήμερα. Στη συλλογή αυτή ο ποιητής έρχεται να πει με τον προσωπικό εκφραστικό του τρόπο, ότι δυνατό συμβαίνει μέσα του. Με τη σειρά μας υποδεχόμαστε την αρμονία αυτή, σαν πνευματικό δώρο, που παραμένει για καιρό στη μνήμη μας.

ΧΡΗΣΤΟΣ Ν.

ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ

«ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ»

ΜΑΗΣ 1988 ΤΕΥΧΟΣ 294

ΤΟ ΙΔΙΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΣΤΑ ΜΩΛΙΟΤΙΚΑ ΝΕΑ
ΜΑΡΤ. - ΑΠΡΙΛ. 1988

Ο ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ ΜΟΥ ΚΙ ΕΓΩ

Μέσα στο συνοθύλευμα του πλανεμένου κόσμου
που πλέει στ' ανοιχτά χωρίς πυξίδα κι οδηγό,
Ένας από το Τίποτα γυρνώντας άγνωστός μου
με βρήκε, καθώς όδευα στο Πουθενά κι εγώ.

Κάποιος θεός πονετικός ίσως τον έχει στείλει
περάτη, από άγνωστου λαού περιοχή,
ν' απαντηθούμε γκαρδιακοί κι αγαπημένοι φίλοι,
να τον κρατήσω, σκέψη μου, να με δεχτεί, ψυχή.

Σ' ένα ποτήρι πίνουμε καιρό τώρα το δάκρυ
στο ίδιο πιάτο το πικρό μοιράζουμε φαΐ.
Κι άμα νυχτώνει, σιωπηλοί φωλιάζουμε σε μι' άκρη
κάποιο θολό κι αβέβαιο προσμένοντας πρωί.

Έτσι σφιχτά δεθήκαμε, εγώ κι ο σύντροφός μου
και χωριστά πλέον κανείς από τους δυό δε ξει.
Ανώνυμοι συνκληρωτοί, Εκείνος κι ο εαυτός μου
θα μείνουν όσο υπάρχουνε, και θα χαθούν μαζί.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μωλιώτικα Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Το νέο τεύχος της Δίμηνης Επιθεώρησης: «ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» (αρ. φύλ. 19). Που εκδίδει η «Ενώση των απανταχού Μωλιωτών» Αρχισυντάκτης ο ιατρός - λογοτέχνης κ. Τ. Κολιαδάς (Μωλιωτάκης) Υπεύθυνος ο κ. Θανάσης Ποδαρόπουλος.

Σχόλια - Σημειώσεις - Ειδήσεις κ.ά. Που ενδιαφέρουν τη στενότερη πατρίδα. Ένα έντυπο αξιόλογο. Συντηρεί με φροντίδα περισσή, τη φλόγα της ιδιαίτερης πατρίδας. Είναι πάντα αξιέπαινοι όλοι αυτοί οι πολυαριθμοί σύλλογοι που εκδίδουν περιοδικά, εφημερίδες, επετηρίδες, ανθολόγια κ.ά.

Μιά περιπλάνηση στις σελίδες της Επιθεώρησης. Τα άρθρα. Οι μελέτες. Οι σκέψεις. Τα σχόλια. κ.ά. Ακτινοβολούν τη νοσταλγία της γενέθλιας γης του κάθε Έλληνα.

Μιά γοητεία όλες οι σελίδες αυτές. Η μιά καλύτερη απ' την άλλη. Συναγωνίζονται ποιά θα κερδίσει τον αναγνώστη. Για να συζητήσει μαζί του όλα αυτά το ενδιαφέροντα.

Μιά είναι η ευχή η σιωπηλή όλων. Να έχουν πάντα το θάρ-

ρος και τη δύναμη όλοι αυτοί οι σύλλογοι και ενώσεις. Να συνεχίζουν πάντα με θέληση αδιάπτωτη το ιερό και ωραίο αυτό έργο. Συντηρούν ανύποπτα όλη την αγάπη τους στη στενότερη πατρίδα.

Δεν είναι ο χώρος για αξιολόγηση κειμένων. Όλα βαδίζουν τη λεωφόρο τη μεγάλη της Εθνικής Ομοψυχίας. Για να μεταλαμπαδεύουν την αγάπη και τη γνώση. Καταυγάζοντας τους κύκλους. Είναι οι παλμοί της κάθε γωνιάς της Ελληνικής γης Φέρνοντας την παρουσία τους στους ορίζοντες.

Μιά μαρτυρία ζωντανή το κάθε έντυπο της Ελληνικής γης Μιά φωνή φωτεινή και καθαρή. Που ανοίγει τις λεωφόρους τις μεγάλες. Για να συντηρείται και η μνήμη, και η γνώση, και η αγάπη. Κι είναι ολ' αυτά τα διαλεκτά και τα καλύτερα άθη της κοινωνίας των ανθρώπων.

Και πάλι συγχαρητήρια σ' όλους αυτούς. Που φροντίζουν την έκδοση, της Επιθεώρησης αυτής, των Μωλιωτών. Είναι άξιοι της ιδιαίτερης πατρίδας.

ΤΙΜΩΝΙΑΣ ΣΤΡΙΟΥΘΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Τάκη Καλιαβά—Μωλιотάκη

«ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ»

Ποίηση

Αθήνα 1988

Η συνεχής πορεία και παρουσία του κ. Κολιαβά — Μωλιотάκη στα Ελληνικά Γράμματα έρχεται τώρα να δέσει άλλον έναν κρίκο στην αλυσίδα της επιτυχούς δράσης του με το νέο ποιητικό βιβλίο με τίτλο «ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ».

Πιστός στην παραδοσιακή ποίηση ο ποιητής, γνωρίζοντας και κατέχοντας καλά τους κανόνες λειτουργίας της, με γνήσιο λυρισμό και σωστή γραφή, κατορθώνει να μεταδώσει στον αναγνώστη τις πτυχές και τα πιστεύω της ψυχής του, να τον συγκινήσει με την αγνή πίστη του στην ορθοδοξία και την πατρίδα, να τον ξεναγήσει σε χώρους και χρόνους αλαργεμένους, να τον συνεπάρει με την ομορφιά και τη μουσικότητα των στίχων του, να τον κάνει να «αισθανθεί» σε μια εποχή άκρατου υλισμού κι εξουθενώσεως των κάθε λογής αξιών...

Ο ποιητής είναι επηρεασμένος από το δημοτικό τραγούδι που το χωνεύει και το αφομοιώνει καλά μέσα στην ποίησή του, κι ακόμη το λεξιλόγιό του είναι πλούσια εφοδιασμένο, καθώς και εύστοχη η επιλογή των θεμάτων του.

Χωρίς μεγαλόγδουπες εκφράσεις, με απλό και λιτό λόγο, με ανθρωπά και επεξεργασμένο στίχο, κατορθώνει να μας δώσει μιαν άξια πέρα για πέρα ποίηση!

ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΒΑΛΗΣ

Μωλιотика Νέα
Ματρώ-ιονς. 1988

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

προς τον Αρχισυντάκτη

Αθήνα Μάιος 1988

Αγαπητέ κύριε Κολιαδά —
Μωλιотάκη,

Σας ευχαριστώ για την αποστολή των δύο ποιητικών συλλογών σας «Άγρια Περιστερία» και: «Καθημερινές περιπτώσεις».

Με εντυπωσίασε η μουσικότητα που αναδίδουν οι στίχοι σας, χάρις στο μέτρο και τη ρίμα που περιέχουν. Αλλ' ακόμη και η ευαισθησία σας στην περιγραφή καθαρώς ανθρωπίνων συναισθημάτων.

Είστε από τις λίγες φωνές που μας απέμειναν με αληθινή ποίηση.

Σας ευχαριστώ και σας συγχαίρω.

ΣΩΛΩΝ Π. ΚΥΔΩΝΙΑΤΗΣ

Καθηγητής — Αντιπρόεδρος της

Ακαδημίας Αθηνών

Κόρινθος 23 — 5 — 1988

Αγαπητέ μου κ. Μωλιотάκη

Θέλω εγκάρδια να σας συγχαρώ για τη νέα σας ποιητική συλλογή «Άγρια Περιστερία», που τη διακρίνει έξοχος ποιητικός ρυθμός και μια έντιμη πνευματική αγρύπνια. Ο ποιητικός σας λόγος, έξοχη παραδοσιακή παρουσία, μας προσφέρει λαμπρούς μουσικούς ρυθμούς και μια γνήσια λυρική φωνή.

Μέσα από την ποίησή σας εύκολα διαπιστώνει ο αναγνώστης σας την πνευματική σας καλλιέργεια και την βαθειά σας συνείδηση στις μεγάλες ιδέες.

Μας συγκινείτε με την ειλικρίνεια, την πηγαία ευαισθησία σας, τον έξοχο λυρισμό σας. Μέσα στην ψυχική και πνευματική σας ρέμβη υπάρχει ο στοχαζόμενος άνθρωπος.

Με τιμή

ΣΗΦΗΣ ΚΟΛΛΙΑΣ

Συγγραφέας Εκπαιδευτικός

ΜΟΛΙΟΤΙΚΑ ΝΕΑ ΜΑΙΟΣ-ΙΟΥΝ. 1988

Τάκη Κολιαβά - Μωλιστάκης

«ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ»

΄Από τόν κ. ΖΑΧΟ ΞΗΡΟΤΥΡΗ

΄Ανεξάντλητος σὲ ποιητικὲς ἐκδόσεις ὁ φύλος ποιητῆς Τάκης Κολιαβάς χρόνια καὶ χρόνια λιτανεύει στὴν ποίησιν.

Πρόσφατα, εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καὶ ἄλλη ποιητικὴ του συλλογὴ, μὲ τὸν παρὰ πάντων τίτλο. Ἕνα διδύλο μὲ ποίηση οὐσίας καὶ ἀρίστη τυποτικὴ ἐμφάνιση, ὅπως ὅλα του τὰ διδύλια.

Ἕνας ἀληθινὸς ποιητῆς, πού ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἡσυχάζει αὐτὸς ἀγρυπνεῖ, στοχαζέται καὶ μᾶς στὲν τὰ μὲνύματά του, τοὺς φιλοσοφημένους στοχασμούς του, σὲ στίχους. Δὲν εἶναι ποιητῆς πού διαιτᾶται στὰ σύννεφα, εἶναι προσγειωμένος στὴ ζωὴ τοῦ ἀπλοῦ ἀνθρώπου, πού τόσο τὸν ἀγάπησε.

Μάστορας στοὺς στίχους, τὸν διακρίνει μιὰ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ὁ ἀδρὸς καὶ δωρικός του στοχασμὸς, πού θγαίνει αὐθόρμητος καὶ ἀνεπιτήδευτος. Τραγουδάει μὲ ἕναν ἀπλό τρόπο, μὰ ἀνθρώπινο καὶ εἰλικρινὴ καὶ τὰ ποιήματά του γεμάτα λασσοφία.

Ξέρεי νὰ σμιλεῦει τοὺς στίχους του, μὲ μιὰ εὐρυθμὴ παραδοσιακὴ ὁμοιοκαταληξία καὶ μὲ ρυθμὸ καὶ λυρισμὸ. Εἶναι ἀπὸ τοὺς λίγους καὶ πρὸ καλούς ποιητὲς, πού ἔμειναν πιστοὶ στὴν παραδοσιακὴ ποίηση, εἶναι κάτι πού δὲν τὸ βρίσκεις στοὺς σύγχρονους ἀντιποιητικούς μᾶς χρόνους.

Καὶ ὅπως μᾶς λέει σὲ ἕνα δίστιχό του, «...ἡ μαστοριά τοῦ μαρμαρά ζυγίζεται στὴν πέτρα, ἡ φρόνησι τοῦ ποιητῆ στοῦ στοχασμοῦ τὰ μέτρα». Εὐστοχος ὁ χαρακτηρησμός του, ὅπως καὶ ἕνας ἄλλος πού μᾶς λέει, δὲ γίνεται τὸ ποίημα ἀ-

ριαδάζοντας λέξεις, «...πρέπει νάχεις τὴν αἴσθησι κοράλια νὰ διαλέξεις. Μὲ τὴ βελόνα τοῦ εἰρμού, τῆς τέχνης τὸ ψαλίδι, κόβεις καὶ ράβεις τοῦ ρυθμοῦ καὶ τῆς καρδιάς στολίδι».

Εὐαίσθητος ποιητῆς ὁ Τάκης Κολιαβάς Μωλιστάκης, σμιλεῦει τοὺς στίχους του μὲ εὐαισθησία, πού συγκινεῖ καὶ φέρνει τὸν ἀναγνώστη κοντὰ στὴν ποίηση, δὲν τὸν ἀπωθεῖ. Ξέρει νὰ πιάνει τὸν παλμὸ καὶ τὴν ἀνάσα τοῦ κοινοῦ. Μιὰ ἀπεραντὴ ἀνθρωπιὰ διαχέεται στοὺς στίχους του καὶ μὲ τὸ δικό του τρόπο, ἀρδεύει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀναγνώστη. Οἱ στίχοι του, «σηματοδότες ζωανόι στὸ διάβα τῶν καιρῶν» καὶ ἀποκαλυπτικοί, Ἄποκαλύπτουν, ὅ,τι εὐγενέστερο στὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ καὶ στὰ ψυχικὰ διώματα τοῦ ποιητῆ.

Σὰν ἀνθρωπιστής, ἀγάπησε τὸν ἄνθρωπο καὶ αὐτὴ τὴν ἀγάπη του τὴν ἔκαμε τραγούδι, ὅπως αὐτὸ «τ' ἀγρία περιστέρια» καὶ νὰ πῶς θέλει τὴ ζωὴ, ἀνέφελη ὅπως ἐκεῖνα «...γοργὰ πού σκύβουν στὴν τροφὴ στὸν πόθο τους φιλοῦνται, πού ψάχνουν τὸ ζευγάριμα καὶ γλυκοτραγουδιούνται».

Ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ζωὴ καὶ τὸ μόνχο τοῦ λαοῦ καὶ ἰδιαίτερα τοῦ ξωκίτη. Γνώρισε αὐτὴ τὴ ζωὴ καλὰ, ὅπως μᾶς λέει ὁ ἴδιος στὸ ποίημα τοῦ «περπατητῆς». «Ἕνα παλιὸ κατάμεστο διστάει ἀπὸ πείρα, τὸ μόνον εἶναι πού μπόρεσα στὸν κόσμον αὐτὸν νὰ βρῶ».

Ὁ ποιητῆς Τάκης Κολιαβάς, ὅπως καὶ μὲ ἄλλες ποιητικὲς του συλλογές, τὸ ἴδιο καὶ μὲ αὐτὴ ἀγρία περιστέρια, κά-

νει τόν άναγνώστη κοινωνό του
πνεύματος του καί του βάθους
του νοήματος τής ποιήσής του,
γιατί μιλάει μέ είλικρίνεια, μι-
λάει μέ ψυχικό πόνο, μέ λυρι-
σμό, πού σέ συνεπαίρνει καί
σε ξεναγεί σε μνήμες παλιές.
Σέ γοητεύει μέ κείνους τούς
παραδοσιακούς του στίχους,
πού λές πώς πηγή τους έχουν
τήν άγέραςτη καί αείπινη «Δη-
μοτική μούσα».

Δέν είναι εύκολο, σέ έναν
πού δέν είναι ποιητής, νά κά-
νει πρόσβαση στό έργο του
ποιητή Τάκη Καλιαδά - Μωλιο-
τάκη. "Αν άποτολμώ τίς λίγες
αύτες γραμμές, τίς άποτολμώ
μέ τό έλαφρυντικό του άναγνώ-
στη πού κρίνει, όχι μέ ποιητι-
κούς τύπους, αλλά μέ όδηγò
τά στίγματα τής ψυχής τους
ò,τι ανάδύεται έκ τών ένδον του.

Όσο για μένα, δέ μένει πα-
ρά ένα μεγάλο εύχαριστώ, για
τήν τιμή πού μου έκαμε νά μου
στελνει τά «άγρια περιστέρια»
καί τόν εύχαριστώ.

Γιά τόν ποιητή μας, αξίζει
ένα μεγάλο εύγε, για τό ποιη-
τικό του έργο.

ΣΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ

«ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ» Τρίτη 6 Σεπτεμβρίου 1988

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Σκορπίζομαι στα τωρινά, γυρνώ στα περασμένα,
λογιάζω στα μελούμενα τις ξέχωρες στιγμές.
Σφυγμομετρώ την προκοπή σε νιάτα αντρειωμένα,
της ζήσης κλείνω τον παλμό σε λυρικές γραμμές.

Κι αν όφελος δεν κλείνουνε οι στίχοι μου κανένα
κι είναι κραυγές οι νότες μου μιας άμουσας ψυχής.
Ας σκορπιστούν οι στίχοι μου σαν φύλλα πεθαμένα
κι ας διαλυθούν οι ρίμες μου σαν δάκρυα μιας βροχής.

ΑΚΡΟΒΑΤΗΣ

Μήτε μπροστά πορεύομαι, μήτε γυρνάω πίσω
σε τεντωμένη στέκομαι μετέωρη τριχιά.
Κι είν' αζεδιάλυτοι χρησμοί που πρέπει να στοιχίσω
απάνω σε μια φωτεινή και λογική τροχιά.

Οι άνθρωποι μ' απατηλές φιγούρες μες στη σκέψη
παλεύουν κι αναλώνονται, τρέχουνε και γερνούν.
Κι είν' οι ελπίδες τους πουλιά πόχουν πρωί μισέψει
και με σπασμένα τα φτερά στο σούρουπο γυρνούν.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μωλιώτικα Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Το υπ' αριθ. 20 τεύχος της ταπικής επιθεώρησης του Μωλου. Που εκδίδει η «Ενώση των Απανταχού Μωλιωτών». Αρχισυντάκτης και υπεύθυνος ο εκλεκτός ποιητής και λογοτέχνης κ. Τάκης Κολιαδάς - Μωλιωτάκης.

Ενα φύλλο αξιόλογο, στη διακίνηση του πνεύματος. Σελίδες εκλεκτές. Θέματα ενδιαφέροντα όχι μόνον τη στενότερη πατρίδα των Μωλιωτών. (Ειδήσεις - Τοπικά νέα. Κρίσεις. Σχόλια κ.ά)

Καταγράφουμε και τις φιλολογικές συνεργασίες της επιθεώρησης. Πρωτοσέλιδο άρθρο του αρχισυντάκτη κ. Τάκη Κολιαδά - Μωλιωτάκη. «Ψηφία-αριθμών και γραμμάτων» Ενας λόγος συμπυκνωμένος και θαυματοχάστος. Αικόμη: «Σημειώσεις - Σχόλια» πρωτοσέλιδη στήλη του ίδιου. Ο λόκληρη φιλολογική σελίδα: «Γράμματα - Τέχνες - Κριτικής Φροντισμένη από τον ίδιο τον αρχισυντάκτη. Χρονογράφημα δικό του «Παλιά και νέα πορτραίτα» κ.ά

Ενα έντυπο αθόρυβο. Που καλ

λιεργεί τα ενδιαφέροντα της ιδιαίτερης πατρίδας. Τροφοδοτώντας το διαλογισμό και τη λυρική οδοιπορία. Διακρίνει μιά ευαισθησία και μιά γλαφυρότητα, στα εκλεκτά κείμενα του ποιητή και λογοτέχνη αρχισυντάκτη.

Ενα έντυπο της Πρωτεύουσας. Που εκδίδεται από ανθρώπους με ενδιαφέροντα για τη στενότερη πατρίδα. Η νοσταλγία της απενότερης πατρίδας. Διαλάμπει εδώ αυτή η αγάπη προς τη γενέθλια γη. Δεν ξεχνούν την πατρίδα οι Μωλιώτες. Δίνουν κάθε λίγο το παρόν, με ξεχωριστή δραστηριότητα: έργουν και λίγου. Μιά αλυσίδα νοσταλγίας και γνήσιας γοητείας παλμών της καρδιάς. Ιδού η επιφάνεια ηρανή του κόσμου του εσώτατου των Μωλιωτών.

Αξιέπαινος για όλα ο αρχισυντάκτης της επιθεώρησης, και εκλεκτός θεράπων της ιατρικής και της λογοτεχνίας κ. Μωλιωτάκης.

ΤΙΜΩΝΑΣ ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ

ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

«ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ. ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ» (ποιήματα)

Στον Τάκη Κολιαβα - Μωλιोटάκη, για την ποιητική του συλλογή «Καθημερινές Περιπτώσεις» απονεμήθηκε το βραβείο ποιητικού λόγου στο λογοτεχνικό διαγωνισμό του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός» για το έτος 1985. Ο ποιητής, στους στίχους της συλλογής αυτής, δείχνει μιάν εσωστρέφεια αποτέλεσμα της καλλιέργειας της ψυχής του. Ο ψυχισμός του τραυματισμένος από τη σύγκρουσή του πάνω στους θράχους των καθημερινών αντιξοοτήτων της ζωής και της ευσυγκίνητης ιδιοσυστάσις του, μετουσιώνεται πετυχημένα. Σε κάθε ποιήμα του βλέπεις την υπαρκτή του αγωνία στις σχέσεις του με τα πρόσωπα, τις ιδέες και τα πράγματα. Μια ανώτερη

αντίληψη της ζωής, διαπερνάει τους στίχους του, με μιά νότα μελαγχολίας απ' τη ματαιότητα του κόσμου τούτου. Οι μεταπτώσεις των συναισθημάτων του είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα της ψυχικής του ανεστιάτητας. Κι ο ποιητής, εξωτερικεύει τις αντιλήψεις του απ' τις εικόνες του εξωτερικού κόσμου. Εκφράζει την ατομικότητά του.

Νοσταλγεί να δη τη λύτρωση του ανθρώπου. Θέλει ν' απαλλαγεί ο άνθρωπος απ' τις αδύνατες στιγμές στις οποίες τα ένστικτά του, δυνάμεις τυφλές που ικανοποιούν τις βασικές ανάγκες της ζωής, τον σπρώχνουν σε αντικοινωνικές δραστηριότητες.

Και λέει ο ποιητής στο ποίημα «Κάποιες Στιγμές»

Κάποιες στιγμές που ένα βαθύ παράπονο μεγάλο
σου κόβει την αναπνοή, σου σφίγγει το λαιμό,
μιά ριζική καταστροφή ζητάς και τίποτ' άλλο
καθώς βλέπεις τον άνθρωπο απάνω στο γκρεμό.

Κάποιες στιγμές καλύτερα να λείπανε τ' ανθρώπου,
αυτές που την αγιάτρευτη ματώνου με πληγή.
Κι άμποτε η δίψα της ψυχής κι η φλόγα του μετώπου
ριζοπιασμένο τ' όνειρο βαθιά να δούν στη γή.
(Απόσπασμα)

Το ύφος του απλό, παραδοσιακό. Οι στίχοι του δεμένοι. Ο στοχασμός ξεκάθαρος, αγκαλιάζει το λυρισμό. Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιोटάκης, είναι ποιητής των λεπτών κραδασμών της ψυχής. Σε κάθε ποίημα του κι ένα διαφορετικό συναίσθημα φανερώνεται, μιά νέα σκέψη με προσωπική απόχρωση, μιά όραση της ζωής που δείχνει τον άνθρωπο που

χαίρεται την ενότητα μ' αυτή. Στους στίχους της συλλογής «Αγρια Περίστερια» ο ποιητής μετουσιώνει και πάλι μιά κατασταλαγμένη πίκρα, μιά απαισιοδοξία για τ' ανθρώπινα. Υπάρχουν και ποιήματα με χαρούμενες αποχρώσεις. Τέτοιο είναι το «Καλοδεχούμενο». Εδώ ο ποιητής αφήνει να φαίνεται η χαρά του και η στοργή του για το «γλυκό του εγγόνι». Και λέει:

Αμποτε απ' τα στήθη σου ο ήλιος ν' ανατέλλει
κι ο λόγος σου στου θυμαριού να δένεται το μέλι,
και η ματιά σου φλογερή να στρέφει δίκαια κι ίση
με της καρδιάς τη φρόνηση και του μυαλού την κρίση.
Αν κι έχω ορμήνειες να σου πω, το λόγο μου αποσώνω,
και καλοφτέρωτο πουλί σε νείρομαι στον κλώνο.
Στο δάσος μέσα της ζωής με τα πουλάκια τ' άλλα,
ν' αδιαφορείς στα ταπεινά, να ψάχνεις στα μεγάλα.

«ν' αδιαφορείς στα ταπεινά,
να ψάχνεις στα μεγάλα»!
Η παραίνεση αυτή είναι για
όλα τα παιδιά του κόσμου. Ο
ποιητής παροτρύνει «το γλυ-
κό του εγγόνι» «στο δάσος
μέσα της ζωής» να γίνει κυνη-
γητής υψηλών ιδανικών, και ν'
αντιπαρέρχεται στις κατώτε-
ρες Αξίες της ζωής. Ν' αγαπάει
τα μεγάλα. Να γίνει μεγάλος
στο ήθος, στην ψυχή, στο
πνεύμα. Γιατί όπως τονίζει ο
Εθνικός μας ποιητής Διονύ-
σιος Σολωμός. «Οι μεγάλοι τα
μεγάλα που τους μοιάζουν α-
γαπούν.»

Στα δέκα πέντε τετράστιχα
της συλλογής βλέπει κανείς
εκφάνσεις της βιοθεωρίας
του ποιητή.

«Διαβαίνει κόσμος, τη ζωή θωρώντας την αμπάρι
που πρέπει περισσότερα, όσο μπορεί να πάρει,
Ενώ ο σοφός παράμερα με τη βαριά του γνώση
στοχάζεται, πώς στη ζωή περισσότερο να δώσει».

Και πραγματικά. Ο ώριμος
ψυχοδιανοητικά άνθρωπος, ο
σοφός, όπως λέει, ενστερνίζε-
ται στη ζωή του το «Μακάριον
το δίδοναι ή το λαμβάνειν»
του Ευαγγελίου. Συνηθίζει να
δίνει περισσότερα κι όχι να
παίρνει. Δεν έχει αντικοινωνι-
κό εγωισμό, ούτε αυθαίρετα
αξιολογεί τον έξω κόσμο, αλλά
λεύτερος από τα εσωτερικά τα
πεινα παθη, χωρίς να θέλη να
είναι ούτε «αφέντης δούλων»,
ούτε δούλος αφεντάδων» θέ-
τει τον εαυτό του στην εξυπη-
ρέτηση του κοινωνικού συνό-
λου, με έργα που τον δίνουν
το δικαίωμα να πη ότι ένωσε
βαθιά το νόημα και το σκοπό
της ζωής. Όταν ο άνθρωπος
θεωρεί τη ζωή «αμπάρι» μο-
νάχα, για να παίρνει κι όχι να
δίνει είναι πλεονέκτης, (ζητεί
πλέον των άλλων έχουν) είναι
φτωχός έστω κι αν έχει πολλά
υλικά αγαθά, γιατί εσωτερικά

πάσχει από τον πειρασμό να
ξεπεράσει όλους αν είναι δυ-
νατό. Κι έτσι ούτε γαλήνη έχει
στην ψυχή του, κι άδικος
στους συνανθρώπους του εί-
ναι, διαταράσσοντας με την
πλεονεξία του την αρμονία
στη συμβίωση των μελών της
κοινωνίας και δημιουργώντας
μίσση και κακίες μεταξύ των αν-
θρώπων. «Πας πόρνος ή ακά-
θαρτος ή πλεονέκτης, ως έ-
στιν ειδωολάτρης ουκ έχει
κληρονομίαν εν τη Βασιλεία
Του Χριστού και Θεού» τονίζει
ο Απ. Παύλος (εφεσ ε 5).

Ο ποιητής, με ειλικρίνεια
μας δίνει την πραγματική ει-
κόνα του εσωτερικού του κό-
σμου. Και την αντίληψή του
για τη ζωή γενικά, τη ζωή όπως
είναι στην πραγματικότητα, α-
νεξάρτητα απ' το γεγονός ότι
δείχνει και την ιδεατή της
μορφή. «Αυτό που ζητάμε από
την ποίηση έγραψε ο ποιητής

Νίκος Β Λαδάς που έφυγε
πρώωρα – είναι να δώσει μορ-
φή – με το λόγο και το ρυθμό
σε σκέψεις και βιώματα, να α-
ποτελέσει ένα αντίκρυσμα της
ζωής που να προσφέρει στον
άνθρωπο αισθητική απόλαυ-
ση».

Γενικά, όπως έγραψα κι άλλη
φορά, ο Τάκης Κολιαβάς –
Μωλαιοτάκης, είναι ένας ποιη-
τής εξομολογητικός που αυ-

τοαναλύεται. Κερδίζοντας έ-
τσι την αρμονία του την εσω-
τερική, και τη σταθερότητα
της πορείας της ψυχής του,
εκπληρώνει ταυτόχρονα το
χρέος του ως πνευματικός άν-
θρωπος. «Αμοιβή μου πικρή
και μοναδική η εκπλήρωση
του χρέους μου» λέει στους
«Αφορισμούς του ο Κ. Τσά-
τσος. Αυτό ισχύει και για τον
ποιητή μας. Ας τελειώσουμε μ'
ένα τετράστιχο από το ποίημα
του «Το Τραγούδι».

Το λυγμικό τραγούδι μου οδύνη μιάς πληγής
και σαν απόκρυφης γραφής αδιάβαστη σελίδα.
Απόμακρος κι ασίγαστος κρουνός κάποιας πηγής
π' αφήνει και την ύστερη να ξεχυθεί ρανίδα.

ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ

ΠΕΜΠΤΗ 22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1988

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Το βιβλίο και ο κόσμος

ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Τάκη Κολιοβά - Μωλιοτάκη - Ποίηση -
Αθήνα 1988

Του Γιώργου Βρέλλη

Το 17ον βιβλίο του με τίτλο «Αγρια περιστέρια» (16η συλλογή) κυκλοφόρησε ο δημοσιογράφος και ποιητής Τάκης Κολιοβάς - Μωλιοτάκης. Σελίδες 86. Ποιήματα σε παραδοσιακό στίχο 53. Εξώφυλλο Νάσου Παπαλελοπούδη.

Στις στροφές του σπινθηρισμού και εστίες πυρός πνευματικότητας και αισθητικής συγκίνησης. Η συλλογή του μοιάζει συμβολικά, ένα ανθισμένο δέντρο στο φως, με άρωμα, με εννοιολογική ωραιότητα και σωστή μετρική. Δεμένος στην εμπαρμένη «παίξε όσο θέλεις το σκληρό μαζί και κωμικό - παιγνίδι σου μοίρα κακή, έτσι καθώς σ' αρέσει».

Διακρίνουμε μια απαισιοδοξία για το θλιμμένο απολογισμό του βίου. «Στο εικονοστάσι της ζωής, ικέτισσα η ψυχή, - γονάτισε, την προσευχή να πει την τελευταία». Παντέρημοι που μένουμε, με θλίψη περισσή»

Και το απεγνωσμένο φάρμακο, φαρμάκι. «Ίσως μια κούπα κώνειο μπορεί να μας λυτρώσει».

Δουλεύει τις στροφές του ζεστασιά και κοιμή παρούσα. Μεστωμένες οι σκέψεις. Σ' αυτό το πλαίσιο εκφράζεται ανεπιτήδευτα, με απλότητα στο δικό του προσωπικό ύφος, αγγίζοντας καρδιά, αγγίζοντας ψυχή για να μετουσιώνει τις ιδέες του, στεφάνι της γνώσης του. Πηγές των στροφών ο νους, καταβολές η φύση, ο άνθρωπος που ξεκινούν καρποφόρα την έμπνευση.

Οι στίχοι του Τ.Μ.Κ. είναι «Σηματοδότες φωτεινοί στο διάβα των καιρών :: κλείνουν σ' αιμάτινη γραφή τον κάλπασμό της ώρας». Η ποίησή του «είναι στην τέχνη το ναό η φλόγα η μυστική - που μιας μελλούμενης ζωής τη χάρη ευαγγελίζει». Αλλά και προ

σγείωση — μετά την έκστα-
ση - στην ωμή πραγματι-
κότητα. Και ποιός θα άρει
τ' άδικο, στου ποιητή το δί-
κιο;»

Χορτασμένος ο στίχος
και στη μορφή και στο πε-
ριεχόμενο. Διεισδυτικός,
μπαίνει στην ανάλυση των
μυστικών της ψυχής και ξε-
κινά φτερωμένη την πνοή
της ποιητικής δημιουργίας.
Ζει τη ζωή του με το όνει-
ρο και τη στόχαση. Ενδό-
μυχα και εκ θαθέων «είναι
στιγμές που μέσα μου σα-
λεύει ένα δεντρί - στο αί-
μα μου βυθίζεται, κλαρώ-
νει την ψυχή μου». «Εικό-
νες αζεδιαλυτες, σκέψεις κι
ιδέες χλωμές - στη φαντα-
σία λιμνάζουνε και μες τη
συλλογή μου». «Στο χάσμα
απάνω του καιρού πεζούλι
ο στοχασμός». Βαθιανασαί-
νουν οι εσώτερες ανησυχίες
μέσα από τον κρυφό και α-
νάστατο κόσμο, μένοντας
περιπατητής της ομορφιάς
και των ηθικών αξιών.

Ανάμεσα από τον ψυχικό
πλούτο του και τα μηνύμα-
τά του ξεφυτρώνει κάπως
παρappaνεμένος ο μελαγχο-
λικός ρεμβασμός. «Μιά έν-
δεια θασσανιστική, μιά ισό-
θια πλήξη». Πολύ συναι-
σθηματικός, με ολοτέντω-
τες τις κεραίες της ευαι-
σθησίας.

Μέσα του ο ρομαντισμός,
η τρυφεράδα της ζωής, η

συμπόνεση, η αποκάλυψη
της αλήθειας, η επικράτηση
του δίκιου. Είναι φυσιολό-
γης, λεπτή ψυχή, μ' αισθα-
ντικότητα αβρή και λυρι-
σμό, μένει ευγενικός και
πικραμένος σπουργίτης της
βαρυχειμωνιάς, γεμάτος
ανθρωπιά.

Γενικά η ποίηση του Τ.
Κ.Μ. είναι πρώτα απ' όλα
ανθρώπινη. Ποίηση εξομολό-
γηση, βιωματική, μυστικό
τραγούδι του ρυθμού, ασί-
γαστο και λυγμικό, απόκο-
σμο κάλεσμα.

«Κλείνει το στίχο του η
σιγή» και διαπερνά τα συμ-
πλέγματά του και ταράζει
τα υποσυνείδητα θάθη μιά
λαχτάρα, ένας ονειρεμός,
φτερωμένα στηρίγματα της
ελπίδας. Είναι ο ποιητής
της αριστοκρατικής αρχο-
ντιάς που σέβεται την ποι-
ητική τέχνη.

Αξιόλογο το έργο του Τά-
κη Κολιαθά — Μωλιотάκη
ενώ ο ίδιος μένει αφανής,
σεμνός, δημιουργός καθά-
ριος, ανόθευτος, ειλικρινής,
συχαινόμενος την επίδειξη
και την ανούσια προβόλη
του καιροσκοπισμού. Ενα-
ξέρει. Ξέρει να προσφέρει
πότε σαν νοσταλγός της
παραδοσιακής κληρονομιάς
και πότε σαν ένας αναζη-
τητής στοχαστικός με τα
λευκοφτέρουγα αγριοπερί-
στερα του φωτισμένου λογι-
σμού.

== ΤΑΚΗΣ ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ - ΤΑΚΗΣ ΑΝΘΗΛΗΣ ==

(Δύο αξιόλογοι Φθιώτες ποιητές)

Μας ήρθαν την ίδια μέρα τα βιβλία τους:

«Τα άγρια περιστέρια» του Μωλιोटάκη κι «Ο θάνατος του Μαραθωνοδρόμου» του Ανθήλη.

Με ιδιαίτερη χαρά και περηφάνεια πήραμε τα πνευματικά δημιουργήματα των συμπατριωτών μας...

Με πολύχρονη θητεία και προσφορά στα γράμματα, οι δυο μας φίλοι ποιητές, έχουν ομοιότητες και διαφορές:

Το 1945 «Ο ταξιδευτής», η πρώτη ποιητική συλλογή του Ανθήλη και η 13η «Ο θάνατος του Μαραθωνοδρόμου» το 1988.

Ο ποιητής, σεμνός άνθρωπος, ένας θαυμάσιος σιγανόφωνος τραγουδιστής. Η ποίηση του εμπνέεται από ένα βαθύ και πηγαίο αίσθημα και είναι περισσότερο εσωτερική και πνευματική, σ' ελεύθερο πάντα στίχο...

Το 1966 «Ο γυρισμός απ' τη χώρα των ονείρων» η πρώτη ποιητική συλλογή του Μωλιोटάκη και τ' «Άγρια περιστέρια» η 15η το 1988. Ένα πεζογράφημά του «Μνήμη και Γραφή» το 1987...

Δεξιότεχνης του στίχου ο Μωλιोटάκης, είναι η ξύπνια συνείδηση του τόπου του. Στα ποιήματά του, κανένα πε-

ριττό στολίδι. Απλές ρίμες, πολύ συναίσθημα, μουσικότητα κι άκρατος λυρισμός...

«Ένα δυναμικό παρόν στη σωστή ορθόδοξη και καθάρια κοινωνική και λυτρωτική ποίηση...».

Κοι ν ά γ ν ώ ρ ι σ μ α τ α :

Η ποίηση και των δυο έχει μια εξαιρετική σεμνότητα, ένα βαθύ αίσθημα και μια σπάνια ειλικρίνεια...

Η γλώσσα τους φυσική κι απόφια, στρωτή χωρίς καμιά εκζήτηση...

Ποιήματά τους περιλαμβάνονται σε ανθολογίες κι εγκυκλοπαιδείες και το έργο τους διακρίθηκε και βραβεύτηκε σε διαγωνισμούς αν και οι ίδιοι δεν το επεζήτησαν.

Και φυσικά δε νομίζουμε πως με το σύντομο αυτό σημείωμα εξαντλείται η παρουσίαση του έργου των δυο ποιητών μας.

Απλώς επιχειρήσαμε, με την ευκαιρία της κυκλοφορίας των τελευταίων ποιητικών τους συλλογών, να δώσουμε ένα-θαμπό σκίτσο της προσωπικότητας των δημιουργών τους με κίνδυνο και να τους αδικήσουμε...

Λ. Κ.

ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΝΟΕ. 1988 Τ. 34

— Ὁ Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότα-
κης με τὴ νέα ποιητικὴ του συλλογὴ «Ἄγρια
Περιστέρια» ἐργεταὶ νὰ ζυπνήσει τὸν λίγο παλιώ-
τερο εὐγενικὸ παραδοσιακὸ ποιητικὸ λόγο. Καὶ
θαυμάζουμε στὴν προσφορὰ του αὐτὴ ὅχι μόνο
τὴ στιχουργικὴ κομψότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀψογή,
γνήσια λυρικὴ πνοὴ τοῦ ἐμπνευσμένου δημιουργοῦ.
Ὁ λόγος του ἐκφράζει πάντα κι ἓναν ἐπίκαιρο
ἀποφθεγματισμό.

Ἀνάμεσα γῆς κι οὐρανοῦ τὸ πλοῦτος το βαρὺ,
τ' ἄνθος τῆς νιότης πρόωρα λυγίζει καὶ ξεπέφτει.
Καὶ εἶναι εὐθύνη τῆς ζωῆς, τῆς ἰδίας μας, νὰ βρεῖ
τὸ αἶτιο τοῦ θανάτου καὶ τοῦ χαμοῦ τὸν φταίχτη...

1989

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΤΟΧΡΩΝΙΑ

Ὁ Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης στα 1988
τύπωσε τὴν ποιητικὴ συλλογὴ «Ἄγρια περιστέρια» (15η στὴ σειρά) ὅπου
μὲ τὸ γνῶριμο ὕφος καὶ τὸν ωραῖο παραδοσιακὸ τρόπο γραφῆς, μεταπλά-
θει τὴν καθημερινὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων σε καθαρὴ ποίηση καὶ ἐμπνευσμέ-
νους ἀφεγάδιαστους στίχους. Μια κάποια ἀπαισιοδοξία που ἀνιχνεύουμε
εἶναι κι αὐτὴ σύμπτωμα τῶν καιρῶν. Προηγούμενα εἶχε τυπώσῃ τα βι-
βλία: «Μνήμη καὶ Γραφή» καὶ «Καθημερινές περιπέτειες».

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ. ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΤΟΜ. ΕΚΤΟΣ

ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Στή σκοτεινή μου κάμαρα τὶς νύχτες περπατοῦν,
—ὅπως σ' ἔσπερινὸ οὐρανὸ σκούρων πουλιῶν περάσματα.
Κι' ὥς τὰ βαθειὰ χαράματα σ' ἀγρύπνια μὲ κρατοῦν
ἡρωϊκά, μαρτυρικὰ κι' ἱστορικὰ φαντάσματα...

«Νὰ ζεῖ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζεῖ» ὁ Ἄμλετ μὲ ρωτᾷ.
Τέτοιο κατάντημα ζωῆς δὲν εἶναι οὔτε γιὰ σκύλους.
Κι' ὅπως σὲ νέφη χάνεται, ὁ Ναζωραῖος μετὰ
σεμνός, περνάει δείχνοντας τοῦ μαρτυρίου τοὺς ἤλους.

Ἔστερα φτάν' ὁ Ὅμηρος μὲ τοὺς στοχαστικούς
ὑμνους στὸν Ὀδυσσεά του σὲ θάλασσες καὶ τόπους.
Κι' ὁ Διογένης μὲ φανὸ καὶ προβολεῖς ἡλιακοὺς
νὰ ψαχουλεύει ἄνθρωπο νὰ βρεῖ μὲς στοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Πλάτων ἀσταμάτητα μὲ πείσμα φλυαρεῖ
εἰς τὴν περὶ τοῦ ἔρωτος φιλοσοφία γνωστή του.
Καὶ φεύγει ἀργοκινούμενος καθὼς «τὰ πάντα ρεῖ»
ἀκούγεται ἡ βραχνὴ φωνὴ νὰ λέει τοῦ Ἡρακλείτου.

Ὁ Διάκος στὸ σουβλί σκληρὰ μὲ τὸ «γιά δὲς καιρό».
Ὁ Ρήγας τὸ τροπάρι του νὰ ψάλει τ' ἀπολλώνειο.
Καὶ ὁ Σωκράτης ὁ σοφὸς μὲ ὕφος στωϊκὸ
ν' ἀποστραγγίζει ἡδονικὰ τῆς κούπας του τὸ κώνειο.

Μ' όλα τὰ γιαιταγάνια του, σὰν τότε, σταυρωτά,
ψηλός, λεβέντης, σταυραητός, περνᾷ κι' ὁ Μακρυγιάννης.
Γιὰ τοῦ λαοῦ σου τὴν τιμὴ, φωνάζει, θαρρετὰ
θ' ἀγωνιστεῖς, θ' ἀντισταθεῖς κι' ὁλόρθος θὰ πεθάνεις.

Μὲ τὸ «Λυχνάρι» του ὁδηγὸ μέσα στὴ σκοτεινιά
ἀφορεσμένος, μ' ὅλης του τῆς πίστεως τὸ πλάτος,
περνᾷ, καὶ τὰ «Μυστήρια ἀπ' τὴν Κεφαλονιά»
ἀνιστορεῖ λεπτόφωνα ὁ γέρο — Λασκαράτος.

Χακὶ ντυμένος καὶ ψηλὸς τοῦ Καρυωτάκη ὁ Μιχαλῖδης
ἐκπαιδευμένος ἄριστα στὰ ὅπλα τοῦ ἀτόμου,
στριφογυρνᾷ στὰ χεῖλη του ὁ πόθος ὁ παλιός:
«Κὺρ Δεκανέα, ἄσεμε νὰ πάω στὸ χωριό μου».

Πιὸ πίσω στέκετ' ὁ Σουρῆς βρίζοντας συνεχῶς
πρωθυπουργοὺς καὶ βασιλεῖς, λογίους, δεσποτάδες.
Καὶ στὴ φιλοσοφία του βρίσκει καὶ κείνος πῶς
ὁ ἔρω, ἐρωτοτρῶπεῖ μὲ τοὺς πολλοὺς παράδες...

Στὴ σκοτεινὴ μου κάμαρα τὶς νύχτες ξεπηδοῦν
σκιὲς ἀπ' τὸν ἀκένωτο τῆς δόξας ἀμφορέα,
καὶ μοῦ μιλοῦν κι' ἀνιστοροῦν, χειρονομοῦν καὶ τραγουδοῦν
τροπάρια ποὺν' ἀνήμπορα στὴ λύρα τοῦ Μορφέα.....

Τάκης Κολιαβιά — Μωλιोटάκης
ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Ποιήματα, Αθήνα 1988

«Στου δρόκου τ' ανεμόδαρτα κι απόκρημνα λημέρια
κρυφостаλιάζουν άγρια κοπάδια, περιστέρια».

Τ. Κ. Μ.

Η δέκατη πέμπτη συλλογή του εκλεκτού ομοτέχνου είναι μια ώριμη ποιητική προσφορά στους φίλους της παραδοσιακής ποίησης. Χαρακτηρίζοντας ώριμη τη λυρική εργασία του, οφείλω να γίνω σαφέστερος. Τα πενήντα ποιήματα της νέας συλλογής έχουν εμφανώς ανεδαφμένη τη θερμοκρασία της λέξης, φαίνεται κατασταλαγμένος ο υπαρξιακός προβληματισμός κι ο στοχασμός του έχει μεγαλύτερο βάθος. Η αγωνία του σύγχρονου ανθρώπου δεν παρουσιάζεται με την οξύτητα, που παρατηρούμε στην παλιότερη δημιουργία του, λόγω χάρη στις ΡΙΖΕΣ. Ο έμπειρος τεχνίτης δεν προσπαθεί να μας εκπλήξει. Μια ηρεμία χαρακτηρίζει την εκφορά των διαλογισμών του. Στα προσωπικά βιώματά του προσδίδει καθολικότητα κι επομένως η ποίησή του αποκτά περισσότερο εύρος κι εξασφαλίζει τη διάρκεια στην αμείλικτη ροή του χρόνου.

Εκείνο που συνδέει άρρηκτα τη σημερινή εργασία του με την προηγούμενη πλούσια παραγωγή του, είναι: ότι και τώρα ο Τάκης Κολιαβιάς — Μωλιोटάκης επενδύει τις παρατηρήσεις του, τις διαπιστώσεις του, τις σκέψεις του με το ίδιο λυρικότατο ένδυμα. Στα ΑΓΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ εκφράζει εντονότερα τους καύμους και τα δάσανα του μέσου, απλού ανθρώπου, που καταδυναστεύεται

από τους πολυποίκιλους πολιτικούς και κοινωνικούς μηχανισμούς. Απεικονίζει το μικρό χαμόγελο της φιλοσοφημένης καρτερίας, η οποία απαλύνει την απάνθρωπη ζωή μας. Στο βιβλίο, εξάλλου, απεικονίζεται ανάγλυφα ο ίδιος ο ποιητής όχι να καταδικάζει αυθαίρετα, ή πολύ περισσότερο να μαστιγώνει, αλλά να ταρκάζει με συνέπεια και σταθερότητα την οποιαδήποτε καταπίεση, υποδεικνύοντας με τρυφερότητα την άλλη πλευρά του λόφου, δηλαδή την ήμερη κι ευλογημένη ανθρωπιά. Σε κάθε περίπτωση υπερασπίζεται με θέρμη ψυχής τον ταλανίζόμενο άνθρωπο του καιρού μας.

Ως προς τη μορφή παρατηρούμε ότι και σε τούτη τη συλλογή ο Μωλιोटάκης όχι μόνο συνεχίζει την άρτια στιχουργία, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό διαποικίλλει το στίχο του με τη γοητεία του υπερβατού σχήματος. Περισσότερο με συγκίνησαν τα ποιήματα των σελίδων 11, 13, 29, 32, 41, 50 και 58.

Αναλογίζομαι τον ποιητή την ώρα της μουσικής δημιουργίας, όπως ο ίδιος την καταγράφει στις «Στερνές Ελεγείες» (σελ. 41):

Η νύχτα με το φως τ' Αποσπερίτη
στο παραθύρι στάθηκε σκυφή.
Εκστατική κοιτάζει μες στη σκότη
τον άγρυπνο που γράφει ποιητή...

Στέργιος Δημούλης

ΜΟΛΙΟΤΙΚΑ ΝΕΑ ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝ. 1989 ΑΡ.Φ. 26

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ – ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

«Αγρία Περιστέρια»

(Ποιητική Συλλογή)

Γράφει ο κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

Αν θέλαμε να δώσουμε
ουσιαστικά το στίγμα της
παιητικής προσφοράς του
Τάκη Κολιαβά Μωλιोटάκη
δεν θα μπορούσαμε να ση-

μειώσουμε τίποτε περισσό-
τερο απ' όσα λεν από μόνοι
τους «οι σίτχοι» στην κατα-
ληκτική στροφή του πρώτου
πριήματος της συλλογής
του «Αγρία περιστέρια»:

«Η ρίμα υστείρευτη πηγή πηδάει προφητική
και της ζωής τ' αόριστα στοχαστικά ορίζει
Κι' είναι στις Τέχνης το ναό η φλόγα η μουσική
που μιάς μελλούμενης ζωής τη χάρη ευαγγελίζει.

Η ψυχή του ποιητή αφή-
νει πράγματι να ξεπηδάει
απ' τα βάθη της μια ρίμα
γεμάτη μουσικά ακούσματα.
Μια ρίμα που δεν είναι κα-
θόλου τυχαία ή συμβατική,
γιατί δεν υπαγορεύεται από
καμιά ποιητική άδεια. Ο Τά-
κης Κολιαβάς Μωλιोटάκης
έχει όση δύναμη χρειάζεται
ώστε να μη συγχωρεί απέ-
λθειες στους σίτους του
Ευρήματα που εξαφνάζουν.

φανερώνουν πάντα τον αλη-
θινό μάστορα μιάς αξεπέρα-
στης τεχνικής τέτιας που
κάνει ισοτιμία την παραδοσι-
ακή μας ποίηση, αν όχι ανώ-
τερη, δίπλα σε κάθε μοντέρ-
να αναζήτηση των καιρών
μας. Αυτό το μεράκι για τον
άρπιο λόγο δίνει το δικαίω-
μα στον ποιητή να μας διδά-
ξει τις εμπειρίες του μέσα
απ' την ίδια τη δημιουργία
του:

«Ο αιδεράς το σίδερο το κοκκινοπυρώνει
σχήμα του δίνει, με σφυρί χτυπώντας το στ' αμόνι
Η μαστοριά του μαρμαρά ζυγιάζεται στην πέτρα
κι' η φρόνηση του ποιητή στου στοχασμού τα μέτρα

Σ' άλλο επίσης τετράστι-
χο θα συμπληρώσει:

«Δεν κάνουν από μόνες τους ψηφιδωτά οι λέξεις
Πρέπει να χεις την αίσθηση κοράλλια να διαλέξεις
Με τη βελόνα του ειρμού, της τέχνης το ψαλίδι
κόδεις και ράβεις του ρυθμού και της καρδιάς στολίδι».

Αυτή η φρόνηση κι αυτή
η αίσθηση διακρίνουν πάν-
τα τον Τάκη Κολιαβά Μωλι-
οτάκη. Ετσι δεν γράφει πο-
τέ για να γράφει, αλλά για
να τέρπει και ταυτόχρονα

να οφελεί το κοινωνικό σύ-
νολο. Προσβλέποντας πάν-
τα στην αφύπνιση των συ-
νειδησεων συχνά θα μετου-
σιώσει το λυρισμό του σε
τούτη την κραυγή της επο-
χής του:

«Τ' απόκοσμο τραγούδι μου, μαρτυρική κραυγή
μιάς εποχής που αιμοραγεί βαριά στα τραύματά της.
Κλείνει το στίχο του η σιγή, καθώς το σπόρο η γη
και τον υψώνει ύστερα μέσα στα θαύματά της»

Σ' αυτό τα θαύματα είναι σταση των νεκρών, αλλά
στραμμένη όλη η πίστη κι ό των ζωντανών. Ξέρει πολύ
λη η αγωνία του. Σ' αυτά καλά ότι κανένα θαύμα δεν
συντελεί κι ο ίδιος δημιουρ γίνεται εκεί που δεν υπάρ
γώντας . Όμως το θαύμα χει ο σπόρος της ζωής.
γι' αυτόν δεν είναι η ανά ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

«ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ» Δευτέρα 5 Ιουνίου 1989

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μωλιώτικα Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Τα τεύχη 24 και 25 της γνωστής έκδοσης «Μωλιώτικα Νέα» Υπεύθυνος της ύλης και αρχισυντάκτης ο γνωστός ποιητής και λογοτέχνης κ. Τάκης Κολιαδάς —Μωλιωτάκης.

Πλούσια σε περιεχόμενο και τα δύο τεύχη. Και δεν είναι μόνο τα σχόλια και οι ειδήσεις τοπικού ενδιαφέροντος. Είναι ακόμη και οι συνεργασίες με λογοτεχνικά κείμενα. Μια ολόκληρη σελίδα σε κάθε τεύχος: «Γράμματα —Τέχνες — Κριτική». Υπεύθυνος της σελίδας ο κ. Μωλιωτάκης. (Χρονογράφημα Βιβλιοκρισία Σχόλια κ.α.). Και ποιήματα του κ. Τάκη Κολιαδά — Μωλιωτάκη. Η αρχή του ποιήματος: «Αναστασιμη προσευχή»:

Ντυθήκαμε τα γιορτινά, φορέσαμε τη μάσκα
γενήκαμε υποκριτικά πράσι
κι ευγενικοί.

Είναι Μεγαλοδόξαδο, μας πλησιάζει Πάσχα
και Αγία Κυριακή...

Γνωρίζουν οι φίλοι της στήλης αυτής αναφορές μας και σε προηγούμενα τεύχη της Δίμηνης αυτής Επιθεώρησης. Που είναι μια τιμή ξεχωριστή, γι αυτούς. Που εκδίδουν το έντυπο. Είναι η «Ενωση των απανταχού Μωλιωτών». Εκδίδεται πέντε χρόνια τώρα. Δημιουργώντας μια παράδοση κι ένα σταθμό, στα χρονικά του τόπου. Είναι η αγάπη στην γενέθλια γή. Ενα χρέος σιωπηλό και ανύποπτο. Αξίος και ο υπεύθυνος αρχισυντάκτης κ. Τάκης Κολιαδάς — Μωλιωτάκης. Μια φωνή γνήσια στους ορίζοντες της λογοτεχνίας. Μια φωνή άγρυπνη, στους καιρούς τους πολιορκημένους.

ΤΙΜΩΝΑΣ ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ

Η ΓΝΩΜΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Δευτέρα 12 Ιουνίου 1989

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ — ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ

Αγρια Περιστερία

(Ποιητική Συλλογή)

Γράφει η κ. ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΒΑΡΒΕΡΗ — ΒΑΡΡΑ

Ο Τάκης Κολιαβάς—Μωλιότακης είναι μια από τις λίγες παρουσίες στον χώρο της παραδοσιακής ποίησης. Άξιος σμιλευτής του είδους ο Τάκης διακρίνεται επίσης για το φιλοσοφικό στοχασμό του που τόσο καθάρια και απλά προσφέρεται στον αναγνώστη. Παράλληλα είναι τρυφερός και ειδυλλιακός, χωρίς ν' αρνιέται την παρουσία του και στα καυτά κοινωνικά μας

προβλήματα.

Ειλικρινής κι ευγενέστατος ο ποιητής με συγκίνησε χαρίζοντάς μου το βιβλίο του. Ο προβληματισμός του ποιητή διαθέτει μια δυναμική προσωπική φωνή στον χώρο του πνεύματος.

Θα σταθούμε σ' ένα δείγμα γραφής του για όσους δεν γνωρίζουν το ύφος της γραφής του.

ΠΙΚΡΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΙ

Λογαριάζω ένα ακόμα παραπάνω σκαλοπάτι
κατά τη μεριά του ήλιου, προς τον αίθριο ουρανό
της επίγειας πορείας το κλεισμένο μονοπάτι
υποχρέωση τ' ανθρώπου να το κάνει Ιερή οδό.

Λογαριάζω πόση θλίψη, βάσανο, καημός κι πίκρα
κάθε που μέσα κύμα βλέπω κι ένα ναυαγό,
και στη θάλασσα του πόνου συλλογίζομαι αγτίκρα
τι μπορεί κανείς να κάνει και τι έκαμα εγώ.

Ο Τάκης Κολιαβάς—Μωλιότακης είναι ένα από τα εκλεκτά μέλη της Εταιρείας Λογοτεχνών.

ΚΛΑΡΙΣΑ ΪΚΗ ΗΧΘ» Δευτέρα 24 Ιουλίου 1989

Η ΘΥΡΑ

Αντιπαλεύοντας τη μοίρα
μήνυμα πρόσμενα να φτάσει.
Κι ένοιωσα ξαφνικά μια θύρα
κλείνοντας να χτυπάει με διάση.

Έκτοτε, ανάμεσα σε στίχους
πασχίζω μήπως και ξεμπλέξω :
— Η θύρα μ' έκλεισε σε τοίχους,
ή μ' άφησε από τοίχους έξω ;

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μωλιώτικα Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Τα φύλλα 26 και 27 της γνωστής διμηνής έκδοσης. Που διευθύνει ο ιατρός και λογοτέχνης κ. Τάκης Κολιαδάς — Μωλιωτάκης. Εκδίδεται από την «Ενωση των Απανταχού Μωλιωτών». Έχουμε γράψει και άλλοτε για την αξιολογή αυτή τοπική εφημερίδα. Συγκετρώνει το ενδιαφέρον των συμπατριωτών του Μώλου. Ειδήσεις, και σκέψεις, σχόλια, άρθρα κ.α. για την πρόοδο και ευημερία της στενότερης πατρίδας.

Ανοιγματα, και στους χώρους του λόγου και της τέχνης, ένα ανθολόγιο οι σελίδες της έκδοσης αυτής. Πιο πέρα από τα τοπικά ενδιαφέροντα. Η καλλιέργεια των γραμμάτων και των τεχνών. Μια προσπάθεια αξιόλογη του αρχισυντάκτη και εκλεκτού ιατρού και λογοτέχνη κ. Κολιαδά — Μωλιωτάκη. Σελίδες επιπέδου. Σημειώνουμε μια ολόκληρη σελίδα φιλολογική. Η δεύτερη σελίδα «Γράμματα — Ίχνη» — Κριτική» Μια ποικιλία ειδών του λόγου: Χρονογράφημα. Βιβλιοκρισία. Ποίηση. Σκέψεις Διήγημα κ.α. Μια τιμή ξεχωριστή για τη σελίδα αυτή, και το επίπεδό της. Αξιόλογες και όλες οι συνεργασίες της εφημερίδας αυτής. Που συγκροτούν την έκφραση της αγάπης και του ενδιαφέροντος για τη στενότερη πατρίδα. Σταματά με στο ποίημα «Λησμονημένη

Παναγιά» του κ. Μωλιωτάκη:
Χλωμή θλιμμένη Παναγιά,
στον ξωκκλησιού τον τοίχο
κι απο τεχνίτη ταπεινό φτωχά
ζωγραφιστή.
Ανέσπερη της χάρις σου,
σπίθα, κρεμνώ το στίχο
σου καντηλιού σου τη γωνιά,
την πάντοτε σθεστή.

Γλυκοβλεπούσα Παναγιά,
του ύμνου σου τον στίχο
θαρρώ πως δεν αξιώθηκε
ψαλτήρι να τον πεί.
Κι εκεί που σε παράτησαν
στης ερημιάς τον τοίχο
πιστός σου ποιος θα δρίσκοταν,
αλλού απ' την σιωπή.

Λησμονημένη Παναγιά κι
απόμερη στον τοίχο
του ξωκκλησιού, που οι ξακουστοί σ' αγνόησαν υμνητές.
Μες στη μακροθυμία σου
πάντοτε με ένα στίχο
μεσίτευε για τους φτωχούς
και πρόσκαιρους ποιητές.

Μια έκδοση αξιολογή. Μια τιμή ξεχωριστή για την «Ενωση των Απανταχού Μωλιωτών» και τον εκλεκτό ποιητή και λογοτέχνη κ. Τάκη Κολιαδά — Μωλιωτάκη. Που φέρνει τα άνθη της καρδιάς του, στο χώρο και το χρόνο της γενέθλιας γής.

ΤΙΜΩΝΑΣ ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ

Η ΓΝΩΜΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Δευτέρα 6 Νοεμβρίου 1989

Βιβλιογραφική ενημέρωση

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

ΣΦΗΚΕΣ & ΜΕΛΙΣΣΕΣ

Ποίηση, σελ. 93, Αθήνα 1989

Παρουσίαση του κ. Παναγ. Παπαχααραλάμπους
Φιλολόγου καθηγητή

Και πάλι στο προσκήνιο ο ταλαντούχος ποιητής Τάκης Κολιαβός - Μωλιότα - κης με την έκδοση της νέας του ποιητικής συλλογής, που φέρει τον παραπάνω τίτλο. Είναι το δέκατο έκτο κατά σειρά ποιητικό του έργο που επιθεβαιώνει και αυτό, όπως και τα άλλα, το συγγραφικό πάθος και το χρέος να προσφέρει τον πνευματικό του πλούτο στο σημερινό Έλληνα αναγνώστη.

Παρά τα σύγχρονα ιδεολογικά ρεύματα, τ.ς καλλιτεχνικές όθην προσαρμογές και την ελευθερογραφία ο Τάκης Κολιαβός μένει απρόσβλητος και σταθερός στην ποιητική του πορεία. Δε βλέπει μόνο σήμερα αλλά και το αύριο, το μέλλον. Η πάροδος του χρόνου ξεκαθαρίζει και ξεχωρίζει τη μεγάλη ποίηση, το διαχρονικό έργο.

Δεν τον δελεάζει η εφήμερη δόξα και η επίπλαστη προβολή.

Υπηρετεί το πνεύμα, την τέχνη, το χρέος, τον Άνθρωπο. Γι' αυτό και κάθε του έκδοση διδλίου έρχεται να πυργώσει ολόπλευρα το συγγραφικό του οικοδόμημα, που απο χρόνια έχει αρ

χίζει με στέρεες και γρανιτένιες βάσεις.

✱

Η νέα του ποιητική συλλογή έχει μια πρωτοτυπία στην κα ταχώρηση των εμμετρών και μένων. Στην πρώτη ενότητα καταχωρούνται δεκαεννέα ποιητικές συνθέσεις με δυο τετράστιχες στροφές. Στη δεύτερη ενότητα δεκαεφτά με τρεις τετράστιχες στροφές, στην τρίτη έντεκα ποιήματα με τέσσερες στροφές και στην τέταρτη ενότητα επίσης έντεκα ποιήματα με ποικίλο αριθμό στίχων και στροφών.

Ετσι διευκολύνεται και αιχμαλωτίζεται η προσοχή και το ενδιαφέρον του αναγνώστη, στη μελέτη του όλου έργου.

Κοντά σ αυτό το βασικό και μεθοδικό γνώρισμα πρέπει να προστεθούν τα λεκτικά και ποιητικά χαρίσματα που είναι η ζωντανή και γλαφυρή γλώσσα ο τονικός παλμός, η ποικιλία του περιεχομένου και η στιχουργική ευχέρεια του δημιουργού.

Όλα τα ποιήματα της συλλογής που έχουν μια πολύπλευρη αναφορά, διακρίνονται για τη συμμετρία το ρεαλισμό και την υπευθυνότητα.

Μεταφέρουμε εδώ ένα δείγμα γραφής απ τις ποιητικές συνθέσεις που περιλαμβάνονται στο νέο διδλίο με τον αλληγορικό τίτλο «Σφήκες και μέλισσες», που ο συγγραφέας αφήνει στον κάθε αναγνώστη να προβληματιστεί για το νόημά του.

ΟΡΓΑΣΜΟΣ

Στον μυστικό της οργασμό βαριά δουλεύει η γή για τα σπαρτά των χωραφιών και τα κλαριά του δάσου.

Κι εσύ, στερνό της χειμωνιάς σύννεφο, με στοργή ρίξε μέχρι την ύστερη στα γόνα τα νερά σου.

Πάνω στο χώμα, με γοργό ρυθμό τρέχ ο καιρός η χειμωνιά που μαινεται,σε λίγο θα κοπάσει. Κι ο ήλιος που θα ξαναδγει σαν πρώτα φλογερός θα σταματήσει στις πηγές να πιεί, να ξεδιψάσει. (σελ. 8)

Να λοιπόν που δεν λείπουν οι αξιόλογοι και συνεπείς ποιητές στην εποχή μας, στις μέρες μας που κάνουν ρυθμούς και σίτους θέματα της φύσης, του περιβάλλοντος και της καθημερινής ζωής.

Αξίζει λοιπόν να εκφράσσουμε ολόθερμα τα συγχαρητήριά μας στον δουλευτή της πέννας Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη και να του ευχηθούμε για άλλη μιά φορά επιτυχίες στους συγγραφικούς του στόχους.

« Η ΕΡΕΥΝΑ »

Ημερήσια πρωινή εφημερίδα στα Τρικάλα
Έτος ιδρύσεως 1958

ΣΑΒΒΑΤΟ 30 Δεκεμβρίου 1989

Η ποιητική περίπτωση του Τάκη Κολιαβά-Μωλιοτάκη

ν επιχειρούσε κανείς έναν συνοπτικό ισολογισμό της μάλλον μακράς ποιητικής πορείας του Τάκη Κολιαβά-Μωλιοτάκη στην παραδοσιακή λυρική ποίηση, με αφορμή το τελευταίο ποιητικό του βιβλίο «Σφήκες και Μέλισσες», θα κατέληγε σ' ένα αδιαμφισβήτητο συμπέρασμα. Ότι οι στίχοι του έχουν μια πρωτογενή αθωότητα. Όμως, το σπουδαιότερο είναι, ότι οι στίχοι του πιδακίζουν από μίαν αστείρευτη μυστική πηγή του «έσω κόσμου» του, μεταγγίζοντας στην ψυχή του σημερινού – από πολλά δυναστευόμενου – αναγνώστη, το πολύοσμο και πολύχυμο άρωμα μιας καθάριας συνείδησης. Είναι ποίηση που δεν υποκρίνεται. Μολονότι κινείται, τόσο στη μορφή, όσο και στη γενικότερη ψυχτροπία της, σε «πεπατημένους αγρούς», εντούτοις διατηρεί την αυτονομία της, χειραφετημένη από ξένες μιμήσεις, χωρίς να παραπέμπει, παρά τις αναπόφευκτες επιδράσεις, σε άλλους ομότεχνούς του. Συνεπώς υπέρμαχος της προσωπίας, υπηρετεί με υποδειγματική συνέπεια την έλλογη ποίηση, εκείνη που δεν προσβάλλει την νοημοσύνη του ευαίσθητου αναγνώστη. Η ποιητική του γλώσσα είναι ρέουσα χωρίς καμιά δυσκινησία και έχει τη δική της αυτάρκεια και προσωπικότητα. Δεν αρέσκεται σε νοητικές κατασκευές, ιδεοκρατικούς κορδακισμούς και θήρευση παραδοξοτήτων. Τη γραφή του δεν τη δυναστεύουν επιδεικτικά αδιέξοδα. Η ποίησή του γαλήνια και ανθρώπινη, θίγει και επικαλύπτει τα έλυτρα του συναισθήματος, μιλώντας κατά κανόνα σε χαμηλούς τόνους. Τίποτα στην ποίησή του δεν είναι επιτηδευμένο. Δεν έχει τα φτερά για μεγάλες κορυφώσεις της ποίησης, αλλ' έχει την ωραία φωνή του κορυδαλλού, που τραγουδεί το τραγούδι της ζωής, στις συστάδες και τα κλαριά των δέντρων. Είναι άλλωστε από πολλές πλευρές διαπιστωμένο, ότι η προσήνεια του ύφους, η πηγαιότητα και η χάρη, κερδίζουν πολύ σε πειστικότητα και αμεσότητα. Ποίηση που αντιδιαστέλλεται από την ειλικρίνεια του ποιητή, δεν είναι ποίηση, αλλά κατασκευή.

Στην ποίηση του Τ. Κ.-Μ. υπάρχει ευαισθησία ανάμεικτη με βαθιά ανθρώπινη κατανόηση. στην οποία ένα εξασκημένο μάτι διακρίνει μια υφέρπουσα λύπη, για ότι πικρό και άδικο βασανίζει αυτόν τον κόσμο. Κάποτε έχει μια τάση αναπολητική και με τρόπο διακριτικό – ποτέ κραυγαλέο – έρχεται να κάνει κάποιους πικρούς απολογισμούς για προδομένα οράματα και προσδοκίες και για ό,τι έμεινε απραγματοποίητο και όνειρο χιμαίρικό.

Στο διάβα των εσπερινών ατέλειωτων ωρών
με θήμα σέρνεται βαρύ μια θλίψη πληγωμένη
κι είν' οι ανάμνησες πουλιά χαμένων ημερών
που ο λογισμός κουράστηκε πολύ να τα προσμένει.

(«Χρυσή Βροχή»)

Η στιχουργική του ευχέρεια είναι αξιοπαρατήρητη και πρέπει να επισημανθεί ιδιαίτερα, προπαντός στα τελευταία βιβλία του που έχουν απαγγιστρωθεί από τεχνικές – μάλλον επουσιώδεις – αδυναμίες και χασμωδίες. Ότι εντυπωσιάζει στην ποίηση του Τ. Κ.-Μ. είναι η απλότητα. (Είναι εξαιρετικά δύσκολο, στη σημερινή μάλιστα εποχή, να μιλά κανείς απλά). Χωρίς να διαθέτει ιδιαίτερα μεγάλο πλούτο λεξιλογίου, πρωτοτυπία ή συνθετική εικονοπλαστική δύναμη, εν τούτοις ξέρει να συγκινεί και να θέλγει, μιλώντας με λυρικό τρόπο, για τα πιο καθημερινά πράγματα, κάτι ανάλογο που συμβαίνει με την ποίηση του Νικηφόρου Βρεττάκου. Μπορεί να κάνει ποίηση και με το τίποτα. Κι αυτό είναι μεγάλη υπόθεση.

Η αναγνώριση ενός ποιητικού έργου είναι συνάρτηση πολλών παραμέτρων. Δεν αρκεί μόνο η αισθητική του αξία. Αν τα ποιήματα του Μωλιωτάκη ήταν καλύτερα παρουσιασμένα – εννοώ από την εκδοτική τους άποψη – θα είχαν χωρίς αμφιβολία μεγαλύτερη καταξίωση, χωρίς βέβαια να παραγνωρίζεται το καίριο γεγονός, ότι σήμερα η προσωδιακή ποίηση είναι, με τις νέες αισθητικές αντιλήψεις που έχουν διαμορφωθεί, εξαιρετικά περιθωριοποιημένη.

Η θεματογραφία της ποίησής του είναι ποικίλη. Το υπόβαθρό της είναι στοιχειοθετημένο στις παιδικές του μνήμες και έχει, εδώ κι εκεί, χαρακτήρα ηθογραφικής αναπόλησης. Δεν μένει όμως εκεί. Επεκτείνεται και στο σήμερα, παίρνοντας κοινωνικές αιτηρήσεις, όπως η συγκινητική «Γιολάντα» (συνειρμικά μου έφερε στη θύμησή τον Ορέστη Λάσκο), οι «Τρεις Άγγελοι», κλπ. που αξίζει τον κόπο να δώσω το τελευταίο τους τετράστιχο:

*Τρεις κοπελιές, τρεις άγγελοι, απ' τ' ουρανού το δώμα
και τρία κρινολούλουδα παραδισένιου αγρού,
το πιο γλυκό τους φόρεσαν χαμόγελο στο στόμα
και προχωρούν αμέριμνες στην πιάτσα της Συγγρού.*

Ο Τ. Κ.-Μ. καθάλα στον Πήγασό του, με τα φτερά της μουσικής και της ποιητικής αύρας, μας ανοίγει έναν ωραίο δρόμο, που οδηγεί στην *επιστροφή* της ποίησης. Κατά τον πλατωνικό λόγο, είναι κυριευμένος από τη «θεία μανία» της ποίησης, έχει, καταπώς λένε στα χωριά μας, την «πετριά» της ποίησης. Είναι φανερό η ιδεαλιστική τάση στην ποιητική του φιλοσοφία, πασχίζοντας να εξανθρωπίσει τον άνθρωπο. Αν ο όρος δεν ήταν σήμερα τόσο υποτιμημένος, θα τον αποκαλούσα τραγουδιστή, όπως ήθελε να τον αποκαλούν ο Παλαμάς. Η ποιητική του εξωστρέφεια εκφράζει μέσ' απ' τους καημούς και τους πόνους του μίαν ανυπόκριτη ειλικρίνεια, την ειλικρίνεια ενός παιδιού που αρνήθηκε να μεγαλώσει. Ο Τ. Κ.-Μ. δεν είναι πεσσιμιστής. Ανήκει στους ποιητές που ελπίζουν και προσδοκούν έναν καλύτερο κόσμο. Έχει τη δαψιλή δωρεά να σκέπτεται και να ελπίζει. Θα ήταν ίσως ανολοκλήρωτη η σύντομη αυτή περιδιάβαση στην ποίησή του, αν δεν επισημαινόταν, και μάλιστα με έμφαση, η διάχυτη θρησκευτικότητα που περιρρέει τους στίχους του. Η μεταφυσική του πίστη, γίνεται κάποτε προσευχή, εκφράζοντας μια βαθιά θρησκευόμενη συνείδηση που δεν ξεχνά να προσπίπτει γονυκλινής στο «ναό της θείας δημιουργίας».

Σ' αυτό το κλίμα κινείται κι ένα αληθινό διαμάντι της ποίησής του η «Λησμονημένη Παναγιά» που τελειώνει μ' αυτούς τους στίχους:

Λησμονημένη Παναγιά κι απόμερη στον τοίχο
του ξωκλησιού, που οι ξακουστοί σ' αγνόησαν υμνητές,
μες στη μακροθυμία σου, πάντοτε μ' ένα στίχο
μεσίτευε για τους φτωχούς και πρόσκαιρους ποιητές.

Θέλω να πιστεύω ότι ο Τ. Κ.-Μ. δεν θα μείνει στους «πρόσκαιρους» ποιητές. Θα συγκινεί πάντα με το τραγούδι του όσες ψυχές ξέρουν να ενωτίζονται την αληθινή ποίηση, εκείνη που στάζει θάλαμο στις ψυχές, ιδιαίτερα σ' αυτές που πολύ έκλαψαν και πόνεσαν. Τις ώρες της μοναξιάς και της περισυλλογής, όταν η ψυχή αποζητά κάποια λυτρωτική φυγή από το «Κυλώνειον Άγος» της σύγχρονης οδυνηρής πραγματικότητας, οι στίχοι του Τάκη Κολιαβά-Μωλιοτάκη, θα έρχονται «ως δρόσος Αερμών» να της δίνουν την ποιητική θωπεία τους και να την γαληνεύουν με την παραμυθία τους, και το χάδι ενός ονείρου που ακόμα δεν πρόλαβαν να το κατεδαφίσουν.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΙΚΟΡΕΤΖΟΣ: Γεννήθηκε το 1944. Η καταγωγή του είναι από τη Λέσβο. Σπούδασε στη Φυσικομαθηματική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Πολυάριθμα άρθρα, μελετήματα, βιβλιοκρισίες, δοκίμια κ.ά. έχει δημοσιεύσει σε όλες σχεδόν τις εφημερίδες και τα περιοδικά. Έργα του: «ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΣΤΟ ΗΜΙΦΩΣ» Ποιήματα, 1983, έκδοση Μαυρίδη, «ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ ΣΤΗ ΣΙΩΠΗ» Ποιήματα, 1985, έκδοση Κωστακιώτη, «ΑΠΑΝΤΑ ΚΩΣΤΑ ΔΕΙΛΙΝΟΥ» Αναστέλωση, 1986, έκδοση Απανεμιάς, «ΑΛΙΚΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ» Μελέτη, 1988, έκδοση Παρνασσού, «ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ» Ποιήματα, 1989, έκδοση Αγκύρας (Α' βραβείο παιδικής ποίησης «Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς»), «ΤΕΣΣΕΡΑ ΒΗΜΑΤΑ ΣΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ» Ποιήματα, 1989, έκδοση Περγμηνής, που βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών στις 20-12-89.

Ποίηση, χρώματα, μουσική

Γράφει ο
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΔΗΣ

ΚΕΡΔΟΣ

Τετάρτη 21 Μαρτίου 1990

Πιστός στην παράδοση ο Τάκης Κολιαβάς - Μπλιτιάκης, συνεχίζει να θεραπεύει τις Μούσες. Η τελευταία συλλογή του «Άγρια Περιστερία» (η δέκατη έκτη στη σειρά) περιέχει πενήντα ποιήματα γραμμένα όλα με τους κανόνες του μέτρου και της ομοιοκαταληξίας.

Παθιασμένος κι αμετανόητος, επιμένει ν' ακολουθεί το δρόμο που χάραξαν ο Παλαμάς, ο Σικελιανός, ο Πορφύρας, τονίζοντας: «Η ρίμα αστείρευτη ροή πηδάει προφητική», χωρίς να μπει στον πειρασμό να «εκουγχερionοθεύει». Και τούτο γιατί ο ποιητής έχει νεύρο, μουσικότητα και προπαντός ταλέντο, που δεν χρειάζεται δεκανίκια.

Χάρηκα, ομολογουμένως, και την τελευταία συλλογή του Μπλιτιάκη και πολύ καλά κάνει και εκφράζεται με τον παραδοσιακό τρόπο. Έχουμε όλοι μας τόσο ανάγκη σήμερα από ποίηση, μουσική, χρώματα και ζεστασιά.

Δυσκολεύομαι ποιο ποίημα να αντιγράψω. Στην τύχη παίρνω αυτό με τον τίτλο «Βροχή περαστική». Χαρείτε το:

*Πέρασες απ' το δρόμο μου βροχή
σιγαλινή
με το γλυκό σου ανασασμό σαν τ'
απαλού κυμάτου,
που φτάνει από τα πέρατα μαν ώρα
γαλανή
και ξεγυχάει και σβήνεται μέσα στο
πέρασμά του.
Πλησίασες στο σπίτι μου το
σιωπηλό, βροχή,
κι από την πόρτα της αυλής, πλάι
στον κήπο μπήκες
και μ' απορία γέμισε η νερένια σου
μυχή
π' ένα ανθισμένο λούλουδο, σε μ'
άκρια του δε θρήκες.
Σταμάτησε, στην πόρτα μου βροχή,
τη σφαλιστή
το πέρασμά σου με στροφές
υδάτινες να γράφεις.
Κι ανάλαβες αυθόρμητη και
συμπονετική
όσους απόκοσμους καημούς
κρατούσα, να τους κλάμεις...*

Μέσα σ' αυτήν την απλότητα βρίσκεται
όλη η ομορφιά.

Ο ποιητής Τάκης Κολιαβάς -
Μπλιτιάκης θα πρέπει να νιώθει
υπερήφανος για τα επιτεύγματά του.

ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ - ΤΟΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ Κ' ΔΕΚΑΤΟΣ.
ΙΔΡΥΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ. ΔΗΜ. Θ. ΝΑΤΣΙΟΣ

«Φθιωτική Ποιητική Ανθολογία 1893—1989»

27. Κολιαβάς - Μωλιοτάκης Τάκης (1926)

Γεννήθηκε στο Μώλο Φθιώτιδας, αλλά ζει και δημιουργεί στην Αθήνα. Είναι τακτικός συνεργάτης εφημερίδων και περιοδικών, όπου δημοσιεύει ποιήματα, χρονογραφήματα, μελέτες και κριτική βιβλίων. Μέλος της «Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών» και της «Ένωσης Συντακτών Επαρχιακού Τύπου». Είναι γνωστός, βραβευμένος και ανθολογημένος ποιητής. Μέσα στα πλαίσια του παραδοσιακού στίχου, όπου κινείται με άνεση, κατορθώνει να θίγει σύγχρονα προβλήματα και να καυτηριάζει νωθρές καταστάσεις. Ο Κ. Βάρναλης κάποτε του έγραψε: «Κατέχεις καλά τη μαστοριά του στίχου και τη συντομία του λόγου. Κ' είσαι θετικά προσγειωμένος στην πραγματικότητα».

ΕΡΓΑ ΤΟΥ: 1. «Γυρισμός απ' τη χώρα των ονείρων» (1966), 2. «Ένα παιδί μιλάει στο Θεό» (1967), 3. «Πικροί σταλαχτίτες» (1970), 4. «Νοσταλγικοί αντίλαλοι» (1972), 5. «Ορχοδοσία στον Ήλιο» (1974), 6. «Ορεινή περιούχηση» (1975), 7. «Στόμα' της φωτιάς» (1976), 8. «Οπτογραφία» (1977), 9. «Οι Ρίζες», 10. «Κουκίδες και ψηφιά» (1981), 11. «Παρουσιολόγιο το πρώτο» (1983), 12. «Παρουσιολόγιο το δεύτερο» (1983), 13. «Καθημερινές περιπτώσεις» (1986), 14. «Άγρια περιστερία» (1988) και 15. «Σφήκες και μέλισσες» (1989).

Επίσης στα 1987 τύπωσε το πεζογραφικό βιβλίο «Μνήμη και Γραφή».

ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Οι σίχοι, χάλκινη κλαγγή στα χείλη των ποιητών,
της καταιγίδας ξέσπασμα, δάκρυ θολό της μπόρας.
Σηματοδότες φωτεινοί στο διάβα των καιρών
κλείνουν σ' αιμάτινη γραφή τον καλπασμό της ώρας.

Τη ρίζα στην ανθρώπινη θυθίζουμε καρδιά,
ανασαλεύουν τα νερά τ' ασάλευτα του βάλτου.
Κι αφήνουνε τη θεία τους να ξεχνθεί ευωδιά
στα στενορούμια του καημού, στον πόνο της ασφάλτου.

Η ρίμα, αστείρευτη ροή πηδάει προφητική
και της ζωής τ' αόριστα οιοχαστικά τα ορίζει.
Κι είναι οίης Τέχνης το ναό η φλόγα η μουσική
που μιας μελλούμενης ζωής τη χάση ευαγγελίζει.

«Αγρία Περιστέρια»

Ο ΠΛΑΤΥΦΥΛΛΟΣ

«Βασιλικός κι' αν μαραθεί
τη μυρσούνιά την έχει».

Περιβολάρης ταπεινός, βασιλικού κλωνί
— τ' απέραντου ξερόκηπου φροντίζοντας μιαν άκρη —
φυτεύω και δροσολογώ σε ώρα εσπερινή
με το πιερό μου δάκρυ.

Βασιλικέ πλατύφυλλε μ' αμάραντα κλωνιά
κλείσε τη γύμνια του καιρού στο μυρωμένο ανθό σου
κι' ελπιδοφόρο σκόρπισε μέσα στη σκοτεινιά
τ' ολόλευκο όνειρό σου.

Κι' αν σε θαρέσει χνώτο απ'ν' θανατερού βοριά
και σου τοακίσει το κορμί, σκορπίσει τον ανθό σου
να σεργιανίσει φρόντισε, τ' ονείρου η μυρωδιά
πέρα απ' το θάνατό σου.

«Νοσταλγικοί Αντίλαλοι»

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑ

Χλωμή θλιμμένη Παναγιά, στον ξωκκλησιού τον τοίχο
κι από τεχνίτη ταπεινό φτωχά ζωγραφιστή.
Ανέσπερη, της χάρης σου, σπίδα, κρεμνώ το στίχο
στον καντηλιού σου τη γωνιά, την πάντοτε οδηγτή.

Γλυκοδλεπούσα Παναγιά, του ύμνου σου τον στίχο
θαρρώ πως δεν αξιώθηκε ψαλτήρι να τον πει.
Κι εκεί που σε παράτησαν στις ερημιάς τον τοίχο
πιστός σου ποιός θα βρίσκοταν, άλλος απ' τη σιωπή.

Λησμονημένη Παναγιά κι απόμερη στον τοίχο
του ξωκκλησιού, που οι ξακουστοί σ' αγνόησαν νυνητές.
Μες στη μακροθυμία σου, πάντοτε μ' ένα στίχο
μεοίτενε για τους φτωχούς και πρόσκαιρους ποιητές...

«Σφήκες και Μέλισσες»

Ο ΝΕΡΟΜΥΛΟΣ

Τον κυρ Κοσμά ο νερόμυλος, θαρρείς σαν από μέθη
ακούραστος μερόνυχια γυρνά και σιγαλέθει.

Με την λευκή του τη θωριά ψηλά θωρεί τα πεύκα
κι' έχει συντρόφισσα πιστή στο πλάϊ του, μια λεύκα.

Καταμεοίς στην ερημιά τον έταξεν η μοίρα,
τον αργοσέρν' η ανυδριά, τον διάζει η πλημμύρα,
τόνε φυσούν οι άνεμοι, τον οκιάζουνε τα νέφη,
μα κείνος πάντα ακούραστος όλο το χρόνο αλέθει.

Στητιό πρωτοπαλλήκαρο στον χρόνον το καρτέρι
πόσες ανάθρεψε γενιές και κείνος δεν το ξέρει,
μήτε σοφός γραμματικός, πόσες, μπορεί να εύρη
νυφούλες πρωτοζύμωσαν με το δικό του αλεύρι.

Σαν το νερό της κρεμασιτής, γοργά κυλούν τα χρόνια
στα περιχώρια ανιρώνονται τα χτεσινά τ' αγγόνια,
οι γέροι ξεμακρύνουνε στις λησμονιάς τα νέφη,
μα στην ερημιά ο νερόμυλος γυρνά και σιγαλέθει...

«Νοσταλγικοί Αντίλαλοι»

ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΡΟ

Καλοτυχίζω εσάς πουλιά που ταξιδεύετε
με τ' ανοιχτά φτερά σας προς τη δύση
ανέμελες γαλέρες, που γυρεύετε
την ευτυχία σε κάποιο ερημονήσι.

Λουλούδια που σιολίζετε χαλάσματα,
δεντράκια που σκαλώσατε στο λόφο
αδιάφορα στον χρόνο τα περάσματα
και στον μεσονυχτιού τον άγριο ζόφο.

Γλυκόλαλη ουρμή ακροβουνίσια μου
κι ανέμελα ζουζούνια που πειάτε.
Και σας καλοσημένα κυπαρίσσια μου
που προς τον ουρανό ίσια τραβάτε.

Μα πιο καλοτυχίζω εσένα σήμαντρο
που μέσα στους αιώνες επιμένεις,
πάντοτε λυπημένο, πάντα ασήμαντο
κάποιες ψυχές ν' ανοίγεις και να μπαίνεις.

«Καθημερινές Περιπτώσεις»

Η ΓΙΟΛΑΝΤΑ

Κορίτσι δεκαοχτάχρονο, θυμάμαι τη Γιολάντα
με χείλια κατακόκκινα και μάτια γαλανά.
Μας έφερε στον πατρικού σπιτιού της τη θεράντα
συχνά μέσα στ' απόβραδα τα καλοκαιρινά.

Σε αποχρώσεις λυρικές, πως ήξερε να δάφει
τα λόγια της, και τη βαριά πλήξη να πολεμά.
Κι είχε ένα πλούτο στην ψυχή πρόχειρο, από Καβάφη
Αγιά Γραφή, Σικελιανό, Ταγκόρ και Παλαμά.

Ρουφούσαμε αζεδήραστα τον λόγον της την κρήνη,
ρόδο η καρδιά της ύψωνε τον απόλυτον ρυθμό.
Κι ανάμεσά μας για καιρό είχε η Γιολάντα μείνει
η ανα αντικατάστατη κόρη του στοχασμού.

Και τώρα, που την έχασαν τα μάτια μου για πάντα
αναθυμιάμαι επίμονα και βασανιστικά,
την τελευταία της φορά που άνοιξε την τσάντα
και, άδελά της σκόρπισαν τα ηρεμιστικά.

«Σφήκες και Μέλισσες»

ΟΙ ΣΤΙΓΜΕΣ

Έρχονται «στιγμές» που δεν μπορείς Έντονα ζητάς να θρεις φυγές
για δικές σου να τις λογαριάσεις για να μείνεις έξω από κείνες.
Στρέφεις τη ματιά σου, αδιαφορείς Μ' αντιπαράτασσονται οι «στιγμές»
και πασχίζεις να τις προσπεράσεις κι είναι της πορείας σου οι σειρήνες.

Έρχονται «στιγμές» κι ένα κρασί
σε κερνούν και είσαι μεθυσμένος.
Κι έτσι ο απόκληρος εσύ
νοιώθεις δυνατά ευτυχισμένος.
Κι άλλοτε στο ίδιο σου «εγώ»
δλέπεις με τα μάτια δακρυσμένα,
όλη τη ζωή σου νάναγό
που αντιπαλεύει απεγνωσμένα.

Έρχονται «στιγμές» κι οι θησαυροί
τη βαριά τους χάνουν σημασία.
Ξεδιπλώνουν μέσα μας στανροί
τη θανατερό τους παρουσία.
Φτάνουνε «στιγμές» και στη βραδιά
του χειμώνα, όνειρα χαράζεις.
Τ' άστρα τ' ουρανού, χρυσά φλουριά
σι' αδειανά σου χέρια λογαριάζεις.

Έρχονται «στιγμές» μ' ένα πολύ
δυνατό τροπάρι μαγεμένο.
Κι είναι στο κλαδί ένα πουλί
πιο πολύ δικό σου, παρά ξένο.
Είναι κι οι «στιγμές» που αντηχεί
μια φωνή βαθιά του απελπισμένη.
Κι είναι το κορμί σου κι η ψυχή
δυο εχθροί, βαριά τραυματισμένοι...

Δροσερές, ανάλαφρες κι αριές,
στης ζωής το λούλουδο, σιαγόνες.
Κι οι «στιγμές» που κάνονται βαριές
πάνω στην ψυχή μας, σαν αιώνες,
Λαμπερές «στιγμές», «στιγμές» χλωμές
και «στιγμές» σκληρές σαν τον αχάτη.
Η ζωή μας όλη, από «στιγμές»
δυνατές κι αδύνατες γεμάτη.

«Καθημερινές Περιπτώσεις»

ΟΙ ΡΩΓΜΕΣ

Με τα «μπορεί» συχνά και με τα «ίσως»
πολλές μας προσεγγίζουν διαθέσεις,
ανάλογες στην ώρα, πιάνουν θέσεις
κρούοντας την αγάπη, ή το μίσος.

Ο δρόμος τους ποτέ δεν είναι ίσος
από συσχετισμούς και παραθέσεις.
Τις αναιρέσεις και τις συναινέσεις
τις στροβιλίζει άνεμος βουνίσιος.

Περίλυπα θαραίνουν οι στιγμές,
οι τύψεις, πετριές πετούν στη γνώση
κι οι λογισμοί τελούν «εν απογνώσει».

Κι είναι συχνά κι απρόσμενες ρωγμές
των στεγανών που παίζουν ένα ρόλο
στης πολυφωνικής ζωής το σόλο.

ΣΤΟΛΙΔΙ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

Δεν σ' έφερα στολίδι μου στο στίχο
δεν σ' έβαλα σφραγίδα σε γραφτό.
Ίσως μια ρίμα θάχα να πετύχω
για κάτι που κρατάς ξεχωριστό.

Όμως αν ήσουν στίχου μου λουλούδι
θάχες πολλούς μεθύσει μ' ευωδιά.
Κι αν σε περνούσα νότα σε τραγούδι
θα σ' έκαναν καντάδα τα παιδιά.

Γι' αυτό δεν σ' έχω μες στα μλημένα,
κι αυτά που θα μπορούσα νάχω πει,
προτίμησα να βρίσκονται γραμμένα
για πάντα στη βαθιά μου σιωπή.

Βιβλία και συγγραφείς

Του Γ. Δ. ΚΟΥΒΕΛΑ

ΕΝΑΣ νοσταλγικός και λεπταίσθητος ποιητής είναι ο κ. Τάκης Κολιαδάς — Μωλιωτάκης. Γεννημένος στο Μώλο της Φθιώτιδας και εγκαταστημένος από χρόνια στην Αθήνα καλλιεργεί με επιτυχία την ποίηση. Πλούσιο και σημαντικό είναι το ποιητικό του έργο, για το οποίο έχουν γράψει επαινετικά σχόλια επίλεκτοι λογοτέχνες και κριτικοί. Οι δύο πρόσφατες ποιητικές του συλλογές, που μας έστειλε, τα «Άγρια περιστέρια» και οι «Σφήκες και μέλισσες» εκφράζουν μία ώριμη παραδοσιακή ποίηση, η οποία μας φέρνει κοντά στον άνθρωπο, τη φύση, τη ζωή. Οι στίχοι του είναι γεμάτοι τρυφερότητα, νοσταλγία αλλά και κοινωνικό προβληματισμό. Η μουσικότητα των στίχων γοητεύει τον αναγνώστη. Και χαίρεσαι με την καρδιά σου τους όμορφους στίχους του, που ζωντανεύουν μία ωραία, αξέχαστη εποχή, την οποία νοσταλγούμε και αναζητούμε στη σημερινή πεζή εποχή. Γενικά, η ποίηση του κ. Κολιαδά — Μωλιωτάκη είναι μία ζεστή ελληνική φωνή, καθαρή, με υψηλά μηνύματα ανθρωπιστικού λόγου και βαθειά αίσθηση της ζωής.

ΣΗΜΑΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1990

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

ΣΦΗΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΕΣ

Τάκη Κολιαδά-Μωλιотάκη - Ποίηση - Αθήνα 1989

ΗΠΕΙΡΕΤΙΚΟΣ ΑΓΩΓ
Τρίτη 15 Μαΐου 1990

ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΡΕΛΛΗ

Το 17ον βιβλίο του κυκλοφόρησε ο γνωστός ποιητής Τάκης Κολιαδάς - Μωλιотάκης με τίτλο «Σφήκες και μέλισσες». Σελίδες 93, ποιήματα σε παραδοσιακό στίχο 60.0 Τ.Κ.Μ. είναι ο ποιητής της δουλειάς και του αγώνα. «Αντιπαλεύοντας τη μοίρα - μήνυμα πρόσμενα να φτάσει. - Κι ένιωσα ξαφνικά μία θύρα - κλείνοντας να χτυπάει με διάση». Δεν περιφρονεί τη ζωή. «Κι αν η ζωή χαμόσυρτα ξεφτίζει και κυλά. - είναι που δεν την νόησαν οι ταπεινοί ακόμα». «Στήθος με στήθος πάλαιψε η σκέψη με το κατήνος».

Ζητά μία δικαίωση και πραγματική καταξίωση. Και περιμένει κι ας περνούν λιγοστές οι χαρές και μπόλικος ο πόνος. «Η κουρασμένη προσμονή με σαλεμένο νου - ξεμένει με την προσευχή την ύστερη στα χείλη». Τον πληγώνουν της αρνησίας τα βέλη. Γι αυτό και πικραίνεται. «Στην άκρη τώρα του γκρεμού που βρίσκεσαι με πόνο, - πέτρα γυρεύεις να σταθείς και θάμνο να πιαστείς. - Και θα πνιγείς, λευκή ψυχή, βαθιά στο μαύρο φθόνο - αν δεν τανύσεις τα φτερά κι αν δεν συλλογιστείς». «Σκορπίζομαι στα τωρινά, γερνώ στα περασμένα, - λογαιάζω στα μελούμενα τις ξεχωρές στιγμές». «Αδειάζουν και φορτώνονται μ' ελπίδες οι ουρμιοί».

Ρωμαντικός τύπος. Ο λυρικός από τα βάθη του ωραίου πόνευσή, την ανθρωπιά του. «Εν' αστεράκι κίτρινο και μελαγχολικό - αθόρυβα κεντρώθηκε στην λίμνη τον καθρέφτη». Οι νότες που ξεπηδούν εσώβαθα είναι κραυγές. «ως που έρχεται ένα σκληρό μοιραίο πρωτοβόρχι - και πέφτει φύλλο κίτρινο, στη λασπωμένη γη». Δεν λείπει και η μεταφυσική προέκταση. «Θα πρέπει να χαρίσω ζωή, κάποια στιγμή - σύμφωνα με τ' ανάλαχτα του κόσμου πεπρωμένα».

Του αρέσουν οι αναδρομές. «Με το ιερό και η θύμηση στα χέρια της καντήλι - το δρόμο στις απρόσμενες ξανοίγει επιστροφές». Στις στροφές ανθίζει ο φυσιολατρισμός, ο βουκολικός στίχος, η ευδιλλιακότητα τραγουδισμένη. «Η φύση στον απόλυτο κι ανάλαχτο σκοπό της - λυγίζει μες στο νοερό σκοπό της προσευχής». Ο ποιητής ζει στη ζωή για τη ζωή. Ζει με τους ανθρώπινους και ασίγαστους προσαντολισμούς. «Ό,τι είχε το δωσε η ζωή, και πλέον καρτερεί - πνοή, απ' τους ξεχωριστούς δημιουργούς να πάρει».

Τον επηρεάζει των θνητών η μοίρα. «Ανόμοιες, πάντα των θνητών, διαβαίνουν οι τύχες. Επιθυμεί αίθριο τον ουράνιο, ειοηνικό τον κόσμο, «μέσα στη ματαιότητα, τω στωχαστή να βρεί». «Κι ενώ, είν' οι ανθρώπινες ελπίδες να ξεπνάνε - σαν μέλισσες, που δένουν τα άνθη σε καρπούς, - ο

σφήκες με φαρμακερό κεντρί σκληρά χυμένο - και δηλητηριάζουνε της νόστης του χρησμούς».

Ανταμώνει τη φθινοπωρινή μελαγχολικότητα με τη νοσταλγία. «Μη λυπυθείς, καθώς θα δεις τα φύλλα μαρμαμένα - να δέρονται ο' έναν ψυχρό χορό στην παγωνιά. - Καιρός γλυκός τ' ανάστησε στα κλώνια τ' ανθισμένα, - καιρός σκληρός τα τίτανε νεκρά στη χειμωνιά».

Συχαίνεται τον πόλεμο και τις αρρώστιες. «Κι αν σκύψανε στον πόνο της γιατρόσοφοι πολλοί, - μέχρις εδώ τη γιατρεία δεν πέτυχε κανένας». «Και στα περβόλια της οργής - να υψώσεις ρόδα της στοργής - μες το δικό σου ήλιο».

Ο έρωτας παίρνει κι αυτός τη θέση του. Αγαπά τη Γιολάντα. «Και τώρα, που την έχασαν τα μάτια μου για πάντα - αναρωτιέμαι επίμονα και βασανιστικά, - την τελευταία της φορά που άνοιξε την τσάντα - και, άθελά της σκόρπισαν τα ημεμιστικά». Γενικά για τη γυναίκα γράφει: «Λευκό λουλούδι πρόσχαρο των μαύρων εποχών - γλυκό σκορπίζει βάλασμο η ψυχική σου υδρία». «Σε ψάχνω στο σκοτάδι και δεν φαίνεσαι - σ' αναζητώ στο φως, κι όλο μου λείπεις». Περβαστική μελαγχολικότητα και νοσταλγία για το ινδάλμα δείχνει.

Μέσα στο σκοτάδι ψάχνει την ελπίδα και το φως, τα προσδοκώμενα ιδανικά να βρει, να βρει την πριν ονειρική διάθεση και την αισιοδοξία τ.ν. Να

βρει την ανθρώπινη ζεστασιά, γιατί συμπονεί τον συν-άνθρωπο και τον τραγουδιά με λυρικότατους αναβρυσμούς. Μας δίνει και μια συμβουλή, κάτι σαν υποθήκη «Κι αν σα σκουλήκι σέρνεται ο άνθρωπος, στο πάθος - κι άδικο αίμα η δίψα του ορέγεται συχνά, - από κακή του κτίμηση και από δικό του λάθος - το βίο σέρνει αβίωτο και τη ζωή βραχνά».

Αρέσκεται στην ενδόσκοπη λειτουργία με την σιωπή και προωθεί σε εξωτερική έκφραση και διέγερση αξίες και σκοπούς και θέσμια που οδηγούν στην λύτρωση.

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιό-τάκης λατρεύει την ομορφιά του κόσμου της πνευματικότητας και της καλλιτεχνίας, λατρεύει την ειρήνη, την λευτεριά, το δίκιο, την αλήθεια. Και ξεδιπλώνει τις έννοιες αυτές μέσα από τον συγκινησιακό χώρο και τις εκτοξευμένες ανησυχίες.

Γι αυτό η ποίησή του είναι δημιουργική, βοηθώντας και η φαντασία και τ' αποθέματα γνώσης και μόρφωσης και ήθους. Η ανάλυση της ψυχοσύνθεσης κυριαρχεί και βαθιά η τομή στη χαρακτηρολογία, στα βιώματα, τον εσωτερισμό και τη στόχαση.

Γλωσσοπλάστης, ποτίζει τις λέξεις με συνθετικό πνεύμα, τόνο και παλμό, από έμπνευση, ρυθμό και μελωδία. Δυνατός ο στίχος, εύρυθμος, καρπερός και ψυχοκίνητος και αισθηματοθρεμμένος. Πηγαίος

και αυθόρμητος, λεύτερα κυλισμένος στη δικιά του αρμονία και μουσικότητα. «Στο περιβάλι της καρδιάς στοιχίστηκαν οι λέξεις - μέστωσαν τα νοήματα, πυκνώσαν οι γραφές. «Να βαφτιστείς προτρέπει ο ποιητής - στου λυρισμού τ' απέραντο περβόλι». Σε διαπερά η αισθητική συγκίνηση, η μύηση ανεπιτήδευτη στα μυστικά του και την επικοινωνήση την ψυχική, στον κόσμο του ποιητή, αφήνοντας στο τραγούδισμα κραυγή πονετική.

Οι στίχοι μ' ευστροφία και ροή, με χαριτωμένη ευλυγισία αγγίζουν και νου και καρδιά.

Για τους ποιητές αναφέρει «Απόκληροι στον πόνο τους οι λογιστοί ποιητές, που σε χαμένα σύννορα οδοιπορούν ακόμη. Τον διακρίνει απλότητα στην συμπεριφορά και τις εκδηλώσεις, αβρές οι χειραψίες ειλικρινείς. Ποιητής και ο ίδιος προχωρεί «Για να χαράξει θέματα βαθιά και οριστικά - σε πλαίσια πνευματικά κι αγνώρια φωτισμένα», έχοντας οδηγό πείρα, σοφία και έμπνευση. Για μας ο Τ.Κ.Μ. είναι καταξιωμένος με το πλούσιο έργο του, ποιοτικά διακρινόμενο, είναι θεμνός της ζωής μαχητής, σεμνός και στην ποιητική τέχνη και λόγο, που αγκαλιάζει με ευαισθησία. Τα επιτεύγματα του τον τοποθετούν στους ικανούς οδοιπόρους του Παρνασσού, τους ποσειδαϊκούς.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟ-
ΤΑΚΗ: «Σφήκες και Μέ-
λισσες».

ΕΦ. «ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ»
ΙΟΥΛ-ΑΥΓ. 1990

Όταν παίρνεις στα χέρια σου το δέκατο έκτο βιβλίο ενός ποιητή σήμερα, νοιώθεις τουλάχιστον έκπληξη, για να μην πω τρυμάρα και θαυμασμόν αλλιώτικον, ωσάν κι αυτόν, που νοιώθουμε για έναν ήρωα, όταν καταφέρει να επιδιώσει μετά τον ηρωισμό του. Λες, πως αντέχει ακόμα τούτος ο άνθρωπος και τραγουδά και γράφει ποιήματα και στοιδιάζει τα βιβλία του, λες και ξαναχτίζει τον Πύργο της Βαβέλ. Γιατί Βαβέλ ασυνεννοησίας και εκπεσμού είναι η εποχή μας... Πώς ένας αληθινός ποιητής αντέχει τους άγριους καιρούς της κακοφωνίας και της ωμής βαρβαρότητας; Κάτι τέτοιο ένοιωσα και με τις «Σφήκες και Μέλισσες» του φίλου ποιητή Τάκη Κολιαβά-Μωλιότακη. Πώς τολμά και πώς αντέχει να γράφει ακόμα ποιήματα και μάλιστα παραδοσιακά, σε μια μορφή, που θέλει κότσια και μαστοριά και γνώση και γούστο και αληθινό κουράγιο, για να πάει κόντρα σε μιαν ολόκληρη εποχή, που έκανε την πεζολογία ποίηση και την ποίηση την αφάνισε, όχι μόνο στην μορφή, αλλά και στην ουσία της...

Σήμερα η εποχή μας δεν δείχνει να χρειάζεται την ποίηση. Καμιά ποίηση, ούτε την παραδοσιακή, ούτε την μοντέρνα, με τον άναρχο —ελεύθερο τον λένε— στίχο και την ακατανόητη και στρεβλή γλώσσα. που θιμίζει χρησμούς της Πυθίας και όχι μουσική έκφραση του ποιητικού λόγου. Τούτος όμως ο ποιητής φαίνεται να αδιαφορεί για όλα αυτά τα ξένα και τα βέβηλα της ποιητικής τέχνης και δουλεύει με το φυ-

σικόν άροτρον του λόγου, γιατί νοιώθει αυθεντικά την ανάγκη να τραγουδήσει. Αυτό φανερώνει και το νέο του βιβλίο, που είναι καρπός ωριμότητας. Για το 1966, που εκυκλοφόρησε το πρώτο το βιβλίο, με τον χαρακτηριστικόν τίτλο «Γυρισμός απ' την χώρα των ονείρων», μέχρι σήμερα, που μας προσφέρει τις «Σφήκες και Μέλισσες», γράφει και εκδίδει, σχεδόν κάθε χρόνο, με μιαν ερωτική αφοσίωση στην ποίηση, που σπάνια την συναντούμε στα γράμματα μας.

Αγαπά την ποίηση ο δημιουργός των «Άγριων Περιστερών» και μας θεσπώνει ότι δε μπορεί να ζήσει χωρίς αυτήν. Να γεννήθηκε σε λάθος εποχή; Να είναι ο ιδαλγός, που ζει στον δικό του κόσμο; Αν ζούσε πριν εκατό χρόνια, τον καιρό του Παλαμά και του Δροσίνη και των άλλων κορυφαίων της ρίμας, ασφαλώς θα είχε ανεθεί στην κορυφή του Ελικώνα και θα είχε περάσει το έργο του στα σχολικά βιβλία. Σήμερα όμως...

Επήρα πέννα και χαρτί για να γράψω την γνώμη μου για το νέο βιβλίο του Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη κι άρχισα με την πίκρα και τα παράπονα της Ποίησης, που νοιώθει ξένη και διωγμένη στο περιθώριο της ζωής. Δεν γίνεται όμως αλλιώς. Το πρόβλημα του παραγκωνισμού της Ποίησης και των Ποιητών είναι σημαντικό για την παιδεία κάθε τόπου. Κι αν ένας τόπος δεν νοιώθει την ανάγκη για την Ποίηση, αργά ή γρήγορα, θα περάσει στην βαρβαρότητα... Σήμερα η μόνη ποίηση, που γεύεται ο λαός

μας είναι τα κακόγουστα «τραγουδάκια» των τηλεοπτικών σταθμών και των λαϊκών ταβερνών. Ας μη προχωρήσουμε όμως, γιατί θα φθάσουμε πολύ μακριά. Η κρίση του τάπου είναι πολύπλευρη και βαθύτατη και ο νόον νοείτω.

Οι «Σφήκες και Μέλισσες» του Τάκη Κολιαδά - Μυλιωτάκη είναι ένα βιβλίο, που διασώζει αληθινά διώματα ζωής, αισθήματα, ιδέες και εικόνες αληθινών ανθρώπων. Έχει αποθησαυρίσει μέσα στις σελίδες του στιγμές και τοπία χαράς και πίκρας ή όπως υποδηλώνει και ο τίτλος του βιβλίου, πληγές από σφήκες και μελιστάλαχτες εμπειρίες. Κι αυτά λίγο - πολύ τα γνωρίζουμε όλοι. Ο στίχος του καλοδοσιμμένου, σφιχτός, μαστορικός και γλώσσα πλούσια, χωρίς εκζητήσεις κι ανθόρμητη στο περπάτημά της, ευκολύνει τον λυρισμό με εικόνες ευαισθησίας, που δεν γίνονται σταυρόλεξο για να φθάσουν στην δεκτικότητα του αναγνώστη.

Μουάζει εύκολη η ποίηση του Τ.Κ.Μ., αλλά δεν είναι. Βέβαια δεν είναι και ο ποιητής του ενός βιβλίου. Έχει μιαν εκφραστική πλησμονή, μουάζει να τον σέρνει το πλατύ κύμα του λόγου και τον ανεδοκατεβάξει μέσα στον ωκεανό της ζωής. Ποτέ όμως δεν βρίσκεις να χαλαρώνει και να υποτάσσεται ο στίχος του στον αναγκαστικών συμβιβασμό τη ρίμας. Παλεύει και ανακαλύπτει τα περάσματά του, σαν καλός κατετάνιος μέσα στις ξέρες του στεγνού λόγου. Γι' αυτό και χαιρέται κανείς να διάβάζει την ποίησή του, που την δέχεται ως αν ήροσάρεο στην κατάξερη φλούδα του σημερινού κόσμου. Παίρνω στην τιμή, (έτσι για δείγμα γραφής) ένα τετράστιχο από το ποίημα «Δεύτερη χώρα» (σελ. 18), που είναι αφιερωμένο στον «μικρότερον εργονό» του ποιητή:

«Δεύτερη, καλωσόρισες χαρά
μου περισσή,
της χειμωνιάς μου λούλουδς και

της θραυιάς μου αστέρι.
Ευλογημένη η μοίρα σου να
είναι και χρυσή,
που έπερξε στο σύνορο του
κόσμου να σε φέρη».

Πρέπει να χαρούμε και να συγχαρούμε για την νέα ποιητική προσφορά του Μυλιωτάκη ποιητή, που διακονεί στις ημέρες μας τον παραδοσιακό, ξεστό και ανθρώπινο ποιητικό λόγο, ο οποίος οδηγεί στην επικοινωνία των ανθρώπων και όχι στην απομόνωση και την πνευματική αδιαφορία. Καλοτάξιδο λοιπόν και το νέο αυτό βιβλίο του «Σφήκες και Μέλισσες», που κλείνει μέσα στις 96 σελίδες του έναν ολόκληρο κόσμο θεμάτων κι αισθημάτων κι είναι φτιαγμένο με λχχάρα και καημό και καταγράφει τους «Περωμένους στοχασμούς» (σελ. 60) με δέος και σταραγμό:

«Πέτωσαν στον νου μου οι
στοχασμοί
άψυχα κουφάρια ενός μετώπου
και μετρούν στον πρόσω την
γραμμή
την στενή κατάντια του
ανθρώπου».

Δεν φιλοσοφεί ο φίλος ποιητής, αλλά βλέπει και καταγράφει ποιητικά, τόνον τους πικρούς στοχασμούς, που προκαλούν οι άφθονες σφήκες του κειμένου μας, όσον και την γλίτκα της ζωής, όπως την φιλτράρει η στιχουργική του εμπνοή. Επίσης στο τέλος του βιβλίου αρκετές σελίδες στεγάζουν τις κριτικές και την πλούσια βιβλιογραφία για τα βιβλία του ποιητή, έτσι, που ο αναγνώστης έχει μια πληρέστερη απεικόνιση του έργου του, το οποίο θα άξιζε να προσεχτεί περισσότερο και να αξιοποιηθεί. Οι «Σφήκες και Μέλισσες» εύχομαι να διαβαστούν πλατύτερα, για να ξαναθυμηθούν οι αναγνώστες τι είναι και τι δίνει η παραδοσιακή μορφή του ποιητικού λόγου.

Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ

ΕΛΕΓΟΣ

Μεσάνυχτα, κι ο λογισμός με μιας φυγής μανία
σ' ανώνυμη κι απρόσωπη κινείται λιτανεία.

Κι ακολουθεί το πέρασμα σκιών που δε γρικόνε
το πούθε ξεκινήσανε και για το πού τραβάνε.

Με δακρυσμένη τη ματιά και σιωπηλά τα χείλη
σέρνεται στα ιδεατά, περιφρονεί την ύλη.

Κι από τα γήινα χωρίς νάχει θαρείς ιδέα
στ' άπιαστα κι ασχημάτιστα γυρεύει τα σπουδαία.

Στην πολιτεία λάγιασαν οι στεναγμοί των όντων
κι ανοίγουν οι κατάκλειστες ποριές των οριζόντων.

Κι ο λογισμός μια στωική ζητώντας αρμονία
μουντή σκιά μες στων σκιών μπαίνει τη λιτανεία.

Και προχωρώντας σέρνεται και στο σκοτάδι σβήνει
χωρίς ήχο κι απόηχο στο διάβα του ν' αφήνει...

Η ποίηση του Τάκη Κολιαβά — Μωλιотάκη συνεχίζεται με την ίδια ροή που συνεχίζεται κι η ζωή. Γιατί είναι ο ίδιος ο λόγος της ζωής που 'ναι συμφυής στη ροή της καθώς η μουσική του ρυθμικού είναι συμφυής στη ροή του. Έτσι, μόνο συμβατικά θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε παραδοσιακή και τούτη την ποίηση που περιέχεται στην τελευταία συλλογή του Τάκη Κολιαβά Μωλιотάκη, με τον τίτλο «Σφήκες και μέλισσες». Αφού μια τέτοια συνέχεια, μια τέτοια ροή, απέχει από παρόμοιους χαρακτηρισμούς. Δεν μπορείς λ.χ. να χαρακτηρίσεις παραδοσιακό τον ήλιο ή τη θάλασσα, τα βουνά ή τις πεδιάδες. Το ίδιο, φυσικά, και την ψυχή του ανθρώπου. Άρα και το αυθεντικό της τραγούδι, που 'ναι το φυσικό αποτέλεσμα της υπαρξιακής της ροής, μέσα από πράγματα και καταστάσεις. Ένα τραγούδι που απορεί ανάμεσα στις αντιθέσεις του χωρόχρονου. Λέει, λοιπόν, ο ποιητής :

Αντιπαλεύοντας τη μοίρα
μήνυμα πρόσμενα να φτάσει,
κι έννοια ξαφνικά μια θύρα
κλείνοντας να χτυπάει με διάση.
Έκτοτε, ανάμεσα σε στίχους
πασχίζω μήπως και ξεμπλέξω :
— Η θύρα μ' έκλεισε σε τοίχους,
ή μ' άφησε από τοίχους έξω ;

Η απάντηση φυσικά είναι μέσα αλλά κι έξω από τα τείχη καθώς αυτή η ποίηση εκφράζει την ακεραιότητα της ύπαρξης : το ναι αλλά και το όχι, το φως αλλά και το σκοτάδι, την ελευθερία αλλά και τη σκλαβιά. Οι μέλισσες αλλά κι οι σφήκες, τα σύμβολά της.

Έτσι, όσοι λειτουργούν αυτή την ποίηση ζουν τον πόνο της γης' έναν πόνο χωρίς σύνορα : «Απόκληρη στον πόνο τους οι λιγστοί ποιητές, που σε χαμένα σύνορα οδοιπορούν ακόμη».

Σ' αυτούς τους λιγστούς, ανήκει φυσικά κι ο Τάκης Κολιαβάς — Μωλιотάκης. Η μοίρα του να χάνεται στο άπειρο χωρίς

ν' απουσιάζει ωστόσο κι από το καθημερινό οριακό και συγκεκριμένο. Να ζει το χτές, το σήμερα και το αύριο μαζί. Όπως τις ζει μαζί αυτές τις χρονικές διαστάσεις, η φύση που κοιδαλάει μέσα του όπως τις ζει η ζωή. Η μοίρα του είναι, τέλος, να 'ναι το παν και το τίποτα.

Σκορπίζομαι στα τωρινά,
γυρνώ στα περασμένα,
λομιάζω στα μελλούμενα
τις ξεχωρές στιγμές.
Σφυγμομετρώ την προκοπή
σε νιάτα αντρεπωμένα,
της ζήτησε κλείνω τον παλμό
σε λυρικές γραμμές.
Κι αν όφελος δεν κλείνουνε
οι στίχοι μου κανένα
κι είναι κραυγές οι νότας μου
μιας άμευτης ψυχής.
Ας σκορπιστούν οι στίχοι μου
σαν φύλλα πεθαμένα
κι ας διαλυθούν οι ρίμες μου
σαν δάκρυα μιας δροχής.

Ο ποιητής μας «μετουσιώνοντας» καθιέρωσε και όνειρα σε στίχους» Δεν το κάνει για τη δική του δόξα αλλά για τη δόξα της ίδιας της ζωής. Έτσι προσεύχεται στη Λησμονημένη Παναγιά :

Μες στη μακροθυμία σου
πάντοτε μ' ένα στίχο
μεσάτευσ για τους φτωχούς
και πρόσκαιρους ποιητές».

Καθώς η μετριοφροσύνη του τοποθετεί τον ίδιο ανάμεσα στους ποιητές «άδοξοι» που 'ναι, θέλει για τον εαυτό του να σωθεί με τη μεσιτεία της Παναγιάς, ο ένας, ο μοναδικός, ο καλύτερος στίχος' αυτός που ιεποτελεί το καταστάλαγμα όλων των άλλων που έγραψε ως τώρα ή θα γράφει από εδώ κι ύστερα' ο στίχος ο προσορισμένος απ' τον ίδιο από λόγους να γίνει σάρκα. Κι αυτός για τον Τάκη Κολιαβά Μωλιотάκη, όπως και για κάθε αληθινό ποιητή, δεν θα μπορούσε να 'ναι άλλος από τούτον :

«Ελευθερία στον άνθρωπο,
στην οικουμένη. Ερήνη»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

Μωλιот. Δεα
ΙΟΥΝ-ΑΥΓ. 1990

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ — ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

Σφήκες και Μελισσες

(Ποιητική Συλλογή)

Μ' ένα ακόμα ποιητικό έργο — το 18ο συνεχίζει την πολύχρονη θητεία του στα γράμματα ο ταλαντούχος και βραβευμένος ποιητής κ. Τάκης Κολιαβάς — Μωλιोटάκης που έχει σαιν τίτλο του «ΣΦΗΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΕΣ». Μέσα στις 70 σελίδες που περιέχουν 59 ποιήματα, μικρά και μεγάλα με τρεις — τέσσερις στροφές, τα 17 απ' αυτά είναι ελεγείες.

Η ποίηση του κ. Τ.Κ.—Μ. σε ταξιδεύει σε κόσμους λυρικά ονειρικούς, στους οποίους νιώθεις το υπέρτατο να σε αγγίζει. Ακούς τις μυστικές άρπες να παίζουν για σένα μια ουράνιο μελωδία σε μια άγνωστη μέχρι τώρα για σένα διαδρομή.

Η τέχνη της «ρίμας» είναι κάτι που γίνεται αντιληπτή — συλληπτή — στην έννοια της ευαισθησίας του κ. Τ.Κ.—Μ. καθώς ξεδιπλώνεται μπροστά σου, από ασύλληπτη που στην κυριο-

λεκτική της έννοια είναι. Ο ποιητής έχει έναν δικό του τρόπο, ν' αφήνει την πηγαία έκφρασή του, να σε συναρπάζει και να σ' οδηγεί σε μια χωρίς προηγούμενο γιορτή. Σε κρατά δέσμιο της μουσικότητας των στίχων του και δεν σ' αφήνει να εγκαταλείψεις το βιβλίο πριν τελειώσεις και τον έσχατο, στίχο, ενώ στο διάστημα αυτό έχεις ζήσει τις μυστηριακές στιγμές που σου προσφέρει.

Ιδιαίτερη εντύπωση επίσης κάνει το ποίημα «ΕΠΙ ΘΑΝΑΤΙΟ ΕΤΑΙΡΑΣ» που παρουσιάζει μια πραγματικότητα και το δράμα μιας ανθρώπινης ύπαρξης. Πολλά μπορούν να γραφούν για την ποίηση του Κ.Τ. Κ.—Μ. για την λυρικότητα και μουσικότητά της.

Παραλία
Πετρίων Ευβοίας
27—7—1990

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΠΑΡΑΜΕΡΙΤΗΣ

«ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ»

Δευτέρα 27 Αυγούστου 1990

Η ΧΡΟΙΚΗ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ — ΜΩΛΙΟ-
ΤΑΚΗ: «Σφήκες και Μέλισ-
σες» (Αθήνα 1989, σ. 93).—

Κοντεύει περίπου τις είκοσι συλλογές ο ποιητής, ακούραστος, παραδίνοντας τις στοχαστικές του αλλά και τις λυρικές του εξάρσεις σ' όλους όσους αγαπούν την ποιητική δημιουργία. Είναι ατέλειωτος όχι μόνο στην διάθεση και στην έμπνευση αλλά κυρίως στην συνθετική του γονιμότητα, όταν μάλιστα χρησιμοποιεί με άνεση τον έλλογο λόγο και την μουσική αρμονία των' ομοιοκαταλήκτων λέξεων στην οποία μετά από την περιπλάνηση στην αυτόματη γραφή και τα συνακλούθια της έχει επιστρέψει πια όλος ο κόσμος που δονείται ποιητικά. Το να κατατάξουμε σήμερα τον ποιητή σε οποιαδήποτε κατηγορία θα είναι άστοχο γιατί ατέρμονα οδηγείται και ασταμάτητα προς τα ύψη της ποιητικής του εξαντλώντας όλα τα λυρικά του αποθέματα με την σχεδόν κάθε χρόνο ποιητική του παρουσία.

ΚΩΣΤΑΣΕΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ
Ιούλης — Σεπτεμβρίου 1990

ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ενας ινδαλγός της παράδοσης

Σμιλευτής του παραδοσιακού στίχου, από τους ελάχιστους, ο **Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης** μας χάρισε ως τώρα δεκαεφτά συλλογές.

Παρουσιάστηκε το 1966 με το βιβλίο «Γυρισμός απ' τη χώρα των ονείρων» κι έκτοτε χάραξε την πορεία του σε πρόσωπα που καθιέρωσαν και τίμησαν οι μαέστροι του στίχου: Μαλακάσης, Πορφύρας, Σημηριώτης, Λαπαθιώτης κ.ά.

Η τελευταία συλλογή του με τον τίτλο «Ρήματα» και «Ρίμες» διαπνέεται από τον ίδιο χώρο και έχει γνώρισμά της τον καθαρό λόγο, τη ζωντανή εικόνα, το λυρισμό και την ομορφιά. Πουθενά το τετριμμένο, η επανάληψη, η εύκολη ομοιοκαταληξία. Στις σελίδες του υπάρχει ο ευρηματικός στίχος, ο παλμός της εσωτερικής δόνησης, το μήνυμα της ζωής, η αγάπη και η νοσταλγία για ό,τι καλό χάνεται, σβήνει και γίνεται παρελθόν.

Το πόσο ο ποιητής τα

βρήκε με τον εαυτό του φαίνεται και στα δύο τετράστιχα με τον τίτλο «Τραγική αλήθεια»: «Τώρα που προσπεράσαμε κύκλους απατηλούς κι αναζητήσεις μάταιες με φλογισμένο στόμα, κι από κλεισμένα σύνορα κι ορίζοντες θολούς, στην γη ξαναβρεθήκαμε το ματωμένο χώμα.

Τώρα δε μένει τίποτα κρυφό και σκοτεινό στην σκέψη τα πλανέματα, στου νου τα παραμύθια.

Βουλιάξαμε, και πρόλαβε στο βήμα το στερνό κι απ' τα μαλλιά μια τραγική μας τράβηξε Αλήθεια».

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης γεννήθηκε στο Μώλο της Φθιώτιδας το 1926. Από νεαρή ηλικία ασχολήθηκε με τη δημοσιογραφία στον επαρχιακό τύπο, δίνοντας καθημερινά, χρονογραφήματα, σχόλια, άρθρα, στίχο και κριτική βιβλίου. Η ποίησή του έχει βραβευτεί τέσσερις φορές

σε πανελλήνιους διαγωνισμούς και το 1985 πήρε το βραβείο του ποιητικού λόγου στο διαγωνισμό του «Παρνασσού».

Ινδαλγός της παράδοσης και γνώστης των μεγάλων μυστικών του αιώνιου λόγου, που έχει στόχο της την απέριτη ομορφιά, σμιλεύει τα ποιήματά του μ' ένα τρόπο αξιοζήλευτο, αλλά και υπερήφανο, όπως:

Κι αν το παιχνίδι στάθηκε σκληρό
μα κι άδικο για μένα, δεν
το κρίνω.

Σηκώνω το ποτήρι το πικρό
και στην υγεία σου
αγόγγυστα το πίνω.

Κομψός και εύρυθμος ο στίχος του Μωλιотάκη έχει τη δύναμη, μέσα από την ευγενική του μελαγχολία, να μας κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον και να περιπλανηθούμε μαζί του σε κόσμους όμορφους, αλλοτινούς, αλλά και να δεχθούμε το μήνυμα της νέας ζωής. Το αυριο που ξημερώνει.

ΒΙΒΛΙΟ

**ΡΗΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΡΙΜΕΣ**

29/11/86
σ.6

Ο Αθηναίος ποιητής Τάκης Κολιαδάς — Μωλιτοάκης από το 1966 που μας δίνει τις δόκιμες ποιητικές του συλλογές — δέκα επτά συνολικά ως τώρα — μας είναι γνωστός και αξιολογούμενος πρώτα πρώτα για τον παραδοσιακό του στίχο και για τις ρίμες που αυτή την φορά, στην τελευταία του συλλογή που χαίρετιζουμε με βαθιά εκτίμηση και αγάπη, την έχει και στον τίτλο της «Ρήματα και ρίμες».

Παρουσιάζονται αξιολογούμενα ποιήματα που διακρίνονται για την ευαισθησία τους και την τέχνη τους. Είναι όλα παρμένα από τη ζωή, από το χρόνο που περνά και μας αφήνει ανικανοποίητους, με φθορά. Επαναλαμβάνω: Έχουμε εδώ παραδοσιακή τέχνη, με ρυθμό, με ρίμα, με στίχο γιομάτο. Αυτή την ποίηση την ξεχωρίζουμε. Και τη χαίρομαστε, μπορούμε να την χαίρομαστε.

Κ. Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΕΦ'ΗΛΕΟΠΟΝΟΥΗΣΟΣ
ΠΑΤΡΑ 29-11-90

Λογοτεχνική Συνάντηση

Στο Αγρίνιο λειτουργεί από καιρό ο Νομαρχιακός Ραδιοφωνικός Σταθμός Αιτωλοακαρνανίας στα 103 FM. STEREO. Ο σταθμός έχει μεγάλη εμβέλεια και ακούγεται όχι μόνο στη Στερεά, αλλά και σε πόλεις της Πελοποννήσου Πάτρα, Αίγιον κλπ. Από το σταθμό αυτό μεταδίδεται μια φορά τη εβδομάδα, μια πάρα πολύ αξιόλογη εκπομπή αφιερωμένη στη Λογοτεχνία. Την εκπομπή γράφει και παρουσιάζει ο εκλεκτός ποιητής και κριτικός κ. Σταύρος Κοσιμά Σκαυρίδης με συνεργασία τη δεσποινίδα Τζίνα Τσίγκου.

Η εκπομπή με τον τίτλο «Λογοτεχνική Συνάντηση» της 18-12-90 με διάρκεια μιας ώρας, ήταν αφιερωμένη στο πρόσφατο ποιητικό διδύλο του αρχισυντάκτη μας Τάκη Κολιαδά — Μωλυστάκη που φέρει τον τίτλο «Ρήματα και Ρίμες» και είναι το δέκατο όγδοο στη σειρά των εκδόσεών του.

Ευχαριστούμε και από τη θέση αυτού του δημιουργού και τη συνεισφορά της εκπομπής, και καλωσορίσαμε για τους αναγνώστες μας το κριτικό μέρος του παρουσιαστή, παραλείποντας τα αναφερόμενα στην εκπομπή ποιήματα για λόγους χώρου.

ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΕΚΠΟΜΠΗ με μουσική

και απαγγελίες από τα δύο πρώτα μέρη του «Θυμητικό Τρίπτυχο...». Σήμερα θα σας παρουσιάσουμε τον ποιητικό Τάκη Κολιαδά — Μωλυστάκη... (ακούγεται το ποίημα Ρήματα και Ρίμες...) Ο ποιητής μας εισάγει στο έργο του και μας αποκαλύπτει τις πηγές, τους στόχους και τα μέσα της ποίησής του. Νά τι μας είπε : Τριόνι έχει το λογισμό. Με τριόνι το λογισμό εισέρχεται στο απέραντο πέλαγος της ανθρώπινης θλίψης και εκεί θα

ρίξει τα παραγάδια του για Ρήματα και Ρίμες. Ο λογισμός λοιπόν το τριόνι, μνήμες και καημοί η θάλασσα, δηλαδή το ποιητικό υπόδαθρο, το υλικό του, η τέχνη του είναι το τραγούδι. Ρήματα και ρίμες το στίχος του. Φιλοσοφικός στοχασμός, αφεγάδιαστες ρίμες, μελαγχολικός λυρισμός είναι τα πρώτα συστατικά της ποίησης αυτής. Κι ως αρχίσουμε μ' ένα ποίημα φιλοσοφικού στοχασμού. (ακούγεται το ποίημα Τραγική Αλήθεια) Στο ποίημα αυτό η αλήθεια έχει μια διττή λειτουργία. Πρώτα πρώτα μας αποκαλύπτει και μας δγάζει απ' τις πλάνες, διχάζει τα παραμύθια τα όμορφα φέμματα που μας καταδυναστεύουν, αλλά λίγο πριν από την καταστροφή που επιφέρει η απελπισία, μας σώζει τρατώντας μας από τα μαλλιά. Πρόσο τέλεια η διατύπωση αυτή για τον ορισμό της αλήθειας. Το πράγμα των μαλλιών είναι επώδυνο αλλά και σωτήριο, γι' αυτό και η αλήθεια είναι τραγική.

Γίνεται φανερό ότι η κάθε λέξη στην ποίηση του Τ.Κ.Μ. είναι αυστηρά επιλεγμένη. Δεν υπάρχει τίποτα περιττό, ούτε και λείπει τίποτα. Μια τέλεια εσορροπία λεκτικής σύνθεσης που είναι έκφραση βαθύτατου λογισμού και ολοκληρωμένων νοημάτων.

Η τελευταποιημένη αισθητική του με πολύπλευρες ποιητικές εφαρμογές, δίνει σαν αποτέλεσμα μια εκλεκτή ποίηση που ξεχωρίζει για την μορφή, το περιεχόμενο και την λειτουργία της...

(Ακούγεται το ποίημα «Το κέντημα» και συνεχίζει με σχολιασμό της τελευταίας στροφής:) Με ταπεινοφροσύνη ο ποιητής ομολογεί ότι η ποίησή του δεν έρρισκε απήχηση στους ανθρώπους. Βέβαια δεν φταίει η ποίησή του γιαυτό. Φταίει ο διαστειλός κι αδιάφορος σύγχρονος άνθρωπος. Γιατί αν σταθεί για μια

στιγμή και την κοιτάζει, αν ακούσει το στίχο του προσεκτικά, θα την αγαπήσει την ποίηση αυτή και θα την σεβαστεί, γιατί η ποίησή του έχει μια νερότητα, μας εμπνέει το θέος του μυστηρίου, παρ'όλην όμως προκαλεί το θαυμασμό της απέραντης εμορφιάς. Πόση ταπεινοφροσύνη και πόση εμορφιά περιέχει αυτή η τελευταία στροφή.

(Ακούγεται το ποίημα «Κυρά Βαρβάρα») Η ανθρώπινη μοίρα αναμένη πολλές φορές συνοδεύει μερικούς ανθρώπους από τα παιδικά τους χρόνια ως τα γεράματα. Η έάρδραρη κακοτυχία τυράγνησε και την κυρά Βαρβάρα μια ολόκληρη ζωή. Τώρα η κυρά Βαρβάρα αδύνατη ν' αντιδράσει, αποδέχεται τη μοίρα της καταφεύγοντας στους αγίους για να δει στήριγμα και παρηγοριά... (Ακούγεται το ποίημα «Η θρύ. ση»).

Πολλές φορές η τέχνη του Τ.Κ.Μ. γίνεται εφάμιλλη της τέχνης του Λάμπρου Πορφύρα. Ας ακούσουμε το ποίημα «Ανεπίστροφο Πέρασμα...» (Ακολουθεί αναφορά διογραφικών στοιχείων) Τις περισσότερες φορές όταν διαδάζουμε ένα ποιητικό διδύο, ακόμα γραμμένο και από έναν μεγάλο ποιητή διαπιστώνουμε μια κάποια ποιοτική ανισότητα από το ποίημα σε ποίημα. Αυτή η ποιοτική ανισότητα λείπει εντελώς από τα διδύα του Τ.Κ.Μ. Όλα τα ποιήματά του είναι της ίδιας βαθμίδας. Είναι όλα ανεξακρέτως αριστουργήματα... (Ακούγεται το ποίημα «Σκληρή άθροισή»). Η ποίηση του Τ.Κ.Μ. δεν εξαντλείται στην περίτεχνη μορφή, στην ακριβέστατη έκφραση, ούτε στις πολύχρωμες και ελατώναντες εικόνες. Πάντα υπάρχει το βαθύτερο νόημα, η εκλεκτή συγκίνηση και ακόμα ο συμβολισμός. (Ακούγεται το ποίημα «Το ποτάμι»). Τα θέματα του Τ.Κ.Μ. είναι στιγμές, σκηνές, καταστάσεις της ζωής, χαρά, θλίψη, έρωτας, θάνατος, φύση, άνθρωπος,

μοίρα, ζωή. Η ποίηση για τον ταλαντούχο ποιητή μας υπάρχει παντού, γύρω μας, σε κάθε ορατό και αόρατο και μέσα μας. Μια ματιά στον καθορέφτη κάποια στιγμή που η φλίψη σφραγίζει το πρόσωπό μας γίνεται ποίημα. Ποιοί είμαστε άραγε; ποιοί είναι το αληθινό μας πρόσωπο απ' αυτά τα πρόσωπα προσωπίδα που φοράμε καθημερινά ανάλογα με τις διαθέσεις μας; Ή μήπως δεν έχουμε ένα πρόσωπο αλλά πολλά. Μήπως είμαστε σύνθετα πλάσματα κατακεραματισμένα στις στιγμές που συνθέτουν τη ζωή μας;... (Ακούγεται το ποίημα «Φιγούρες σε καθρέφτη») και στη συνέχεια ανθολόγιο αποσπασμάτων από κριτικές που γραφτήκαν στον Αθηναϊκό τύπο, από κορυφαίους κριτικούς πάνω σε προηγούμενα διδύα του Τ.Κ.Μ. καθώς και το ποίημα «Χειμωναν. θός»).

Δεν μπορούμε παρά να θαυμάζουμε αυτή την υπέροχη ποίηση, αυτή την υπέροχη τέχνη του ποιητή, που παίρνοντας θέματα απλά, καθημερινά πολλές φορές χιλιοσιμωμένα, τα ανάγει σε μια άλλη διάσταση, τα φωτίζει μ' ένα άλλο φως. Ο Τ.Κ.Μ. μας δείχνει μια άλλη οπτική γωνία αναπόσπαστης των πραγμάτων και της ζωής. Μεγάλος ποιητής είναι εκείνος που ανακαλύπτει το καινούριο μέσα στο καθημερινό. Είναι αληθινός ποιητής ο εξερευνητής του γνωστού και του καθημερινού, όταν μπορεί σ' αυτό ν' ανακαλύπτει ουσία ζωής και όταν ανασύρει από μέσα τους αισθητικές αξίες και αλήθειες. Ένας τέτοιος ποιητής είναι ο Τ.Κ.Μ. Απευθύνεται πάντοτε άμεσα και εύστοχα στο νου και στα συναισθηματά μας με αγνότητα και ειλικρίνεια και με κάθε του ποίημα, ακόμα και με κάθε του στροφή αποσπά αδιάσπαστο το θαυμασμό και μας συγκινεί... Και κλείνει η εκπαιδευτική με το ποίημα «Άδεια φωλιά».

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

• ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Ρήματα και ρίμες» (ποίηση)

Είκοσι πέντε χρόνων πνευματική παρουσία συμπλήρωσε ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιोटάκης από το 1966 που κυκλοφόρησε το πρώτο ποιητικό βιβλίο του «Γυρισμός απ' τη χώρα των όνείρων». Στον ώραίο παραδοσιακό στίχο της ελληνικής ποίησης είναι συνδεδεμένο το νέο του βιβλίο. Στο στίχο εκείνο που η ποίηση γινόταν κτήμα του λαού κι απαγγελλόταν στις συγκεντρώσεις και στις ταβέρνες ακόμα, και πουλιόταν και στα βιβλιοπωλεία. Γράφει:

Μέσα στη νύχτα νάμαστε και πάλι λογισμέ
για το μεγάλο πένταγο με τις θλιμμένες μνήμες.
Όσ' αράει το πριόρι μας κι ανοίγουμε καμή
το παραγάδι ριχνοντας για Ρήματα και Ρίμες.
Ανιχνευτές αλίμενοι μιάς άπιαστης χαράς
μας συναντά το λυκανγές μπρός στ' άδεια μας

[καλάθια,
Σκίβουμε και περίλυποι στο κέντρο της φθοράς
τις άπερισκεψίες μας μετρώντας και τα πάθια.
Κι όπως οι δακρυσμένες μας ματιές ψάχνουν να
[δούν
τὰ στοιχασμῶν τους ἱμέρους στὴν ἄκρια τοῦ
[βόγκου,

Πολιορκημένες λεύτερες οἱ σκέψεις μας πηδῶν
στο βάθος ἐπὶ τραγικοῦ κι ἀτέλεμονου Ζαλόγγου.

Εἶναι ἡ ποίηση, ἡ ἀγασμένη, προβληματι-
σμένη τραγουδήστρα μυροκρήνη τοῦ μεγάλου.
λαοῦ που ξέρει νὰ τραγουδάει καὶ νὰ σωπαίνει
Καὶ τὰ «Ρήματα καὶ ρίμες» παρέχουν θαυμάσι
φανερώματα της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 1991

ΔΗΜ. ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Τάκη Κολιαβά - Μωλιोटάκη:

«Ρήματα και Ρίμες». Αθήνα, σελ. 128

Ο Τ. Κ-Μ έφερε σε φως το 18 ποιητικό βιβλίο του. Είναι πάντα αξιοθαύμαστη και καταπληκτική η μαστοριά και η ευχέρειά του, στο πλάσιμο του στίχου και χάρισμα του ταλέντου του δυναμικό, καθώς τα δεσμά της ομοιοκαταληξίας, όχι μόνο δε μειώνουν τη φρεσκάδα της πρωτοτυπίας, αλλ' αντίθετα διευρύνουν την έμπνευση, την υποβολή και την αρμονία. Έτσι ακολουθεί με συνέπεια και συνέιδηση, αταλάντευτα το δημιουργικό του δρόμο, πάνω στην παραδοσιακή φόρμα του ρυθμικού ποιητικού λόγου. Μια ποίηση με ποικίλα κοινωνικά θέματα: δοσμένη με ανθρωπιστικά, τρυφερά κι ευγενικά αισθήματα. Ποίηση ψυχοκλάστρα, που αχτινοβολεί ομορφιά και γοητεία, καθάρια πνευματική υγεία, πλούσιο λυρισμό, αλλά και φιλοσοφικά και δραματικά στοιχεία. Ο ποιητής έχει σχετικά διακριθεί, και δίκαια αποσπά τον έπαινο γι' αυτή την ιδιόπλαστη ποιητική του προσφορά.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ

ΙΣΤΑΝΟΥΛΑ ΦΘΙΝ. 1990

ΤΕΥΧ. 77

ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ

ΝΑΥΑΓΟΣ

Με τα νιάτα φεύγοντας στα ξένα
είπα, δεν θα γύριζα ποτές.
Κι ήταν τα παράθυρα ανοιγμένα
Κι ήτανε κι οι πόρτες ανοιχτές.

Ναυαγός γυρίζω από τα ξένα
στα δρομάκια σέρνομαι του χτές,
κι είναι τα παράθυρα κλεισμένα
κι είν' όλες οι πόρτες σφαλιστές.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑ-
ΚΗ: «Ρήματα και Ρίμες», (ποίηση-
ση), σελ. 126, Αθήνα 1990.

Όποιον αποπιάσεις για το έργο ενός άξιου συγγραφέα, είναι ατέλειμα εγκληματική. Και το έργο το ποιητικό του Τάκη Μωλιότακη τιμά ιδιαίτερα τα Γράμματα και την Ελλάδα. Έγγραψε στίχους αξιοπρόσεχτους, τεχνικά άρτιους, (γιατί στην παραιοσυναικική ποίηση πρέπει ν' ακολουθείς απορριπτότα ορισμένους κανόνες), μ' ασπληγμα, συνέπεια και ευλυγχία.

Όλα του τα ποιήματα έχουν μια περίτεχνη οργμονικότητα, γιατί είναι μείστωρες της ρίμας και του ρυθμού, με αξιοζήλευτη λυρική συστοχή και φιλοσοφημένο στοχασμό.

Διορθώνοντας τα ποιήματα του Τ.Κ.Μ. νομίζεις ότι θρίσκεισαι ξάφνου μπροστά σε μια ψυχή που κελαδεύει σαν πηγή. Η ποίηση είναι μια από τις ελάχιστες παραγματικές γέφυρες επικοινωνίας που ατίμωσαν στους ανθρώπους. Και σ' ευχαριστώ καλέ μου φίλε και συγγραφέα Τάκη Κολιαβιά - Μωλιότακη για τη γέφυρα αυτή που μου έδωσες. Με την ήρεμη ποιητική σου πολνέπια και τη διαφάνεια της τεχνικής σου, μιας χάριτες την περιπύκτητη γαλήνη με τους όμορφους στίχους σου. Σ' ευχαριστούμε...

ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ

«ΑΜΑΡΥΝΘΙΑΚΑ ΝΕΑ»

ΑΜΑΡΥΝΘΟΣ-ΕΥΒΟΙΑ

ΓΕΝΑΡΗΣ 1991

ΝΕΕΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Τάκη Κολιάβα - Μωλιολάκη: ΡΗΜΑΤΑ & ΡΙΜΕΣ ποίηση, σελ. 137, Αθήνα 1990

Το δέκατο έβδομο ποιητικό του έργο εκκυκλοφόρησε ο φίλος και εκλεκτός συγγραφέας Τάκης Κολιάβας— Μωλιολάκης στο τέλος της περασμένης χρονιάς με τίτλο «Ρήματα και Ρίμες». Πρόκειται για μια καλοτυπωμένη ποιητική συλλογή, που περιλαμβάνει ο γδόντα έμμετρες συνθέσεις μεστές απο συναισθηματικό παλμό και λυρικές εξάρσεις.

Πάνω απο μια δεκαετία παρακολουθούμε το συγγραφικό έργο του Τ.Κ.Μ. και θαυμάζουμε την παραγωγικότητά του, την αστήρευτη έμπνευση και την εκδοτική του δραστηριότητα.

Κάθε του νέο πόνημα ξεπερνάει σε επιτυχία το προηγούμενο και όλο προχωρεί ανοδικά στην αναγνώριση και στην καταξίωση.

Γιατί πράγματι, ο Τ.Κ.Μ. θεωρείται σήμερα απ' τους πιο αξιόλογους λογοτέχνες και ιδιαίτερα σαν στυλίστας παραδοσιακός λειτούργος του ποιητικού λόγου.

Γεννήθηκε το 1926 στο Μώλο της Φθιώτιδας— απο όπου και το ψευδώνυμό του— και απο νωρίς ασχολήθηκε με τη δημοσιογραφία και με λογοτεχνικές συγγραφές.

Το 1961 εγκαταστάθηκε λόγω της εργασίας του στην Αθήνα όπου και διαμένει μέχρι σήμερα.

Όσο όμως κι αν ξεμακρύνθηκε απ' τη γενέτειρά του και τον επαρχιακό χώρο, κρατά ανέπαφο και ανεπηρέαστο τον ψυχικό του κόσμο, τα ήθη και έθιμα του τόπου του και τα δώματα της παραδοσιακής του κληρονομιάς.

Γι αυτό και το ποιητικό του έργο σχεδόν ολάκερο είναι εμπνευσμένο απο τοπία και σκηνές, απο ομορ

φίες και τύπους τόσο του χωριού όσο και της υπαίθριας γενικά ζωής. Η φύση και οι εποχές, τα ζώα και τα πουλιά τα κτίσματα και οι δουλειές, η θάλασσα και το βουνό οι ξενητεμένοι και οι ντόπιοι, η οικογενειακή ζωή και οι κοινωνικές σχέσεις είναι θέματα που στρέφεται συχνά η γραφίδα του Τ.Κ.Μ. Αλλά και ο καημός και η νοσταλγία, τα θέλητρα και τα λουλουδιασμένα μέρη, η δίψα της ανέμελης χωρικής ατμόσφαιρας και οι σεληνοφώτιστες θραδιές έρχονται να προσθέσουν τη δική τους μαγεία στη σκέψη του ποιητή.

Ο Τ.Κ.Μ. είναι επιδέξιος στιχουργός, με πεντακάθαρη και κρυστάλλινη γλωσσική επιλογή, με ομοιοκαταληκτικό τόνο και με τετράστιχη διάρθρωση των κειμένων του. Είναι αποστάγματα σοφίας και πείρας, ανταμώματα του χθες και του σήμερα, καταγραφές και συγκινήσεις των ψυχικών του συγκινήσεων.

Και αυτή τη φορά πέτυχε στο στόχο του ο ποιητής. «Τα ρήματα και οι Ρίμες» είναι ακριβώς μια εξωτερίκευση του πληθωρικού ψυχικού του κόσμου, που σαν καναλόδρουση πιδρακίζει ολόένα και πιο εντονότερα και πιο περήφανα.

Απ' τη νέα του εργασία διαλέγουμε σαν δείγμα γραφής αυτό το πρήμμα που έχει τίτλο:

Η ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Δώσ' του μητέρα την ευχή,
κι ας πάει με το καλό,
είκοσι χρόνων όνειρα,
λαχτάρες κι αγωνία.
Ξενύχτια στο κλινάρι του
με το μυαλό θολό,
φροντίδες απροσμέτρητες
στα σχολικά θρανία.

Δώσ' του μητέρα την ευχή,
πικρός ο χωρισμός,
τις τύχες ασυλόγιστοι
δυναστές τις ορίζουν.

Κι όταν σημαίνει των καιρών
ο μαύρος χαλασμός
με των μανάδων τις ψυχές
οι πόλεμοι θαδίζουν.

Δώσ' του μητέρα την ευχή,
με λύτερη καρδιά
να φύγει το γοργόφτερο
καθώς το προορίζουν.
Και να ξεφύγει το θεριού
που τρώει τα παιδιά
κι οι μάνες τα προσμένουν
και κείνα δε γυρίζουν.

Δώσ' του μητέρα την ευχή
κι ας είναι το στερνό
π' αναίτια θα ματωθεί,
κι άδικα θα ματώσει,
μιας άλλης μάνας το παιδί
που κίνησε κι αυτό
σαν το δικό σου, το στοίχειό
του θρόνου να σκοτώσει.

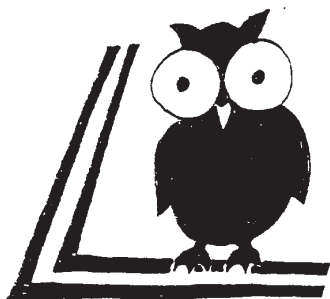
Αν και ασχοληθήκαμε και άλλοτε παρουσιάζοντας στον τοπικό τύπο έργα του Τάκη Κολιάβα— Μωλιολάκη, όμως, με την νέα του έκδοση, μας δίνεται η ευκαιρία να τον συγχαρούμε για άλλη μια φορά και να προβάλλουμε ευρύτερα τις ποιητικές του δημιουργίες. Στην αντιπνευματική και καταναλωτική εποχή μας η θέση των πνευματικών μας οδηγών εξακολουθεί να είναι αξιόλογη. Γι αυτό και άνθρωποι σαν τον Τ.Κ.Μ. αξίζει να τιμώνται και να αναγνωρίζονται καθολικά.

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΧΑΡΑ ΛΑΜΠΟΥΣ

ΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

25 Ιανουαρίου 1991

ΠΕΡΙΟΔΙΟ
"ΕΜΒΟΛΙΜΟΝ"
ΧΕΙΜΕΡΑΣ 1991 Τ.9

Βιβλιοπαρουσίαση

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Ρήματα και ρίμες»,
ποιήματα, Αθήνα 1990

Τα «Ρήματα και ρίμες», το τελευταίο βιβλίο του Τ. Μωλιोटάκη, που εκκυκλοφόρησε πρόσφατα και κουβαλά μέσα στις 128 σελίδες του ογδόντα καλοχτισμένα και μαστορικά ποιήματα, μας αποκαλύπτουν την ώριμη τέχνη του ποιητή και μας παίρνουν μαζί τους, σαν καλοτάξιδες θαρκούλες, πάνω σε ρυθμούς και ρίμες, που φανερώνουν ότι είναι πηγαία η προτίμησή του στις παραδοσιακές μορφές της ποιητικής τέχνης. Μιας τέχνης, που για να την υπηρετήσεις δεν χρειάζεται μόνον το θεοδωρήτο ταλέντο του ποιητή, αλλά και η σοφή τεχνική επεξεργασία κι αυτή δεν είναι καθόλου εύκολη δουλειά.

Επιμένω ιδιαίτερα στην τεχνική αρτιότητα του βιβλίου, γιατί η άνετη μουσική ρυθμοποιία και οι ευρηματικές ρίμες του, σε κάνουν στιγμές-στιγμές να ξεχνάς τον νοηματικόν οπλισμό του ποιήματος, τον τρυφερό και ευγενικό λόγο του ποιητή, που πάντα έχει και μια πικρή απόγευση πείρας σε κάνουν λοιπόν να ξεχνάς όλα αυτά και να παρασύρεσαι μέα στην μουσική και το περπάτημα του στίχου, με την νοσταλγία ενός άλλου κόσμου «όμορφου κι αγγελικά πλάσμένου». Γι' αυτό αναρωτιέμαι τι θαυμάσια θα ήταν τα αποτελέσματα εάν το βιβλίο αυτό έπεφτε στα χέρια κάποιου προικισμένου μουσικοσυνθέτη, που θα μπορούσε να πλουτίσει τα πεντάγραμμά του με την ποίηση του Τάκη Κολιαβά-Μωλιोटάκη. Το εύχομαι.

Όσο για την θεματική του, παραμένει πάντα ανθρώπινη και κατανοητή – σε αντίθεση με τα ακαταλαβίστικα γραψίματα πολλών μοντέρνων του καιρού μας – και οι άξονές του είναι πάντα ο πόνος και η πίκρα της ζωής και ώρες-ώρες η χαρά του βιώματος, αλλά και η περιπαικτική και ειρωνική διάθεσή του (παράδειγμα η «Ανωνυμία»), για να μη ξεσπάσει ο θαθύς του πόνος και γίνει άγριο κύμα και σκληρό. Αποφεύγει τις μεγαλοστομίες και τις ρητορείες ο ποιητής, λες και το ένστικτό του το ποιητικό, αλλά και το ανθρώπινο, τον συγκρατεί στον ήρεμο λόγο, στην λυρική ανάπλαση, στην αποφυγή του στόμφου. Μερικά δείγματα γραφής από τα «Ρήματα και ρίμες» δίνουν του λόγου το ασφαλές:

«Του στίχου μου το κέντημα, σταγόνα σε πηγή
κρυμμένη στου ξερόβραχου το μυστικό κανίσκι
και στην μεσημεριάτικη της αντιλιάς σιγή
η φλόγα την οσμίζεται κι η δίψα δεν την βρίσκει».

(Το Κέντημα)

Όλος ο ρωμαντισμός στις κορυφώσεις του θα έβαζε ασφαλώς στην ανθολογία του πολλά ποιήματα του Τάκη Κολιαβά-Μωλιोटάκη. Σημειώνω ένα τέτοιο τετράστιχό του:

«Και μακριά μου σ' αγαπώ, και θγαίνω και κοιτάζω
τους λόφους, που πατούσαμε κάποιον καιρό μαζί
και μ' ανεμώνες ύστερα στολίζαμε το βάζο
της παιδικής αγάπης μας, που τώρα πια δεν ζει».

(Χωρισμός)

Ένα ολόκληρο ποίημα, το «Εσύ, που πέθανες νωρίς...», με δεκαοχτώ δίστιχα, είναι δουλεμένο πάνω στην ίδια ομοιοκαταληξία (ίδες) και μας φανερώνει την «βιρτουοζιτέ» του ποιητή, γιατί δεν είναι μόνον οι ίδιες ρίμες αλλά και το ίδιο ξεκίνημα κάθε δίστιχου, που αρχίζει πάντα με την φράση: «Εσύ, που πέθανες νωρίς».

Ανάλογη μαστοριά σε ρυθμική ανάπτυξη και μουσική ευπλασία συναντούμε σε πολλά ποιήματα της συλλογής, που ασφαλώς θα τα υπέγραφαν και οι κλασικοί μας παραδοσιακοί ποιητές από τον Παλαμά ως τον Βάρναλη και από τον Καρυωτάκη ως τον Πορφύρα, τον Άγρα, τον Χατζόπουλο, τον Ουράνη, τον Δροσίνη, τον Παπαντωνίου και τους άλλους τεχνίτες της νεοελληνικής Μούσας. πριν απογυμνωθεί από την παλιά της μορφή και θγει στους δρόμους γυμνή και απεριποίητη, σαν κραυγή και τάραχος αποδιωγμένης κόρης...

Χαρακτηριστικό δείγμα γραφής του βιβλίου αυτού είναι ασφαλώς το ποίημα «Η πετριά», που αρχίζει με τους στίχους:

*«Μέσ' στον καθρέφτη των ασάλευτων νερών
βαραίνει ο πόνος των αμίλητων ωρών
που αρρωστημένα συναθροίστηκαν και δεν
σάλεψαν πέρα απ' το στενό τους το μηδέν».*

Αν συνεχίζαμε το κορφολόγημα του βιβλίου θα 'πρεπε πολλά ποιήματα να μνημονευθούν εδώ. Θα σταθούμε όμως σ' ένα τετράστιχο μονάχα και θα κλείσουμε την σύντομη δειγματοληψία με αυτό. Είναι από την «Κάμαρα», όπου ο καλός ποιητής εξομολογείται και αυτοχαρακτηρίζεται λέγοντας:

*«Η φτωχική μου κάμαρα μονάξια δεν γνωρίζει
ο πόνος με τις άμετρες μορφές του τριγυρίζει.
Κι ο νους αγριογέρακας μέσα στα σίδερά του
χτυπιέται και ματώνεται να βγη στη λευτεριά του».*

Τα «Ρήματα και ρίμες» είναι βιβλίο κορυφωμένης ποιητικής εργασίας στην πορεία του Τάκη Κολιαθά-Μωλιотάκη και ασφαλώς οι μελλοντικοί ανθολόγοι θα σταθούν σε πολλές σελίδες του. Γιατί όμως οι μελλοντικοί ανθολόγοι μόνο και όχι και οι σημερινοί αναγνώστες της λογοτεχνίας μας; Γιατί σε τούτον τον παράξενο τόπο πρέπει πρώτα να πεθάνει ο δημιουργός και μετά να αρχίσουν οι έπαινοι και οι τιμές για το έργο και την προσφορά του; Γιατί δεν θγαίνουν οι όποιοι αρμόδιοι (Κράτος, φορείς κ.ά.) να πουν στον δημιουργό, τον κάθε άξιο δημιουργό, δυο καλά λόγια, ένα ευχαριστώ, για την αφιλόκερδη προσφορά του στον πολιτισμό της χώρας; Δεν είναι ένα κακό, κάκιστο παράδειγμα για τους νέους, που βλέπουν αυτόν τον παραγκωνισμό των πνευματικών δημιουργών, ενώ θα 'πρεπε...

Σταματώ εδώ τα πικρά αυτά ερωτηματικά, που ασφαλώς είναι καημός όλων των άξιων και σεμνών της λογοτεχνίας μας (αληθινοί «ταπεινοί και καταφρονεμένοι» στην εποχή των ποδοσφαιριστών, των μπουζουκσήδων και των προσκυνημένων, που συγκεντρώνουν τον κοινό θαυμασμό της χρηματολάτρισσας κοινωνίας), για να μείνω στο καλό βιβλίο του φίλου ποιητή και να τον συγχαρώ εγκάρδια και να ευχηθώ σε όσους αγαπούν την όμορφη παραδοσιακή ποίηση να διαβάσουν τα «Ρήματα και ρίμες» του Τάκη Κολιαθά-Μωλιотάκη.

Π. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ

Ρήματα και ρίμες

Τάκη Κολιαδά-Μωλιотάκη-
Ποίηση-Αθήνα 1990

Την 17η ποιητική συλλογή του κυκλοφόρησε ο ποιητής Τάκης Κολιαδάς - Μωλιотάκης με τίτλο «Ρήματα και Ρίμες». Σελίδες 128. Ποιήματα σε παραδοσιακό στίχο 80. «Μέσα στη νύχτα νάμαστε και πάλι λογισμέ -για το μεγάλο πέλαιο με τις θλιμένες μνήμες. -Ορτσάρει το πριάρι μας κι ανοίγουμε καμμέ- το παραγάδι ρίχνοντας για Ρήματα και Ρίμες».

Με δακρυσμένη τη ματιά ψάχνει να δει μέρους στοχασμών, λεύτερες σκέψεις ο' ένα τραγικότητας βάθος. «Τώρα δε μένει τίποτα κρυφό και σκοτεινό -της σκέψης τα πλανήματα, στου νου τα παραμύθια. -Βουλιάξαμε και πρόλαβε στο δήμα το στερνό- και απ' τα μαλλιά μιά τραγική μας τράβηξε αλήθεια».

Διπλά του και μέσα του περνά άτεγκτη η μοίρα του σιωπηλά χαράζοντας γραφές μ' αδράχτι, τ' άγραφα και τα γραμμένα. «Μοίρες του κόσμου τραγικές κι αδάκρυτες μαινάδες - κλεισμένες μέσα στα σκόληρά κι άδυτα μυστικά». Ακούς ένα κρυφομίλημα συνειδησιακό σε τούτος τους σαρωτικούς καιρούς. Τη φωτεινή της γνώσης πεμπτουσία γυρνεύει ανάμεσα στο θάνατο και την αθανασία.

Αναγεννητικό και προωθητικό στοιχείο στην ευπαθή του ύπαρξη η αγάπη. «Και μακριά μου σ' αγαπώ... -σαν προσφιλής στη θύμηση δακρύζω και στενάζω». «Θυμάμαι τα ματάκια σου, τα πολυπαινεμένα - έμοιαζαν με κυκλάινια σε δράχο ριζωμένα- που πρόσμεναν

μάς άνοιξης τη μαγική δρόχη... «Θυμάμαι τα ματάκια σου τα κοντυλογραμμένα, -εκείνα που σφραγίστηκαν και δε θα ξαναδώ». «Τα μάτια σου θυμίζουμε τη δρόσο της ανής -που στάλα στάλα των ανθών τα πέταλα ραντίζει».

Ρωμαντικός τύπος ο Τάκης Κολιαδάς - Μωλιотάκης, με τρυφερότητα αισθημάτων και αιθέρια ενατένιση στα ινδάλματά του. «Μες στον καθρέφτη των ακινήτων νερών - λιμνάζει η θλίψη των χαμένων ημερών». Κι οι δροσοστάλτες δάκρυα φαντάζουνε στα χόρτα «φτωχής που πέρασε ψυχής και δεν θα ξαναρθεί». «Αψυχο φύλλο θλιβερό νανάγιο στη βροχή -- απομεινίρι μιάς ζωής».

Αλλά και η απαισιοδοξία του τον κατέχει. «Κι ο θείνος αντιάλησε σ' ένα χλωμό λουλούδι - που λυπημένο λήγισε και σκόρπισε νεκρό. «Του πόνου το παράπονο φαρμάκι στην ψυχή». «Πικρά λυγίζει η ελπίδα του, μαθαίνεται η προσδοκία μα και «της νέας ζωής το γυρισμό με σιγουριά παντέχει». Θεωρεί τον άνθρωπο δεσμότη του δίου. «Σκληρό ψωμί, πικρό φαί, στυφό κρασί στο τάσι-δαριά σιωπή κι ο θάνατος φιγούρα στη γωνιά». Ο απολογισμός του με πολλά ψυχρά μηδενικά. Στων ταξιδιάρικων πουλιών το δρόμο σχεδιάζει νοσταλγικές αναδρομές. Στην προσμονή του αναμετρά μ' άγρυπνο το παράπονο.

Ο Τ.Κ.Μ. προχωρεί σαν εκφραστής των ανησυχών, της δημιουργίας και του προβληματισμού και σαν φορέας

του λυρικού του κόσμου, στο δικό του άριστο και ολοκληρωμένο προσωπικό του ύφος. Μας συγκινεί και δονεί και συναισθήματα και ψυχικές κυμάνσεις και τραβά την ανθρώπινη ζεστασιά στη προσέγγιση. Τρυφερός και στοχαστικός ώστε να συμπονεί τον άνθρωπο και να συμπάσχει. Κυριαρχούν τα ανθρωπιστικά αισθήματα που εκδηλωτικά τα εφαρμόζει.

Πνευματικότητα, εσωτερική διάθεση και παρορμήσεις, φαντασία και έμπνευση εφάπτονται με τον παλμό της ζωής που έντονα τον εξωτερικεύει. Φανερά διαφαίνεται η μοναξιά του πλημμυριστή από μελαγχολικότητα «με τα πολλά νευρωτικά στοιχεία». «Και τώρα μες στη μοναξιά κι αναμετρώ θλιμένα -του χρόνου τα περάσματα στις στράτες του δοριά». «Μεσάνυχτα, κι ο λογισμός με μιάς φυγής μανία σ' ανώνυμη κι απρόσωπη κινείται λιτανεία».

Πότε σ' ονειρική αχλύ κινείται και τότε σε πνευματική πορεία με την παρεμβολή της μαστιγωτικής πραγματικότητας. Ο Τ.Κ.Μ. φροντίζει την ποιητική ποιότητα, εντυφώντα με διανοητικά μέτρα τόσο στη μορφή όσο και στο περιεχόμενο, επιστρατεύοντας

πνοή τέχνης και αισθητική αποτίμηση.

Μέσα του ο ρυθμός πηγαίος στον παραδοσιακό, δίχως επιτήδευση, χωρίς λεκτικές υπερβολασίες και ψιμύθια επιφανειακά. Απλός, έντιμος, καλοδούλευτος και ειλικρινής ο στίχος, δεμένος μ' αρμονία αίσθησης και μουσικότητα. Αισθάνεται τη μελωδία του έντεχνου λόγου, τη νοστιμιά της παλιάς καλής ποίησης, της μετρημένης, της αληθινής και προσγεωμένης και λυρικοποιημένης. Ρουφάς την πεμπτουσία, την ευγένεια και τις λάμψεις της ιδιοσμένης ψυχοσύνθεσής του.

Δέχεται μεταγγιστικά μηνύματα και διδαχές. Τεχνίτες στο κέντημα του σίχου με δάκρυο και σ' ονείρων στάση στήνει σκοπό λειτουργικό η ταπεινή του λύρα, με υποδομή διάτρητες ελπίδες του. Καταξιωμένος ζει με τη φιλοσοφία της ζωής και τους οραματισμούς του, την έμπνευσή του μετουσιώνοντας.

Ζει με μιά διαισθηση κρυφή, ανάμεσα σε μουδιασμένες ψυχές, σε μυστικές γοητείες, σαν η Μούσα του ξεδιπλώνει λυτρωτικούς σκοπούς στην Παρνασσιακή ομορφιά της τέχνης του φροντισμένου λόγου.

ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜ. ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΓΙΑΝΝΙΝΑ 19-3-1991

ΣΚΗΝΙΤΗΣ

Για μια που πάντα νείρεται καταφυγή τρανή του
στη ράχη του πηγάσου του φορτώνει τη σκηνή του.

Ποδοπατώντας τη σιγή και σκίζοντας την πάχνη
μουντή σκιά μες στου καιρού τα μονοπάτια ψάχνει.

Στην ταραγμένη του ψυχή ξεκούραση δε βρίσκει
τον κατατρέχουν λογισμοί, τον περιζώνουν ίσκιои.

Κι ας ήτανε στο διάβα του τ' ατέρμονο μια θρύση
να ξεφλογώσει τ' όνειρο, τη δίψα ν' αποσθήσει.

Με δάκρυ στη ματιά και με πνιγμένη τη φωνή του
με του βραδιού την έμπαστη διπλώνει τη σκηνή του.

Ξεριζωμένος χάνεται στις νύχτας την οδύνη
και την αυγή στην ίδια του γωνιά την ξαναστήνει.

ΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΡΙΜΕΣ

ΠΟΙΗΣΗ - ΑΘΗΝΑ 1990

Γράφει ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

Στην εποχή μας, η παραδοσιακή ποίηση, όπως αυτή που συν-εχίζει ο Τάκης Κολιτσάς — Μω-λιστάκης, σίγουρα θα ηλεκτρίζει πολλούς, απ' αυτούς που μοντερ-νίζουν λογοκοπώντας. Αλλά δεν τολμούν να τ' ομολογήσουν. Αποφεύγουν «Ρήματα και Ρίμες» — όπως είναι ο τίτλος της τελευταίας συλλογής τούτου του σύγ-χρονου λυρικού — όχι τόσο γιατί δε ν' θάβελαν να δίνουν έξω απ' το κλήμα του κάλλιμα καινούρι-ψου, όσο γιατί δεν θα μπορού-σαν να συνθέσουν τέτοια καμιά-τα καριστουργηματικής ομορφιάς. Κι όμως ο Τάκης Κολιτσάς, Μω-λιστάκης είναι το αληθινά και

νούργιο μέσα απ' την ποίησή του. Οι ρίμες δεν τον εμποδίζουν να- και ένας σύγχρονος ποιητής, κα-θώς συνεχίζει με πάθος την πα-ράδοση. Γιατί ξέρει να πιάει το λορρεμό του και τις ρίμες του πο-λύ μακρύτερα από και που άφη-σαν τούτα τα γνήσια στοιχεία, μά-στορες άλλων εποχών.

Έτσι, μέσα στο πέλαγος της ζωής, τούτος ο ποιητής, αντά-μα με το «λορρεμό» και τον «κα-λμό» του, κυνηγά τη λεπτεπίεστη και χρυσίζουσα κίνηση των πραγ-μάτων. Τη φυγαλέα μουσική των άστρων και των κυμάτων, βυσιάζοντας όλο το είναι του στο ατέρμονο :

«Μέσα στη νύχτα να 'μαστε και πάλι λογιμέ-
για το μεγάλο πέλαγο με τις θλιμένες μνήμες
Ορτσάρει το πριόρι μας κι ανοίγουμε καημέ
το παραγάδι ρίχνοντας για Ρήματα και Ρίμες
Ανικνευτές αλιμένοι μιας άπιαστης χαράς
μας συναντά το λυκαυγές μπρος στ' άδεια μας καλάρια
Σκύδουμε και περιλύποι στο κέντρο της θβοράς
τις απερίσκεψίες μας μετρώντας και τα πάθια
Κι όπως οι δακρυσμένες μας ματιές ψάχνουν να δουν
των στοχασμών τους ήμερους στην άκρια του δόγκου,
Πολιορκημένες λεύτερες οι σκέψεις μας πηδούν
στο βάθος ενός τραγικού κι ατέρμονου Ζαλόγγου».

Η πλυσία ευαισθησία στον εσω-κοσμο του ποιητή, δε θα 'ταν φυ-ακό ν' αφήνει έξω από μιαν αδρά μελαγχολική διάθεση — και μά-λιστα σε μια τόσο τραγική επο-χή — τη δημιουργική του ψυ-χή. Αυτό που τον πληγώνει πε-ρισσότερο είναι η ανθρώπινη α-διαφορία για την καταδράβρω-ση των αξιών. Έτσι, ό,τι ανθρώ-

πινο υπάρχει ακόμα, υπάρχει: μό-νο στον πόνο του ποιητή σ' αυ-τή τη δάχτυτη μελαγχολία που ντύνει τους στίχους του, υπάρχει ακόμα η ελπίδα η «τραγική α-λήθεια» που ίσως μας «τραβήξει» απ' τα μαλλιά» πριν βουλιάξουμε. Γι' αυτό, μέσα του, η ελπίδα αν-τιπαλεύει καθημερινά την ουτο-πία :

«Του στίκου μου το κέντημα παράκαιρος ακός
Ξεπλανημένος σε θολούς μιας ευτοπίας τόπους.
Και ξεψυχά και χάνεται θλιμένος Μοναχός
ανάμεσα "σε" διαστικούς κι αδιάφορους ανθρώπους».

Η ελπίδα είναι ο στίχος της οποιας τραγικής διαπίστωσης. Δι-απιστώνει, άρα υπάρχει ο ποιη-τής, εκπροσωπώντας την ύπαρξη όλων. Η ποίησή του, «δρύστη

που θα τον συνεχίσει μαζί με τους αδερφούς του πέρα απ' τις συμ-βατικότητες της ύπαρξης. Και σ' αυτή προσεύχεται :

«Στου χρόνου το στροβίλισμα γλυκοτραγουδά δρύση
 ξαγρυπνημένη μάγισσα της προσφοράς αβρή
 κι άσε τη χιλιόστοματη να ψαχουλεύει κτίση
 τ' άγιου σου δισκοπότηρου τα νάματα να θρει.
 Κι αν έρθουν δίσεκτοι καιροί και κόψουν τη χαρά σου
 κ'άϊμε μιαν άνυδρη θαδιά· σ' αφήσουνε πληγή,
 τους ποιητές που κάποτε τραγουδίσαν στοχάσου
 κι έγειραν αμνημόνευτοι κι άγνωστοι στη οίγη».

Για τον Τάκη Κολιαδά Μωλιό- γεννέται και συνεχίζεται. Μ' αυ-
 τή, τίποτα δεν επαληθεύεται· τή επαληθεύεται κι ο ποιητής
 χωρίς την ποίηση. Μ' αυτή αρ- σαν άνθρωπος, για λογαριασμό
 χίζει η ζωή, μ' αυτή πορεύεται, όλων των ανθρώπων,
 μ' αυτή τελειώνει, μ' αυτή ξανα.

αγυρεύοντας τη φωτεινή της γνώσης πεμπτουσία
 ανάμεσα στο θάνατο και την αθανασία».

καθώς συμπορεύεται· μ' όλους ε- την αδιάφετη ψυχή του Σύμ-
 κείνους που αργογραφούν στις παντός :

στιγμές της έμπνευσής τους

«Οι μουσικοί κι αθώρητοι της νύκτας αργογράφοι
 μέσα στην ατερμάτιση του σύμπαντος αρχή
 με λογισμό και στοχασμό καθέναν καταγράφει
 τ' απέραντου δημιουργού την άμωμη ψυχή

Μέρος αυτής της ψυχής κι η χάρμα, όπως η φωτιά κι ο άνεμος,
 ψυχή του ποιητή στην ερημιά, όπως το νερό που, ρέοντας ψάλ-
 της, εξακολουθεί να υπάρχει· το λει· δεξαστικά στο χρόνο :

«Στην ερημιά το γάργαρο νερό κυλάει μια δρύση
 μάλαμα στην αναταλή, ροδόσταμο στη δύση·
 γλυκό τροπάρι των ωρών, ρίμα χρυσή των χρόνων
 και τρόπαιο δοξαστικό στους κύκλους των αιώνων»

Κι όταν όλα τούτα, τα χρώμα- νιώθε· απογοήτευση. Ξέροντας
 τα, οι μυρουδιές, οι ήχοι, θάβον· να καρτερεί το φως θα πει στον
 και στα σκοτάδια των καιρών, ο ίδιο, τον εαυτό του :

«Ποιητή, μες στην αγιάτρευτη του στήθους σου πληγή
 λουφάζεις περιμένοντας το χάρμα και πάλι...»

Κι όπως κανένα χάρμα δεν να μας δώσει και το τέλος του
 έρχεται· χωρίς τη νύχτα, έτσι ίδιου του στίχου του· όσο κι αν
 και κανέναν λόγο δίχως τη α- τον λαξεύει στην πέτρα, ξέρεi ότι
 ωπή. Μπροστά σ' αυτή την αλή- κάποτε θα στήσει· για να γεννη-
 θεια ο ποιητής δεν τρέφει ψευδα- θούν κανούργιες φωνές :

«Πρόσκαμος λόγος η ζωή στις μοίρας το γραφτό,
 παρένθεση λιγόλογη που σύντομα θα κλείσει.

Κι ο στίχος που θ' αντισταθεί με τρόπο λαξευτό,

κι αυτός σε κάποιους ορισμούς μιας μοίρας θα ξεφτίσει».

Αυτός είναι και πάλι, ο ποιη- μικρή παραφωνία στη μελωδία
 τής, Τάκης Κολιαδάς — Μωλιό- του τραγουδιού του· απλά ξέρεi
 τήκης. Λυρικός, αλλά και στοχα- να τραγουδά φιλοσοφώντας, με το
 στής και φιλόσοφος, χωρίς ο στο- ν' αντιτάσσει σε κάθε γνώριμο
 χασμός κι η φιλοσοφική του διά- τέλος, μιαν «άγνωστη αρχή».

θεση να επιφέρουν και την παρα-

ΜΟΛΙΟΤΙΚΑ
 ΝΕΑ
 ΜΑΡΤ.-ΑΠΡ. 91

Γράφει ο ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ – ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Ρήματα & ρίμες», (ποίηση), σελ. 126, ΑΘΗΝΑ 1990

Όταν σωπαίνεις για το έργο ενός άξιου συγγραφέα, είναι ασέβεια εγκληματική. Και το έργο το ποιητικό του Τάκη Μωλιोटάκη τιμά ιδιαίτερα τα Γράμματα και την Ελλάδα. Έγραψε στίχους αξιοπρόσεχτους, τεχνικά άρτιους, (γιατί στην παραδοσιακή ποίηση πρέπει ν' ακολουθείς απαράβατα ορισμένους κανόνες), μ' αίσθημα, συνέπεια και ειλκρίνεια.

Όλα του τα ποιήματα έχουν μια περίτεχνη αρμονικότητα, γιατί είναι μάστορας της ρίμας και του ρυθμού, με αξιοζήλευτη λυρική συνοχή και φιλοσοφημένο στοχασμό.

Διαβάζοντας τα ποιήματα του Τ.Κ.Μ. νομίζεις ότι βρίσκεσαι ξάφνου μπρος σε μια ψυχή που κελαδάει σαν πηγή. Η ποίηση είναι μια από τις ελάχιστες πραγματικές γέφυρες επικοινωνίας που απόκειναν στους ανθρώπους. Και σ' ευχαριστώ καλέ μου φίλε και συνάδερφε Τάκη Κολιαβά – Μωλιोटάκη για τη γέφυρα αυτή που μου έδωσες. Με την ήρεμη ποιητική σου παλέτα και τη διαφάνεια της τεχνικής σου, μας χάρισες την πολυπόθητη γαλήνη με τους όμορφους στίχους σου. Σ' ευχαριστούμε...

ΑΘΗΝΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ Δευτέρα
13 Μαΐου 1991

ΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΡΙΜΕΣ

Ποίηση — Αθήνα 1990

Κριτικό σημείωμα του ΔΙΟΝΥΣΗ ΧΑΤΖΙΔΗ

Σε μια ώρα πνευματική σαν αυτή, που περνούμε σήμερα — σε μια ώρα, που από παντού μας περισφίγγουν ζοφεροί ουρανοί και μας χτυπούν στο πρόσωπο αβυσσικές πνοές της μοναξιάς. Αυτή την κρίσιμη ώρα, που η αδειότητα για το αύριο στιγματίζει τη διάθεση για δημιουργία, όλοι οι άνθρωποι του λόγου και της τέχνης, έχουν αυξημένη ευθύνη, υποχρέωση να αντιπαρατάξουν τη δύναμη, το σφρίγος, την πνοή, την ενεργητικότητά. Χρειάζεται να καταπολεμηθεί το σκότος, η ματαιοδοξία, η παραπλάνηση, η τύφλωση. Χρειάζεται αγώνας για την απελευθέρωση του πνεύματος. Χρειάζεται Φως, περισσότερο Φως...

Στον υστερισμό αυτόν της εποχής μας, πιστεύουμε πως υπάρχει μια θετική ένδειξη, ότι ζουν ακόμα άνθρωποι με εξευγενισμένα ιδανικά, ερωτευμένοι με το αληθινό νόημα της ζωής, που είναι έτοιμοι να δώσουν και την τελευταία ικαμάδα των δυνάμεών τους, για το χτίσιμο μιας καλλιεργημένης ενότητας, ουσίας και ομορφιάς...

Ανάμεσα στους πρωταγωνιστές αυτών των ιδεωδών, που με τα έργα τους αγγίζουν με επιγραμματικό τρόπο όλα τα μεγάλα διώματα της ζωής, είναι και ο ποιητής, κριτικός και δοκιμιογράφος Τάκης Κολιτσάς — Μωλυστάκης.

Δεν θα ήταν υπερβολή αν τονίζαμε στο σημείωμά μας αυτό, ότι ο ποιητής Τάκης Κολιτσάς — Μωλυστάκης, με τη χαρακτηριστική του έφεση για δημιουργία και το βαθύ και απέραντο συναισθηματισμό του, μας πρόσφερε μέχρι σήμερα ποιητικές σελίδες πλημμυρισμένες από βαθιές αισθητικές συγκινήσεις. Συγκινήσεις, που εξωτερικεύονται σε στιγμές υψηλής έντασης, ζωγραφίζοντας με την πένα — λόγχη του καταστάσεις, που επηρέασαν αφάνταστα το συναισθηματικό — βουλητικό του υπόστρωμα.

Στη νέα ποιητική συλλογή με τίτλο : «ΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΡΙΜΕΣ» εναρμονίζει με τέχνη διώματα, μνήμες, στοχασμούς, διαλογισμούς και εμπειρίες, περασμένα όλα τούτα από το καθάριο κάτασπρο τουλπάνι του νού, της καρδιάς και της ψυχής του, τ' άφησε να εκδηλωθούν άδολα, ανυπόκριτα κι αληθινά μέσα στις 127 μεστές σελίδες της νέας αυτής ποιητικής συλλογής, που αν και είναι γραμμένη σε παραδοσιακό στίχο, επιβάλλεται και στους νεωτεριστές, με την εσωτερική μουσικότητα και τη δύναμη της εικόνας...

Και είν' αλήθεια, ότι ο αναγνώστης αισθάνεται ένα βαθύτατο συγκλονισμό, μια πηγαϊότατη συγκίνηση θαυμασμού, μια ακαθόριστη μελαγχολία, λύπη για τον άνθρωπο και τη μοίρα του. Η διανοητική ικανότητα του ποιητή

και η πνευματική του ανάπτυξη καταπληκτική. Δημιουργεί μια προσωπικότητα ενός διαγνωσμένου, που εξωτερικεύει σκέψεις σοφές. Τα θαυσιδόχαστα νοήματα, το άγρυπνο πνεύμα του, που προσπαθεί να ξεφύγει από κάθε μέριμνα φόβου και οδύνης, που δέρνουν τον σημερινό κόσμο μας και με απέραντο πόνο γράφει τις πιο ευγενικές Υποθήκες γι' αυτόν. Τον θέλει να είναι ψηλά. Εκεί που βρίσκεται το Φως του Ιδαϊκού, του Τέλειου, του Ανέσπερου και μ' ένα τρόπο αξιοθαύμαστο δημιουργεί στίχους, που έχουν ένα βαθύ Μεγαλείο, μια υπέροχη εσωτερική αρμονία και προσφέρονται, με τον κοινό σ' όλους και για όλους α ι ω ν ι ο λ ό γ ο, που σοφίζει και αγνίζει, που χαλαλάζει και δίνει το καινούργιο υλέμμα...

Η ένθεη ψυχή του ποιητή Τάκη Κολιστά — Μωλιωτάκη, γιομάτη εκστατικό λυρισμό, άνοιξε και πάλι τις φτερούγες της Αρετής και μας ανέβασε κοντά στον Πύρινον Ήλιο αθάνατης ροής, που πρέπει :

Στην αληθινή ποίηση, που τόσο διψά ο τόπος μας.

ΑΘΗΝΑ 8—1—1991

ΜΟΛΙΟΤΙΚΑ ΝΕΑ 10/11-ΑΥΓ. 1991

ΛΟΓΕΙΟΝ ΣΥΜΜΕΤΡΟ

Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης - Ποίηση
- Αθήνα 1991

Την 18ην ποιητική συλλογή με τίτλο "Λογείον σύμμετρο" κυκλοφόρησε ο σεμνός ποιητής Τάκης Κολιαβάς Μωλιωτάκης. Σελίδες 126. Ποιήματα έντεχνης παραδοσιακής μορφής 90.

Ο Τ.Κ.Μ. μας εκφράζει, με αισθητική και νοηματική συνέπεια, τις πνευματικές ανησυχίες του, τους προβληματισμούς, τον εσωτερικό κόσμο, φωλιασμένες με πείρα σκέψεις, τον τρυφερό συναισθηματισμό και είναι ο κατ'εξοχήν γνήσιος λυρικός ποιητής "στης μοναξιάς ταμίλητα τον πόνο τους χτυπούν. Με το στίχο αυτό μας δίνει το στίγμα της παρουσίας του στο δικό του χώρο.

"Κι η σκέψη με βασιλικούς και μυρωμένα βάλια - κίνησε τους χαμένους της να ψάξει στοχασμούς". Μιλά με τ' άψυχα και τα έμψυχα τ' ασήμαντα και τ' ανυπολόγιστα όντα και πράγματα. Σ' όλα μεταγγίζει ζωντανό το συνομιλημα και κυνηγά την καθημερινότητα τα απλά εκδηλώματα που άλλοι περιφρονούν αυτός τα αγκαλιάζει. Για το καθετί και τον καθένα και τις καταστάσεις των αφήνει ένα δοξαστικό τροπάρι, έναν ύμνο, κάποιο χαιρετισμό μια χειραψία ει-

λικρινούς γνωριμίας, μετουσιώνοντας της πνευματικότητας φτερουγισμούς.

Κάποια μελαγχολικότητα διαποτίζει την ύπαρξη του ποιητή μας, με μια θλιμμένη προσευχή λυπητερών λουτσιών, μυστικά των μυχιών, στρατοκόπος ανυποχώρητος, ευθύς και εγκάρδια ανθρώπινος. Μιας αδικοκαταδίκης της μοίρας του σηκώνει το σταυρό ο πονεμένος ποιητής και εξακολουθεί να πετά με τσακισμένα τα φτερά της προδομένης νιότης στ' ανεβάσματα και τις κορφές των επιδιώξεων παραμερίζοντας παράπονα, μισηση και απορίες.

Παλεύει με της ειμαρμένης το όροπαλι, με κάποιες θύμησης, τη λησμονιά. Ορόσημο στην πορεία του οι φωτερές προσδοκίες του, οι οραματισμοί, τα όνειρά του, συγκεκριμένοι σκοποί τον οπλίζουν ανάμεσα από πικραμένες σκέψεις και ψυχικούς τραυματισμούς. Η αυτογνωσία και η συνειδησιακή

Γιώργου Βρέλλη

καθάρια στάση τον ενισχύει, αποδιώχνοντας χίμαιρες, αυταπάτες, φαντασίας ξεγελασμούς. Στοχάζεται και λυτρώνεται με την κάλυψη της ευαισθησίας και του ψυχικού πλούτου, διατηρώντας αμεσότητα με τη ζωή.

Δημοτική η γλώσσα ζυμωμένη και μαστορεμένη, στο μέτρο, το ρυθμό, τη μουσικότητα. Έχει ευχέρεια στην έμμετρη απόδοση. Κομψός ο στίχος, απλός, με λιτότητα στη μεταφορά, απόφιος στο νόημα τους, ανθοστολίζεται με τη διακριτική λεπτότητα των αισθημάτων την επνευστική αμβρότητα, την καλαισθητική θώπευση. Ειδυλλιακές, ρομαντικές και ζωντανές οι εικόνες, με την έκφραση λεπταίσθητου ανθρώπου.

Πιστεύει. "Με του Θεού το κάλεσμά με του Χριστού τη χάρη με της καρδιάς το σκίρτημα και με την προσευχή". "Σ' απαρνηθήμαμε Χριστέ και Συ κοντά μας μένεις - σκορπίζεις την αγάπη Σου και πάντα περιμένεις μια ζήση δικαιοτέρη στο φως Σου το θεϊκό". Λυρικός και φυσιολόγος της ανθρωπότητας και θιασώτης

της ομορφιάς και του κα-
λού, με αισθαντικότητα και
συμπόνεξη αναβρύζει πη-
γή κρυστάλλινη.

"Πάνω στο ροδοπέτα-
λο δροσιάς σταλαγματιά
- αντίκρουσ της ανατολής
το ξάνοιγμα χρυσιζει-
σάμπως αθώο παράπονο
σε παιδική ματιά- και σαν
ανείπωτη χαρά κορης-
που ξεχειλίζει". "Αν ρόδο
δεν γεννήθηκες πως ρο-
δανθούς θα κάνεις;"

Ο Τάκης Κολιαβάς Μω-
λιοτάκης υπηρετεί πιστά
και με ευθύνη την ποιητι-
κή τέχνη, με ποιοτική δη-
μιουργία, με μηνύματα πα-
νανθρώπινα και διακονεί
στο φως και την αλήθεια.
Συνηχεί η καρδιά του με

τη δικιά μας, με διάμεσο
τις διαλεχτές στροφές
του. Τραγουδι είναι η ποίη-
σή του, ανθρωπιάς παί-
νεμα, ζεστή τρυφερότη-
τα με υπόκρουση θεσπέ-
σια μελωδία να πλανιέται
στην πραγματικότητα και
τον ονεφροφάνταστο
κόσμο του. Αυθορμη-
τισμός λαχτάρα και
έμπνευση συνυπάρχουν.
Ετσι με τέτοιες προϋπο-
θέσεις επικοινωνεί το
έργο του και συνταυτίζε-
ται συγκινησιακά και α-
φοσιώματα, γευόμενος
πλούσια την αισθητική α-
πόλαυση. Από το Λογείο
του θεάτρου της ζωής ξέ-
ρει να φωτίζει και να μας
τραβά δικούς του.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 1991

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΠΑΙΝΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΑΠΟΝΕΜΕΙ

... σ'όν. κ'νοιο. Τάκη. Χολοβά. Μωλιότ'άκη...
... γιά. φ'ν. άνεχ'ότ'η. κοι'η. Τ'η'η'. αν'λο'η. Ξ...
... γιά. μικρά. και'ιά...
... "ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΠΙΠΕΣ"

ΕΠΑΙΝΟΝ

ΤΟΥ Ι' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ, 20. Δεκεμβρίου. 1991.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ninos Arvanitis

ΤΑ ΜΕΛΗ

Christos
Stefanidis
Maroulis

ΓΝΩΣΗ ΣΤΕΡΝΗ

Στ' άπιαστα και στ' ακάτεχα
ψυχή μου και σε τρέχω
να δεις τα που δεν γνώρισες
να βρώ τα που δεν έχω.

Μπροστά στα περισπούδαστα
γνώση στερνή μου — κι έχω
εκείνα που δεν μπόρεσα
κι αυτά που δεν παντέχω.

Πελοπόννησος Πάρος 19.11.1991

ε.6

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΛΟΓΕΙΟΝ ΣΥΜΜΕΤΡΟ

Μεγάλη και πλούσια η ποιητική θητεία του Τάκη Κολιαδά - Μωλισιάκη. Δέκα ζεστά ποιητικά διβλία του από το 1966 ως σήμερα! Ο συμπαθής Ρουμελιώτης ποιητής μας δίνει τη δεκάτη σύγροση ποιητική συλλογή του και της δίνει μεγαλόπρεπα μάλιστα τίτλο: «Λογείον σύμμετρο». Ο τίτλος αποδίνει και την ποιότητα (και τη πυκνότητα) του ποιητικού του λόγου. Τρέχει ο στίχος του, τρέχει ο λογισμός του, τα ποιήματά του έχουν αυτάρκεια, είναι μικρές ενότητες και εικόνες. Ο Μωλισιάκης μιλάει πάντα ποιητικά και σε ήρεμο, απλό τόνο. Αυτό θα πεί ποίηση. Γλυκύτητα. Και γλυκύτητα δίνει μόνο ο απλός, γλυκός ρυθμός. Αυτός του Κολιαδά Μωλισιάκη. Οι κριτικές είναι του κ. ΚΩΣΤΑ Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ.

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΔΑΣ
- ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ

Ο παραδοσιακός ποιητής Τάκης Κολιαδάς - Μωλισιάκης συνεχίζει την διακριτική ποιητική του προσφορά. Το καινούργιο του διβλίο - ΛΟΓΕΙΟΝ ΣΥΜΜΕΤΡΟ - μας παρουσιάζει ένα ευγενικό στίχο, και μια επικοινωνία ευαισθησίας και απλότητας λυρικού ιδιαιτέρως χαράκτηρα.

ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΠΑΤΡΩΝ

Πρωινή Εφημερίδα

Οδός Φιλοποιέμενος 27

ΤΕΤΑΡΤΗ

18

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

ΜΑΝ. ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Γράφει ο Τάκης Νατσούλης ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

14-1-1992

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΔΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ: «Λογείον Σύμμετρο», (ποίηση) ΑΘΗΝΑ 1991.

Είναι η 18η παραδοσιακή ποιητική του συλλογή που μας έδωσε από το 1966 ο ποιητής και φίλος Τάκης Μωλισιάκης. Οι γεμάτοι ποίηση και μουσικότητα στίχοι του, προδίνουν τον ολοκληρωμένο ποιητή με τη λαγαρή σκέψη, το αξιοθαύμαστο αισθητήριο και την πνευματική καλλιέργεια. Τον ποιητή με καρδιά, φαντασία και προσωπικότητα... Κι έχει της αρετής το ύψος στη σύλληψη και την απόδοση. Μέσα στον Νεοελληνικό Προσανατολισμό — επιτελους! — πρέπει να μάθουμε να εχτιμούμε την ποιότητα του έμμετρου λόγου. Η πνευματική προσφορά του Τάκη Κολιαδά - Μωλισιάκη, ανεπιφύλακτα ώριμη και αποδοτική, εύλογα θα πρέπει να χαρακτηριστεί σαν δώρο βαρύτιμο. Τούτο, επίσημα του τ' αναγνωρίζουμε κι υπεύθυνα το προσυπογράφουμε...

Η Λογοτεχνική στήλη

Ματιές στις νέες λογοτεχνικές εκδόσεις

Παρουσίαση του κ. Παναγ. Παπαχαλαράμπους
Φιλόλογου καθηγητή

4. ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ—
ΜΩΛΙΩΤΑΚΗ:
ΛΟΓΕΙΟΝ ΣΥΜΜΕΤΡΟ
Ποιήματα, σελ. 128, Α
θήνα 1991

—Κι αυτή τη χρονιά έ-
δωσε το δικό του παρόν
με τη νέα του ποιητική συλ-
λογή ο εκλεκτός λειτουρ-
γός του έμμετρου Λό-
γυ Τάκης Κολιαβάς —
Μωλιωτάκης. Είναι το δέ-
κατο όγδοο κατά σειρά αυ-
τοτελές έργο του και πε-
ριλαμβάνει ενενήντα ποιητι-
κές συνθέσεις, που γράφτη-
καν με της καρδιάς το
πύρωμα και με την αισθητι-
κή παρόρμηση.

Γεμάτος διώματα του
δουνού και του κάμπου,
της πόλης και του χωριού,
της αγροτιάς και της θά-
λασσας μας ζωντανεύει
στιγμές αξέχαστες, στιγ-
μές ειδυλλιακές αλλά
και του μόχθου που τώρα
μόνο με τον Πήγασο της
φαντασίας μπορεί κανείς
να αναπαραστήσει. Τρα-
γουδιστής και ακούρα-
στος της υπαίθριας ζωής
μ' όλες τις πολυπτυχές
μορφές της συνεχίζει στις
μέρες μας την ποίηση την
στόφια ελληνική, την γνή-
σια λαϊκή και την α-
στράτευτη σε ιδέες και ως
τεστημένα.

Όλα τα ποιητικά κείμε-
να της συλλογής αυτής έ-
χουν μια χαρακτηριστική ο-
μοιομορφία. Αποτελούν-
ται από τρείς στροφές
των τεσσάρων στίχων, σε
ισαμικό μέτρο και σε πλε-
κτική ομοιοκαταληξία. Αλ-
λά και η γλωσσική πλη-
ρότητα ο ρυθμικός τόνος
και η στιχουργική ευχέρεια
είναι ακόμα από τα βασί-

κά γνωρίσματα της ποιητι-
κής τέχνης του Τάκη Κολι-
βά.

Σαν δείγμα γραφής του
μετεφέρουμε αυτό που έ-
χει τίτλο:

ΘΑΥΜΑΣΜΟΣ

Θεέ μου, πόσο τα σπαρτά
βαθιά με συγκινούνε
που ξεπετούν τα φήτρα τους
που δένουν τα κλωνιά,
που το σπυρί τους τρέφουνε
κάπου το συγκρατούνε
χεντρούλα πάνω σε καυδά
με σταυροδελονιά.

Τα δέντρα που ψηλώνουνε
δεμένα με το χρώμα
τα φτερωτά που λεύτερα
στον ήλιο τραγουδούν.
Του βημαριού « ανάσασμα
της θάλασσας το χρώμα
του φθινοπώρου τα χλωμά
λουλουδία που μεθούν.

Με πιο πολύ με συγκινείς
εσύ χρυσό φεγγάρι
που μ' οδηγείς στοχαστικά
στών αστεριών το φως
και κοινωνώ του σύμπαντος
τη δόξα και τη χάρη
αυτήν που προσδιόρισες
Δημιουργός σοφός!...

Ο ποιητής είναι γνωστός
στο βιβλιόφιλο τρικαλινό
κοινό από προηγούμενες
παρουσιάσεις ποιητικών
έργων. Τον ευχαριστούμε
κατά πάσα πιθανότητα, γιατί
μας τροφοδοτεί με τα βι-
βλία του, που τόσο συχνά
εκδίδει υπηρετώντας το
δίκαια την τέχνη του λό-
γου.

«Η ΕΡΕΥΝΑ»

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ

άδδατο 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1992

Συμμετρώ» ποιήση

Εδώ και δεκαεξί περίπου, χρόνια στην εφημερίδα «Ο Στόχος» και συγκεκριμένα στις 19.8.75 είχαμε γράψει ανάμεσα στ' άλλα και τούτα εδώ τα λόγια για τον ποιητή Τάκη Κολιάβα - Μωλιώτακη: «.....Κάθε στίχος του θα σου ξεπληρώσει μέσα σου μίαν αποθηκευμένη αγάπη, έναν καρμό, μια λαχτάρα, έναν πόθο, κάπου θα σε προσβλητιστεί και κάπου θα σε ποτίσει νοσταλγία για κάτι που χάθηκε στο πέρασμα του χρόνου...» Η κριτική αυτή αφορούσε το τεύχος του βιβλίου: «Ορχοδοσία στον Ήλιο» και από τότε ίσαμε σήμερα ο Τάκης Κολιάβας - Μωλιώτακης κυκλοφόρησε δεκαοκτώ ποιητικά βιβλία και ένα πεζογραφήμα του που και σε αυτό είναι ποιητής: συνολικά δεκαεννέα βιβλία. Μια προσφορά μεγάλη σε όρους και ποιότητα που τιμάει την Ποίηση και τα ελληνικά Γράμματα.

Σ' όλο το ποιητικό έργο του άξιου ποιητή Τάκη Κολιάβα - Μωλιώτακη, από το πρώτο του βιβλίου: «Γυρισμός από τη χώρα των ονείρων» ως το σημερινό του «Λόγιον σιμμετρώ» παρατηρούμε μια αφοσίωση στον ορθόδοξο χώρο της τέχνης. Κι αυτό - στα τόσα ανάστα που βλέπουμε στην εποχή της άρνησης και της κοινωνίας του δεν -αυτοδοθείτε άνθρωποι κατασταλαγμένο με ολοκληρωμένη γνώση και με σταθερό πηδάλιο πνευματικής πορείας. Φανερώσει άνθρωπο - δημιουργό, προικισμένο από την ίδια τη φύση, με αισθητική και κρίση, με στοχασμό και καρποφόρα σκέψη. Ο Τάκης Κολιάβας - Μωλιώτακης είναι ο ποιητής που σφύρει την ποίηση και το ελληνικό λεξιλόγιο. Το έργο του έχει τη δική του αρχιτεκτονική δομή και ενότητα μέσα στον ποιητικό χώρο, που παραστέγει τον αναγνώστη και τον κρατάει δεσμένο μέσα στους γλυκούς και περίτεχνους στίχους του, που παραγόμενοι από μίαν ασπείρευτη πηγή έμπνευσης, λες και έρχονται από κάπου μακριά, από μεγάλο βάθος και αναβλύζουν κελάρια και δροσιστοί, γιομάτοι απλότητα και ζήτητη μελωδικότητα.

Με μια καινούργια αίσθηση, ο ποιητής κινείται μέσα στην παράδοση και στο Είναι του Ελληνισμού. Ξεπληρώνει ανάλαφρος και ευθύνη βαθιά στην ψυχή και στην καρδιά κάθε όντος και κάθε ιδέας που τραγουδάει με μίαν ασίγηστη δίψα και με μια ψυχική διάθεση, φροτωμένη λεκτική πληρότητα, λιγνισμό και στοχασμό.

Με, πάνω από όλα, η ποίηση του είναι μια τροχοπέδη στη σημερινή λαίλαπα της νοσηρής ποιητικής έφαρσης. Γιατί σήμερα η τέλεια άγνοια και η φνηγή στο τίποτα που παρατηρείται σ' όλους τους χώρους της Τέχνης, χαμηλώνει την ανθρώπινη διάνοηση και έφρχεν στην επιφάνεια ένα σκού μαζοχισμό και αποβλήματα του παχιόλογου και της ασυναγτησίας. Ο χώρος του πεζού και τον ποιητικού μας λόγου γέμισε από βωμολοχίες και ακροασημένα νοήματα. Και ακόμα μεμειοί ανομιμαί «κοιλουνομαρξδες» - κι είναι αυτοί αρκετοί στις μέρες μας - προσπαθούν με κάθε τρόπο να αναγοιν τις ανωμαλίες τους και τις διαστρεβλωμένες ορέξεις τους σε σύγχρονα φιλοσοφικά ρεύματα και να εκτομνούν τον τη λογική. Αν μιλήσουμε για τη μοντέρνα ποίηση αυτή είναι -ότι όποτε άλλο εκτός από ποίηση, μπορούμε να την πούμε καλλι-στα παρακώλυση της ποίησης ή αντίτυψη. Γράφοντας τούκα θα τούτα τα λόγια για τη σύγχρονη ποίηση μου ήρθαν, αθέλα μου στη σκέψη, τα παλαιά λόγια του κορυφαίου χρονολόγου Παύλου Παλαυόλογου: «Ανοικτο ποιητικές συλλογές και τρέμω. Θα καταλάβω: Δεν θα καταλάβω: Τέτοι έγινε η ποίηση, ευσηρηγικές εξεστάσεις στο Πολυτεχνείο. Σταυρωλέξω, που ή το λύνεις και αποκτάς υπολήψη ή δεν το λύνεις και χάνεις την εμπιστοσύνη απέναντι τον εαυτό σου. Ο ποιητής εκείνο που μπορούσε να το πει με δύο στρωμένες κυρίεντες το εκάνε ανίγνιμ, μυστηριώ, προβλη-μα, Παίρνει το φως και το κάνει σκοτάδι. Συχνότερα ούτε καν αυτό. Δε σου δίνει το βαθυτόχαστο, ούτε καν το άλλο με τον μανδύα του συνθέτου».

Διαβάζοντας το παλαιό και κείμενο του αλησμό-

νητου χρονολόγου μας, πιασε μου, υπάρχει κανένας αληθινός ποιητής που να μην συμφωνεί; Υπάρχει ι-γής νους, που να μην το επιθυμεί; Να μη το ιαυόδε-χεται; Ασφαλώς όχι. Καθόλου, μιστό, συγκεκριμένο, φιλοσοφημένο το κείμενο του, δίνει την πραγματική εικόνα, τα απασχετικά γνωρίσματα της μοντέρνας ποίησης. Δίνει τα ασυμφωνικά, τα εξώδρα, τα απελα-λαφιστικά, την ακροασημένη σκεψη του καιρού μας, το σημεινó χάος της σύγχρονης, του αβέβαιου, του παχιόλογου και του σχιζοφρενικού ιδιοματός.

Εργεφαλική ποίηση τη λένε οι «Επαίνους» της ε-ποχής μας. Ερείς προσωπικά την ονομάζουμε εργε-φαλνίδα της ποίησης. Διλάδη λοιμώδη νόσο, φλεγ-μονη της ποίησης. Ντρέτομαι αλλά θα το πω. Φθάσα-με σε σημείο να μην παίρνουν τα βιβλιοπωλεία ποιη-τικά βιβλία για πώληση. Αλλωστε τί ποιητικά βιβλία να πάρουν όταν μέσα σ' αυτά βρύνει ο ανεγνώστης οδύνηποτε άλλο εκτός από ποίηση; Πάουμε τόσο χα-μηλά που δεν περιγράφεται. Φθάσαμε σε τέτοια θέση που εξαντήσαμε όλα τα θέματα, συναισθηματικά, κοινωνικά και φιλοσοφικά μαζί και, τούκα, γράφουμε για τα απόκριτά μας! Ποίηση της ψυχής και του Θε-ού πώς σε κατανήσανε οι «μεγάλοι» του πνεύματος.

Εκείνο που τους σάει όλους αυτούς τους δια-φθορείς της Τέχνης είναι οι λεγόμενες άτυπες λογοτε-χνικές ομάδες που δουλεύουν παρασηρηματικά και α-ποτελούνται από τους ίδιους ή από έμμεια ανών από τους φιλοερκεφαλικούς, από τα κοινώς φωνά-της εποχής μας. Γιατί διπνυχώς αυτοί παρασηρηματι-νε και τις λέξεις εργεφαλική - εργεφαλικός και τους δώσανε τη σημασία, που τους ομνέγει και τους εξυ-πηρετεί. Αυτές οι κλίκες, τούκα, πώνοντας θέσεις κλειδιά, αυτολεμνίζονται, αλληλολεμνίζονται, αλ-ληλοφονούνται, και δεν αφήνουν κανέναν άλλο να «αγιάσει» όπως λέμε.

Το γράφω με καλύτερα, το ξαναγράφω με κι εδώ, σ' αυτό το σημείωμα πως η ποίηση είναι θεία φωνή, και σαν θεία φωνή, είναι λαμπρή, ξάστερη, δωδεκατη γιομάτη υποβλητική αρμονία, ίσως όπως έγραψε πολ-λύ σοφά και ο ελεμνώντης ιστορικός της Λογοτε-χνίας μας Ηλίας Βουτιερής, ποίηση είναι «το σερρό οφείμο ουσίας και μορφής».

Για μας η ποίηση είναι υποστροφική στοιχηγη-κή μορφή ή και άρχνημη ακόμα, αλλά που κινείται μέσα στα όρια του λογισμού και της αισθητικής. Μέ-σα σ' αυτά τα όρια του λογισμού και της αισθητικής, μπορούμε να πούμε ανεινφωλικά, βρύνεται και η ποίηση του εκλεκτού μας ποιητή Τάκη Κολιάβα - Μωλιώτακη και καταλαμβάνει μια ξεχωριστή θέση στην Ελληνική Γραμματολογία. Ο Τάκης Κολιάβας - Μωλιώτακης είναι μια ποιητική παρυσία, που έχει τη δική της φωνή και το καθαυτό της χρώμα, έμω-κι απαράλλαχτο με το χρώμα του ουρανού μας, γιο-μάτο ανθρωπισμό και συμπόνια, δικικό κάλλος και σαφήνεια, ποιητική πληρότητα και γρηγρία υποβολής. Ο Τάκης Κολιάβας - Μωλιώτακης είναι ένας βαθυ-στόχαστος εγγής της πνεύματος και ένας ακοινα-στος σμιλευτής του λόγου. Είναι ένας προικισμένος πνευματικός άνθρωπος με βαθιά συνείδηση που γω-ρίζει πολύ καλά την αισθητική του αραιού και το νοσημ της αποκωλής του. Επιπλέον δε, πρόσφερε, προσφέρει και θα δώσει πολλά ακόμα στη γνήση ελ-ληνική ποίηση, στην ποίηση που στέκεται κοντά στον ελληνισμό, κοντα στην παρδοσηή μας και κοντά στην ψυχολογία του λαού μας. Όμως η πολιτεία κι είναι για τον καλό μας ποιητή Τάκη Κολιάβα - Μωλιώτακη και για τους γνήσιους πνευματικούς μας ανθρώπους; Δυστυχώς τίποτε. Γιατί έχει υποβλήσει τα βιβλία της στους γκαρνούς και σημενώνες παρασηρημαλνές, στους διαφθορείς του ελληνικού πνεύματος. Μήπως έχουμε άδικο; Ασφαλώς όχι! Γιατί αν η πολιτεία συ-νεχίσει έτσι, πάλι να βρει κάλλος πως, μετά την έ-νταξη της στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, μέσα σε λίγα χρόνια, θα αλλοιώσει και θα χάσει την ταυτότητα της, την αντιστική της υπαγέξη θέλουμε να πούμε κι αυ-τό σημαίνει ολική καταστροφή για ένα έθνος.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΛΜΝΑΤΟΣ

ΝΕΑ
ΣΚΕΨΗ

ΑΠΡ. 1992
Τ. 328

Κριτική Βιβλίου από το Μήτσο Κατσίνη

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ Λογείον σύμμετρο. Ποίηση

Μια συλλογή αέμα, με παραδοσιακό στίχο και με τον τίτλο: Λογείον σύμμετρο, παρουσιάζει ο ποιητής Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης στα 1991.

Είναι μια ποίηση που πάντα συγκινεί και μας κρατάει δεμένους μαζί της, αφού ξέρει με το λυρισμό της να φέρνει στην καρδιά μας με μουσικούς τόνους την αγάπη, τον πόνο, της ζωής και της φύσης, τις φωνές, να μιλάει στις αισθήσεις μας με τη λεπτότητα της έκφρασης, με τη νοσταλγία, την προτροπή, το έπος, με όλες τις ανθρώπινες στιγμές, με το τραγούδι της χαράς και της λύπης του ασύνορου κόσμου.

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης, με το πάθος του έμμετρου λόγου, γράφει ποιήματα άστια της μετρικής τέχνης, διακριτικής ωριμότητας, βαθύτατης στοχαστικής διάθεσης, υπηρετεί το μεγάλο αυτό αγαθό του λόγου, με ειλικρίνεια, με πίστη, καλλιεργεί το στίχο της ομορφιάς, γίνεται ένας ωραίος ποιητής, μας μεταλαβάνει το αληθινό πνεύμα της δημιουργίας, μας μεταγγίζει την έκσταση, την προσευχή, τις ώρες της ευδαιμονίας και της ψυχικής ανάπαυσης, την πίκρα, το λυγμό, την ελπίδα και την αγωνία, του φωτός τη δοξολογία, του σκοταδιού το θρήνο.

Ο ποιητής, θυμάται την κάθε στιγμή, οι μνήμες του είναι παρούσες, και ο αργαλιός της θυμής με του στοχασμού τα χτένια και το πιδόχαρο χελιδνάκι στη χαρά της το φως, και το μισάνοιχτο παρσούρι, και τους βασιλικούς και τα μυρωμένα βάζια και τη μοναξιά και τη φθινοπωρινή νυχτερινή σιωπή, και τους αμνησμένους παρόντες και την αδικαιωτή γενιά και την παγερή του χρόνου τεφροδόχη που η ζωή μέσα από αυτή με κώνια κερνά τους καταφρονεμένους.

Ο διαμένος στίχος του Τάκη

Κολιαβά - Μωλιωτάκη, μας φέρνει την όμορφη μελωδία του γλυκού τραγουδιού, την ανάσα την ποτισμένη ευγένεια, μελαγχολία, λεπτότητα έκφραση, έκσταση, άρωμα λυρισμού, αναζήτηση, ρεαλισμό, αίσθηση των πάντων.

Καλοδουλεμένος σ' όλη τη συλλογή ο δεκαπεντασύλλαβος ρυθμός, εικόνα και ζωή, εντυπωσιάζει με τη γοητεία του, την πλαστικότητα του, με τις Σκιές, την Προσευχή, τη Βροχή, τα Λείψανα, τη Χαμένη νιότη, την Αιωνιότητα, το Αν..., την Ειμαρμένη, το Στερνό λουλούδι... με την πληρότητά του που δεν αφήνει περιθώρια για την παροδοχή της άποιας αρνητικής βίσης.

Από το ποίημα: Αίσθηση ένοσ τετράστιχο: Πληγώνεσαι στον άνεμο, ματώνεις στην βροχή / εσπερινός απόληχος σβήνεσαι στο δροσάπι. / Και σον επιθανάτια πλανάσαι προσευχή / ψυχής που φαρμακώθηκε γυρνώντας αγάπη..

Μέσα από την ποίηση του Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη, αναδύεται μια επίκληση, ένας ύμνος αγάπης, ένας ατίγαστος πόθος εξομολογητικής διάθεσης, οι απάλλαγμένοι από την απέλπιδη βιαιότητα τόνου, η ευαισθησία που αγγίζει την πληρότητα, η πυκνότητα της ουσιαστικής καταγραφής μιας τρυφερότητας του έντονου ερωτικού στοιχείου της ζωής και της φύσης.

Σε νοσταλγώ περίλυπος πόνο στο μετερίζι / του πόνου και της άδικης ζωής το ριζικό. / Ήταν πρωί και θράδισα κι η νύχτα φοβερίζει / κι ακόμα σ' οραματισμούς γυρνός σε προσδοκώ. Και ο ποιητής με την προσδοκία, μας δίνει αυτούς τους όμορφους στίχους του στην τόσο αξιόλογη συλλογή του, Λογείον σύμμετρο.

**ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
ΔΙΑΛΟΓΟΣ**

Εβδομαδιαία
Περιοδική
Εφημερίδα

8-4-1992

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης με δεκαοχτώ ως τώρα ποιητικά βιβλία κι ένα πεζογραφικό, έχει καταχτήσει μια σημαντική θέση στο χώρο της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Μίλησαν επαινετικά γι' αυτόν οι σημαντικότεροι άνθρωποι των Γραμμάτων από τον Βάρναλη, ως τη Μυρτιώτισσα, την Σοφία Μαυροειδή - Παπαδάκη, το Μελέη Νικολαΐδη, τον Καραντώνη, τον Κοβατζή και πλειάδα άλλων επωνύμων. Στα 1991 τύπωσε το "Λογείον Σύμμετρο" μια ποιητική συλλογή, με - όπως πάντα - επιτυχημένη ρίμα και μουσικότατο ρυθμό, που προσφέρει μια ανάταση ψυχής στον αναγνώστη του. Ο Αντώνης Σαμαράκης επισήμανε πως η ποίηση του Τ.Κ. - Μ. συγκινεί... Και δεν έχει τίποτα το σκοτεινό και περίπλοκο η ποίησή του. Αντίθετα έχει μιαν αξιοσημείωτη απλότητα και ζεστασιά.

ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ Διαρκής Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ Μ-ΑΠΡ. 1992 Τ. 49-50

Ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιωτάκης («Σφήκες και μέλισσες» και «Ρήματα και ρίμες» (Αθήνα 1989 και 1990 αντίστοιχα) αποδεικνύεται σπάνια περίπτωση ποιότητας, συνέπειας και προσήλωσης στην παράδοση. Θα λέγαμε πως η φόρμα του, κατά κανόνα, συγκροτεί ένα συμπαγές, αδιάσπαστο και άψογο σύνολο κλασικών προτύπων.

ΜΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ

Π. "ΟΜΠΡΕΛΑ" ΔΕΚΕΜ. 1990 Τ. 10

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΟ-

ΛΙΩΤΑΚΗ: «Λόγειον σύμμε-
τρο» Ποίηση. Αθήνα, Φθινό-
πωρο 1991.

Η νέα ποιητική κατάθεση του καταξιωμένου ποιητή, έρχεται να προσθέσει άλλη μια επιτυχία στα προηγούμενα έργα του και να σταθεί επάξια στο χώρο της παραδοσιακής ποίησης που υπηρετεί. Με μια διαφορά. Η περίπτωση του κ. Κολιαβά - Μωλιωτάκη ανήκει στις σπάνιες εκείνες εξαιρέσεις όπου μοιάζει να μην επηρεάζεται από τη μορφική περιοριστική δυνατότητα του παραδοσιακού στίχου. Εκφράζεται με μεγάλη άνεση, δι-

ειοδύει σε βάθος στα κοινωνικά πράγματα, μεταχειρίζεται πλήθος λέξεων, εκφράζει τους καημούς και τις ανησυχίες του με τρόπο λυρικό, γωμάτο μουσικότητα και όμορφες ποιητικές εικόνες. Η ποίησή του είναι φυσιολατρική, ενώ η έντονη θρησκευτικότητα που τον χαρακτηρίζει σε βάθος είναι από τα προτερήματα της ποίησής του. Ταυτόχρονα, η αναπόληση και ο ρεμβασμός είναι στοιχεία που δημιουργούν την υποβλητική εκείνη μαγεία και ζεστασιά και ιδιαιτερότητα στην ποίησή του.

ΔΗΜ. Ι. ΚΑΡΑΜΒΑΛΗΣ

ΕΦ. "ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ" ΑΘΗΝΑ Μ-ΑΠΡ. 1992 Φ.32

Το βιβλίο και ο κόσμος

Χώμα και χρώμα

Τάκης Κολιαβάς-Μωλιοτάκης

Ποίηση-Αθήνα 1992

ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΡΕΛΛΗ

Το 20ον βιβλίο του «Χώμα και χρώμα» κυκλοφόρησε ο ποιητής Τάκης Κολιαβάς - Μωλιοτάκης.

Σελίδες 128. Ποιήματα 62 σε παραδοσιακό στίχο, με τεχνική αρτιότητα επιμελημένο. Σ' όλη την ποιητική του συλλογή, την τόσο καλοδουλεμένη παίρνει κίνητρα από τις εσωτερικές ανησυχίες του, την ακτινοβολία της πνευματικότητάς του, τον πλούσιο και δυναμικό ψυχισμό του, τον υλικό κόσμο που τον περιβάλλει.

Σημαντικά και απλά τα θέματά του, κοινά και ανθρώπινα που πολλοί τα βλέπουν και λίγοι τα στοχάζονται κάτω από το ποιητικό πρίσμα. Τον διακρίνει ευαισθησία, ευγένεια, ανωτερότητα, έμπνευση και κρίση και στιχουργική ευχέρεια. Οι στίχοι του φορτωμένοι νοηματική βαρύτητα και αισθητική συγκίνηση. Διαθέτει πολλά πλάνα ύφανσης των ιδεών του στον καμβά της τρυφερότητας της ωραιοποίησης, της εξιδανίκευσης και της λυρικότητας.

Τον συγκινούν ποναθρώπινα ιδεώδη, ακατάλυτες αξίες, η προγονική κληρονομιά που τόσο νοσταλγεί. Επιτυχημένα εξωτερικεύει την εσωτερική ευρυθμία του, τη

χαρά της δημιουργίας του, την αρμονική μετρική παρουσίαση του εσωτέρου πνευματικού πλούτου.

Οι τόνοι του κινούνται σ' όλα τα πλάτη του ενδιαφέροντος και των ανθρωπίνων εκδηλώσεων. Του ταιριάζει η απλότητα, το σεμνό ύφος, αποφεύγοντας πανηγυρισμούς λεκτικούς και στολίδια περιττά που βαραίνουν τον έμμετρο λόγο του. Αποστρέφεται τη δυσνόητη καταγραφή.

Δονείται ο ίδιος από ενδοτερο παλμό συνειδησιακής λαμπρότητας και αυστηρής γνώσης και μας συντονίζει στο κύμα του με τη γεύση της αμεσότητας, την πληρότητα στην έκφραση, αφήνοντας το στίγμα της φωτεινής πηγής.

Χαίρομαι ακόμη που ο ίδιος μένει πιστός και ακλόνητος στην παράδοση και δεν γίνεται μοντέρνος κουλτουριάρης, παραμένοντας έτσι αυθεντικός, γνήσιος, ειλικρινής, σεμνός ποιητής, με την ομορφιά του λόγου αγκαλιασμένος.

Στις στροφές του φιλοσοφεί, θαυμάζει, μεταφέρει ό,τι τον συγκινεί και διεισδύει στα άδυτα της ανθρώπινης ψυχής και μπαίνοντας στην οντότητα των αφύχων που τόσο χαριτωμένα τα ζωντανεύει.

Αλήθεια είναι ότι μας προκαλεί προβληματισμούς και βρίσκει λύσεις στο δικό του κόσμο μετουσιώνοντας έννοιες, εμπειρίες, παραστάσεις, θιώματα, επιζήσεις, ψυχικές ζυμώσεις και συναισθηματικές συμμετοχές.

Μας συνήθισε σε μια ορθή, με συνέπεια δημιουργία. Προσωπική δημιουργία αληθινή που έρχεται τον τιμά. Και κείνο που τον καταξιώνει πρότερο είναι ότι πλησιάζει τον άνθρωπο με χριστιανική συγκάτασταση, αλτρουιστική διάθεση και ανθρωπιστική ζεστασιά τόσο στην καθημερινότητα όσο και στις μυστικές ώρες της περισυλλογής και της μοναξιάς.

Συμπάσχει και συνυποφέρει, εξακοντιζόμενος τραγουδιστής ανθρώπων της φύσης σε πλατιούς ορίζοντες. «Είναι στίχοι που δεν θγαίνουν από λυρική πλημμύρα - ασυνταίριαστη έχουν μοίρα και φωνή τρεμουλιαστή, - απονύχτερα σιώνουν μελαγχολικά στη λύρα - κι αιραγούδια γυρίζουν στην ψυχή του ποιητή».

«Του λογισμού τ' ατίθασα με γυροφέρνουν άτια - θρύλων πατώντας θρύψαλα και θυσιών κομμάτια».

«Χώμα της αγωνίας η φωνή - κι ο πανικός τ' ανθρώπου μαύρο χρώμα, - ενόσω αργεί στον κόσμο να φανεί - της ανθρωπιάς τ' αγνό κι άγιο χρώμα»...».

Ηπειρωτικός Αγών

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Γιάννινα, οδός Οηλ. Πουτέιση 17α

FAX: 34.862 Τηλ. 26.300 & 25771

Πέμπτη 28 Μαΐου 1992

ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Τ' αγαπημένα πράγματα συχνά μας προσκαλούν
σιγαλινά μας κραίνουνε και μας χαμογελάνε.
Σ' ένα — καιρών αλλοτινών — γιορτάσι μας μιλούν
και σ' έναν κόσμο τρυφερό στοχαστικά μας πάνε.

Σε μακρινές μας φέρνουνε χαμένες γειτονιές
τις ιστορίες του παλιού καιρού τους ξαναλένε,
και δείχνοντάς μας του σχολείου τις τόσες μορφονιές
απάνω σε θυμητικές φωτιές οι μνήμες καίνε.

Τ' αγαπημένα πράγματα ναυάγια στον καιρό
χαμένα στην αφάνεια και διάσπαρτα στη λήθη,
ανάρια μ' έναν ψίδυρο δικό τους τρυφερό
μας δίνουν της χαμένης τους ζωής το παραμύθι.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Παρουσίαση του κ. Παναγιώτη Πυλαχράλλη
Φιλολόγου Καθηγητή

**1. ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ -
ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ:
ΧΩΜΑ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑ
Ποιήματα, σελ. 128,
ΑΘΗΝΑ 1992**

—Έχουμε και πάλι στα χέρια μας τη νέα ποιητική δημιουργία του εκλεκτού μας φίλου Τακη Κολιαβά - Μωλιोटάκη, που έργα του με ιδιαίτερη χαρά παρουσίασαμε στον τοπικό μας τύπο και στα προηγούμενα χρόνια απ' το έτος 1979 μέχρι σήμερα.

Είναι το δεκάτο ένατο κατά σειρά έργο του σε έμμετρο λόγο και φαίνεται πως στόχος του είναι κάθε χρονιά και έκδοση ενός νέου βιβλίου.

Ετσι λοιπόν με την αρχή αυτού του καλοκαιριού εκδόθηκε η νέα του ποιητική συλλογή με τον παραπάνω τίτλο.

Ταγμένος στην κλασσική και παραδοσιακή στιχουργική τεχνική ο ποιητής καταχώρησε στο νέο του βιβλίο πενήντα οχτώ ποιητικές συνθέσεις, που τις χαρακτηρίζει ο συναισθηματικός τόνος, η πηγαία έμπνευση και η παρελθοντική αναπόληση. Γεμάτος βιώματα και αναμνήσεις, στοχαστικός και ιδεολόγος μοίρασε τη ζωή του στην επαρχία και στην πρωτεύουσα, όπου και τώρα διαμένει, και πασχίζει να ανταμώσει αυτό που χάνεται στο πέρασμα του χρόνου και αυτό που έρχεται με τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Δουλευταίος του στίχου σχολαστικός, μαέστρος στη λυρική του έκφραση και πρωτότυπος δημιουργός προχωρεί πάντα μπροστά, πάντα ψηλά, ανεπηρέαστος απ' τις προκλητικές σειρήνες της εποχής μας. Είναι ο αγνός τραγουδιστής της ελληνικής ομορφιάς, του ελληνι-

κού τοπίου, της χωριάτικης βιωτής. Μένει ανόθευτος στα ιδανικά του και στεριώνει τα προτυπα του στις ακαταλUTES ρίζες της φυλής μας.

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιोटάκης είναι γνωστός και αναγνωρισμένος ποιητής στις μερες μας, πνευματική μορφή ολοκληρωμένη και ακαταπόνητος συγγραφέας.

Απ' τα ποιήματα της γέας του συλλογής μεταφερούμε εδώ σαν δείγμα γραφής αυτό που έχει τίτλο:

ΒΟΥΚΟΛΙΚΟ

— Πήρε τους πόνους η καρδιά
να του νυχτοσκαρίσει και με μια
σπάνη θύμησης πιάνει παλιό
καιρό. Στα σύνορα τ' ασύνορου
μια στοιχειωμένη βρύση μες στα
λησμονοβότανα τρέχει θολό
νερό.

Νιότη που παραμόνευες, σκυλιά
και π' αγρυπνούσες κι αψάδα
που ροβόλαγες κατά τις ρεμα-
τιές, αναγυρεύοντας ζωθίες,
ακαρτερώντας μουσες για μυ-
στικά γητέματα, για λαύρες
σαιτιές.

Και νάσαι, από τη χαράυγη, καρ-
διά, στην αμφιλύκη δειλό πουλί
στον δειλινού το σκούρο σελο-
φάν, και σαρκοφάγι τρίγυρα
να παραστέκουν λύκοι τη σπάνη
των συλλογισμών πανέτοιμοι
να φάν.

(Σελ. 16)

Συγχαίρουμε τον ποιητή μας για τη νέα του έκδοση, τον ευχαριστούμε γιατί πάντα μας υπολογίζει στις αποδεκτές των έργων του και του ευχόμαστε ολόψυχα νέες εμπνεύσεις για νέες συγγραφές.

ΤΡΙΚΑΛΑ ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΗ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 1992

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Απο τον

ΜΗΤΣΟ ΚΑΤΣΙΝΗ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: Λογείον σύμμετρο. Ποίηση. Μια συλλογή ακόμα, με παραδοσιακό στίχο και με τον τίτλο: Λογείον σύμμετρο, παρουσίασε ο ποιητής Τάκης Κολιαβάς-Μωλιोटάκης στα 1991. Είναι μια ποίηση που πάντα συγκινεί και μας κρατάει δεμένους μαζί της, αφού ξέρει με το λυρισμό της να φέρνει στην καρδιά μας με μουσικούς τόνους την αγάπη, τον πόνο, της ζωής και της φύσης τις φωνές, να μιλάει στις αισθήσεις μας με τη λεπτότητα της έκφρασης, με τη νοσταλγία, την προτροπή, το έπος, με όλες τις ανθρωπινες στιγμές, με το τραγούδι της χαράς και της λύπης του ασύνορου κόσμου. Ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιोटάκης, με το πάθος του έμμετρου λόγου, γράφει ποιήματα άρτια της μετρικής τέχνης, διακριτικής ωριμότητας, βαθύτατης στοχαστικής διάθεσης, υπηρετεί το μεγάλο αυτό αγαθό του λόγου, με ειλικρίνεια, με πίστη, καλλιεργεί το στίχο της ομορφιάς, γίνεται ένας ωραίος ποιητής, μας μεταλαβαίνει το αληθινό πνεύμα της δημιουργίας, μας μεταγγίζει την έκσταση, την προσευχή, τις ώρες της ευδαιμονίας και της ψυχικής ανάτασης, την πίκρα, το λυγμό, την ελπίδα και την αγωνία, του φωτός τη δοξολογία, του σκοταδιού το θρήνο. Ο ποιητής, θυμάται την κάθε στιγμή, οι μνήμες του είναι παρούσες, και ο σργαλειός της θύμησης με του στοχασμού τα χτένια και το πρόσχαρο χελιδονάκι της χαραυγής το φως, και το μισάνοιχτο παραθύρι, και τους βασιλικούς και τα μυρωμένα βάλια και τη μοναξιά και τη φθινοπωριάτικη νυχτερινή σιωπή, και τους αμνημόνευτους πεσόντες και την αδικαίωτη γενιά και την παγερή του χρόνου τεφροδόχη που η ζωή μέσα απο αυτή με κώνειο κερνά τους καταφρονεμένους. Ο βιωμένος στίχος του Τάκη Κολιαβά-Μωλιोटάκη, μας φέρνει την όμορφη μελωδία του γλυκόφωνου τραγουδιού, την ανάσα την ποτισμένη ευγένεια, μελαγχολία, λεπτότατη έκφραση, έκσταση, άρωμα λυρισμού, αναζήτηση, ρεαλισμό, αίσθηση των πάντων. Καλοδουλεμένος σ' όλη τη συλλογή ο δεκαπεντασύλλαβος, ρυθμός, εικόνα και ζωή, εντυ-

πωσιάζει με τη γοητεία του, την πλαστικότητα του, με τις Σκιές, την Προσευχή, τη Βροχή, τα Λείψανα, τη Χαμένη νιότη, την Αιωνιότητα, το Αν..., την Ειμαρμένη, το Στερνό λουλούδι... με την πληρότητά του που δεν αφήνει περιθώρια για την παραδοχή της όποιας αρνητικής θέσης. Απο το ποίημα: Αίσθηση ένα τετράστιχο: Πληγώνεσαι στον άνεμο, ματώνεις στη βροχή) εσπερινός απόηχος σβήνεσαι στο δρολάπι.) Και σαν επιθανάτια πλανιέσαι προσευχή) ψυχής που φαρμακώθηκε γυρεύοντας αγάπη... Μέσα απο την ποίηση του Τάκη Κολιαβά-Μωλιοτάκη, αναδύεται μια επίκληση, ένας ύμνος αγάπης, ένας ασίγαστος πόθος εξομολογητικής διάθεσης, οι απαλλαγμένοι απο την απέλπιδη βιαιότητα τόνοι, η ευαισθησία που αγγίζει την πληρότητα, η πυκνότητα της ουσιαστικής καταγραφής μιας τρυφερότητας του έντονου ερωτικού στοιχείου της ζωής και της φύσης. Σε νοσταλγώ περίλυπος πάνω στο μετερίζι) του πόνου και της άδικης ζωής το ριζικό.) Ήταν πρωί και βράδιασε κι η νύχτα φοβερίζει) κι ακόμα σ' οραματισμούς γυρτός σε προσδοκώ. Και ο ποιητής με την προσδοκία, μας δίνει αυτούς τους όμορφους στίχους του στην τόσο αξιόλογη συλλογή του: Λογείον σύμμετρο.

ΕΦ. «ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»
ΤΡΙΠΟΛΗ 30-6-92

Ποιητής Τακίς 10.7.92 σ.6

ΠΟΙΗΣΗ ΧΩΜΑ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑ

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΤΑΚΗ ΜΩΛΙΩΤΑΚΗ

Ποιητής πρώτ' από όλα ο Τάκης Κολιαβάς Μωλιωτάκης με 18 ήδη ποιητικές συλλογές, τελευταία από τις οποίες μόλις τώρα τυπώθηκε με τον τίτλο «Χώμα και χρώμα» έχει αρχίσει να παρουσιάζει ποιητική εργασία από το 1966. Παραδοσιακός, λυρικός, πλούσιος καταδεικνύει το ποιητικό του ταλέντο που το καλ λιεργεί μ' ένα διαλεκτό τρόπο. Και με εμμονή, με ανεξάντλητη προσφορά: «Μες στις σελίδες στοχαστής, λυράρης μες στις ρίμες / και σάιτευτής κι ακοντιστής μες στου καιρού τις δρίμες». Έχει απλότητα, έχει ειλικρίνεια και προ παντός μιλάει πάντα η καρδιά και με μουσική, με ομορφιά, γι' αυτό και θα του πούμε «ο ποιητής μας» του διαλεκτού στίχου.

❖ Οι δύο ως άνω κριτικές είναι του κ. Κ. Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ.

ΠΟΙΗΣΗ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΚΩΝ ΗΧΩΝ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΩΤΑΚΗ: «χώμα και χρώμα»,

Πολύχρονη και πολύπτυχη είναι η παρουσία στον ποιητικό χώρο του συνεργάτη του «ΝΟΥΜΑ» ποιητή Τακή Μωλιωτάκη. Μια παρουσία καταξιωμένη που έχει δώσει αμέτλητα ποιήματα με έντονο ηχησμό και λυρική ευαισθησία.

Κινούμενος στο παραδοσιακό κλίμα ο ποιητής προσεγγίζει με απλότητα και πνευματική σαγήνη τα φαινόμενα και τις καταστάσεις που προσφέρουν την ατμόσφαιρα για τραγούδι και σύνθεση.

Η ποίηση στο νέο βιβλίο του

Τ.Κ-Μ, έχει ρυθμό, αρμονία και πληρότητα, ενώ περισεύουν σ' αυτή οι αισθητικές συνειδήσεις οι οποίες πηγάζουν από τον εσωτερικό κόσμο του δημιουργού τους.

Οι στίχοι του Τακή Μωλιωτάκη δεν είναι οητορικοί και μεγαλόσημοι. Ηχούν σε τόνους τρυφερούς και νοσταλγικούς γεμάτους ποιητικές εικόνες που έχουν τη δύναμη να σε απορροφούν από την καθημερινή τριχίτητα και την αντί πνευματική ακαταστασία της εποχής μας.

“ ΝΟΥΜΑΣ ”

ΠΥΡΓΟΣ - ΣΕΠΤ. 1992

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

“ΧΩΜΑ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑ”, — Ποίηση 1992

Του Τάκη Κολιαβά — Μωλιотάκη

ΜΟΛΙΟΤΙΚΑ ΝΕΑ
Σεπτέμβριος
— Οκτώβριος 1992

Φρέσκο — φρέσκο κι όμορφο το νέο ποιητικό βιβλίο του Τάκη Κολιαβά—Μωλιотάκη με τον τίτλο «Χώμα και χρώμα», στέκει πάνω στο γραφείο, σαν μια πικρή όσο και κραυγαλέα διαμνηστευρία, ανάμεσα στα άλλα βιβλία, που περιμένουν τον σχολιασμό τους. Γιατί όσον όμορφος και μουσικός και γοητευτικός είναι ο λόγος του φίλου ποιητή, που έρχεται να μας κάνει κοινωνούς της δικής του ενασχόλησης, άλλο τόσο είναι πικρή και σκοτεινή και δυσόληη η διαπίστωση της αδιαφορίας της σημερινής κοινωνίας για την ποίηση...

Με πίκρα το γράφω και το υπογραμμίζω, γιατί είναι κοινή σχεδόν διαπίστωση όλων των σημερινών Ελλήνων ποιητών ή τουλάχιστον των περισσοτέρων, αυτή η σκληρή και πασιπλευρη αδιαφορία για τον ποιητικό λόγο στις μέρες μας. Τα διδωσιπώλεια δεν παίρνουν πια ποιητικά βιβλία να τα δάλουν στα ράφια τους και στις προθήκες τους (επιτός κι αν ο ποιητής είναι κάτοχος του θραυτικού Νόμπελ), γιατί δεν πουλούνται, λένε οι διδωσιπώλες. Κι αυτό είναι αλήθεια, σε μεγάλο ποσοστό. «Ποιος διαβάζει τώρα ποιητές»; Οι εφημερίδες, σχεδόν όλες (επιτός αν ο ποιητής έχει προσωπική πρόσβαση) αρνούνται, όχι μόνον να κρίνουν, αλλά ούτε καν να αναγγείλλουν την έκδοσή και κυκλοφορία μιας ποιητικής συλλογής. Μοιάζουν να ποιητικά βιβλία ωσάν κάτι περιττό, περιθωριακό, άχρηστο για να μη πούμε κάτι χειρότερο. «Ψώνια» θεωρούν οι πολλοί όσους γράφουν ποίηση και ανοησίες τα βιβλία τους. Ίδιως σε όσους ακολουθούν την μοντέρνα ελεύθερη γραφή... (Τί να περιμένει όμως κανείς από μια κοινωνία, σαν την σημερινή, όπου οι υπουργοί της θεωρούν τους ποιητές ως... λαπάδες ! Βέβαια δεν λείπουν από καμικά τέχνη και καμικά πολιτι-

κή ηγεσία οι λαπάδες, αλλά δεν είναι όλοι οι ποιητές μας στο επίπεδο το... χυλωμένου ρυζιού!)

Το «Χώμα και χρώμα» του Τάκη Κολιαβά — Μωλιотάκη, που έχω μπροστά μου αυτή την ώρα, είναι το εικοστό βιβλίο του, από α οποία να δεκαενιά είναι ποιητικά, γραμμένα με παραδοσιακή γραφή. Με άλλα λόγια έχει αφιερώσει μια ολόκληρη ζωή στον ποιητικό λόγο και η κοινωνία μας η «πολιτισμένη», αντί να τον αγκαλιάσει, να τον τιμήσει, να τον βραβεύσει, να τον ευχαριστήσει, που τόσον αφοσιωμένα διακονεί τον ποιητικό μας πολιτισμό, του γυρίζει την πλάτη και κάνει πως δεν καταλααίνει. Και κλείνουν οι πόρτες των εκδοτών και των υδωσιπωλείων, ωσάν η ίδια η κοινωνία να λέγει στον ποιητή :

—Φύγε ! Δεν σε χρειαζόμαστε ! Φύγε από δω ! Για μας πολιτισμός δεν είναι η ποίηση, είναι η πριζόλα, το αυτί και το τσιφτελί !

Λυπάμαι, που αντί να γράφω τον θαυμασμό και τον έπαινό μου για το νέο βιβλίο του Τ.Κ.—Μωλιотάκη, γράφω για την άγρια όσση της εποχής μας, την χοντρόπειση αδιαφορία της και την μεθυμένη νοσημοσύνη της, που δεν καταλααίνει ότι τον κατήφορο που πήρε...

Ας αταμωτήσουμε όμως τα άσχημα του κοινωνικού μας τοπίου και ας ρίξουμε μια γρήγορη ματιά στα ωραία ποιήματα, που γεμίζουν τις 128 σελίδες που διόλλει «Χώμα και χρώμα». Από τον αριστοργηματικό «Ναυαγό» του, που μέσα σε δυο πεπρασμένα λέει την ιστορία μιας ολόκληρης ζωής, ως το τελευταίο ταρράστιχο της πεκρόγευστης «Μοίρας», χωράμαστε μια ποίηση απλή, μουσική, μελαγχολική ανθρώπινη, που ανεδοκαπεδάει τους τόνους της ανάλογα με τα

διώματα και τις στοχαστικές συγκινήσεις του ευαίσθητου ποιητή. Κι εδώ πρέπει να καταγράψουμε στο ενεργητικό του ότι εκφράζει τον πολύ, τον καθημερινό, τον λεγόμενο μέσον άνθρωπο, με όλες τις ανιδεальные προσπάθειες, που κάνει να πλησιάσει την ομορφιά, την οποία κλείνει μέσα του στο μυστήριο της ζωής, με όλες τις πίκρες και τις χαρές της.

«Χώμα και χρώμα» (φιλόσοφος και ομοιοκατάληκτος τίτλος, που φανερώνει την παραδοσιακή ορμή του ποιητή προς την μουσική που λόγου) είναι ο τίτλος του διδύλου, αλλά καθόλου πυκνός. Το χώμα της καθημερινότητας προσπαθεί να το ωραίο με τα χρώματα του ονείρου, της αγάπης, της ελπίδας και να χαρμολύπη αδελφικά τον κάθε οδοιπόρο στον ανήφορο της γήινης πορείας του, που πόσον επιγραμματικά ζίνει το πρώτο του ποίημα :

ΝΑΥΑΓΟΣ

«Με τα νύχτα φεύγοντας στα ξένα
είπα, δεν θα γύριζα ποτέ.
Κι ήταν τα παράθυρα ανοιγμένα
κι ήσαν κι οι πόρτες ανοιχτές.

Ναυαγός γρίζω από τα ξένα
στα θροακτικά σέρνικα το χτέσι,
κι είναι τα παράθυρα κλεισμένα
κι είν' οι πόρτες όλες σφαλιστές».

Στο βάθος του όμως ο ποιητής όσο κι αν νοιώθει την πίκρα του ναυαγού (και ποιος δεν νοιώθει τάχα πίκρες σ' αυτή την ζωή;) δεν είναι απαισιόδοξος κι απελπισμένος. Έχει πάντα μια ελπίδα φυλαγμένη στα φυλλοκάρδια του και τραγουδά στο Ονειρικό του :

«Μέσ' στην νύχτα σελαγίζει
κάποιο αστέρι τρυφερό,
κι ένα σύννεφο βροσίζει
με τ' αθάνατο νερό».

Και σαν να θέλη να μεταφράσει ο ίδιος τον τίτλο και το πνεύμα του διδύλου του, γράφει το μισότιλο ποίημα «Χώμα και χρώμα». Είναι ένα χαρακτηριστικό ποίημα, που συνταράζει την πίκρα και την τρυφερότητα και την καλοσύνη και αυτό κυριαρχεί σε όλη την ποίηση του φίλου ποιητή. Βλέπει κι ακούει και αισθάνεται όλη την ζωή και όχι μόνο ένα μέρος απ' αυτήν. Δεν γράφει για να επληθεύσει θεω-

ρίες. Γράφει για να τραγουδήσει. Θα μεταφέρουμε όμως ακόμα ένα τετράστιχο από τις «Πόρτες» για να φανή το φως, που φωτίζει την καρδιά του ποιητή, όσο κι αν θαρραίνουν μέσα της οι πόνοι και οι πίκρες της απάνθρωπης εποχής μας, εκείνος τραγουδά :

«Σ' αυτήν την γη πρέπει κι εσύ
πάντοτε μια δική σου
πόρτα να στήνεις τρυφερή και
χαμογελαστή
και νάναι με την προσφορά, θνητέ,
και την στοργή σου
απέραντα χαρούμενη και σ' όλους
ανοιχτή».

Κριτήστε αυτό το τετράστιχο και να το απαγγέλετε και σε όλους για να δρούμε κάποτε όλοι αυτήν την τρυφερότητα και την ομορφιά της ζωής (αυτός είναι ο πιο ανθρωπικός τρόπος της Πίστης) για να έχουμε την πόρτα μας «απέραντα χαρούμενη και σ' όλους ανοιχτή». Είναι από τους πιο ωραίους και πιο απηχοσυμπαικτικούς στίχους του φίλου ποιητή.

Πολλά ποίηματα του διδύλου μας σπαιμάτησαν, γιατί είναι λόγος ανεπιτήδευτος, πηγαίος, μουσικός κι ανθρώπινος. Δεν ποζάρει ο Τ. Κ.—Μυλιστάκης για να κάνει τον μεγάλο και τον σπουδαίο, σαν μερικούς άλλους, που αυτογελοιοποιούνται και πεθαίνουν πριν γεννηθούν ! Γράφει με την σεινή καρδιά του και δίνει την φωνή του με χαμηλούς τόνους — γι' αυτό και αληθινούς — έτσι, που να κερδίσει τον αναγνώστη και να σιρέψει την προσοχή του στο δικό του ποιητικό ποτό. Ο ποιητής αυτός αγκομαχάει και συνομιλεί με τον αναγνώστη του. Δεν κραυγάζει, ούτε ρητορεύει ψεύτικα. Δίνει αυτό, που έχει μέσα του καθαρό και ωραίο της ανθρωπιάς αγνό και ωραίο χρώμα, όπως αναφέρει στον τελευταίο στίχο του μισότιλου με το διδύλο ποίημά του Και αυτό δεν είναι λίγο στον σημερινό απάνθρωπο κόσμο μας. Ένα κόσμο, που ξεχνά και εγκαταλείπει την ποιότητα, την αγάπη, την επίδα, το φως της καθαρότητας...

Π. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ

**ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ» «Χώμα
και Χρώμα» Ποίηση 1992**

Ο παραδοσιακός στίχος, είναι η ελληνική μας ποίηση. Είναι ο λυρισμός της ψυχής που πάντα συργίνει και διαχρονικά υπάρχει για να διατηρεί τη μουσική, τη μελωδία του λόγου και του πνεύματος. Το εν/νικό τρυφερό αίσθημα, το έπος και το διθυραμβό... Και με το καινούργιο βιβλίο του, την ποιητική συλλογή «Χώμα και Χρώμα», ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης, αιχμάλωτος θα λέγαμε του παραδοσιακού μας στίχου, λειτουργεί στον ιερό αυτό χώρο με υπερτατή λατρεία, μεθός με την εναισθησία μιας ακατάλυτης πίστης, με την ένθερμη φλόγα της ασυνορης αγάπης, με την εξομολόγηση βαθύτατης επίγνωσης, που μας αναγκάζει και μας υποχρεώνει να τη δεχτούμε, να την κρατήσουμε κοντά μας μ' επιτοσίονη.

Η έμμετρη, η αλάνθαστη τεχνικά αυτή ποίηση του Τάκη Κολιαβά-μωλιότακη, με την τρυφερή της έκφραση, με την αποκάλυψη της κάθε νοσταλγικής ώρας, με τις πολύχρωμες φωνές του χτες και του σήμερα, με τον καιρόν ταμαχαιρία που γυαλίζουν, με το δάκρυ των δέντρων, με τα στοιχεία της νύχτας, με τις θηλίες που πνίγουν την αλήθεια, με τη φλογίτσα του καντηλιού που δεν ανάβει, σφραγίζει το πρόσωπο του χρόνου και στην αναζήτηση της ελλίδας οδοιπορεί για την κατάργηση της απόγνωσης που έκανε και τ' αηδόνια να σιγήσουν στις φωλιές τους.

Ο ποιητής ξέρει να σκέπτεται, να οραματίζεται και να περιμένει. Να κάνει το πάθος του παράκληση, τη μελαγχολία του πικρό χαμόγελο, τις πληγές της καρδιάς λυπημένα τραγούδια.

Σ' όποιο ποίημα της συλλογής «Χώμα και Χρώμα» ο αναγνώστης αν σταθεί, θα διακρίνει μια στάση ζωής που θα έχει πολλά να πει. Γεννημένα όλα από το χώρο του γνήσιου λυρισμού που διαγράφει την παθητική φαντασία και την ψευδαισθήση των χαμένων καιρών.

Μια ποίηση σε όλα τα μέτρα, αξιοπρόσεχτη, χωρίς ακροτήτες και ακροβατισμούς, λυρική, αληθινή, εντυπωσιακή στην έκφρασή της, στο τραγούδι της, στο λυγμό της, στην επικλήση της αγάπης, στην καταγραφή γεγονότων και καταστάσεων, εικονών, και γιατί όχι μια πηγή αναβλύζουσα που μπορεί να ποτίσει με δροσερό νερό την διψασμένη γη της οικουμένης.

Ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιότακης, εξωτερίζει τον εσωτερικό του κόσμο, αντιγράφει την έμπνευσή του και τα αισθήματά του, ακονίζει όμως και τα βήματα της εποχής του: Με συννεφιά περιύλητη διαβαίνουν τα χρόνια / και μια στροφή δεν έρχεται στη λύρα παναομόνια. / Αιματηρά στα τέσσερα σημεία τα συμβάντα / και την ανείπωτη ζητούν οι στοχαστές μπαλάντα.

Ο ποιητής με μια όραση που βλέπει όλο τον κόσμο, υποφέρει τις περισσότερες στιγμές, και οι στίχοι του γυρουν τη διέξοδο στο χρώμα της Αγάπης και στο Χρώμα της ανθρωπίνης ευδοκίας.

Από τη συλλογή αυτή, Δε θα ξεχωρίσουμε κανένα ποίημα, γιατί όλα είναι άψογα δοσμένα. Ενδεικτικά θ' αναφέρουμε κάποια από τα πενήντα οχτώ: Ναυαγός, Νυχτερινό, Όραμα στη βροχή, Καλπασμός, Εσπερινός, Στροφή, Χώμα και Χρώμα, Σημειωτόν, η μπαλάντα, Οικουμενικό, Αγάπη, Νυχτώνει, Ελεγγία στον Κώστα Βάρναλη, Τριάντα τραστίχα...

Ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιότακης, με τον όμορφο, ουσιαστικό, λυρικό, ακατάλυτο στίχο που η παράδοση γέννησε, έθρεψε και διατήρησε, είναι ένας αξιόλογος σε εγρήγορση ποιητής, που στο θησαυρό αυτής της ελληνικής δημιουργίας, της σημαντικής και πρωτοποριακής ποίησης, είναι μια παρουσία κι ένας πνευματικός εργάτης, ένας φύλακας και καλλιεργητής του παραδοσιακού μας στίχου, πολύ τιμητικό γι' αυτόν στους καιρούς της αποδυνάμωσης των πάντων.

ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ

«ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ» - ΑΘΗΝΑ 1993

ΓΕΝ-ΦΛΕΒ. Τ. 334-35

Ο ΧΩΡΟΣ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Χώμα και χρώμα» (ποίηση).

Ο ποιητής κ. Τάκης Κολιαβάς - Μωλιोटάκης κυκλοφόρησε τό εικοστό διδύμο του, με 97 ποιήματα που τιτλοφορεί «Χώμα και χρώμα» (σελ. 128). Στην ατμόσφαιρα του έργου κυριαρχεί η εγγύτητα του λόγου, συνθεμένη σε θερμό παραδοσιακό στίχο, που φανερώνει έναν αληθινό λυρικό λογοτέχνη. Με πνευματικό υπόστρωμα και εμπνεύσεις που καταξιώνουν τό μόχθο. Στίς σελίδες υψώνονται η φύση με τήν ανεπείρητη ομορφιά, τό πλάτος τών αισθημάτων, η ειρήνη τής ζωής, τής ψυχής και τού κόσμου, που πλάττουν διαβαίνουν από τους έρωτικούς ήμερους και μετουσιώνονται σε διώσεις ανθρωπιάς και γαλήνης. Ένας ευεργετικός εκινητήρας κάθε οργανισμού σ' ολόκληρη τή φύση, ο έρωτας, είναι συνεπές να κρατεί κοντά του διαρκέστερα τόν ποιητικό εαυτό. Καί στήν έργασία

τού κ. Μωλιोटάκη άσθονεί σε ώραιες διακυμάνσεις — χωρίς να γίνεται προσωπική εξομολόγηση, χαμός και στόνος — σαν ενεργός δύναμη δημιουργίας. Τραγουδάει:

“Έλα να χυθούμε ταίρι
στο χρυσό τό καλοκαίρι
και να βέσουμε τόν ήλιο
στής αγάπης τό βασίλειο.

“Ανθισαν τά περιβόλια
κι έχ’ ή μέρα κρεμαστεί
στον ήλιο δουνού τή μπόλια
μέ κλωστή μεταξωτή.

“Έλα να χαρούμε ταίρι
τής άνεμλιάς τ’ αγέρι
και στής ξενοιασιάς τ’ άμπέλι
να στραγγίσουμε τό μέλι.

Τών κυμάτων τά γλάρνια
τραγουδάνε ταιριαστά
πίσω παρατούν τά χρόνια
ψάχνουν τή ζωή μπροστά.

Καλωσορίζει κανείς τήν ποίηση
κι όχι τή σκάνταφλη... ποιητικο-
φάνεια.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΩΣ

ΕΣΤΙΑ

Τό βιβλίο, 5 Δεκεμβρίου 1992

Τό ίδιο βυβλίωμα 674

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 1993

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: “Χώμα και χρώμα”

Ποίηση. Αθήνα 1992, σελ. 126

Δεν θα παρουσιάσουμε για πρώτη φορά τον ποιητή, ο οποίος καταξιωμένος με το σημαντικό από του 1966 έργο του δεσπόζει στην σύγχρονη νεοελληνική ποίηση. Μπορεί μερικοί που υιοθέτησαν τον αχαλίνωτο στίχο να παραξενεύονται και να μένουν διστακτικοί στην έντονη με αλλεπάλληλες ποιητικές συλλογές παρουσία του Τ.Κ.Μ., μα τούτο δεν σημαίνει ότι μιά φωνή που εγγίζει και εγγίζεται από ό,τι την περιβάλλει, ξεκινώντας ακόμα από τον προσωρινό λόγο με την υποστροφή στα άδυστα των δονισμών της ψυχής για να φτάσει στις πολύπλευρες διαπιστώσεις του και να ταυτιστεί ποιητικά με τη φύση. Είναι ένας μόνιμος δέκτης που δέχεται το κάθε τι, το παραλαμβάνει, το αποκαθάρει από την όποια πεζότητα για να το αναδώσει σε στίχο. Δεν θα του πήγαινε του τέτοιου αναβρασμού, της καθημερινής μολπής ο ελεύθερος στίχος και πολύ καλά και γόνιμα ο ποιητής εκφράζεται με τους ρυθμούς της παραδοσιακής μας ποίησης. Ίσα-ίσα που πρωτοποριακά, θα λέγαμε, επίμονα στην έκφρασή του αυτή, αφού πια δειλά-δειλά έχει αρχίσει η επιστροφή της ποίησης στο ρυθμό αφού κατακουράστηκε και υπέστη παντός είδους ταλαιπωρίες στον ελεύθερο στίχο που έφτασε μέχρι την καρικατούρα και την ασυνεννοησία. Η τωρινή του συλλογή του Τάκη Μωλιोटάκη έχει περισσότερο χρόνο με πιο κατασταλαγμένη τεχνική και με ώριμο και μεστό στίχο εκφράζεται, απόκτημα του νεοελληνικού ποιητικού λόγου.

ΠΕΡ. „ΦΘΙΩΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ,,
ΛΑΜΙΑ 1993 Τ. 4

ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

3

Κατηφορίζουν οι στιγμές τ' απόβραδου βαριές
 πέτρες από μια ράχη
 και τρέχουν ασταμάτητα προς τις κατηφοριές
 χτυπώντας όπου λάχει.

Κι ο καταρράχτης θόρυβος και το βαρύ βουητό
 το θάνατο πλαταίνει,
 κι απ' το βαθύ του ξάφνιασμα πετάει το φτερωτό,
 κι αλί σ' αυτό που μένει.

4

Κατηφορίζουν οι στιγμές τ' απόβραδου χωρίς
 ξεκίνημα και τέλος
 και διπλοστημαδεύοντας τ' «αργά» και το «νωρίς»
 πικρό ρίχνουν το βέλος.

Και συ καρδιά μή βρίσκοντας δρόμο να πορευθείς
 χαρά να σε χωρέσει,
 μετράς την περηφάνεια σου μέχρι να λαβωθείς
 στου λογισμού τη θέση.

Κριτικά σημειώματα

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ ΣΤΗΝ ΚΟΨΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΑΘΗΝΑ 1993

Ευθ. Ν. Χριστοπούλου

Μια ακόμη υπέροχη ποιητική συλλογή του Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη (η εικοστή του κατά σειρά) είδε το φως της δημοσιότητας τον τελευταίο καιρό.

Πιστός στη ΜΙΑ και ΜΟΝΑΔΙΚΗ ποίηση ο Τ.Κ.-Μ. μας προσφέρει και αυτή τη φορά ένα μπουκέτο ποιημάτων, που αποπνέει αγάπη, ανθρωπιά, νοσταλγία, ομορφιά και προπαντός λυρισμό, ρομαντισμό και γλαφυρότητα, δοσμένα με τη χαρακτηριστική καλλιέργεια του λόγου και τον πλούτο των λέξεων, ιδιαίτερα γνωρίσματα του καταξιωμένου ποιητή.

Στην ποιητική του αυτή συλλογή ο Τ.Κ.-Μ. αρχίζει με μια «**γνώση στερνή**» κι επιχειρεί μια ανασύνταξη των περασμένων σε σύγκρισή τους με τα τωρινά, μια κριτική, μια έρευνα, μια αναζήτηση, όπως ο ίδιος τονίζει:

«**Στ' άπιαστα και στ' ακάτεχα ψυχή μου και σε τρέχω
να δεις τα που δε γνώρισες, να βρω τα που δεν έχω**»,
αφού διαπιστώνει ότι μέχρι τα τώρα υπήρξε:

«**ψύχρα σου νου τη στράτα
και καταφρόνια περισσή
στα προδωμένα νιάτα**»,

οπωσδήποτε απόρροια και συνάρτηση απ' το ότι:

«**στο παρελθόν χαμένα νιάτα, στο σήμερα μοίρα φριχτή**»,
και για το λόγο ότι υπήρξε:

«**η προσπάθεια προδωμένη κι η συγκοιμηδή στυφή**». Μέσα, όμως, σ' αυτή την αναθεώρηση και αναζήτηση, μέσα σ' αυτή την θέλοντας και μη τρικυμισμένη κρίση και σύγκριση, που ο νους αναθυμιάται τα περασμένα, κλείνοντας πιο πολύ στα ευχάριστα παρά στα δυσάρεστα:

«**στης σκέψης τα συμπλέγματα τ' ασημαντο πλαταίνει,
γιοούν οι περισπουδαστοι, βοούν οι τιποτένιοι**»...
Γι' αυτό και επισημαίνει:

«**μη με κοιτάς που μοιάζω μ' ένα
φύλλο στα φθινοπωρινά,
Ξυπνήσα μες στα περασμένα,
σέρονόμει μες στα τωρινά**».

Όλα δε αυτά, είναι και τα αίτια που τον κάνουν να επιχειρεί:

«**ορθή κι αγρυπνη πάλη
στο λόγο της στροφής,
στης πέννας τη σκανδάλη
ΣΤΗΝ ΚΟΨΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ**».

Και να τονίζει το έναυσμα και την επιθυμία του, τον κύριο σκοπό και την επιδίωξη του:

«**Μα την ποθούμενη στοργή ποτέ δε θα τη βρεις
και της γαλήνης τη χαρά κι αυτή δε θα τη νοιώσεις,
αν δε στεριώσεις μέσα σου πως πρέπει και μπορείς
πρώτος εσύ, σαν άνθρωπος τ' ανθρώπου να τη δώσεις**».

Ο ρομαντισμός κι ο λυρισμός, ξεχωρά στοιχεία του Τ.Κ.-Μ., δι-
νουν στο λόγο του περίσσια ομορφιά και χάρη και μαζί με τις πο-
λυποικίλες εικόνες, τις πολύχρωμες και πολύδιάστατες, αλλά και
τις επιτυχημένες αντιθέσεις, τον πλούτο και ποικιλία των λέξεων
και γενικά τα καλλολογικά στοιχεία, θέλγουν, τέρπουν και ευφραι-
νουν, αγάλλουν και ικανοποιούν.

- «**στάζει λιωμένο κεχριμπάρι η βλεφαρίδα τ' ουρανού**».
- «**δροσιά στον κάμπο κύλησε των κορυφών το χιόνι**».
- «**Στης ακρογιαλιάς τα πλάτια
άδολες γυμνές ψυχές
συντρίμμένα σκόρπια ξάρτια
και φτηνές απαντοχές**».
- «**θυμαριού λιβάδι στάζει το βουνό
νόστος και οεργιάνι προς τον ουρανό**».
- «**Αλαργίνα στο πέλαγος μαρμαρωμένο λάμπος
βαθιά μες το γκριζομαύρο των οριζόντων θάμπος
αργοβυθίζουν τα βουνά, βουτάει βαρύς ο κάμπος**».
- «**Δρόμοι που ξεδιπλώνουνε τα παλλευκά φερά τους
και που μας φέρνουν γρήγορα στη μαύρη συμφορά τους.
Δρόμοι που μας υποσχονται παναρμονίας χάρη
και μέχρι να μας φέρουνε μας έχουν κι όλες πάρει**».

Όλα αυτά, κάνουν το λόγο του ν' απλώνει και να γενικεύεται, ν' αγκαλιάζει και να στέργει, ν' αφυπνίζει και να συνεφέρει, να διδάσκει και να καθοδηγεί, να χύνει παρηγοριά και βάλασμα, να ενθαρρύνει και ν' ανυψώνει.

Και από το γεγονός ακόμη ότι, μέσα στο ρομαντισμό και λυρισμό, κάνει έντονη κάπου - κάπου την παρουσία του κι ένας ρεαλισμός, στιγμιαίος και φευγαλέος ίσως, σαν αντιστάθμισμα και ισορροπία, βαλμένος κι αυτός έντεχνα και πετυχημένα απ' τον ποιητή, που, ενώ δείχνει να ψάχνει κάπως, έχει κατασταλαγμένες απόψεις που τις δίνει αποφθεγματικά:

- «Μες στα θρόλα μεσάνυχτα τ' αθώρητο ρολόι
από το χρόνο τρώγεται κι από το χρόνο τρώει».
- «Στ' άπρεπα που συλλογάζαι τα πρεπούμενα ζητάς».
- «Και ψυχή τραυματισμένη σε θλιμμένη ζωγραφιά
κάτι ξαστερο προσμένει μέσ' από τη συννεφιά».
- «Με χίλιες σκέψεις η ζωή κι αλί σ' αυτό που τύχει
στα δόντι του σαρκόβορου, στου γερακιού το νύχι».

Όλες αυτές τις σκέψεις, συλλογές, ενατενίσεις, αναζητήσεις, παναφορές τις προσφέρει ο Τ.Κ.-Μ. με τη γνήσια ποίηση, που τη χαρακτηρίζει και τη διακρίνει απ' τον πεζό λόγο το μέτρο, ο ήχος, ο ρυθμός, η ρίμα, ο αριθμός των συλλαβών στο στίχο, την ποίηση που «κάποιοι» αποκαλούν περιφρονητικά... παραδοσιακή!...

Ο Τ.Κ.-Μ. με το πλουσιότατο λεξιλόγιο που διαθέτει, έχει τη δυνατότητα επιλογής, κάθε φορά, της κατάλληλης λέξης, για να δώσει με απόλυτη ακρίβεια, σαφήνεια, φυσικότητα, ευγένεια και προπαντός με κυριολεξία, τις σκέψεις και τα διανοήματά του:

- ακάτεχα, δάκρυες, νότες λυγμικές, σιγαλίνα, ανανθη γη, ανωφέλευτα (άχριστα), μολπή (άσμα), παράταιροι (αταίριαστοί) απανοχή (αναμονή, ελπίδα) αψαδα (οξύτητα) θάλλπος (θερμότητα, ζεστασιά) αχλή (ελαφριά ομίχλη, καταχνιά), στοναχή (στεναγμός) γέρμα (κλίση), ρήχη, ροϊκό, λυγμόλαλια.

Δεν ήρθε, απλά, να προστεθεί μια ακόμη ποιητική συλλογή του Τ.Κ.-Μ., ένα ακόμη στριφογύρισμα σκέψεων και γοητευτικό παιχνιδισμό λέξεων στη συνηθισμένη του «παραδοσιακή» ποίηση.

Ήρθε η συγκεντρωμένη και ταξινομημένη παρατήρηση, ήρθε ο εποικισμός της πείρας, ο συλλογισμός της γνώσης, ο αποφθεγματικός λόγος, ως μια μικρή του προσφορά, όπως με τόση απλότητα και ταπεινότητα ο ίδιος επισημαίνει:

«δεν ήρθα τίποτα να πάρω, αλλά ν' αφήσω συνδρομή».

Κι αυτή του τη συνδρομή, την αφήνει και με το παραπάνω, μ' έναν τρόπο απλό και σαφή, περιποιημένο και στολισμένο μέχρι εκεί που πρέπει και προσεγμένο όσον απαιτείται. Και με χαρακτηριστικές αποφθεγματικές επισημάνσεις:

- «Τα κύματα βουνά κι ορμάνε
και το πιο δύσκολο σκαρί
φτάνουν φουρτούνες και το σπάνε
και το συντρίβουν οι καιροί».

Και δεν ξεχνάει, ουδ' επί στιγμή, να τονίσει τον καημό και τον πόνο του, την επιθυμία και παρηγορία του:

- «Αυτά τα σούρουπα και μόνο
με τις ανταύγειες της στοργής,
ας φέρουν βάλασμα στον πόνο
της πανανθρώπινης πληγής».

Γενικά ο Τ.Κ.-Μ. όπως και στις άλλες ποιητικές συλλογές του είναι ρυθμικότερος και ηχηρότερος, με ξεχωριστή γλωσσική καλλιέργεια, ρομαντικός και νοσταλγικός, νοηματικός και στοχαστικός και έχει γλαφυρή ροή και καταληκτική ενατένιση.

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ ΣΤΗΝ ΚΟΨΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Ποίηση. Αθήνα 1993

Ώριμος, θαρσύντος και πολύ-
χυμος «καρπός» η νέα ποιητική
συλλογή του φίλου Τ.Κ.Μ. Χω-
ρίς αμφισβόλια συνοψίζει και συμ-
πυκνώνει σ' αυτήν όλες τις ως
τώρα, εμπειρίες του, τα διώματα
και τις περιπέτειες μιας πολύχρο-
νης πορείας που μέσα στο χρόνο
και τον συγκεκριμένο χώρο, την
ελληνική σύγχρονη πραγματικό-
τητα. Πλούσια η σοδειά του. Κο-
φτή, διεισδυτική η ματιά του.
Συγκρατημένη συγκίνηση, πάθος
ζωής, λυρική ενσπείρωση συναισθη-
ματική φόρτιση και κάποια με-
λαγχολική διάθεση χαρακτηρί-
ζουν γενικά την ποίησή του αυ-
τή. Ολοφάνερη διαφαίνεται εδώ
κι εκεί κάποια κόπωση, κάποια
πικρία, κάποια αίσθηση παραίτη-
σης. Οι στίχοι του είναι όσο πο-
τέ άλλοτε αρμονικοί και μελωδι-
κοί, μας γεμίζουν νοσταλγία και
μας ωθούν σε σκέψεις γύρω από
τα εγκόπημα που τόσο έντονα τα
έζησε και τα γνώρισε ο ποιητής.

Ήρμη κατάφαση του τέλους,
προσδοκία που επέκεινα, καρτε-
ρία και αποδοχή του «σήμερα»,
του τόσο χλωμού και ανούσιου σε
σύγκριση με το έντονα ζωντανό «άλ-
λοτε», νά ο κύριος άξονας γύρω
από τον οποίον περιστρέφεται η
ποίηση του. Έτσι ο ποιητής
αναπολεί και νοσταλγεί, προβλή-
ματίζεται και αυτοπροσδιορίζεται
μέσα από την φευγάτη του νιό-
τη, το όνειρο, την γύρω του φυσι-
κή μορφή. Χρησιμοποιώντας
με άνεση το λόγο, συνδυάζοντας

τον παραδοσιακό στίχο με την χα-
λαρή διαπλοκή του ελεύθερου πε-
τυχαίνει να μας δίνει νέες, πρω-
τότυπες ποιητικές συνθέσεις που
εντυπωσιάζουν όχι μόνο με το θα-
υμαστόχαρα ντόμημά τους αλλά και
την άφορη τεχνική τους. Και με
πόση αισθαντικότητα αναδίνεται
όλη η βαθιά κρυμμένη μέσα του α-
γάπη για τη ζωή και τα πράγμα-
τα, τους ανθρώπους και τις ονει-
ρικές καταστάσεις που τόσο έντο-
να και συχνά βίωσε! Σε ποιά α-
πό τα ποιήματά του να σταθώ και
να μην αδικήσω κάποιο άλλο. Ό-
λα είναι στο ίδιο επίπεδο. Όλα έ-
χουν κάποια συγκίνηση κρυμμένη
μέσα τους, κάποια λαχτάρα της
ψυχής, κάτι από το απροσδιόρι-
στο, και το θαυμάσιο ανθρώπινο
της υπαρξιακής θλίψης. Εισάθη-
κα, ως τόσο, στην «Συννεφιά»
και: «Στο δρόμο του φεγγαριού»,
στο «Τραγούδι», στην «Επίκλη-
ση», στο «Μεσονυχτικό» «Στην
κόψη της γραφής», που με συγκί-
νησαν ιδιαίτερα και ταυτόχρονα,
μ' έκαναν να σκεφθώ κι εγώ ν' α-
ναπολήσω, να ονειρευθώ...

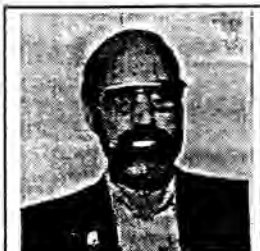
Μια ποίηση, για να συνοψίσω,
υψηλού επιπέδου και τέλει ως
μορφιάς, όπως ο άνθρωπος αποκα-
λύπτεται σ' όλο του το θάμπος,
την εφημερότητά του και (γι, αυ-
τό) σε όλο του το μεγαλείο. Μια
ποίηση που θα συγκινεί, θα τέρ-
πει και θα προβληματίζει πάντα
τον ευαίσθητο και ασχημένο ανα-
γνώστη.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Γ. ΡΟΖΟΣ

ΜΩΛΙΟΤΙΚΑ ΝΕΑ ΙΟΥΛ-ΑΥΓ. 1993

Το Βιβλίο

"ΛΟΓΕΙΟΝ ΣΥΜΜΕΤΡΟΝ"

Γράφει ο
Ευάγ. Παραμερίτης

Ο εκλεκτός ποιητής - πεζογράφος Τάκης Καλιόβας - Μωλιότακης μας παρουσιάζει το 19ο βιβλίο του που είναι μια νέα ποιητική συλλογή, με τον τίτλο "ΛΟΓΕΙΟΝ ΣΥΜΜΕΤΡΟΝ".

Με το νέο του αυτό έργο ο ποιητής πεζογράφος μας προσφέρει την μουσική ποιητική του τέχνη από την Λύρα του Απώλλωνα, με 90 "Συμμετρικούς" ποιστικούς λόγους. Οι οποίοι με τον εξάισιο λυρισμό που τα διακρίνει βρίσκει ο αναγνώστης την αρμονία που επιθυμεί για να τον ταξιδέψει σε ποιητι-

κούς αξέχαστους και αιώνιους κόσμους. Γιατί η ομορφιά της παραδοσιακής δεκαπεντασύλλαβης ποίησης είναι αναντικατάστατη. Και παρ'ότι η ελεύθερη ποίηση έχει κι εκείνη την δική της ομορφιά, δεν μπορεί να την αγγίξει.

Ο ποιητής με την ομοιοκατάληκτη στιχομουργική του τέχνη μας κάνει γνωστό πως:

"Το τρυφερό στιχομύργημα σε κήπους δεν ανθίζει
μήτε και σε περιστεριών λινίζεται φτερό.
Μόνο της μάνας η στοργή μπορεί να το χαρίζει
στο σπλάχνο της που πόνεσε και που το λαχταρά".

Κι αυτό γιατί χρειάζεται "ευαισθησία" για να μπορεί κανείς να υφάνει "στον αργαλειό" το πλέξιμο των λόγων σε συμμετρικό σχήμα, βρίσκοντας πάντα "αφορμές" που σου δίνουν "τα σύννεφα", η "άρνηση", η "βροχή", η "τρικυμία", τα "νυχταλούλουδα", ο "πόνος ο ανεπίωτος", το "χαμερινό τοπίο" που γύρω προσφέρει με την δική του παρουσία μια άλλη, απαραίτητη στον άνθρωπο, ομορφιά.

Ο ποιητής μας οδηγεί μέσα από το "Ραγισμένο δελί" στην "Βερόντα" του νοητού σπιτιού για να ακούσουμε το "νυχτερινό" παραπονεμένο τραγούδι του για κάποια ύπαρξη που ζητά την ανθρώπινη στοργή λέγοντας:

"Στ' απόβραδο την κατοχιά μια σκέψη πεκραμένη
δέρνεται με τον άνεμο της αδοκής οργής.
Κι είναι στιγμές που χάνεται φριχτά παραδομένη
στ' ασάλευτα των ουρανών, στ' αυλίστα της γης".

Στέκεται ο ποιητής κι ακούει το "πριλί της άνοιξης" και γεμίζει από την χαρά της, μα του γυρνά στην "φαντασία" της την "χαμένη νύχτη". Κι έρχονται μέσα του "κάποιες φωνές" να του μιλήσουν για το "δρόλαπι" της σκέψης που πίσω του αφήνει μόνον ερείπια. Καταλαβαίνει πως είναι "ματαιοδοξία" να φέρνει στο νου του τέτοιες συγκινήσεις και σαν "καβαλάρης" απομακρύνεται τραγουδώντας:

"Πάρε τις στράτες ήλμε μου, πάρε τα μονοπάτια/ και καβαλάρης πεζευε σ'αυτού πόνου την αυλή./ Κι όπου ξανοίγεις στεναγμούς και δακρυσμένα μάτια / μένε'μ' ένα πόρνο στοχοστικό φύλ./ Κι εσύ με την Πανσέληνο νύχτα μαλαματένια με τις φωπές των αστεριών, της Πούλιας τις χαρές./ γίνε της αύρας πέραςμα και της συμπίνοας έννοια/ απάνω σ'των ασάλευτων λιμνών τις συμφορές./ Πάρε τις στράτες ήλμε μου κι αιωγερνέ τα πλάτια σμύνοντας ανθρώπινους στα πέρας τα καημούς./ Είναι πολλά τα βάσανα κι είναι πολλές κοιμήματα/ καρδιές που σιγοσβήνουν σ' ατέλειωτους λιγμούς".

Ετσι πορεύεται στον χρόνο έχοντας μέσα του την ελπίδα για το καλύτερο αύριο για τον καλύτερο κόσμο, για ανοιχτούς ορίζοντες, για καλύτερη και πνευματικότερη ύπαρξη των ανθρώπων σ'έναν κόσμο τόσο δύσκολο όπως ο σημερινός. Με την λυρική και γεμάτη αρμονία ποίησή του ο Τάκης Καλιόβας Μωλιότακης μας ταξιδεύει σ'αυτούς τους ωραίους κόσμους.

ΕΦ. Η ΝΙΚΗ
3-8-93

ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΝΙΚΑΙΑΣ Κ.Α.Η.

Κριτική βιβλίου

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ ΣΤΗΝ ΚΟΨΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ Ποίηση

Από τον κ. Μήτσο Κατσίνη

Ποτισμένος βαθύτατα από το λυρισμό και την ομορφιά του παραδοσιακού μας στίχου, ο Τάκης Κολιάβας - Μωλιωτάκης έχει κλείσει στον εσωτερικό του κόσμο την αγάπη και το πάθος του για τη διαχρονική ποίηση, αυτή την ποίηση την τόσο υποβλητική που ξέρει να κάνει το τραγούδι της νοσταλγία, χαρά, πόνο, δάκρυ, ηρωικό εμβατήριο, ύμνο ειρήνης, λευτεριάς δοξαστικό σάλπισμα, ελεγείο ζωής και θανάτου.

Και με το καινούργιο αυτό βιβλίο «*Στην κόψη της γραφής*» ο ποιητής συνεχίζει την αδιάκοπη πορεία του μέσα στο χρόνο με περίσκεψη, έχοντας την τέχνη του λόγου πηγή δημιουργίας τον αληθινό λόγο, άρτο πνευματικό, την ευαισθησία του μια δύναμη λειτούργει, το φως της ψυχής του οδηγητή για την επαφή, για τη σύλληψη των στιγμών που καταγράφουν την ευτυχία ή τη δυστυχία του κόσμου.

Όλα τα ποιήματα της συλλογής έχουν το χρώμα του ελληνικού χώρου, τις σπονδές, τις μνήμες, τα όνειρα, συγκινήσεις και καταστάσεις ανθρώπινες, είναι εικόνες που μέσα από την απλότητά τους ζωντανεύουν μια πληρότητα και μια ποιότητα.

Ο Τάκης Κολιάβας - Μωλιωτάκης έβγα από την ευχέρεια του καλού ομοικατάληκτου στίχου, έχει και την καλλιέργημένη κριτική διάθεση για να μπορεί ανεπιφύλακτα να ομολογήσει στο πρώτο ποίημα της συλλογή του με τον τίτλο «*Γνώση στερνή*»:

*Στ' άπασσα και στ' ακάτεχο
ψυχή μου και σε τρέχω*

*να δείς τα που δεν γνώρισες
να βρω τα που δεν έχω*

*Μπροστά στα περιπούδαστα
γνώση στερνή μου - κι έχω
εκείνα που δεν μπόρεσα
κι αυτά που δεν παντέχω*

Μια φλόγα έχει εντός του ο ποιητής, που κρατιέται ασβηστη, που κάνει την έμπνευση αγωνία και λύτρωση, που κάνει εγρήγορση τις φωνές, τις διαμαρτυρίες, τις προσδοκίες, την ευγένεια, την έξαρση και την ανάταση. Και το σπουδαίο είναι πως σε μια τέτοια πορεία τόσων χρόνων τα βήματα του ποιητή συνεχίζουν στον ίδιο δρόμο να σημαδεύουν την παρουσία ενός ταξιδιώτη που αρνιέται να προδώσει τη συνειδησή του, να καταργήσει τη μελωδία και το ρυθμό, ν' αρνηθεί την τελειότητα και την ομορφιά του παραδοσιακού στίχου που όμοιόν του άλλον δεν έχει.

Στην κόψη της Γραφής, οι Στιγμές απόβραδες, κατηφορίζουν θολές, νωπές, ψυχές βουβές, βαριές πέτρες, καταρράχτης που πλαταίνει το θάνατο, στιγμές που ρίχνουν πικρό το βέλος καθώς διπλοσημαδεύουνε τ' "αργά" και το "νωρίς" για να μας θυμίσουν τις δειλινές ανταύγειες, τις μεγάλες φωνές που σιγούν, τους γνώριμους κι άγνωστους γυρισμούς, το ξεκίνημα χωρίς τέλος και τη λύση αυτής της δραματικής περιπέτειας με το αληθινά ωραίο τελευταίο τετράστιχο:

*"Και συ καρδιά μη βρίσκοντας δρόμο να πορευθείς
χαρά να σε κωρέσει.
μετράς την περηφάνεια σου μέχρι να λαβωθείς
σου λογισμού τη θέση."*

Έχει μάθει την ευθύνη του ο ποιητής. Αγαπάει το έργο του, με την ικανότητά του να αποφεύγει τις επαναλήψεις, ο στίχος του είναι ανάλαφρος, ακριβολόγος, άψογος, έχει την αρετή του ανεπιτήδευτου, το προσόν του κατανοητού, έξω από την αλλοίωση του ύφους, μας κρατάει κοντά του με μια αισθητική απόλαυση, με μια γοητεία τρυφερότητας, ρομαντισμού μα και ουσιαστικής πραγματικότητας που η ζωή μας υποχρεώνει να της αναγνωρίσουμε την υπαρκτή της πολυδιάστατη διεργασία.

Πάντα η ποίηση του Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη έχει έναν προβληματισμό, την περισυλλογή, την ανία της μοναξιάς, τις ώρες του κοινωνικού χώρου, τις αναζητήσεις, την αναπόληση, την τριλογία του σούρουπου, τη Στερνή λατέρνα, τη νυχτερινή αγωνία, τη φυγή, την οδύνη του στίχου, το Επιθύμιο...είναι μια πηγαία

έκφραση με παλμό, με ευαισθησία που στους δύσκολους και πικρούς καιρούς μας φέρνει μιαν ευδαιμονία που όμως δεν έμαθε να αποπροσανατολίζει από το ωραίο της τέχνης αλλά να σφραγίζει την προγονική πνευματική μας κληρονομιά με τη γνησιότητα της ανθρώπινης διαχρονικής δημιουργίας.

Η συλλογή **"Στην Κόψη της Γραφής"** είναι η επιμονή του ποιητή Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη να συντηρεί την υπέρτατη παραδοσιακή μας ποίηση, είναι η αξιοσύνη του που ασυμβίβαστος αφήνει την ψυχή του να τραγουδάει τους στίχους, που πλημμυρισμένοι από μελωδία, τέχνη, γνώση και ανθρωπιά δίνουν την αίσθηση του ωραίου και ποτέ δε μπορούν να υποβαθμιστούν.

Αυτοί οι στίχοι του βιβλίου με το λυρισμό, τη στοχαστικότητα, τη χάρη και την ομορφιά τους, μονάχα από αληθινούς ποιητές μπορούν να γράφονται.

ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ

Μή στρώνεις στις ασφάλτους βάρδια
κι άνθινα της μυρτιάς κλαδιά.
Μες απ' ανθρώπινα ναυάγια
το διάβα της έχει η καρδιά.

Μη ξεδιπλώνεις τα βελούδα
για μια ρηχή παραδοχή.
Παίρν' ο κορμός από τη φλούδα
κι εντός του θρέφει την ψυχή.

Κράτα του θαυμασμού τα λόγια
μες σε βαριά συλλογικά.
Όταν γρικούνται μοιρολόγια
περσεύουν τα θαυμαστικά.

Μη θρυμματίζεις την ουσία
σε κάθε κοσμική γιορτή.
Θέλει το σύνολο θυσία
κι η ζήση μας την αρετή.

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

ΚΑΛΠΑΣΜΟΣ

Του λογισμού τ' ατίθασα με γυροφέρνουν άτια
στις πόρτες του παράδεισου, στης λήθης τα παλάτια.
Απόξενοι και καρτερούν, οι γνώριμοι πια ξένοι
κι ένας λυγμός στις άκριες της θύμησης βαραίνει.

Του λογισμού τ' ατίθασα με γυροφέρνουν άτια
στα ξέλακα τ' απέραντου, στης γης τα μονοπάτια.
Αρχόντισα κυρά ζωή στον αργαλειό της μπαίνει
με τις ελπίδες διάζεται με τους καημούς ξεϋφαίνει.

Του λογισμού τ' ατίθασα με γυροφέρνουν άτια
στων οριζόντων τις γραμμές, στων ουρανών τα πλάτια.
Κι ο στοχασμός από ψηλά παρατηρώντας κάτω
κάποιες πραγματικότητες αρνιέται του θανάτου.

Του λογισμού τ' ατίθασα με γυροφέρνουν άτια
θρύλων πατώντας θρύφαλα και θυσιών κομμάτια...
Στου χρόνου τη μαρμαρίνη στροφή σπίθες πετάνε
απ' τις χαρές μακραίνουνε, στους στεναγμούς γυρνάνε.

Του λογισμού τ' ατίθασα με γυροφέρνουν άτια
πέρ' απ' τα χείλη τα πικρά κι απ' τα θλιμμένα μάτια.
Και μέσα σε μια σφριγηλή ζωή γεμάτη νιάτα
μιας χαραυγής φιλόξενης αποζητούν τη στράτα.

Του λογισμού τ' ατίθασα με γυροφέρνουν άτια
ανεβοκατεβάζοντας άπιαστα σκαλοπάτια.

*Σε νοερές κι απόμακρες γωνιές με φυγαδεύουν
κι απόπου με ξεκίνησαν, εκεί και με πεζεύουν.*

(Χώμα και Χρώμα)

Ατίθασα τ' άτια του λογισμού, τον άνθρωπο γυροφέρνουν και τον παρενοχλούν, διεκδικώντας τον από του παραδείσου του τη λήθη, από τα μαγικά παλάπα της ηθελημένης του φυγής. Να ενδώσει καρτερούν. Του λογισμού τα άτια είναι οι γνώριμοι ξένοι, μας λέει ο ποιητής. Αυτά είναι οι μνήμες που διάσπαρτες βαραίνουν στα μονοπάτια της γης, αρχόντισσες που σαν τις μοίρες υφαίνουν τις ελπίδες βιασικά και, για να τον ξεγελούν, του ξευφαίνουν τα βάσανα.

Όμως, στων οριζόντων τις γραμμές, στων ουρανών τα πλάτια, ο εσώτερος λογισμός, από το ύψος του ανώτερου, αμύνεται κι αρνιέται τις πραγματικότητες του θανάτου. Γιατί αυτός δεν ταυτίζεται με τα άπα του, ανεπηρέαστος παραμένει στην ευδαιμονία του. Φύση του ανθρώπου, ουσία της ζωής, τον πλασματικό παράδεισο προβάλλει και η βαθιά σημασία της λήθης, που είναι το σβήσιμο της πλάνης, εσκεμμένη αμνησία γίνεται, που κατοικεί σ' ανθρώπινα παλάπα.

Εκεί οι απόξενoi, γνώριμοι πια ξένοι άνθρωποι στις άκριες της οντότητας, της οντότητάς τους, από τους λυγμούς βαρύνονται και με τ' αλόγιστα πόδια του καλπασμού των ακυριάρχητων ενστίκτων της ζωής ανοίγουν τα ξέλαχα τ' απέραντου, της γης τα μονοπάτια. Έχοντας οδηγό τη θύμηση, γίνονται αυτοί η κυρά αρχόντισσα ζωή που κάθεται στον αργαλειό και βιάζεται με τις ελπίδες της να ξευφάνει τη νύχτα τους καημούς των λογισμών που υφαίνει την ημέρα, επιδιώκοντας να κάνει γνώση τη φύση της. Όνειρο άπιαστο της πλάνης της, αφού με του ίδιου της του θανάτου τη φοβερή πραγματικότητα ταυτίζεται.

Ταγμένα του εξωτερικού λογισμού τ' ατίθασα άτια να την παραπλανούν, τις ίδιες τους τις προσπάθειες θρύψαλα τις κάνουν και θυσιών κομμάτια. Και στη στροφή του χρόνου τη μαρμαρίνη μικραίνουν σαν σπίθες τις νοητικές τους κατακτήσεις, τις χαρές και επιστρέφουν πάλι στους στεναγμούς, για να κρυ-

φτούν πίσω από τα πικραμένα χείλη του κόσμου κι από τα θλιμμένα του μάτια. Μάταια αναμένουν μια σφριγηλή ζωή από πνευματική νεότητα γεμάτη, μάταια τη φιλόξενη χαραυγή αποζητούν, την ατραπό που θα τους οδηγήσει στην πηγή της ύπαρξής τους, ανεβοκατεβαίνοντας της φανταστικής κλίμακας τα σκαλοπάτια. Τα όνειρά τους σε απόμακρες γωνιές να φυγαδεύουν αναγκάζονται, στις άκριες της οντότητας, εκεί όπου καβάλησαν για πρώτη φορά τ' *ατίθασα άτια* που ξεπήδησαν από τον αιώνιο εαυτό, διαχωρίζοντας από αυτόν τη θέση τους. Διπλή η φύση του ανθρώπου, ακινησία και κίνηση, γαλήνη κι αναταραχή. Η φαντασία του, χωρίς την κατεύθυνση του νου, μες στο είναι της, στους κόσμους της καλπάζει.

Τις επιθυμίες και τους κατώτερους λογισμούς με τ' *ατίθασα άτια* τους παρομοιάζει ο ποιητής. Η ανθρωπότητα είναι που για τη διαιώνισή της επέλεξε αυτόν τον τρόπο ύπαρξης. Αένας ανακυκλώνει το έχειν της, που το ιδιοποιήθηκε, όταν από το Θεό της δόθηκε. Της χαρίστηκε για να κάνει γνώση κι εμπειρία το βαθύτερο νόημα της ζωής, για να ελευθερωθεί, να λυτρωθεί από την επιθυμία που την οδήγησε να διαχωριστεί από την οντότητα, καθώς με τους εγωικούς της λογισμούς ταυτίστηκε.

Καλπάζουν τ' άπα των αισθήσεων, *ατίθασα γυροφέρνουν* τον άνθρωπο, ζητώντας του τη γείωση, την απελευθέρωση, καθώς εκείνος να παραμένει στην ηρεμία επιζητά, στο ξέχασμα του εαυτού, στα παλάπα του νου. Όμως ο ποιητής γνωρίζει πως η λήθη, όπως την εννοεί ο κόσμος, δεν είναι ο παράδεισος, γιατί η πραγματική λήθη, το συνειδητό ξέχασμα της ατομικότητας, δεν έρχεται όταν τις άκριες της εναπομείναςας θύμησης τις βαρραίνει ο λυγμός. Από τον πόνο της ανάμνησης προέρχεται ο λυγμός, από τον πόθο αυτών που επιθυμούν τη ζωή στα *μονοπάτια*, τα οποία οδηγούν στη χωριστικότητα. Βιάζεται η ζωή, στον αργαλειό της μπαίνει κι ετοιμάζεται. Υφαίνει τις ελπίδες της, *ξευφαίνει* τα όνειρά της. Ο αένας κύκλος της σύνθεσης και της αποσύνθεσης, το σύμπαν που χαλιέται και ξαναγίνεται.

Στων οριζόντων τις γραμμές, *στων ουρανών τα πλάτια*, το εσωτερικό της παρόν δίνει η οντότητα. Την προβολή της επιτηρεί και αρνείται να αποδεχθεί το θάνατο σαν την πραγματικότητα.

τα, αναμένοντας ο ξέφρενος λογισμός της να επιστρέψει σ' αυτήν, να ενσωματωθεί, να πνευματοποιηθεί στο είναι της, που είναι ο καθαρός λογισμός, η ουσία. Ακόμα κι ο παράδεισος είναι πλασματικός. Είναι η λήθη που επινόησε ο κόσμος στην άρνησή του ν' αιιοδεχτεί την κόλαση που ο ίδιος με την αποστασία του δημιούργησε, με αποτέλεσμα η εξωτερίκευση της δύναμής του να μορφοποιείται στα άπα, που συμβολίζουν τους λογισμούς του. Αυτοί είναι που τον τριγυρίζουν να τους αποδεχθεί, να εναρμονιστεί το είναι τους μες στο δικό του είναι, τον πραγματικό παράδεισο. Να λυτρωθούν οι αισθήσεις, τα πάθη, τα όνειρα, η πείνα και η δίψα, η ακατάβλητη βουλιμία για ζωή, για προβολή, για ύπαρξη.

Μέσ' από τη φύση της δημιουργίας ξεπήδησε το θαύμα και είναι του ανθρώπου δικαίωμα να επιλέγει. Κοινός ο λογισμός που επιδιώκει την εξασφάλιση της διαιώνισης του φαινομενικά υπαρκτού, περιοριστικός. Στοχάζεται από ψηλά ο ποιητής τον κύκλο του θανάτου, θρύψαλα τον θωρεί να γίνεται, κομμάτια, καθώς από τα ίδια του τα άπα θα θυσιάζεται στην οντότητα ο θρύλος του. Βάθρο της αιωνιότητας η γη, επιμένει να διατηρεί τον όγκο της *στού χρόνου τη μαρμαρίνη στροφή, σπίθες πετώντας*, για να φωτίζει το δρόμο της επιστροφής των στεναγμών.

Περ' απ' τα χείλη, περ' απ' τη μορφή, *περ' απ' τα μάτια* τα θλιμμένα, υπάρχει η σφριγηλή ζωή, λέει ο ποιητής, *μιας χαυγής φιλόξενης*. Αυτή είναι η στράτα, η οδός που ανεβοκατεβαίνει τα σκαλοπάτια, τα πεδία του είναι, *σε νοερές κι απόμακρες γωνιές φυγής*, από όπου έγινε και γίνεται το ξεκίνημα του ανθρώπου που εγκαταλείπει τον εαυτό του. Κι εκεί πρέπει να επιστρέψει. Προορισμένοι οι λογισμοί να τον ταξιδεύουν στις υπαρξιακές του αναζητήσεις, τον επιστρέφουν πάντα στις ρίζες του. Είναι τα μικροπνεύματά του, σύμμαχοι στη φυγή και στην επιστροφή του.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

"ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ"

(Και ειδικότερα η σελίδα του «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ»)

ΜΕ ΠΡΟΤΑΣΗ

της ειδικής επιτροπής βράβευσης

ΑΠΟΝΕΜΕΙ

ΤΟ ΕΠΑΙΝΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

Στον... Τάκη... Κολιβά... Μυλιότακη... (Αθήνα).
...με... το... πείσμα... των... "Χίμαιρα..."

Γιά τη συμμετοχή των στον Α' Λογοτεχνικό Διαγωνισμό
Ποίησης

ΑΘΗΝΑ

15 Δεκεμβρίου 1993

Τα μέλη της Επιτροπής:

Οι επιμελούμενοι τη σελίδα

Νίκος Ζακόπουλος

Στέλιος Αρτεμάκης

Γιώργος Παναγουλόπουλος

Βασίλης Γεωργιάδης

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΙΣΡΑΧΗ

Τάκης Νατσούλης

Δ. Λαζαράκης-Ελληνικός

ΧΙΜΑΙΡΑ

Πάνω στ' ουρανού τα σκαλοπάτια
μια λαβή ζητάς ανδρώπειο χέρι.
Μέσα στου καιρού τα μονοπάτια
φονικό σφηνώθηκες μαχαίρι.

Άκριτες βουλές, δίγνωμα μέτρα
κεντημένα σ' άστατο σιρίτι.
Κάτ' απ' το χορτάρι και την πέτρα
κρύβεσαι σκληρό κεντρί τ' αστρίτη.

Σπίθα βραδινή θλιμμένου φάρου
κάπου στην ερμιά σου σιγοσβήνεις.
Πάνω στα πλουμίδια του μαρμάρου
τρέχουν σταλαχτίτες της σελήνης.

Του καιρού τ' ακοίμητο ρολόι
στη μηχανική χτυπάει φορά του.
Μέσα στις ζωής το μοιρολόι
δένεσαι τραγούδι του θανάτου.

Ένα κλωναράκι μυροδόλο
πάσχιζε τη ρίζα του να δέσει.
Κι ήρθες νύχτα με το πολυδόλο
κι έκοψες τη φρόνηση στη μέση.

Όνειρο παλιό κι απόστερνό μας
πόσο μας κρατάς, και πού μας δίνεις.
Χερουβείμ θωρείς στον ουρανό μας
ή σκορπιούς στα βάθη μιάς οδύνης ;

Από της προόδου τα ευχολόγια
άσοφη σοφία βγες και πές μας,
πόσο μας βουλιάζουνε τα λόγια
πόσο μας αδειάζουν οι σιωπές μας.

Παγεροί βοριάδες, στης Χιμαίρας
τους καιρούς, χτυπάνε το φτερό τους.
Φτάνουμε τριαντάφυλλα της μέρας
φεύγουμε φαντάσματα του σκότους...

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Σάββατο - Κυριακή
27 - 28 Νοεμβρίου 1993

Γράφει ο ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ

● **ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΩΤΑΚΗ:** «Στην κόψη της Γραφής» (ποιήματα), από τις εκδόσεις ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ σελ.: 128 ΑΘΗΝΑ 1993 και

● **ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΩΤΑΚΗ:** «Ντόσκο και Αντίμα», από τις εκδόσεις ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ, ΑΘΗΝΑ 1993, σελ.: 32.

Γνήσια ποιητική μορφή - συνείδηση, φύση ανήσυχη, με λιτή φραστική επιμέλεια, πολύπλευρη επίδοση και αξιολογη δραστηριότητα, παραγωγικός, με ευχέρεια απαράβλεπτη στον έμμετρο παραδοσιακό στίχο και ίσως ο μόνος από τους καλούς μας ποιητές που έμεινε πιστός στην αρμονική παραδοσιακή ποίηση... Ο Τάκης Κολιαβάς, πήρε αδιαφιλονίκητα με το σπαθί του φανταχτερή θέση στους χώρους όπου περίτεχνα κινήθηκε:

ΚΥΚΛΟΣ

Στάζει πικρά το σύννεφο στην πληγωμένη γη
κατηφορίζουν κι οι στιγμές με πλήξη φορτωμένες
Κι ένα του κήπου κίτρινο λουλουδί, στη στιγμή
γέρνει την απονύχτερη, με σκέψεις ραγισμένες.

Κι η νύχτα μυστικόπαθη κι αδιάφορη κυρά
ακροπατώντας σωτηριά και καταπώς ορίζει,
μες απ' την αναπόφευκτη και τραγική φθορά
γεννήτριες τη χαραυγή δυνάμεις πλημμυρίζει.

Ένας διάχυτος πεσιμσμός τριγυρίζει τους στίχους του, που κρύβουν μια αξιοζήλευτη υποβλητική μουσικότητα, με εικονοπλαστική δύναμη, χωρίς να φοβάται τον καιρό και τα σύνορα...

Όσο για τη δεύτερη ποιητική του συλλογή, που το δράμα δύο παιδικών θανάτων ερέθισε την ποιητική ευαισθησία του ποιητή μας κι έγραψε μια ποιητική ελεγεία στη μνήμη των άμοιρων αυτών νέων, που συγκλόνισε το Πανελλήνιο τον Μάιο του 1993.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

—Την περασμένη Πέμπτη 16/12/93 έγινε η απονομή των βραβείων του Πανελληνίου Διαγωνισμού Ποίησης και Πεζογραφίας του «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ» στην ΕΣΤΙΑ Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ. Χορηγοί των βραβείων οι: Μεγάλες Σχολές «ΚΟΡΕΛΚΟ», οι εκδόσεις «ΣΜΗΡΝΙΩΤΑΚΗ» και οι εκδόσεις «ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ». Τα βραβεία πήραν. Στην Ποίηση: Α' βραβείο η φιλόλογος Μαρία Β. Γιαννακοβίτου από τη Νάουσα. Β' βραβείο πήρε η Κλειώ Σπυροπούλου από την Αθήνα. Γ' βραβείο, η Βάσια Λιβιτσάνου-Υδραίου (Αθήνα). Τους τρεις επαίνους πήραν

οι: Δανάη Στελλάκη (Π. Φάληρο), Τάλης Κολιαβάς-Μωλιωτάκης (Αθήνα) και η Μαρία Ρόκου-Βασιλειάδη (Αθήνα). Ισοψήφισαν όλοι στους επαίνους. Στο διήγημα. Α' βραβείο η Θάλεια Δράκου, Β' βραβείο ο Νίκος Κουτρούλης και Γ' βραβείο ο Δημήτρης Οικονόμου, όλοι από την Αθήνα. Επαίνους πήραν η Ευριδίκη Περικλέους από την Κύπρο, η Λένα Παππά από τα Βρυλλήσια και η Τούλα Μπούτου από τον Πειραιά. Διάβασε η Καίτη Κανταρτζή (ηθοποιός). Τα βραβευθέντα ποιήματα θα αρχίσουν να δημοσιεύονται στον «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ».

εφ. «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» 21-12-93

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΟΛΙΟΤΑΚΗΣ: Στην κόψη της Γραφής Ποίηση

Ποτισμένος βαθύτατα από το θυρισμό και την ομορφιά του παραδοσιακού μας στίχου, ο Τάκης Κολιαβάς - Μολιότακης έχει κλείσει στον εσωτερικό του κόσμο την αγάπη και το πάθος του για τη διαχρονική ποίηση, αυτή την ποίηση την τόσο υποβλητική και επιβλητική που ξέρεi να κάνει το τραγούδι του νοσταλγία, χαρά, πόνο, δάκρυ, ηρωικό εμβτήριο, ύμνο ειρήνης, Λευτεριάς δοξαστικό σάβησμο, ελγείο ζωής και θανάτου.

Και με το καινούργιο του αυτό βιβλίο: Στην κόψη της Γραφής, ο ποιητής συνεχίζει την αδιάκοπη πορεία του μέσα στο χρόνο με περίσκεψη, έχοντας την τέχνη του λόγου πηγή δημιουργίας, τον αθηινό λόγο άρτο πνευματικό, την ευαισθησία του μια δύναμη λειτουργική, το φως της ψυχής του οδηγητή για την επαφή, για τη σύλληψη των στιγμών που καταγράφουν την ευτυχία ή τη δυστυχία του κόσμου.

Όλα τα ποιήματα της συλλογής έχουν το χρώμα του Ελληνικού χώρου, τις σπονδές, τις μνήμες, τα όνειρα, συγκινήσεις και καταστάσεις ανθρώπινες, είναι εικόνες που μέσα από την απλότητά τους ζωντανεύουν μια πληρότητα και μια ποιότητα.

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μολιότακης έξω από την ευχέρεια του καλού ομοιοκατάληκτου στίχου, έχει και την καλλιτεργημένη κριτική διάθεση για να μπορεί ανεπιφύλακτα να ομολογήσει στο πρώτο ποίημα της συλλογής του με τον τίτλο: Γνώση στερνή: Στ' άπιαστα και στ' ακάτεχα/ ψυχή μου και σε τρέχω/ να δεις τα που δεν γνώρισες/ να

βρω τα που δεν έχω./ Μηροστά στα περισπούδαστα/ γνώση στερνή μου - κι έχω/ εκείνα που δεν μπόρεσα/ κι αυτά που δεν παντέχω. Μια φλόγα έχει εντός του ο ποιητής που κρατιέται άσβηστη, που κάνει την έμπνευση αγωνία και λύτρωση, που κάνει εγρήγορη τις φωνές, τις διαμαρτυρίες, τις προσδοκίες, την ευγένεια, την έξαρση και την ανάταση. Και το σπουδαίο είναι πως σε μια πορεία τόσων χρόνων τα βήματα του ποιητή συνεχίζουν στον ίδιο δρόμο να σημαδεύουν την παρουσία ενός ταξιδιώτη που αρνιέται να προδώσει τη συνείδησή του, να καταργήσει τη μελωδία και το ρυθμό, ν' αρνηθεί την τελειότητα και την ομορφιά του παραδοσιακού στίχου που όμοιά του άλλον δεν έχει.

Στην Κόψη της Γραφής, οι Στιγμές απόβραδες, κατηφορίζουν θοδές, νωπές, ψυχές βουβές, βαριές πέτρες, καταρράκτης που πλαταίνει το θάνατο, στιγμές που ρίχνουν πικρό το βέλος καθώς διηλοσημαδεύουνε τ' "αργά" και το "νωρίς" για να μας θυμίσουν τις δειλινές ανταύγιες, τις μεγάλες φωνές που αιγούν, τους γνώριμους κι αγνώστους γυρισμούς, το ξεκίνημα χωρίς τέλος και τη λύση αυτής της δραματικής περιπέτειας με το αθηινό ωραίο τελευταίο τετράστιχο: Και συ καρδιά μη βρίσκοντας δρόμο να πορευθείς/ χαρά να σε χωρέσει/ μετράς την περηφάνεια σου μέχρι να λησθείς/ στου λογοσμού τη θέση.

Έχει μάθε την ευθύνη του ο ποιητής. Αγαπάει το έργο του, με την ικανότητά του αποφεύγει τις επαναλήψεις, ο στίχος του

είναι ανάλαφρος, ακριβόλογος, άψογος, έχει την αρετή του ανεπιτήδευτου, το προσόν του κατανοητού, έξω από την αλληλοίωση του ύφους, μας κρατάει κοντά του με μια αισθηματική απόλαυση, με μια γοητεία τρυφερότητας, ρομαντισμού μα και ουσιαστικής πραγματικότητας που η ζωή μας υποχρεώνει να της αναγνωρίσουμε την υπαρκτή της πολυδιάστατη διεργασία.

Πάντα η ποίηση του Τάκη Κολλιαβά - Μολλιστάκη έχει έναν προβληματισμό, την περιουληγή, την ανία της μονιαξιάς, τις ώρες του κοινωνικού χώρου, τις αναζητήσεις, την αναπόληση, την Τριλογία του σούρουπου, τη Στερνή Πατέρνα, τη νυχτερινή αγωνία, τη Φυγή, την Οδύνη του στίχου, το Επιμύθιο... είναι μια πηγαία έκφραση με παλμό, με ευαισθησία που στους δύσκολους και πικρούς καιρούς μας φέρνει μιαν ευδαιμονία που όμως δεν έμαθε να αποπροσανατολίζει από το ωραίο της τέχνης, αλλά να σφραγίζει την προγονική πνευματική μας κληρονομιά με τη γνησιότητα της ανθρώπινης διαχρονικής δημιουργίας.

Η συλλογή: Στην κόψη της Γραφής, είναι η επιμονή του ποιητή Τάκη Κολλιαβά - Μολλιστάκη να συντηρεί την υπέρτατη παραδοσιακή μας ποίηση, είναι η αξιοσύνη του που ασυμβίβαστος αφήνει την ψυχή του να τραγουδάει τους στίχους, που πλημμυρισμένοι από μελωδία, τέχνη, γνώση και ανθρωπιά δίνουν την αίσθηση του ωραίου και ποτέ δεν μπορούν να υποβαθμιστούν.

Αυτοί οι στίχοι του βιβλίου με το λυρισμό, τη στοχαστικότητα, τη χάρη και την ομορφιά τους, μονάχα από αληθινούς ποιητές μπορούν να γράφονται.

«Ελεύθερος ΔΙΑΛΟΓΟΣ»

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ - ΑΘΗΝΑ 24-12-1993

Τάκης Κολιαβᾶ - Μωλιотάκης: «Στὴν κόψη τῆς γραφῆς». Ποιήματα.

Ὁ κύριος Τάκης Κολιαβᾶς-Μωλιотάκης, εἶναι ἕνας ἄτυχος ποιητής. Γεννήθηκε καθυστερημένα. Ἄν τὸ ποιητικὸ τοῦ ἄστρο ἐπεφτε στὴ γῆ πρὶν ἐβδομήντα χρόνια, τότε τοῦ μεσουρανοῦσε ἡ παραδοσιακὴ ποίηση, μὲ ἀπαράγραπτο ἀκόμη τὸ κύρος τῆς καὶ μὲ τοὺς λαμπροὺς ἐκπροσώπους τῆς στὴν ἀκμὴ τους, θὰ ἦταν ἀσφαλῶς ἕνας ἀπὸ τοὺς πρὶν διάκριτους Ἑλληνες ποιητές. Ὅμως ἡ ποίησή του γραμμμένη στὰ ὀρθόδοξα μέτρα, μὲ τοὺς τρόπους τῆς καθαρῆς μουσικῆς ἀντίστιξης, βρέθηκε σ' ἄλλους καιροὺς, σ' ἄλλα ἤθη, σ' ἄλλες πραγματικότητες... Τὸ δυστύχημα εἶναι ὅτι μέσα σ' αὐτὴ τὴ ζωολογία χιλιάδων παράφωνων ἀλεκτρυονισμῶν τῆς ποίησης, τὰ λυρικά τραγοῦδια τοῦ κυρίου Μωλιотάκης δύσκολα θὰ μπορέσουν ν' ἀκουστοῦν καὶ ν' ἀπλάσουν εὐρύτερα, τὴν εὐγενικὴ καὶ ἀβρὴ μελωδία τους. Ὅχι πὼς οἱ συμβολισμοὶ του εἶναι παραχρονισμένοι. Τὸ ἀντίθετο μάλιστα. Ἐκφράζουν τὶς ἀγωνίες καὶ τ' ἀδιέξοδα τοῦ σημερινοῦ καταπιεσμένου ἀνθρώπου ποὺ ἀσφυκτιᾷ στὴν εἰρτικὴ μιάς ἀδίστακτης καταναλωτικῆς κοινωνίας. Τοῦ ἀνθρώπου ποὺ τοῦ μόλυναν τὸν ἀέρα καὶ τὸ νερὸ καὶ τοῦ ἐκρυψαν τὸν ἥλιο τὰ ὀκτάνια τῶν ὑδρογονανθράκων καὶ οἱ ρύποι τῆς αἰθαλομίχλης. Πὼς μπορεῖ κανεὶς, σ' ἕναν κατὰμαυρο μουσικῶ, νὰ ζωγραφίσῃ ἀκουαρέλλες...

Ἡ ποίηση τοῦ κυρίου Μωλιотάκης δὲν δημιουργεῖ προβλήματα κατανόησης στὸν ἀναγνώστη. Ὁ λόγος του εἶναι εὐθύς καὶ εὐανάγνωστος. Δὲν γράφει ἀλληγορικά. Ἡ ποίησή του εἶναι περισσότερο κατ'ἀφῆση καρδιᾶς παρά ἐκφραση φιλοσοφικῶν διαλογισμῶν. Κάτω ἀπὸ αὐτὲς τὶς προδιχαγραφές, ὁ ποιητικὸς του ὁρίζοντας δὲν ἔχει μεγάλο ἐκπέτασμα. Ὁ οὐρανὸς του εἶναι μετρημένος. Ὁ κύριος Μωλιотάκης εἶναι τραγοῦδιστὴς τῶν ἀνθρώπινων αἰσθημάτων, μὲ στίχους ἐπιγραμματικούς, ποὺ εὐκολὰ ἀποστηθίζονται. Νομίζω πὼς ἡ ψυχροπορία τοῦ ξεκινᾷ ἀπ' τὴν ποίηση τοῦ Πολέμη, τοῦ Δροσίνη καὶ τοῦ Ἀγρα—σὲ κάποια σημεῖα τῆς καὶ τοῦ Νίκου Χατζάρα—μὲ ἔμφυτη τὴν ἱκανότητα μιᾶς πλούσιας στιχοποιίας. Πρέπει ἐδῶ νὰ τόνισω πὼς ἡ παραγωγικότητά του εἶναι ἐντυπωσιακὴ. Ἐχει μιὰ μοναδικὴ εὐχέρεια νὰ ἐκφράζεται μὲ στίχους—ποὺ κάποτε ξαφνιάζουν—χωρὶς νὰ ἐξαντλεῖται.

Ἡ ποιητικὴ του ἐξελίχθη, παρ' ὅτι βρίσκεται στὴ δύση τῆς πορείας του, δὲν εἶναι καθόλου φθίνουσα. Ἐνῶ ἔχει στὸ παρελθόν του πάνω ἀπὸ εἴκοσι ποιητικὲς συλλογές, κάθε κινούμενόν του βιβλίο προσθέτει νέα ποιητικὰ στοιχεῖα στὰ προηγούμενα. Ὁ κύριος Μωλιотάκης εἶναι ποιητὴς ποὺ βιώνει τὴν ποίηση καθημερινά, ποὺ τοῦ ἔχει γίνει τρόπος ζωῆς.

Διαβάστε πόση τρυφερότητα κρύβει τὸ ἀπλό ποίημα τοῦ «Ἐπρεπε νᾶρθεις»: Ἐπρεπε νᾶρθεις σὰν ἁστέρη / ἀπ' τὴ γαλήνη τ' οὐρανοῦ, / μ' ἕνα βαμμένο γλαυκὸ στὸ χέρι / μ' ἕνα χαμόγελο τοῦ νοῦ. /—/ Ἐπρεπε νᾶρθεις σὰ λουλούδι / πρωτάνθιστο σ' ἀνανθὴ γῆ, / σὰν ἀτραγοῦδιστο τραγοῦδι / μέσα στὴν ἀήχη σιγῆς. /—/ Ἐπρεπε νᾶρθεις σὰν τὴν αὐρα / μὲς στὸν Ἀπρίλη τὸν ξανθό, / ὁροσοστολὶδα μὲς στὴ λαύρα / πεταλονότισα στὸν ἀνθό. /—/ Ἐπρεπε νᾶρθεις σὰν τὴν ἄγνη / σ' ἄλικο ὁδό σφαλιστό, / σὰν βροφικὸ στόμα ποὺ νάχνει / τὸ μητρικὸ νὰ βρεῖ μαστό. /—/ Ἐπρεπε νᾶρθεις. Κι ἦρθες τώρα / ποὺ δάκρυνη πέφτει βροχὴ / καὶ ξεφυλλίζεται στὴ μπόρα / μιὰ ποὺ σὲ πρόσμενε ψυχῇ. (Δύστυχε ποιητή, πόσο καθυστερημένη ἔρχεται κάποτε ἡ εὐτυχία. ὅταν ἐμεῖς φυλλορροοῦμε...).

Ἡ ποιητικὴ ἐκφραση τοῦ κυρίου Μωλιотάκης, στὰ τελευταῖα του ἰδιῶς βιβλία, εἶναι περισσότερο στέρεη, δίχως τὰ τεχνικὰ λάθη τῶν πρώτων συλλογῶν του, μὲ στίχο καλοδοσολεμένο, χωρὶς χασμωδίες, πλαταιασμούς καὶ πεζολογίες. Ἡ ποίησή του διακαίειν τ' ὄνομά της. Διαβάζοντάς την δὲν νιώθεις τὸν ἐκυτὸ σου νὰ προσβάλλεται, παγιδευμένος στὴ μάταιη ἀναζήτησιν ποίησης, ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχουν μόνο λειχῆνες καὶ σαπρόφυτα.

Σήμερα—καὶ λυτᾶμαι νὰ τὸ πῶ—στὶς δέκα ποιητικὲς συλλογές ποὺ διαβάζω, οἱ ἐννιά εἶναι γιὰ πέταμα. Ἀχρηστο τυπωμένο χαρτί, λόγος ἐπιπεδωμένος, ἀφόρητοι βερμπαλισμοὶ καὶ ποιητικὴ οὐσία ποὺ παλινδρομεῖ στὴν περιοχὴ τοῦ μηδενός. Λείπει τὸ ἀνοιγμά τῆς ψυχῆς, ἐκεῖνη ἡ μέθεξις ἡ ποιητικὴ, ποὺ μετουσιώνει τὸ λόγο σὲ τέχνη καὶ τὴν ἰδέα σὲ ὁμορφιά. Ἐνα τεράστιο ποτάμι γεμάτο ποιητικὰ λύμματα, κατηφορὶς ἀφηνιασμένο, παρασύροντας καὶ τὰ λίγα πολυτίμητα ψήγματα ποίησης στὴ χοάνη τῆς ἀνυπαξίας. Ζοῦμε σ' ἐποχὴ σαλτιμπάγκων καὶ θαυματοποιῶν, ποὺ οἱ περισσότεροι δὲν ἔχουν τὴν εὐλογίαν τῆς ποιήσεως, ἀλλὰ τὴν εὐφύαν τῆς προβολῆς. Ἀκοῦς ἄσχετους σινιτζήδες, θιασῶτες τῆς δῆθεν ἀπελευθέρωσης τῆς τέχνης, νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν παραδοσιακὴ ποίηση μὲ, «χαριτωμένη» κατὰ τ' ἄλλα, συγκατάβαση, μὲ πρόθεση νὰ τὴν υποτιμῇ, ἐνῶ ἔχουν μαῦρα μεσάνυχτα ἀπὸ τὶς δυσκολίες τῆς συγγραφῆς τὴν μὲ τὰ ἀφελῆ στιχοπλόκια τῶν ἡμερολογίων τοῦ τοίχου. Εἶναι ἀδύνατο νὰ διανοηθῇ κανεὶς, πόση ἔμμετρη βλακεία ἔχει ἐκκολληθεῖ σὲ «μონτέρνα» κεφάλια. Καὶ σκέπτομαι πόσο σωστὰ εἶχε σταθμίσει τὴν ἀνθρώπιν ψυχολογία ὁ Ἑμπερτορς, προτείνοντας τὸ ἀλάθητο «συναγολόγιο»: «Ἀκοῦστε ποὺ σὰς λέω. Γράφετε ὅπως σὰς ἔρθε! Ἡ λογικὴ εἶναι ὑπόθεση τῶν ἐλεφάντων. Οἱ ἄνθρωποι τόσο περισσότερο θαυμάζουν, ὅσο λιγώτερο κατα-

νοούν...». Τὸ ἀν' τελικὰ τὸ ἐβάλαν στὰ πόδια, εἶναι μιὰ ἄλλη ἱστορία. Τὸ δυστύχημα ἦταν ὅτι αὐτοὶ οἱ μᾶλλον γραφικοὶ ἀφορισμοί, πῆραν στὸ λαϊκὸ τους, πολλὰ γνήσια ποιητικὰ ταλέντα, πού χάθηκαν μέσα σὲ ντανταϊστικά ἐγκεφαλογραφήματα, μὲ τὴ φρουδὰ ψευδαίσθηση πὼς θὰ κατασκευάσουν τὸ τέλειο ποίημα. Στὸ βωμὸ αὐτοῦ τοῦ δλεθρίου, γαλατικῆς προέλευσης, μιμητισμοῦ, ἡ ποίηση, τὰ τελευταῖα ἰδίως πενήντα χρόνια, εἶχε καταντήσει τὸ κεφάλι τοῦ κασιδὴ στοὺς ὁποῖο ἐνέσκηπταν γιὰ «μετεκπαίδευση», ἀπρόσκλητοι καὶ ἀπρόκλητοι, χιλιάδες αὐτοσχέδιοι κουρεῖς. Ἀλλὰ ὅπως στὴ Φυσική, ἐτσι καὶ στὴν Ποίηση, ἰσχύει τὸ ἀξίωμα *actio ἴσον reactio*. Εἶναι ἤδη ὁρατὴ στὸν ὁρίζοντα, μιὰ σαφὴς τάση μεταστροφῆς τῆς ποίησης πρὸς τὴν αὐτονόητη φύση τῆς ρυθμολογίας τῆς, τόσο ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ἐκφράσεως, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς δομιστικῆς, μετὰ ἀπὸ τὴ μακρὰ περίοδο πειραματισμῶν καὶ ἀναζητήσεων, πού κυριολεκτικὰ τῆς ἐπέσκαψαν τὸ βάθος καὶ τῆς συνέθλιψαν τὸ προσωπεῖο. Ἡ χρόνια κίρρωση τοῦ ποιητικοῦ λόγου, ἀνάγκασε —ἐκτὸς ἀπ' τοὺς ξένους— καὶ πολλοὺς Ἑλληνες ποιητές, σὲ μιὰ νηφάλια ἀναθεώρηση τῆς ποιητικῆς τους ἀντίληψης, πού τοὺς εἶχε ὀδηγήσει στὰ τάρταρα τοῦ χάους. Διατηρῶ πάντα στὴ μνήμη μου τὴν ἀγωνία τοῦ ἀλυσμῶντος ποιητῆ Δημήτρη Παπαδίτσα, πού διαβλέποντας τὸ ἀδιέξοδο τῆς αὐτόματης γραφῆς, πού ἔφτασε νὰ θεωρηθεῖ προσφορά ὕφους, προσπάθησε νὰ «ἐπιστρέψει», ἔχοντας τὸ ἀνάστημα νὰ τ' ὁμολογήσει, ἀλλὰ τὸν πρόλαβε ὁ θάνατος. Ἐκεῖνος πού ἐπιχειρεῖ σήμερα τὴν κῆρυκα ἀποκατάσταση τοῦ παραδοσιακοῦ μὲ τὸ μοντέρνο στοιχεῖο στὸν ποιητικὸ λόγο (καὶ ἀμφιβάλλω ἂν τὸ ξέρει ὁ ἴδιος), εἶναι ὁ ποιητὴς Διονύσης Καψάλης, μιὰ κατὰ τὴ γνώμη μου ποιητικὴ ἰδιοφυΐα, πού ἐλάχιστοι τὴ γνωρίζουν. Ὅσοι διαβάσουν τὴν «παραδοσιακὴν» του ποίηση θὰ μὲ δικαίωσουν.

Ἀλλὰ πολὺ μακρηγόρησα.

Αὐτὴ ἡ γενικὴ παρέκβαση στὴν κριτικὴ ἀποτίμηση τοῦ βιβλίου τοῦ κυρίου Μωλιοτάκη ἦταν σκόπιμη καὶ εἶχε τὸ στόχο τῆς, πού εἶναι νομίζω σαφές. Νὰ βάζει τὰ πράγματα στὴ θέση τους καὶ νὰ

ἔρει κάποιες παρεξηγήσεις πού κατάντησαν θέσφατα, μέσα στὴν κρατοῦσα πλάνη πὼς ὅ,τι τὸ νεότερικὸ ἢ ρηζικέλαιον εἶναι αὐτονόητα καὶ ἀξιωματικὰ.

Κάθε ποιητὴς ἔχει τὴ στιγμή του, ἀνάλογα μὲ τοὺς βιορρυθμούς τοῦ ἀναγνώστη. Ἄν ἤθελα νὰ ἀποτιμῶ τὴν ποιητικὴ φιλοσοφία τοῦ κυρίου Μωλιοτάκη μὲ μιὰ παράμετρο βίου, θὰ τὴν ἔκλεινα σ' ἐκεῖνο τὸν παροιμιώδη στίχο τοῦ Βάρναλη: «Ἄχ ποῦσαι νιότη πούλεγεσ πὼς θὰ γινόμεν ἄλλος». Ἡ ποίησή του εἶναι πέρα ὡς πέρα ἀληθινὴ. Ἡ διακριτικὴ θλίψη γιὰ ὅ,τι χάνεται καὶ μᾶς ἀφήνει, εἶναι ὁ δαψιλέστερος τροφοδότης τῆς ποιητικῆς του ἐμπνευσης. Πόσα θνεῖρα χιμαιρικά, πόσες διαψεύσεις, πόσες προσδοκίες ναυαγισμένες, δὲν μᾶς κερνᾷ ἀπὸ τὸ πικρὸ ποτήρι πού λέγεται ζωὴ. Ἀλλὰ καὶ πόσες ἀλήθειες δὲν εἰπώθηκαν στὴν ποίησή μὲ ἀπλά, μεταξωτὰ λόγια. Σὰν κι αὐτὴ πού ἐκφράζει ὁ «Δακρυσμένος Καθρέφτης» μὲ τὴν ὠραία ζευγαρωτὴ ρίμα τοῦ Ἀργα :

Ἡ συλλογὴ βαριά καὶ σιγοπέφτει / στὴν ὄψη τοῦ κρυστάλλινου καθρέφτη. / Χλωμὴ μορφὴ καὶ γύρω της πικρὸν / ἢ κρῖα τῶν καιρῶν στάχτη καὶ σκόνη. / — / Φθινόπωρα γυμνά, σύννεφα γροῖζα / τὴ σκαλιστὴ βαραινόμε κορνίζα. / Κουφὸς καμὸς, πικρὸ τὸ δάκρυ βγάζει / κι ἀδρά τὴν ἐπιφάνεια χαράζει. / — / Παραμυθένια κι ἀπαισάτα παλάτια / στῆς προσμονῆς τῆς ἀκριβοῦς κομμάτια. / Ὁνειρα συντριμμένα καὶ ξεφτίδια / στῆς μοῖρας τ' ἀσπιδόμοστα παιχνίδια. / — / Βαρὶα μιὰ συλλογὴ κι ὅλο ξεπέφτει μὲς στὴν εὐαισθησία τοῦ καθρέφτη. / Κι ὡς ἀπ' τὸ εἰδωλὸ του δὲν χωρίζει / ἄλλο, ποῖος στοὺς δυὸ, πρῶτος θακροῦζει...

Καὶ μόνο γιὰ τὸ τελευταῖο αὐτὸ τετράστιχο, ὁ κύριος Μωλιοτάκης θ' ἄξιζε νὰ λογιζέται ποιητὴς. Κι ἀκόμη γιὰτὶ διέσωσε μὲ τὴν ποίησή του, κόντρα στοὺς ἀντίρροπους καιροὺς, ὅ,τι ὠραιότερο, ὅ,τι διαρκέστερο καὶ ὅ,τι λυτρωτικότερο, ὑπάρχει σ' αὐτὸν τὸν κόσμος: Τὴ μουσικὴ!...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΙΚΟΡΕΤΖΟΣ

ΟΡΑΜΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

Νοιώθω πως βρίσκομαι σε τραίνο
χωρίς να ξέρω πού πηγαίνω.
Κι αναζητώ στου νου το ρήγμα
του ταξιδιού τ' αβέβαιο στίγμα.

Νοιώθω πως είμαι σε βαγόνι
μόνος την ώρα που νυχτώνει.
Και με το σούρουπο στα νότα
γυρεύω και δεν βρίσκω φώτα.

Νοιώθω πως τρέχω σε δυο ράγες
κι ακούω να κλαίνε κουκουδάγιες,
σε μια στροφή, σε κάποιο κόμβο
έναν χαμένο τους Κολόμβο.

Νοιώθω πως έφτασα με τραίνο
κι ακούω της μηχανής το φρένο.
Αφίσεις έξω βλέπω «μάγων»
γρικώ κινήσεις λοττο-φάγων.

Να βγω μου λεν από το τραίνο
κι εγώ τ' αρνούμαι, και προσμένω
να ξεκινήσει, να γυρίσει
κι οπού με πήρε, να μ' αφήσει...

ΧΡΟΝΙΚΟ του Βιβλίου

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Στην κόψη της γραφής», ποίηση

Ποτισμένος βαθύτατα από το λυρισμό και την ομορφιά του παραδοσιακού μας στίχου, ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιότακης έχει κλείσει στον εσωτερικό του κόσμο την αγάπη και το πάθος του για τη διαχρονική ποίηση, αυτή την ποίηση την τόσο υποβλητική και επιβλητική που ξέρεi να κάνει το τραγούδι της νοσταλγία, χαρά, πόνο, δάκρυ, ηρωικό εμβατήριο, ύμνο ειρήνης, λευτεριάς δοξαστικό σάλπισμα, ελεγείο ζωής και θανάτου.

Και με το καινούργιο του αυτό βιβλίο «Στην κόψη της Γραφής» ο ποιητής συνεχίζει την αδιάκοπη πορεία του μέσα στο χρόνο με περιόχηση, έχοντας την τέχνη του λόγου πηγή δημιουργία τον αληθινό λόγο, άρτο πνευματικό, την ευαισθησία του μια δύναμη λειτουργική, το φως της ψυχής του οδηγητή για την επαφή, για τη σύλληψη των στιγμών που καταγράφουν ημετευχία ή τη δυστυχία του κόσμου.

Όλα τα ποιήματα της συλλογής έχουν το χρώμα του ελληνικού χώρου, της σπονδής, τις μνήμες, τα όνειρα, συγκινήσεις και καταστάσεις ανθρώπινες, είναι εικόνες που μέσα από την απλοϊκότητά τους ζωντανεύουν μια πληρότητα και μια ποιότητα.

Ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιότακης έξω από την ευχέρεια του καλού ομοιοκατάληκτου στίχου, ε'χει και την καλλιεργημένη κριτική διάθεση για να μπορεί ανεπιφύλαχτα να ομολογήσει στο πρώτο ποίημα της συλλογής του με τον τίτλο «Γνώση στερνή»: Στ' άπιαστα και στ' ακάτεχα / να βρω τα που δεν έχω. / Μπροστά στα περισπούδαστα / γνώση στερνή μου - κι έχω / εκείνα που δεν μπόρεσα / κι αυτά που δεν παντέχω.

Μια φλόγα έχει εντός του ο ποιητής, που κρατιέται άσβηστη, που κάνει την έμπνευση αγωνία και λύτρωση, που κάνει εγρήγορση της φωνής, τις διαμαρτυρίες, τις προσδοκίες, την ευγένεια, την έξαρση και την ανάταση. Και το σπουδαίο είναι πως σε μια πορεία τόσων χρόνων τα βήματα του ποιητή συνεχίζουν στον ίδιο δρόμο να σηματοδοτούν την παρουσία ενός ταξιδιώτη που αρνιέται να προδώσει την συνείδησή του, να καταργήσει τη μελωδία και το ρυθμό, ν' αρνηθεί στην τελειότητα και την ομορφιά του παραδοσιακού στίχου που όμοιο του άλλων δεν έχει.

Στην Κόψη της Γραφής, οι Στιγμές απόβραδες, καταφορίζουν βολές, νωπές, ψυχρές βουβές, βαριές πέ-

τρες, καταρράχτες που πλαταίνει το θάνατο, στιγμές που ρίχνουν πικρό το βέλος καθώς διπλοσημαδεύουνε τ' «αργά» και το «νωρίς» για να μας θυμίσουν τις δειλινές ανταυγίες, τις μεγάλες φωνές που σιγούν, τους γνώριμους κι άγνωρους γυρισμούς, το ξεκίνημα χωρίς τέλος και τη λύση αυτής της δραματικής περιπέτειας με το αληθινά ωραίο τελευταίο τετράστιχο: «Και συ καρδιά μη βρίσκοντας δρόμο να πορευθείς / χαρά να σε χωρέσει / μετράς την περιφάνεια σου μέχρι να λαιβωθείς / στον λογισμό τη θέση».

Έχει μάθει την ευθύνη του ο ποιητής. Αγαπάει το έργο του, με την ικανότητά του αποφεύγει τις επαναλήψεις, ο στίχος του είναι ανάλαφρος, ακριβολόγος, άψογος, έχει την αρετή του ανεπιτήδευτου, το προσόν του κατανοητού, έξω από την αλλοίωση του ύφους, μας κρατάει κοντά του με μια αισθητική απόλαυση, με μια γοητεία τρυφερότητας, ρομαντισμού μα και ουσιαστικής πραγματικότητας που η ζωή μας υποχρεώνει να της αναγνωρίσουμε την υπαρκτική της πολυδιάστατη διεργασία.

Πάντα η ποίηση του Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη έχει έναν προβληματισμό, την περισυλλογή, την ανία της μοναξιάς, τις ώρες του κοινωνικού χώρου, τις αναζητήσεις, την ανατόληση, την τριλογία του σούρουπου, τη Στερνή Λατέρνα, τη νυχτερινή αγωνία, τη φυγή, την οδύνη του στίχου, το Επιμύθιο... είναι μια πηγαία έκφραση με παλμό, με αναισθησία που στους δύσκολους και πικρούς καιρούς μας φέρνει μια ευδαιμονία που όμως δεν έμαθε να αποπροσανατολίζει από το ωραίο της τέχνης αλλά να σφραγίζει την προγονική πνευματική μας κληρονομιά με τη γνησιότητα της ανθρώπινης διαχρονικής δημιουργίας.

Η συλλογή «Στην Κόψη της Γραφής» είναι η επιμονή του ποιητή Τάκη Κολιαβά-Μωλιότακη να συντηρεί την υπέρτατη παραδοσιακή μας ποίηση, είναι η αξιοσύνη του που ασυμβίβαστος αφήνει την ψυχή του να τραγουδάει τους στίχους, που πλημμυρισμένοι από μελωδία, τέχνη, γνώση και ανθρωπιά δίνουν την αίσθηση του ωραίου και ποτέ δεν μπορούν να υποβαθμιστούν.

Αυτοί οι στίχοι του βιβλίου με το λυρισμό, στη στοχαστικότητα, τη χάρη και την ομορφιά τους, μονάχα από αληθινούς ποιητές μπορούν να γράφονται.

ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ

π. « ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ » ΜΑΡΤ 1994 τ.347

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΛΟΚΥΘΑ
(ΤΑΚΗ ΟΡΕΙΝΟΥ)

Απλόχωρα κι απλόχερα ο Θεός σκόρπισε στον ιστορικό τόπο μας τη φυσική ομορφιά και στους ανθρώπους του τη λεβεντιά και το πνεύμα. Απ' τα πανάρχαια χρόνια μέχρι σήμερα στήθηκαν μνημεία απaráμιλλης αυτοθυσίας, υψώθηκαν πανανθρώπινες αξίες και ιδανικά, διδάχτηκαν πρωτοπόρες ιδέες κι αναδείχτηκαν υπέροχοι άνθρωποι.

Πνευματικός άνθρωπος ξεχωριστός και καταξιωμένος λογοτέχνης ο Τάκης Κολιαβάς Μωλιोटάκης, μαστορεύει, χρόνια τώρα, τα κείμενά του στο εργαστήρι της καρδιάς του, τα μορφοποιεί στο αμόνι της γνώσης, τα διαποτίζει με το άρωμα της ψυχής του και μας τα παραδίδει με αγάπη, απλότητα, ειλικρίνεια και υπευθυνότητα.

Μας γοητεύουν οι στίχοι του καθώς απέλειωτοι συρμοί τρένων λες, σέρνονται αράδες - αράδες στα πάνω από είκοσι βιβλία του λογαροί, λυρικοί άψογοι, παραδοσιακοί και πολύ ανθρώπινοι, φορτωμένοι με τρυφερότητα, ευαισθησία και λεπταίσθητους οραματισμούς.

Το έργο του σημαντικό, ουσιαστικό, πολύπλευρο και πολυβραβευμένο αδιαφιλονίκητα τον καταξιώνει και τον κατατάσσει ανάμεσα στους διαλεχτούς λογομάστορες της Ρούμελης. Δεν θα παρουσιάσω, σήμερα κάποιο από τα βιβλία του, μα θα διαθέσω το χώρο της στήλης για να μιλήσουν γνωστοί και άγνωστοι λογοτέχνες και κριτικοί για το έργο του.

Κι ανάμεσα σ' όλους αυτούς πρώτος και καλύτερος ο Κώστας Βάρναλης που στις 10.9.66 επεσήμανε: «...Πολύ μου αρέσανε τα ποιήματά σου, κατέχεις καλά τη μαστοριά του στίχου και τη συντομία του λόγου. Κι είσαι θετικά προσγειωμένος στην πραγματικότητα... Έτσι νομίζω πως δεν γυρίζεις από τη χώρα των ονείρων, παρά γυρίζεις από τα όνειρα στην αλήθεια...»

«Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιोटάκης, επιμένει - και, καλά κάνει, από την πλευρά του - να εκφράζει τις ψυχικές και πνευματικές του ανησυχίες και συγκινήσεις μέσα από τα καλούπια της πατροπαράδοτης ποιητικής τέχνης. Οι ελεύθερες ποιητικές μορφές δεν τον γοήτεψαν, δεν τον έβαλαν σε πειρασμό. Συνέχισε τη στιχουργία που χρησιμοποίησαν παλαιότερα οι λυρικοί μας: Καρυωτάκης, Άγρας, Κοτζιούλας, Ζώτος, Λαύρας και τόσοι άλλοι πλάστες στροφών με γλυκύπικρο, συνήθως περιεχόμενο...

Ανδρέας Καραντώνης «Ραδιοτηλεόραση» 6-12
Σεπ. 1970

«...Οι στίχοι του έχουν μια ζηλευτή απλότητα και ειλικρίνεια. Πόσο γνήσιος και πόσο καλός, αλλά και πόσο περήφανος πρέπει να 'ναι γι' αυτό...

Μπάμπης Κλάρας «Η Βραδυνή» 17-10-1966

«...Μας πλησιάζει χωρίς επιτήδευσι και μας θυμίζει πως ό,τι τον δονεί, μπορεί να δονήσει τον καθένα. Είναι ο άνθρωπος που βλέπει τα γύρω, περισσότερο με το συναίσθημα και λιγότερο με το αίσθημα...»

Άγγελος Φουριώτης «Απογευματινή» 16-12-66

«Η ποίησις του Τ.Κ.Μ. συγκινεί. Νομίζω πως αυτό είναι το πρώτο που δικαιούμεθα να ζητούμε από την ποίηση.

Να μας αγγίζει δηλαδή την καρδιά και μεσ' από τους συγκεκριμένους στίχους να αισθανόμαστε την καρδιά του ποιητού.

Δεν έχει τίποτα το σκοτεινό και περίπλοκο η ποίησής του. Αντίθετα, έχει μιαν αξιοσημείωτη απλότητα και ζεστασιά».

Αντώνης Σαμαράκης Εφ. «Έθνος» Αθήνα 16 Νοεμ. 66

Κλείνοντας τα τόσο εγκωμιαστικά σχόλια για το έργο του συμπολίτη μας Τάκη Κολιαβά - Μωλιστάκη θα υπογραμμίσω για μια ακόμη φορά πως οι φορείς του τόπου μας δεν πρόσεξαν και δεν τίμησαν, όσο θα έπρεπε, το πνευματικό μας δυναμικό.

Καιρός να ανασύρουμε τους άξιους που κρύβονται πίσω από τους προβολείς της δημοσιότητας ταπεινοί, με μεγάλη πνευματική προσφορά, να τους πρό-βάλουμε και να τους δώσουμε τις πρέπεισες τιμές, προκειμένου να παραδειγματίσουν και να καταστούν πρότυπα για τους επερχόμενους.

(Αλλά θα συνεχίσουμε)

ΝΤΟΣΚΟ ΚΑΙ ΑΝΤΜΙΡΑ

Μια ακόμη αξιόλογη ποιητική συλλογή με πολλή αγάπη, ευαισθησία, προβληματισμό, ομορφιά, κλασική λιτότητα και μουσικότητα παρέδωσε στη νεοελληνική μας Γραμματεία, ο καταξιωμένος συντοπίτης μας λογοτέχνης Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης.

Πρόκειται για το εικοστό δεύτερο βιβλίο του πολυγραφότατου και πολυβραβευμένου συγγραφέα που αναφέρεται στον ΝΤΟΣΚΟ και την ΑΝΤΜΙΡΑ, δύο ερωτευμένα παιδιά που, αποζητώντας τη χαρά και τη ζωή, βρήκαν τον θάνατο από τα καυτά βόλια των εμπόλεμων στη χώρα τους.

Σέρβος ο Ντόσκο και Μουσουλμάνη η Αντμίρα, γεφύρωσαν τις θρησκευτικές και εθνικές τους διαφορές, έχτισαν την ερωτική φωλιά στις καρδιές τους και πάσχισαν να διαβούν τα σύνορα της κόλασης του αδερφοσκοτωμού και του αδικοχαμού. Μάταια όμως. Ο χάροντας ζήτησε την ευτυχία τους κι έστησε το καρτέρι του. Για μερόνυχτα άταφα τα κορμιά τους, το ένα δίπλα στο άλλο άλαλα κι άλαμπα, στεντόρεια φωνή διαμαρτυρίας για τον παραλογισμό του κόσμου μας.

Ευαίσθητος ο ποιητής γίνεται δέκτης του ανθρώπινου πόνου κι ο στίχος του δριμύ κατη-

Του **ΔΗΜ. ΚΟΛΟΚΥΘΑ**
(ΤΑΚΗ ΟΡΕΙΝΟΥ)

γορώ, μα και μακρόσυρτο μοιρολόι για την ανθρωπινή κατάντια. Έμπειρος λογομάστορας καταφέρει με το ταλέντο, τη γνώση και κυρίως τον παλμό της ψυχής του, να δώσει μια ποιοτική ανθρωποκεντρική ποίηση, που μαγεύει και σηματοδοτεί πορεία για μια ζωή με «λογισμό και όνειρο».

Παρόλο που στο βιβλίο αναφέρονται είκοσι τρεις τίτλοι ποιημάτων, θα λέγαμε πως ουσιαστικά είναι ένα μονοκόμματο αντιπολεμικό λυρικό οδοιπορικό στη ματωμένη γειτονική μας χώρα, μια οδυνηρή διαπίστωση πως «στο σιδερένιο κράνος, ο λογισμός στενός».

*«Αστοχνη παραζάλη
το ριζικό πικρό.
Ντουφέκι στη μασκάλη
σημάδι στο σταυρό.*

*Αδριοί του μόχθου ρέκτες
ως χτες της ίδιας γης.
Άλλογοι τώρα δέκτες
της ξένης προσταγής.*

*Πόνος απ' άκρη σ' άκρη
διέξοδος κλειστή.
Αίμα, καήμός και δάκρυ
κι αμέτρητα «γιατί».*

*Και σαν διαβούν τα νέφια
θα γράφουν οι καιροί:
Γεννήθηκαν αδέρφια
σκοτώθηκαν εχθροί.»*

Αδρές πινελιές ανθρωπίνου προβληματισμού και λεπταίσθητου αρώματος ψυχικής ευαισθησίας, πινελιές στοχασμού, τρυφερότητας κι ανθρωπιάς, ζειδωρή πνοή ελπίδας για τη σταυρωμένη αγάπη, τις αξίες της ζωής. Δεν προσεγγίζει, μα αγγίζει την καρδιά μας γιατί είναι εκφραστικός, πηγαίος, ουσιαστικός, γνήσιος τραγουδιστής της αλήθειας, λειτουργός της τέχνης, αυθεντικός δημιουργός.

Στις φτερωτές του ώρες ο ποιητής αιμοδοτεί του στίχους του, τους διαποτίζει με το λεπτό μύρο της ομορφιάς και της συγκίνησης και τους μετουσιώνει σε κοινωνική μεταλαβιά, αναγκαία για την άφτερη χαμοζωή της ευδαιμονιστικής εποχής μας.

*«Βασανισμένη κλήρα
κι αναίτια πληγή
ο Ντόσκο την Αντμίρα
σφίγγει μέσα στη γη.*

*Η δάδα η Μουσουλμάνη
κι ο Σέρβος ο παππούς
θ' απόσταναν το μάννα
απ' άνθια και καρπούς.»*

Και στο «λυτρωτικό» του αναρωτιέται με ένταση κι έμφαση κι αναζητά τη λύση του δράματος που παίζεται για να καρπωθούν, μερικοί αδίσταχτοι, κέρδη από το φοβερό αυτό θανατικό, από το αδικούμένο αίμα αθώων θυμάτων.

*Ποιο θάμα θα σπκώσει
μέσα στην ταραχή
της αρετής τη γνώση
του δίκιου την αρχή.*

*Να ξεχυθεί γαλήνη
να λάμψει ξαστεριά
για τους λαούς ειρήνη
τους σκλάβους λευτεριά.*

Ποιητικός λόγος ζεστός, απλός, λαγαρός, λυρικός και ολοκληρωμένος. Λόγος παραδοσιακός και δυσσεύρετος δυστυχώς, στους δίσεχτους και αντιποιητικούς καιρούς μας. Ξεχωριστό ευχάριστο ξάφνιασμα η ομοιοκαταληξία, η μουσικότητα και το μέτρο του στίχου που δημιουργικά συνταιριάζονται με το περιεχόμενο και προσφέρουν μια πρωτόγνωρη για την εποχή μας ποιητική πανδαισία, με πολλά μηνύματα και πολλούς αποδέκτες. Ταχύς ο βηματισμός του στίχου, λες κι επείγεται ν' ακουστεί απ' όλους τους ανθρώπους που συλλογιούνται σωστά, μήπως και βοηθήσουν να σταματήσει τούτο το θανατικό, τούτη η καταστροφή. Γιατί σίγουρο είναι πως θα ευαισθητοποιηθούν και θα νιώσουν την αγωνία, τον πόνο, την οδύνη και τη δυστυχία των συνανθρώπων τους, αφού ο στίχος του Τάκη Κολιαβά στάζει πίκρα που φέρνει λυγμό, αναπέμπει ύμνο αγάπης κι ελπίδας,

αποπέμπει του θανάτου το θρήνο και προτρέπει επιλογικά:

*«Συντρίψτε τα κανόνια
σ' ανήλιαγες σπηλιές,
να ξαναρθούν τ' απδόνια
στις άδειες τους φωλιές.*

*Φλόγα δικαιοσύνης
και λύτρωσης πνοή
στο θάλλπος της Ειρήνης
ν' απλώσουν οι λαοί...».*

Περατώνω τούτη τη λογοτεχνική περιπλάνηση στο βιβλίο του εμπνευσμένου ποιητή, Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη, πιστεύοντας πως η ποίησή του θα παραδειγματίσει μερικούς άφτερους και άμουςους, που είτε στιχοπλοκούν, είτε "υψιπετούν", σε αμφίβολης ποιότητας ποιητικά κατασκευάσματα, που προκαλούν θυμηδία και καταρρακώνουν την ποίηση.

Η κάθε προσπάθεια επαινετή. Όμως δεν θα πρέπει τουλάχιστο να έχει τα χαρακτηριστικά της προσπάθειας;

Στον Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη θα ευχηθώ υγεία και συνέχιση του φωτισμένου έργου του αφιερώνοντάς του τους στίχους τού ποιητή:

*«Το έργο σου θα μείνει στο
φως
γιατί μέσα στο φως και με
το φως
έχτισες τις ημέρες σου».*

Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία

Κριτικές Σημειώσεις και Αξιολογήσεις

Από τον Λάμπρο Μάλαμα

Τάκη Κολιαβά-Μωλιωτάκη: «Ραγισμένη

Πέτρα» Αθήνα '94, σελ. 94. Είναι το 22 ποιητικό βιβλίο του εκλεκτού κι αφοσιωμένου ιεροφάντη της καταπληκτικής ρίμας και ομοιοκαταληξίας. Αν ζούσε τώρα ο Βάρναλης κι ο Παλαμάς, θα λέγανε κ' οι δυο ενθουσιασμένοι: Παραμερίστε να διαβεί ένας αληθινός ποιητής, ένας πρωτομάστορας του στίχου. Ο Τ.Κ.-Μ είναι ένας αβυσσόμετρος κρούνας μιας πηγαίας και καταλόγαρης ποιητικής τέχνης. Δαμάζει και το πιο σκληρό και δύσκολο θέμα και το υποτάσσει κάτω από τη στρόφιγγα του γλωσσολογικού του τόνου. Σε τούτη τη συλλογή του βαρύνει η θεματική και ρεαλιστική συναισθηματική κοινωνική του κλίμακα. Ο αναγνώστης του, δεν εντυπωσιάζεται μόνο, αλλά και θαυμάζει τον πλαστοουργό της καλο-

μορφικής και τέλει εκφραστικής υφής του. Χαρακτηριστικό γνώρισμα και δύναμη σε τούτο το έργο του είναι η βαθιά σύλληψη και μετουσίωση ατομικών και κοινωνικών προβλημάτων των ημερών μας, και σε δραματικές προεκτάσεις που μας καίνε. Ο ποιητής ζει έντονα τον τραγικό μας περιγύρο και συγκινούν και συγκλονίζουν οι ρεαλιστικές και ψυχολογικές στιχουργικές του διαστάσεις. Ο Κ-Μ είναι στην ανανέωση της ρίμας και της παραδοσιακής μορφής, αυθεντία, καθώς ο περιορισμός του μέτρου όχι μόνο δε μειώνει, παρά διευρύνει τα ποιητικά του νοήματα. Αν υπήρχε σ' αυτό τον τόπο, αξιωματική και υπεύθυνη, ανεπηρέαστη από προσωπικές εύνοιες, και νοοκακωμένη παλτεψία γραμμάτων και τεχνών, έπρεπε ο Κολιαβάς να είχε πάρει το αξιότερο ποιητικό βραβείο!

π.ε. «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ» ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ '94 τ. 92

• **ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΩΤΑΚΗ** «Ραγισμένη πέτρα». Ο Τ. Κολιαβάς - Μωλιωτάκης, υπηρετεί εδώ και χρόνια, με συνέπεια και υπευθυνότητα, την ποίηση εκείνη που θεμελιώνεται στέρεα και δημιουργικά, στους μεγάλους εκπροσώπους της έξοχης ελληνικής παράδοσης, όπου ο ρυθμός συνταιριάζεται με το γνήσιο λυρικό στοιχείο, αλλά και με μια βαθύτερη στοχαστική πρόσβαση στα θεμελιακά προβλήματα του ανθρώπου και της ζωής. Από τους ποιητές εκείνους που απευθύνονται στην ευαισθησία του λαού μας. Και η νέα του ποιητική συλλογή, εκοστή τρίτη από το 1966, έχει τα προτερήματα της πηγαίας και γνήσιας ποιητικής μορφής και πνοής. Εντυπωσιακές εικόνες, λυρική καθαρότητα και δροσιά, εσωτερική μουσικότητα στο στίχο, έντονες στοχαστικές προεκτάσεις, πλούσια ευαισθησία, μια βαθιά αγάπη στον άνθρωπο. Είναι η ποίηση της ανανεωμένης παράδοσης, που συγκινεί βαθύτερα και προβληματίζει πολυπλευρά, μια ποίηση γνήσια, πεντακάθαρη κι αληθινή. Εκδόσεις «Νέα Σκέψη». Σελ. 93.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ραγισμένη πέτρα

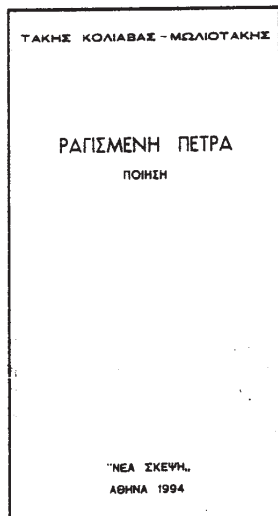
(ποίηση Τ. Μωλιωτάκη)

Ο Ρουμελιώτης ποιητής κ.
Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτά-

κης είναι πολύ γνωστός και δίνει από το 1966 συνεχώς ποίηση πάντα, κάπου είκοσι δύο ποιητικά βιβλία. Τώρα έχουμε τον τόμο ποιημάτων του «Ραγισμένη πέτρα» (έκδοση «Νέα Σκέψη»). Παραδοσιακός κατά βάση ποιητής ο κ. Μωλιωτάκης έχει πολλά στοιχεία υπέρ αυτού και για την ποίησή του που διακρίνεται για το γοργό στίχο του και την εξαίρετη φαντασία του. Η ποίηση είναι ένα με τη ζωή του ποιητή μας και όλα στη ζωή τ' αντικρύζει με στίχο: «Βάλε ρετσίνα στο ποτήρι ο κόσμος γύρω μας στυφός; Ανοιξε κι ένα παραθύρι για την ελπίδα και το φως». Μια πλούσια εμπειρία δίνεται σε στίχο μελαγχολικό.

K. N. TPLANTAΦΥΛΛΟΥ.

«ΕΒ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»,
ΠΑΤΡΑ 16-7-94

ΔΗΜ. ΣΤΑΜΕΛΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ Σάββατο 16 Ιουλίου 1994

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ
- ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

Α. «ΧΩΜΑ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑ» Β. «ΣΤΗΝ ΚΟΨΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ»

--* ΠΟΙΗΣΗ -*-*-*

Κριτική από τον κ. ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑΒΙΔΑ
τέως πρόεδρο της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης, ανήκοντας στη χορεία των «μελίφθογγων ποιητών» συνεχίζει να τέρπει την ψυχή μας, μέσα απ' τη λυρική παραδοσιακή ποίηση που έταξε σαν σκοπό της ζωής του, καθώς «οι ελεύθερες ποιητικές μορφές δεν τον γοήτεψαν, δεν τον έβαλαν σε πειρασμό» όπως σημειώνει ο Ανδρέας Καρατώνης.

Και δεν είναι μόνο που τέρπει με τη λυρική του φωνή αυτός ο αληθινός ποιητής της εποχής μας. Είναι που ξέρει να φιλοσοφεί τραγουδώντας, που ξέρει να παρηγορεί, να εμπνέει τον αγώνα για το καλύτερο μέλλον του ανθρώπου μπροστά στην αδικία τούτων των καιρών, αλλά και την αξιοπρέπειά του, μπροστά στο πεπρωμένο, όταν όλα σθίνουν για τον καθένα χωριστά, όπως το επιβάλλουν οι αναπότρεπτοι νόμοι της ζωής, για τη ζωή.

Ο ποιητής στο βιβλίο του «Χώμα και Χρώμα» κινείται πράγματι ανάμεσα σ' αυτές τις δυο συμβολικές έννοιες που καθορίζουν την ύλη και τις ιδιότητές της: την ύλη και την ψυχή που 'ναι η ζωή, σαν υπέρτατο αγαθό της ύπαρξης. Το χώμα - σύμβολο, όσο υπάρχει θέβαια το σώμα της συλλογικής ύπαρξης,

αρκεί να υπάρχει ανθρωπιά, κι αυτό το μήνυμα πασχίζει να περάσει μέσα μας ο ποιητής, σαν μήνυμα αθανασίας, όταν λέει: «Χώμα, της αγωνίας η φωνή / κι ο πανικός τ' ανθρώπου μαύρο χρώμα, / ενόσω αργεί στον κόσμο να φανεί / της ανθρωπιάς τ' αγνό κι άγιο χρώμα...».

Όσπου να φανεί αυτό το χρώμα, ο ποιητής θα μεταγγίζει μέσα μας μια πικρή «γνώση» για τ' ανθρωπιά. Για τη νιότη που φεύγει χωρίς να ευτυχεί. Για την αγάπη που χάνεται στο κοινωνικό χάος, έξω απ' τους νόμους της αμοιβαιότητας.

Έτσι ο ποιητής θα πει:

«Σκέψη μου π' αργοστάλαξε
σου στίχου μου τα μέτρα

και που χαράκωνες βαθιά
της νιότης μου την πέτρα,
με την καρδιά μας ν' αγαπά
και να μην αγαπιέται

μέσα στους δρόμους του
χαμού, κάθε χαμός γρικιέται».

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης στην «Κόψη της Γραφής» - πέρα από κάθε προσωπική περίπτωση - θα νιώσει μέσα του να τον πονάει, ό,τι πληγώνει τους λαούς, χωρίς όμως, να 'ναι αναπόφευκτο γι' αυτούς. Είναι ο πόνος της τύψης που νιώθουν οι αληθινοί ποιητές

για λογαριασμό των θεών, όταν οι θεοί μπορούν, αλλά σιωπούν. Πώς λοιπόν να μην νιώθει ο ποιητής την πιο τρανή απ' τις τύψεις, όταν η ευθύνη των αφύσικων πληγών, πέφτει αποκλειστικά στον άνθρωπο που κουβαλά μέσα του;

«Απόψε στο πλευρό μου /
οι λίμνες των λυγμών, / κα-
τάντημα δικό μου / το δράμα
των λαών. / Ορθή κι άγρυπνη
πάλη / στο λόγο της στρο-
φής, / στις πένες τη σκαν-
δάλη / στην κόψη της γρα-
φής.» Εδώ ο ποιητής λυ-
τρώνει και λυτρώνεται.

Λυτρώνεται απ' το ανικανοποίητο, για το τραγούδι που δεν μπόρεσε να πει ακόμα, ή δεν θα μπορέσει να το πει ποτέ. Αν το ανεπίπτο εξαπατά, σαν άστρο άπασο που το κυνηγάει κανείς από κορφή σε κορφή, το χειροπιαστό που ικανοποιεί και γαληνεύει την ψυχή, είναι αυτό που σχετίζεται άμεσα με την αγάπη. Κι αυτό υπηρετεί ο ποιητής, χαρακτηρίζοντας ο ίδιος το λόγο του:

Ένα δείγμα της ευαισθησίας και της δυναμικής του στίχου παραθέτουμε για χάρη των αναγνωστών μας:
«Αοκή των λυγμών γραφί-
δα / στα σύνορα του λογι-
σμού
για της αγάπης τη σελίδα /
για την ωδή του λυτρωμού.»

“ ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ” Κυριακή 25 Σεπτεμβρίου 1994

ΘΑ ΜΕ ΠΑΡΕΙΣ

Θα με πάρεις, θα φύγουμε πέρα
απ' των χρόνων την άβουλη ξέρα.

Σε μιαν άκρη κοντά της ειδήs σου
το σκοπό θα μετρώ της σπουδής σου.

Θα με πάρεις, θ' ανοίξουμε πέρα
τα φτερά σ' έναν άλλον αέρα.

Θάναι πίσω μας μαύρο σκοτάδι
και μπροστά μας ελπίδας σημάδι.

Θα με πάρεις, θ' απλώσουμε χέρια
σαν λευκά πρωϊνά περιστέρια.

Που ψηλώνουν στον ήλιο και τρέχουν
όπου ξέρουνε κι όπου παντέχουν.

Θα με πάρεις βαθιά στη στοργή σου...
Όμως νοιώθω βαριά τη σιγή σου.

Και νυχτώνει πολύ και φοβάμαι
πως ποτέ πουθενά δεν θα πάμε.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ...

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΩΤΑΚΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
" **Αττική** "
2 Δεκεμβρίου 1994

Ο ποιητής της ελπίδας

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλωτάκης εκφράζει τις ψυχικές και πνευματικές του ανησυχίες αλλά και τις χαρές, λύπες μέσα από την τέχνη της ποίησης.

Εμνέεται από τις καθημερινές ανθρώπινες στιγμές, από τα βάσανα, τις απογοητεύσεις του κάθε ανθρώπου και προσπαθεί να δώσει στην ελπίδα ένα πρωταρχικό ρόλο. Ο ποιητής υποστηρίζει ότι "η ελπίδα πηγάζει από την ίδια τη ζωή και από την ψυχή κάθε ανθρώπου, γιατί αλλιώς θα είχαμε τελειώσει και οι άνθρωποι και ο κόσμος και θα βουλιάζαμε οριστικά στην απελπισία και στο θάνατο. Η ελπίδα υπάρχει παντού και μέσα μας και γύρω μας αυτή μας κάνει να πολεμάμε. Όταν είμαστε ποιητές τότε μας κάνει να τραγουδάμε".

Η ποίηση του Τάκη Κολιαβά-Μωλωτάκη μιλάει από την πρώτη κιόλας στιγμή στη ψυχή μας, στη καρδιά μας με τη λυρική που τη διακρίνει μπορεί και μας μιλά για τη ζωή το πόνο, τη φύση, καταφέρνει να μιλά στις αισθήσεις μας με τη λεπτότητα της έκφρασης, αλλά και με νοσταλγία. Υπάρχει έντονο το ερωτικό στοιχείο της ζωής και της φύσης.

Θαυμαστής πάντα της ελληνικής ποίησης του Ομήρου και του Πινδάρου, ο ίδιος ομολογεί ότι "από τη στιγμή που αυτή η χώρα έβγαλε αυτούς τους δύο ποιητές οι ξένοι ποιητές μοιάζουν σαν κακές απομιμήσεις. Μένω ελληνοκεντρικός αφού κανένας άλλος λαός δεν μπόρεσε να φτάσει δημιουργικά τις ελληνικές επιδόσεις".

Η ποίησή του έχει ρυθμό, αρμονία και πληρότητα. Κινείται μέσα σ' ένα παραδοσιακό κλίμα και ακουμπάει καταστάσεις και γεγονότα με τόση απλότητα και λυρική ευαισθησία που η ποίησή του προσφέρεται για τραγούδι και σύνθεση.

"Ο τρόπος εκφράσεως κάθε λογοτέχνη είναι ζήτημα επιλογής και χαρακτήρα, εγώ ξεκίνησα από την αρχή να εκφράζομαι κυρίως ποιητικά.

Διαπίστωσα ότι με τον τρόπο αυτό μπορώ να τα πω όλα ή σχεδόν όλα.

Δεν ξέρω αν πέτυχα ή πόσο, τον λόγο έχουν οι κρίνοντες.

Όσο για μένα συνεχίζω να χρησιμοποιώ τα ποιητικά μέσα. Πιστεύω πάντως πως στην ελληνική ποίηση ένας είναι ο μέγας ποιητής ο Διονύσιος Σολωμός.

Γιατί έφτασε στα υψηλότερα επιτεύγματα και μπόρεσε να εκφράσει με τρόπο ανεπανάληπτο το ήθος και το πνεύμα του νεοέλληνα".

Ο ίδιος είναι πολύ προβληματισμένος μπροστά στην παρακμή που επικρατεί σήμερα στο χώρο της διανόησης "Πιστεύω ότι και αυτή τη φορά θα μας σώσει η παράδοσή μας, όπως μας έσωζε πάντα αρκεί να μην την παραποιούμε, να μην την καπιλευόμαστε και να μην την ξεχνούμε. Για να βεβαιώσω την αποψη μου σας θυμίζω ένα δημοτικό στίχο "για δες τον αμάραντο σε τη γκρεμό φύτρωνει!".

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΖΑΒΡΑΔΙΝΟΥ

«Ντόσκο και Αντμίρα»

Στο τέλος αυτού του αιώνα, βλέπουμε στην οθόνη της καθημερινότητας να συμβαίνουν στον κόσμο πολλά κι αναπάντεχα. Στα Βαλκάνια, ο σπόρος του Ρήγα δε φαίνεται να φυτρώνει. Ορθόδοξοι και μουσουλμάνοι αλληλοσφάζονται, ενώ οι καθολικοί, στηρίζοντας τους τελευταίους, διαιρούν και βασιλεύουν.

Μέσα απ' αυτή τη σύγχυση, τη θρησκευτική υποκρισία και το αίμα που χύνεται, χρόνια τώρα, θ' αναδύεται για πάντα, αληθινός θεός, ο έρωτας δύο παιδιών π' οραματίζονταν στ' όνομά του, αληθινή θρησκεία, την ειρήνη. Τα ονόματά τους «Ντόσκο και Αντμίρα», χαράχτηκαν στην ομώνυμη ποιητική συλλογή του Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη που

εμπνεύστηκε απ' την τραγική τους περίπτωση. Σέρβος ορθόδοξος ο Ντόσκο, μουσουλμάνη η Αντμίρα, λαχτάρησαν να φυγαδεύσουν τον έρωτά τους σε τοπία ειρηνικά, μα δεν κατάφεραν να περάσουν τις συμπληγάδες του πολέμου. Και τα κορμιά τους έμειναν εκεί, άταφα για πέντε μέρες. Ο ποιητής, εραστής της παραδοσιακής ποίησης, δε θα μπορούσε να εκφράσει διαφορετικά τον πόνο του, για το χαμό τους, παρά μόνο μέσα απ' τα ίδια μέτρα που μας έδωσε ο Ρήγας το θούριό του:

«Μάτια γλυκά και πλάνα·
και χίλια γελαστά»

Σέρβος και μουσουλμάνη /
βαδίζουν ταιριαστά.

Καταραμένα μίστη / παρά-
φρονη ποιή

Τους στέρησαν τη ζήση /
τους ρίξαν στη θανή».

Βέβαια, αυτό το «περίσσευμα του θανάτου, της βίας και του τρόμου» στα Βαλκάνια, απορρέει απ' την «προθυμία» και τις «συνταγές» του ΝΑΤΟ και της ΕΟΚ.

Τώρα, η Ανάσταση των παιδιών, που είχαν αγκαλιάσει τον έρωτα αντί το μίσος, θα εξαρτηθεί απ' την υλοποίηση τούτης της ευχής του ποιητή:

«Φλόγα δικαιοσύνης / και
λύτρωσης πνοή

στο θάμπος της ειρήνης / ν'
απλώσουν οι λαοί».

Μια ευχή που εναρμονίζεται μ' εκείνη του Βελεστινλή, του αρχάγγελου της βαλκανικής αδελφότητας.

Γιάννης ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗ 29 ΔΕΚΕΜΒΡΗ 1994

• **ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ** «Στη σκιά των οίστρων». Ο ποιητής συνεχίζει την ίδια πορεία που ακολούθησε από την πρώτη του ποιητική συλλογή, το 1966, την πορεία της ανανεωμένης ποιητικής παράδοσης, όπου ο λυρισμός και το μέτρο, η στοχαστική διαύγεια και η χάρη του στίχου, που διαθέ-

τει μια γοητευτική εσωτερική μουσικότητα, συνυπάρχουν με το βαθύτερο προβληματισμό πάνω σε σύγχρονα και διαχρονικά προβλήματα. Ο ποιητής μάς δίνει με την ελκρινεία και το συναισθηματισμό του, στίχους αδρούς, εντυπωσιακούς, που μιλούν ίσια στην καρδιά μας, χωρίς να μας εμπλέκει σε αφηρημένες έννοιες και λαβυρίνθους. Αυτή την ποίηση τη ζωντανή και γνήσια, που αποτελεί κορύφωση του πηγαίου

και αληθινού και στην οποία εκφράστηκαν οι μεγάλοι νεοέλληνες ποιητές, υπηρετεί με συνέπεια ο ποιητής. Και η ποίηση αυτή, όπου λυρικά στοιχεία και σύμβολα και ρυθμοί υπάρχουν, είναι που απευθύνεται στο λαό και τον συγκινεί, εκφράζει την ίδια τη λαϊκή ψυχή. Και μια τέτοια ποίηση είναι που αντέχει στο χρόνο αφού τον αντιπροσωπεύει στις βαθύτερες προεκτάσεις του. Εκδόσεις «Νέα Σκέψη». Σελ. 151.

ΔΗΜ. ΣΤΑΜΕΛΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1994

Τομπος 12ος

Διαρκής Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης που συνεχίζει νάναι ο πιστός του παραδοσιακός στίχου, στα 1994 κυκλοφόρησε την ποιητική συλλογή "Ραγισμένη πέτρα". Το χαρακτηριστικό αυτού του 22ου ποιητικού του βιβλίου είναι η μετουσίωση κάποιων παρατηρήσεων, βιωμάτων και απόψεων σε καθαρή ποίηση. Μία ποίηση που με απλά μέσα μας δίνει σε μικρά κομμάτια την ανθρώπινη πορεία με τις ποικίλες συναισθηματικές και άλλες φορτίσεις. Ανήκει ο Τ.Κ. - Μ. στη βαρναλική σχολή απ' την οποία παρακάμπτει μόνο τη συνθηματολογία. Κι είναι από τους λίγους που το προσωπικό του ύφος μένει αμετακίνητο, αφού πιστεύει σ' αυτό - όπως κι οι αναγνώστες του. **ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ**

— ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ —
ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
«ΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΠΕΤΡΑ»
ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

Ποίηση, ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Αθήνα 1994

Κριτικό σημείωμα του Διονύση Χατζίδη

Είναι περιττό να πω, ότι ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης, είναι ευρύτερα γνωστός στη χώρα μας. Τριάντα ολόκληρα χρόνια αδιάκοπης δουλειά - και δουλειά ποιότητας - δεν μπορεί, παρά να αφήσουνε βαθιά τα ίχνη τους στην εποχή και στον τόπο.

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης, έγραψε σαν Δημοσιογράφος και αρχισυντάκτης εφημερίδων πλήθος άρθρων και μελετών στις εφημερίδες και περιοδικά του κέντρου και της επαρχίας. Τα θέματά του είναι ιστορικά, λαογραφικά, ταξιδιωτικά, πολιτικά, κριτικά και κοινωνικά θέματα, καθώς και 22 έξοχα βιβλία. Ο Μωλιотάκης, δεν είναι απλά ο θεωρητικός του Γραφείου. Είναι ο ευκίνητος και διεισδυτικός άνθρωπος της κοινωνικής δράσης και της φιλανθρωπικής και της εγκάρδιας μέριμνας. Εκδότης εφημερίδων και μέτοχος Συλλόγων και Σωματείων. Ένας σίφουνας, που μεταδίδει την κίνηση του προς όλους και για όλα.

Δεν είναι ο μονόχρτος διανοητής, που παραληρεί μόνος του. Είναι κάτι άλλο. Κάποιος, που έριξε τα σύνορα ανάμεσα στον

εαυτό του και τους άλλους. Για να αποτελέσει μαζί τους ένα κοινό πρόσωπο, που πονάει με τους πόνους τους και χαίρεται με τις χαρές τους.

Είναι θιασώτης και λάτρης, κάτι περισσότερο. Ένας Ιεροφάντης και Μύστης της ελληνικής ιδεολογίας. Μιας ιδεολογίας αυτοτελούς και αποκλειστικής, ανώτερης από κάθε άλλης. Είναι πολιτογραφημένος στον "Ιδεών την πόλη" από παλιά. Μια πόλη, που περιβάλλεται από θάλασσα και βρίσκεται μακριά. Εκεί, που δεν είναι στις δυνατότητες του καθενός να πλεύσει.

Πρόσφερε έντιμα και ανιδιότελα, πολυσηζητήθηκε, διακρίθηκε, αναγνωρίστηκε και πολλές φορές βραβεύτηκε. Ταπεινός και σεμνός ο εκλεκτός φίλος μου Τάκης, σωστός άνθρωπος, συνεχίζει να πρόσφέρει, υπερπηδώντας αντιξοότητες και εμπόδια και πολεμική. Ικανοποίηση του η εσωτερική, η γόνιμη καρποφορία.

Είναι ένας δημιουργός από τους λίγους, που δεν χάνεται σαν ποιητής σε γρίφους και σταυρολεξιμους, στην αποσύνθεση της αφαίρεσης, που τελευταία μάταια πασχίζουν

επιπόλαια και χωρίς παιδευση απολογητές της, να μας πείσουν πως οδηγεί σε αρχέτυπα ιδεογράμματα και πως όσοι αραδιάζουν λέξεις όπως έχουν και όπως τύχει στο χαρτί, είναι δημιουργοί και μάλιστα μεγάλου πνευματικού φάσματος, αφού μπορούν ν' ακούν "φωσφορισμούς ψυχών" και χρώματα ζωγραφικών πινακων και ατέλειωτα κωμικά, αλλά φυσικά επωμισμένοι την ευθύνη της άγνοιας και το βάρος της μελλοντικής κρίσης.

Ο αείμνηστος μεγάλος κριτικός, Ανδρέας Καραντώνης έγραψε χαρακτηριστικά στη Ραδιοτηλέοραση στις 6-12 Σεπτ. 1970 τα εξής για την ποίηση του Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκης: Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης επιμένει και καλά κάνει, από την πλευρά του - να εκφράζει τις ψυχικές και πνευματικές του ανησυχίες και συγκινήσεις μέσα στα καλούπια της πατροπαράδοτης ποιητικής τέχνης. Οι ελεύθερες ποιητικές μορφές δεν τον γοήτευαν, δεν τον έβαλαν σε πειρασμό. Συνέχισε τη στιχουργία, που χρησιμοποίησαν παλαιότερα οι «μινόρες» λυρικοί μας: ο Καρυωτάκης, ο Άγρας, ο Κατζιούλας, ο Ζώτος, ο

Λαύρας και τόσοι άλλοι μελωδικοί πλάστες στροφών με γλυκύπικρο περιεχόμενο....».

Και είν' αλήθεια, πως ο ποιητής Τάκης Κολιαβάς - Μωλιστάκης, έχει το χάρισμα να υφαίνει άνετα με το λυρισμό κι ευαισθησία τον παραδοσιακό στίχο. Είναι ο ποιητής, που ιχνιάζει προς ένα δικό του δρόμο και δίνει μια πρωτότυπη και μεγαλόπρεπη όψη στον παραδοσιακό στίχο, που επιβάλλεται και στους νεωτεριστές, με την εσωτερική μουσικότητα και τη δύναμη της εικόνας...

Πίστευα πάντα, αλλά πολύ περισσότερο τώρα, ότι ο ποιητής γεννιέται και δεν γίνεται. Η οποιαδήποτε τεχνική δεν μπορεί να προσδώσει σ' ένα στιχούργημα εκείνη τη συγκίνηση, που απορρέει από την ποιητική σύλληψη ενός θέματος, εκείνη την εκλεκτική συγκίνηση, που συναρπάζει, που καθηλώνει, που μαγεύει. Η αληθινή ποίηση περνά μέσα απ' αυτούς τους δρόμους. Είναι διαχρονική. Τέτοια ποίηση αντικρύσαμε στη νέα του ποιητική συλλογή με τίτλο «ΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΠΕΤΡΑ».

Ορυχείο ζωής και πνεύματος ο λόγος του, τραγικό ρίγος η ποιητική του παρουσία, ανερμήνευτο άγχος ο στίχος του, τα μελωδήματά του, γεννούν «σθωλερό χαλάζι» το ρίγος στην εκστασιαζόμενη ψυχή. Δεν είναι η αυθόρμητη ανάβρα του στίχου, μήτε η αιθερική μορφή του λόγου, η τόσο πα-

ναρμόνια. Είναι ο λόγος, που θγήκε σαν ποταμός παμφλάζων από το φόντο του Ελληνικού Σύμπαντος, που γεννοβολάει τ' άστρα του ο λόγος, Ομηρους, Πλάτωνα, Σωκράτες...

Δεν τρέφεται, λοιπόν ο λόγος μόνο από τον στοχασμό, και δεν κυοφορείται μονάχα στη γαστέρα των ιδεών, που τόσα και τόσα νόθα μπορεί να κρατεί μέσα της, δεν γαλουχείται μόνο από την ψυχή του ποιητή, όντας είναι αληθινός, σαν το λόγο του Μωλιστάκη, θεωριακώνεται, αναπηδάει σαν το «σθωλερό χαλάζι», που το τινάζει από τη Γη στους ουρανούς η φυγόκεντρη δύναμη της περικαλλής δημιουργίας, που κονιορτοποιεί και τον πιο φιλοσοφημένο εγκέφαλο με την παρουσία ενός κρίνου.

Με την οδοιπορία μας στην ποιητική φάλαγγα του Τάκη Κολιαβά - Μωλιστάκη, όπου και τα χειμωνιάτικα φεγγάρια μπορούν να κάψουν κι αυτήν ακόμα την νιόφυτη εαρινή χλόη, νιώθουμε υποχρεωμένοι να κάνουμε ένα σταθμό, που θα μας επιτρέψει να απλώσουμε τη φούχτα μας, για μια κουταλιά δροσινέρι από τούτη την πηγή, που χολακίζουν φλόγες. Φλόγες που σε καίει η ηδονόφιλη λίμνη της μουσικής του στίχου, για να περιλούσει σε τούτο το κάμα του μεταλλείου του λόγου:

«Στου χρόνου τ' αξεδιόλυτα

στης πάλης τα λημέρια,
τα μάγια μένουν άλυτα

κι άγρυπνα τα μαχαίρια,
Κι ο πόνος δεν κρύβεται

σέρνεται και δακρύζει,
στο βράχο, που συντρίβεται

στην πέτρα, που ραγίζει.

Ποιός θα τολμήσει να πει, δίχως αντίλογο, πως τούτοι οι στίχοι δεν είναι οι ίδιοι εκείνοι της παλιάς ωραίας εποχής, που ο στίχος κυλούσε νερό κρυστάλλινο στα χείλη της ψυχής και μάγευε και γέμιζε καημούς και προσμονές. Τονισμένοι μουσικοί στίχοι μί' ένα λυρισμό παραδοσιακό, συγκινούν όλους όσους διαθέτουν εκείνη την απαραίτητη ευαισθησία, την λεπτότητα της ψυχής, την ανθρωπιά, ενώ με θαυμαστές εξάρσεις λυρικές, με ακριβόλογους στοχασμούς, μας δίνει τα ολάνθιστα μυρωμένα λουλούδια της αληθινής ποίησης, σε μια γλώσσα λυγρή όμορφη κι εκφραστική, που δεν συγκινεί μονάχα την καρδιά και το συναίσθημα, αλλά και τη διάνοια.

Μια ποίηση Αρχαγγελική διαβάσαμε σήμερα, που έχει τη δική της ανάταση, τη δική της αναμέτρηση, τη δική της φωνή, που αντηχεί στον καλλιεργημένο άνθρωπο, σαν Παναθρώπινη ενόραση και ευδαιμονία.

TAKH KOLIABA - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

"Ραγισμένη πέτρα"

Κοντά τριάντα χρόνια τώρα, η λυρική καρδιά του Τάκη Κολιάβα - Μωλιότακη, άντεξε γερά τον "πόνο του ανθρώπου και των πραγμάτων" κατά πως θάλεγε βέβαια ο Κώστας Καρυωτάκης. Πρόκειται για μια αντοχή καθόλου ανώδυνη, αφού ο ποιητής σήμερα, βλέπει την καρδιά του, κάτω απ' το βάρος της δικής του υπαρξιακής αγωνίας, αλλά και των συνανθρώπων του, μια "Ραγισμένη πέτρα". Έτσι θα πει:

"Στον χρόνου τ'αξεδιάλυτα/στης πόλης τα λημέρια/τα μάγια μένουν άλυτα/κι άγρυπνα τα μαχαίρια./Κι ο πόνος που δεν κρύβεται/σέφνεται και δακρύζει, στο βράχο που συντρίβεται/στην πέτρα που ραγίζει". Εξω απ' το ποίημα που παραθέσαμε, υπάρχει κι άλλο, με τον ίδιο τίτλο, που'ναι κι ο γενικός τίτλος της συλλογής.

"Του χρόνου ραγισμένη πέτρι/στη ματωμένη λαγκαδιά, τ'άμετρα βάσανά σου μέτρα/πικρή κι αλύτρωτη καρδιά/θολό και δακρυσιμένο μάτι/στραμμένο προς τους ουρανοús/είναι κοντά το μονοπάτι/κι ακαταλόγιτος ο νους".

Ομως, ο Τάκης Κολιάβας-Μωλιότακης, μέσα στο ακαταλόγιστο του ανθρώπινου νου που ραγίζει τις καρδιές, κι όταν ακόμα είναι πέτρινη η αντοχή τους, δεν παύει να αναζητά το ανεύρωτο. Σ' αυτό υπάρχει, ίσως, η λύση των υπαρξιακών προβλημάτων. Όσο υπάρχει η ανάγκη αυτής της λύσης, υπάρχει και η ανάγκη της ποίησης. Γι' αυτό η ποίηση -"ο λόγος ο καλός"- θα υπάρχει για πάντα, όπως για πάντα θα υπάρχουν η ζωή κι ο θάνατος, έστω κι αν είναι τραγικά ατελείωτες οι όποιες μεταφυσικές αναζητήσεις ν'απωλλανεί η πρώτη απ' το δεύτερο:

"Δρομάκια της ζωής, σας περπατούμε/το ποθητό καθένas μας

να βρει/κι απ'όσα μέρα - νύχτα προσπαθούμε/στο τέλος απομένουν οι σταυροί".

Έτσι ο ποιητής, όπως κι ο καθένas, δεν μπορεί να μη συμβιβάζεται με τη μοίρα, όταν βέβαια αυτή είναι ο φυσικός θάνατος. Μένει όμως ασυμβίβαστος με το θάνατο που'ναι κατασκευασμένος. Το θάνατο που απορρέει απ' την ανθρώπινη αναισθησία και απληστία σ' όνομα κάποιας πατρίδας ή κάποιας τάχα ελευθερίας. Ας δούμε καλύτερα πόσο παραστατικά αλλά και πόσο σαρκαστικά μας δίνει ο ποιητής τη γεύση αυτού του θανάτου:

"Σκούζουν φριχτά της νύχτας τα τσακάλια/σ' ολέθρου τις σληνρές κακοτοπιές./Στρατιωτών αβέβαια κεφάλια/κι αγρύπνια στου θανάτου τις σκοπιές.

Φαρμακερή κι ατέλειωτη σελίδα/κι ανάθεμα στην άδικη φωνή/"ο θάνατος γλυκός για την πατρίδα"/απ' όσους απομένουν ζωντανοί".

Ο Τάκης Κολιάβας - Μωλιότακης, ξέροντας λοιπόν, ότι πατρίδα δεν είναι η αδικία μέσα απ' το θάνατο, αλλά το δίκιο μέσα απ' τη ζωή, αγωνίζεται, να έχει ο κάθε άνθρωπος, ίση μοίρα κάτω απ' τον ήλιο. Γι' αυτό και καλεί τους λαούς να επιβιώσουν μέσα απ' την υσότητα:

"Ελάτε του Πλανήτη μας νομάτοι/προτού ν'αφανιστούμε στο κακό/κάθε ψυχή κι ισόβαρο κοιμάτι/κάθε καρδιά και δίκιο μερικώ".

Γενικά, ο ποιητής, "διαβάτης της πίστης και της αντοχής" σ' αυτή τη ζωή, πορεύεται τους δρόμους της ειρήνης. "Απαλοκρούοντας τη λύρα" του, σπινματίζει "άνομες ορδές" νεοβαρβάρων, κι αφήνει την ελπίδα του ν'ανθίζει μεσ' απ' τη ραγισματιά της καρδιάς του.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Απο το

ΜΗΤΣΟ ΚΑΤΣΙΝΗ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΟΛΙΟΤΑΚΗ: Στην κόψη της Γραφής. Ποίηση.

Ποτισμένος βαθύτατα απο το λυρισμό και την ομορφιά του παραδοσιακού μας στίχου, ο Τάκης Κολιαβάς-Μολιοτάκης έχει κλείσει στον εσωτερικό του κόσμο την αγάπη και το πάθος του για τη διαχρονική ποίηση, αυτή την ποίηση την τόσο υποβλητική και επιβλητική που ξέρει να κάνει το τραγούδι της νοσταλγία, χαρά, πόνο, δάκρυ, ηρωικό εμβατήριο, ύμνο ειρήνης, λευτεριάς δοξαστικό σάλπισμα, ελεγείο ζωής και θανάτου.

Και με το καινούργιο του αυτό βιβλίο:

Στην κόψη της Γραφής, ο ποιητής συνεχίζει την αδιάκοπη πορεία του μέσα στο χρόνο με περίσφιξη, έχοντας την τέχνη του λόγου πηγή δημιουργίας, τον αληθινό λόγο άρτο πνευματικό, την ευαισθησία του μια δύναμη λειτουργική, το φως της ψυχής του οδηγητή για την επαφή, για τη σύλληψη των στιγμών που καταγράφουν την ευτυχία ή τη δυστυχία του κόσμου.

Όλα τα ποιήματα της συλλογής έχουν το χρώμα του Ελληνικού χώρου, τις σπονδές, τις μνήμες, τα όνειρα, συγκινήσεις και καταστάσεις ανθρώπινες, είναι εικόνες που μέσα απο την απλότητά τους ζωντανεύουν μια πληρότητα και μια ποιότητα.

Ο Τάκης Κολιαβάς-Μολιοτάκης έξω απο την ευχέρεια του καλού ομοιοκατάληκτου στίχου, έχει και την καλλιεργημένη κριτική διάθεση για να μπορεί ανεπιφύλαχτα να ομολογήσει στο πρώτο ποίημα της συλλογής του με τον τίτλο:

Γνώση στερνή:

Στ' άπιαστα και στ' ακάτεχα/ψυχή μου και σε τρέχω/να δεις τα που δεν γνώρισες/να βρω τα που δεν έχω./Μπροστά στα περισπούδαστα/γνώση στερνή μου-κι έχω/εκείνα που δεν μπόρεσα/κι αυτά που δεν παντέχω.

Μια φλόγα έχει εντός του ο ποιητής που κρατιέται άσβηστη, που κάνει την έμπνευση αγωνία και λύτρωση, που κάνει εγρήγορση τις φωνές, τις διαμαρτυρίες, τις προσδοκίες, την ευγένεια, την έξαρση και την αντάση.

Και το σπουδαίο είναι πως σε μια πορεία τώσων χρόνων τα βήματα του ποιητή συνεχίζουν στον ίδιο δρόμο να σημαδεύουν την παρουσία ενός ταξιδιώτη που αρνιέται να προδώσει τη συνειδησή του, να καταργήσει τη μελωδία και το ρυθμό, ν' αρνηθεί την τελειότητα και την ομορφιά του παραδοσιακού στίχου που όμοιο του άλλον δεν έχει.

Στην κόψη της Γραφής, οι Στιγμές απόβραδες, κατηγορίζουν θολές, νωπές, ψυχρές βουβές, βαριές πέτρες, καταρράχτης που πλαταίνει το θάνατο, σιγμές που ρίχνουν πικρό το βέλος καθώς διπλοσημαδεύουνε τ' "αργά" και το "νωρίς" για να μας θυμίσουν τις δειλινές ανταύγειες, τις μεγάλες φωνές που σιγούν, τους γνώριμους κι άγνωστους γυρισμούς, το ξεκίνημα χωρίς τέλος και τη λύση αυτής της δραματικής περιπέτειας με το αληθινό ωραίο τελευταίο τετράστιχο: Και συ καρδιά μη βρίσκοντας δρόμο να πορευθείς/χαρά να σε χωρέσει/μετράς την περηφάνεια σου μέχρι να λαβωθείς/σου λογοσμού τη θέση.

Έχει μάθει την ευθύνη του ο ποιητής.

Αγαπάει το έργο του, με την ικανότητά του αποφεύγει τις επαναλήψεις, ο στίχος του είναι ανάλαφρος, ακριβολόγος, άψογος, έχει την αρετή του ανεπιτήδευτου, το προσόν του κατανοητού, έξω απο την αλλοίωση του ύφους, μας κρατάει κοντά του με μια αισθητική απόλαυση, με μια γοητεία τρυφερότητας, ρομαντισμού μα και ουσιαστικής πραγματικότητας που η ζωή μας υποχρεώνει να της αναγνωρίσουμε την υπαρξιακή της πολυδιάστατη διεργασία.

Πάντα η ποίηση του Τάκη Κολιαβά-Μολιοτάκη έχει έναν προβληματισμό, την περισυλλογή, την ανία της μοναξιάς, τις ώρες του κοινωνικού χώρου, τις αναζητήσεις, την αναπόληση, την Τριλογία του σούρουπου, τη Στερνή λατέρνα, τη νυχτερινή αγωνία, τη φυγή, την Οδύνη του στίχου, το Επιμύθιο... είναι μια πηγαία έκφραση με παλμό, με ευαισθησία που στους δύσκολους και πικρούς καιρούς μας φέρνει μιαν ευδαιμονία που όμως δεν έμαθε να αποπροσανατολίζει απο το ωραίο της τέχνης αλλά να σφραγίζει την προγονική πνευματική μας κληρονομιά με τη γνησιότητα της ανθρώπινης διαχρονικής δημιουργίας. Η συλλογή:

Στην κόψη της Γραφής, είναι η επιμονή του ποιητή Τάκη Κολιαβά-Μολιοτάκη να συντηρεί την υπέρτατη παραδοσιακή μας ποίηση, είναι η αξιοσύνη του που ασυμβίβαστος αφιρίζει την ψυχή του να τραγουδάει τους στίχους, που πλημμυρισμένοι απο μελωδία, τέχνη, γνώση και ανθρωπιά δίνουν την αίσθηση του ωραίου και ποτέ δε μπορούν να υποβαθμιστούν.

Αυτοί οι στίχοι του βιβλίου με το λυρισμό, τη στοχαστικότητα, τη χάρη και την ομορφιά τους, μονάχα απο αληθινούς ποιητές μπορούν να γράφονται.

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΟΛΙΩΤΑΚΗ

“ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΩΝ ΟΙΣΤΡΩΝ”

Η νέα ποιητική συλλογή του κ. Τάκη - Κολιαβά - Μολιωτάκη “ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΩΝ ΟΙΣΤΡΩΝ” είναι μια προσφορά του ποιητή, που εμπλουτίζει την ποιητική του τέχνη.

Πολυγραφώτατος και ανανεούμενος, χωρίς αντίρρηση μπορούμε να πούμε, πως κάθε καινούργια εργασία του, συμπληρώνει κάποιο κενό, που οι κεραίες της έμπνευσής του δεν πρόλαβε να το γεμίσει με την ποίησή του.

Ο έμμετρος λόγος με την ομοιοκαταληξία του, είναι η κυρίαρχη τεχνική στην ποίηση του κ. Μολιωτάκη. Επιλέγει ευτυχισμένες συγκυρίες των θεμάτων του. Ακολουθεί λεπτομερειακό λάξεμα της μορφής. Το λεκτικό πλούτο

Γράφει ο Βασίλης Αποστολόπουλος

διαχειρίζεται σαν άρχοντας και δημιουργεί την άψογη και άρτια μορφή της παραδοσιακής του ποίησης. Έτσι κατορθώνει να περάσει στην ψυχή και το στοχασμό του μελετητή όλη την ομορφιά της τέχνης του. Και θα σταλάξει στην ετοιμασμένη ψυχή, είτε τη γλύκα, την πίκρα, το στοχασμό, τον έρωτα, τον αγώνα, ολόκληρη τοιχογραφία μιας εποχής που ο λαός μας δεν θέλει ν' αποχωριστεί. Να διαγράψει τις παραδόσεις του και τα έθιμά του.

Οι λίγες ομοιοκαταληκτικές αδυναμίες εξαφανίζονται μέσα στη θάλασσα των 104 ποιημάτων του.

Σε πείσμα των νεωτερικών αντιλήψεων για την ποίηση, ο κ. Μολιωτάκης λειτουργεί, εμπνέεται και εκφράζεται ποιητικά με το γνωστό παραδοσιακό τρόπο γραφής.

Με αυτό τον αυθεντικό εξοπλισμό ο κ. Μολιωτάκης μας ξεναγεί στους χώρους και τους χρόνους των απλών πραγμάτων, της στέρησης, της μοίρας, της υπομονής, της απαγοήψεως από όσα προσμέναμε στη ζωή:

Ήταν πρωί που ξεκινήσαμε/ τ' ανθρώπινο χακί ντυμένοι/
/Γη κι ουρανό ταρακουνήσαμε/ αλύγιστοι και ανδρειωμένοι.

/Κι ήτανε βράδυ που γυρίσαμε/ στην ίδια μας πατρίδα ξένοι.

/Κι ενώ τον πόλεμο κερδίσαμε/ φεύγουμε σάμπως νικημένοι/ (ΠΟΡΕΙΑ)

Με το βαθύ του λυρισμό συμπορεύεται κι ένας πεσι-
μισμός για το σήμερα, το αύριο, το μέλλον. Με το συμ-
βολικό και στοχαστικό του λόγο μας ξεναγεί σε χώρους
και χρόνους σε ιδεατά αγαπημένα πρόσωπα, σε τοπία
της εφηβικής του εποχής που τον καλούν και τον απω-
θούν.

/Κάποιες στιγμές που πάω να γράψω/ μια σκέψη μιν
αποστροφή/

/νεκρών σκουτιά θαρρώ θα ράψω/ πάνω στην κάθε μου
στροφή.

/Χιλιάδες πόνοι μύρια λόγια/ ο ξεπεσμός και η διαφθορά/
/μια θάλασσα τα μοιρολόγια/ και πουθενά λίγη χαρά/
(ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΡΑΦΗΣ)

Πρέπει ο ποιητής μαζί με την ευγένεια, την ευαισθησία
του, τη νοσταλγία του για κάποιο άπιαστο ιδανικό, να
σέρνει και το ποιητικό του μαστίγιο.

Γιατί κάπου πρέπει να κάμει την υπέρβαση του κατε-
στημένου ποιητικού πλούτου. Ν' αρχίσει να φυσούν ακό-
μα πιο δυνατοί άνεμοι αλλαγής κι ανατροπής. Το απαιτεί
η ίδια η ποίησή του, που τη συναντούμε, να προβάλλει
την όψη της δειλά, μα πετυχημένα. Το ζητά η ποίησή του
που κάπου δεν παίρνει απόκριση.

/Ανύσταχοι κι απελπισμένοι/θρηγούν της γης οι στο-
χαστές/

/σε μια ζωή που δεν πεθαίνει/και που δεν έζησαν ποτές/
(ΖΩΗ ΧΩΡΙΣ ΖΩΗ) ...

/Νότα χαράς δεν μου πηγαίνει/κι ελπίδες όσο κυνηγώ/
/με ξεφυχτούν οι πεθαμένοι/κι αισθάνομαι νεκρός κι εγώ/
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΡΑΦΗΣ

Λιτή ποίηση χωρίς ρητορική διάθεση, γνήσιος λυρι-
σμός ντυμένος με άφατη λεκτική στολή, καθώς απολαμ-
βάνεις αυτό το ποιητικό της μέλι κάπου θυμάσαι τους
μεγάλους μας λυρικούς, το Χατζόπουλο, το Μαλακάση
τον Τέλλο Άγρα και άλλους.

Η νέα συλλογή του "ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΩΝ ΟΙΣΤΡΩΝ" είναι η
καινούργια διαβεβαίωση του ποιητή πως ο Ελληνικός
χώρος, με το λαό και τις παραδόσεις του αλλά και την
προβληματική των καιρών μας, θα βρίσκεται στο κέντρο
της έμπνευσής του.

Ας μην ξεχνάει να προσθέσει στην τόσο πλούσια δημι-
ουργία του και καμιά επική πινελιά. Τη χρειάζεται ο πο-
λύκλαδος ποιητικός του λόγος.

ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Κυριακή 22 Ιανουαρίου 1995

ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ "Κ.Φ."

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θ. ΝΑΤΣΙΟΥ

ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΟΛΙΤΗ

Κριτική βιβλίου

Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη

“ΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΠΕΤΡΑ” (ποιήματα)

Εκδόσεις “Νέα σκέψη”, Αθήνα 1994, σ.σ. 96

Πορ όλο που πριν από λίγο καιρό και η σκέψη ακόμη για επιστροφή στην παραδοσιακή ποίηση θα εφαινότο ουτοπία και ασυγχώρητος αναχρονισμός, εν τούτοις σήμερα τα σημεία βοούν ότι η παραδοσιακή ποίηση ευρίσκεται προ των πυλών, αρχής γενομένης από το κίνημα του μεταμοντερνισμού.

Υπό έρχεται να μας το πιστοποιήσει και ο Τάκης Κολιαβάς με τη “Ραγισμένη Πέτρα” του και να δώσει έτσι ένα δυναμικό παρών μέσα από τις τρεις σειρές (ενότητες) της ανά χειρας συλλογής που επιγράφονται “Ραγισμένη πέτρα”, “Πεταλίδες” και “Οι πληγές”, που αριθμούν συνολικά 133 ποιήματα. Από αυτές τις τρεις σειρές οι δύο πρώτες αποτελούνται από ποιήματα δύο στροφών των τεσσάρων στίχων εκάστη, ενώ η τρίτη αποτελείται από τέσσερις τετράστιχες στροφές, κατά ποίημα, με εξαίρεση το τελευταίο που έχει μόνο τρεις. Η αμοικαταληξία είναι πλεκτή και το μέτρο εναλλάσσεται συνήθως από τους μονούς στους ζυγούς στίχους.

Στη “Ραγισμένη Πέτρα” διακρίνουμε φιλοσοφική διάθεση, κοινωνικούς προσανατολισμούς, ανθρωποκεντρική θέαση, ρέμβη και νοσταλγία για το χαμένο οριστικά παρελθόν, ειρωνεία για τα κοινωνικά μας δρώμενα, αντιπολεμική

αντιμιλιταριστική κατάθεση και αγάπη για τα ταπεινά και τα απέραντα, που ωστόσο μορκαίνουν τη ζωή μας.

Αισθητικά η μουσικότητα και η αρμονία των προσεκτικά διαλεγμένων λέξεων οδηγούν σε κομψούς και χαριτωμένους στίχους, κρυστάλλινους και διαυγείς, χωρίς ήχους χασμωδίας, που συμπληρώνουν κατά άμωγο τρόπο τη νοηματική

πληρότητα των ποιημάτων. Και έτσι να μας βεβαιώσουν ότι για τον αληθινό και τον χαρακτηριστικό ποιητή δεν υπάρχουν

πραγματικές δεσμεύσεις προκειμένου να εκφραστεί. Η αισθαντικότητα της “Ραγισμένης πέτρας” εκφράζεται με την απαλότητα των τόνων, την ήρεμη στοχαστικότητα, τις εναργέστατες ποιητικές εικόνες και τις μεταφορές που δημιουργούν την απαραίτητη για τέτοιου είδους έργα συγκινησιακή φόρτιση. Μάλλα λόγια ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης συνεχίζει με επιτυχία μια παράδοση ποιητική, που παρά τις δυσκολίες της, έδωσε σημαντικά έργα και αξιόλογους δημιουργούς που αγαπήθηκαν από το κοινό που εξέφραζαν.

Εμείς από δω τον συγχαίρουμε αναμένοντας και άλλα της διάνοιάς του δώρα.

Γιώργος Πετρόπουλος

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟ

Μ' αραχνοῦφαντες κλωστές
με περιπλέκουν οι ποιητές
κυρίως οι μινόρες.
Κι έρχονται και με συγκινούν
απρόσμενα σαν ξεκινούν
κάποιες εσπέριες ώρες.

Σε μια του «Μπάγκειου» μεριά
ο Μίνως Ζώτος με βαριά
καρδιά, μες στα γραφτά του.
Γλυκά συναισθηματικός
μέχρι που σβήνει φθισικός
μες στα εικοσιεφτά του.

Στων ποιητών τη συντροφιά
ο Τέλλος Άγρας - συννεφιά
αχνή και πονεμένη.
Στα λυπημένα δειλινά
τη μούσα του, με το γκρενά
φιογκάκι να προσμένει.

Μέσα στον ίσκιο του «Νουμά»
ο Ρήγας Γκόλφης πολεμά
«στο γύρισμα της ρίμας».
Και στων στροφών του τον λυγμό
του στίχου του τον ελιγμό
διακρίνουν οι καιροί μας.

**Ο Λαπαθιώτης μια ψυχή
απόμονη στην κατοχή
του τρόμου και της πείνας.
Ο Κυριαζής κι ο Σταμπολής
ο Τάκης Τσιάκος, ο Δελής
κι ο Κλαύδιος ο Μαρκίνας.**

**Της ρίμας μύστες διαλεχτοί,
κι ευαίσθητοι: η Διαλεχτή
Ζευγώλη, κι ο Πορφύρας.
Και ο Βελμύρας ο Κωστής
του στίχου λάγνος γητευτής,
κι ο Ρώμος ο Φιλύρας ...**

**Ο Δούρας βέρος χριστιανός
και ο Κοτζιούλας ορεινός
κι η Αιμιλία η Δάφνη.
Κι η Πατρικίου η Λιλή,
κι οι αμνημόνευτοι οι πολλοί
καλοί, δίχως μια δάφνη.**

**Μ' αραχνοϋφαντες κλωστές
ανάερρες και μεταξωτές
με δένουν οι μινόρες.
Μέσα στους ήπιους σκοπούς
και με φιλεύουν με καρπούς
από γλυκές οπώρες.**

Επισιτρέφοντας

Γράφει ο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Είχα επισημάνει και παλαιότερα ότι η μοντέρνα ποίηση δεν πήγαινε άλλο και ό,τι είχε να πει το είπε και έβλεισε ο κύκλος της. Λίγοι τότε με είχαν πιστέψει, φανταζόμενοι ίσως ότι η κακογουστιά των ατάλαντων θα διαρκούσε επ' άπειρον. Να, όμως, που αρχικά δειλά και αργότερα όλο πιο θαρραλέα έκαναν την εμφάνισή τους τα παραδοσιακά ποιήματα, είτε μεμονωμένα είτε σε συλλογές. Και σήμερα που αισθάνομαι απόλυτα δικάωμένος, χαίρομαι που κράτησα ανυποχώρητη στάση ό-ταν έλεγα, έστω και εν άκρη υπερβολή ότι «η ποίηση πέθανε στις 12-10-1944», μαζί με τον Τέλλο Άγρα.

Την αφορμή αυτού του σημειώματός μου την έδωσε το καλό περιοδικό «Ευθύνη» (τεύχος 278 Φεβρουάριος 1995) το οποίο στις σελίδες 64 και 65 δημοσιεύει τρία σονέτα του σεμνού και καθ' όλα άξιου ποιητή Ηλία Κεφάλα. Όμως, η δημοσίευση αυτή υπήρξε μόνο η αφορμή. Νωρίτερα οι εντυπωσιακές στροφές του Θ. Δ. Φραγκόπουλου με την αριστοτεχνική του συλλογή «Άλλη γραφή» (εκδόσεις «Αστρολάβος - Ευθύνη», και του πραγματικά μεγάλου Μιχάλη Γκανά, που βάδισε πάνω στα χνάρια του Καρυωτάκη, σηματοδότησαν την αλλαγή των αισθητικών κατευθύνσεων της εποχής μας.

Αν τώρα στους ανωτέρω προσθέσεις τον Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη με την εξαίσια συλλογή του «Ραγισμένη Πέτρα», (εκδόσεις «Νέα Σκέψη», τον Μήτσο Ν. Τσιάμη με το «Λόγιον Μνημοσύνης», τον Δημήτρη Καραμβάλη με τα φιλοσοφικά «Χάϊ Κου» του και την αισθαντική Νίκη Μ. Κατσικάδη έχεις προ οφθαλμών τη φορά του ποιητικού μας γίγνεσθαι. Που αργά αλλά σταθερά προσανατολίζεται προς τη θεματογραφία, το μέτρο (όταν τούτο είναι εφικτό), και την ομοιοκαταληξία.

Παράλληλα, η επανέκδοση της «Μισμαγιάς» του Ζήση Δαούτη και της εκλογής των «Ποιημάτων» του Κώστα Ουράνη, από την «Εστία» μάλλον φανερώνουν τη στροφή του φιλολογικού γούστου. Στροφή που τόσο ο καθηγητής Γεράσιμος Γ. Ζώρας όσο και ο υπογράφων το παρόν, με τα βιβλία του «Οι Ρομαντικοί του 19' αιώνα» και «εκ των Επτανησίων» (υπό έκδοση - αμφότερα από τις εκδόσεις «Νέα Θέσις», έχουν επισημάνει έγκαιρα.

Ωστόσο, με όλα αυτά δεν θέλω να ισχυριστώ ότι δεν υπάρχει σωστή ελεύθερη ποίηση. Υπάρχει! Αλλά χάνεται μέσα στον ωκεανό της κενολογίας, του βερμπαλισμού και της ακατάλυπτης στιχουργίας, που αρκετά συχνά μας έχουν δώσει εξόχως αντιαισθητικά αποτελέσματα... Γι' αυτό ακριβώς και παρατηρείται η στροφή αυτή με την ελπίδα της ανάνεωσης του ποιητικού μας λόγου.

**ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ**

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ 1995

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΟ ΠΑΠΑΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟ

• ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Σικά τω οίστρων»

Είναι το εικοστό τρίτο ποιητικό βιβλίο του εκλεκτού Ρουμελιώτη ποιητή που κατέχει μια σημαντική θέση στο χώρο της νεώτερης ποίησής μας. Όπως στις προηγούμενες ποιητικές του συλλογές έτσι και σ' αυτή ο Τ. Κ.-Μ. ακολουθώντας τους δρόμους της παράδοσης μας δίνει στίχους απλούς, λιτούς, σφιχτοδεμένους με μια μουσικότητα που σε συναρπάζει. Βαθεία ανθρωπίνος (οι στίχοι του) εκφράζουν την αγωνία του ποιητή για τα έντονα κοινωνικά προβλήματα, την πάλη της καθημερινότητας, την απανθρωπιά που κερδίζει συνεχώς έδαφος «σ' αυτά τα χρόνια τα πικρά και συννεφιασμένα». Πολλές φορές στάζουν μια πίκρα, κρύβουν μέσα τους μια λαχτάρα κι ένα καημό για τις μέρες που πέρασαν για το αβέβαιο μέλλον που έρχεται.

«ήθελα να σ' ανεβάσω στις στοργές την κορυφή
νάσαι μάνη της αγάπης, του καημού σταυραδερόφ».

Αλλού ο ποιητής σε στιγμές αυτοσυγκέντρωσης θα σημειώσει σε τόνο έντονα μελαγχολικό:

«Οι φωτεινές στιγμές έχουν πεθάνει
το φως του δειλινού πέφτει σταχτί.

Πικρό κυλάει της πέννας το μελάνι
κι από καημό δακρύζει το χαρτί».

Ο Τ. Κ.-Μ. κατέχει καλά τα μυστικά του ποιητικού λόγου. Χωρίς να έχουν τίποτε το φανταχτερό τα τραγούδια του τα ξεχωρίζει κανείς για την καλοδουλεμένη ρίμα τους, το αληθινό τους υπόβαθρο, την ειλικρίνειά τους, την πηγαία ευαισθησία τους, το λυρισμό και την τρυφερότητά τους. Ο Τ. Κ.-Μ. με τη «Σικά των οίστρων» μας έδωσε στίχους που θα αντέξουν στο χρόνο.

«Όλο κινάω να φύγω, και δε βρίσκω
καιρό και στράτα
τρανό κι ασήκωτο τοξίσκο
χωρίς τα νιάτα».

ΕΦ. «ΘΕΡΜΙΟΤΙΚΗ ΗΧΩ»
ΜΑΡ-ΑΠΡ. 1985 σ. 44

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Στην κόψη της γραφής»

Διαβάοντας τις καινούργιες συλλογές του κ. Κολιαβά, δεν μπορούμε παρά να συμφωνήσουμε με τις παρατιθέμενες απόψεις διακεκριμένων πνευματικών ανθρώπων για την ποίηση του του μακαρίτη Ανδρέα Καραντώνη, του Άγγελου Φοικιρώτη, του Αντώνη Σαμαράκη, του Δημήτρη Σταμέλου, του Δημήτρη Στατόπουλου του Δημ. Γιάκου του Μιχάλη Σταφυλά του Χρήστου Κουλούρη, του Ιάω. Εξαγγέλου, του Στέργιου Δημούλη, του Πάνου Παναγιωτοπούλη του Γιάννη Καραβίδα, του Τάκη Νατσούλη του τ. Ξηροτύρη του Δημήτρη Νικηρέττου και πολλών άλλων που έχουν επισφραγίσει τη συγκινητική απήχηση και την ευθυμία των παραδοσιακών στίχων του. Πραγματικά, ο κ. Κολιαβάς, με τη Χρησιμοποίηση του παραδοσιακού ποιητικού μέτρου και της ανεπιτήδευτης ομοιοκαταληξίας, αποδεικνύει για μια φορά ακόμη τη γνησιότητα του ποιητικού λόγου και την καθαρότητα των αισθημάτων του. Αποδίδει και τις συγκινήσεις του και τις μεταδίδει με απλότητα στον αναγνώστη. Στο ποίημα «Νυχτερινή αγωνία» διαβάζουμε: «Όταν μέσα μου νυχτώνει και τριγύρω σκοτεινιάζει / ένα αθάνο χελιδόνι / σε πικρούς καημούς σπαράζει / Ακοιμητώντας στην πληγή του / και σ' αδιόναμα φτερά / σχεδιάζει τη φυγή του / σε μιαν άπιαστη χαρά / όταν μέσα μου νυχτώνει / κι η βροχή φαμάκι στάζει / ένας κρινανθός ματώνει / στις ελπίδες το περβάζι / κι η ψυχή τραυματισμένη / σα θλιμμένη ζωγραφιά / κάτι ξάστερο προσμένει / μέσο' από τη συννεφιά». Η Ποίηση του κ. Κολιαβά δείχνει και κάτι ακόμη: Ότι και οι παραδοσιακοί στίχοι, όταν υπάρχει το ταλέντο, - τα πλούσια συναισθήματα, η ανυπέροχτη ποιητική φόρτιση, μπορεί ν' αποδώσουν ποιητικά νοήματα με την ευχέρεια και την ευρύτητα που χαρακτηρίζουν κυρίως τη νεότερη ποίηση. Η ποιητική του κ. Κολιαβά ενισχύει την πεποίθησή μας για την αξία και τη διάρκεια του παραδοσιακού ποιητικού ρυθμού και λόγου.

ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ
ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ - ΙΑΝ-ΔΕΒ. 1995

ΒΙΒΛΙΑ ΨΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

• ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Ραγισμένη Πέτρα», Ποίηση, Αθήνα 1994, σελ. 93.

Τριάντα χρόνια ποιητικής παρουσίας συμπληρώνει ο κ. Κολιαβάς - Μωλιότακης. Είκοσιδύο ποιητικές συλλογές κι ένα πεζογραφικό είναι ο πνευματικός του μόχθος. Χαίρεσαι την ποιητική του ευαισθησία, τόν λυρισμό, την τρυφερότητα, τη νοσταλγία, τη μουσικότητα. Στούς ρυθμούς και τα μέτρα του παραδοσιακού στίχου κινείται συνήθως. Είναι μία χαριτωμένη ποίηση άναμνήσεων και συγκινήσεων. Μιά ποίηση που αναζητάμε, γιατί μάς λείπει. Δικαιολογημένα έχει τύχει τιμητικών διακρίσεων.

Γ.Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΠΕΡ. «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ»
ΦΕΒΡ. 1995 τ. 292

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης στα 1995 κυκλοφόρησε το 23^ο ποιητικό του βιβλίο με τίτλο: "Στη σκιά των οίστρων". Μένει πάντα πιστός στον παραδοσιακό στίχο που τον καλλιέργησε από το 1966 που ξεκίνησε ως σήμερα, με συνέπεια και με αγάπη σ' αυτό το είδος. Στις μέρες μας που κατακλυζόμαστε από ποιητές "αφρημένους" και άτονους ο Μωλιωτάκης αντιστέκεται στην ευτέλεια, στην προχειρότητα και στη λεξιλαγνεία. Πληθώρα ταλυρικά του στοιχεία, με διακριτικότητα και σωφροσύνη τα μηνύματά του, χωρίς εμπάθεια οι διαμαρτυρίες του και η αγανάκτησή του για τα κακώς κείμενα του κοινωνικού μας περιγύρου. Αλήθεια σκέφτομαι: Γιατί να μη μπει στα Σχολικά Αναγνωστικά η ποίηση του Μωλιωτάκη. Δεν είναι μόνο ποίηση ουσίας με θελκτικότερες εικόνες και με εκφραστική άνεση. Είναι και το ξέμπλιασμα των πικρών καυμών που επισήμανε η μεγάλη μας Χρυσάνθη Ζιτσαία, είναι και τα μηνύματα ανθρωπιάς και ειρήνης που εκπέμπουν οι στίχοι του. Είναι άλλωστε ο τελευταίος των αληθινά παραδοσιακών μας.

ΜΙΧ. ΣΤΑΒΥΛΑΣ

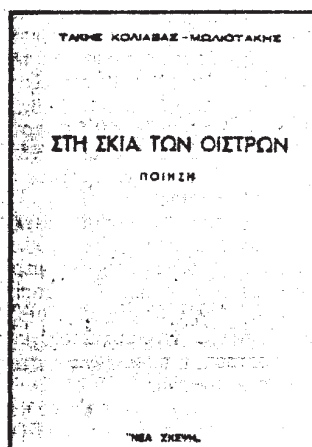
ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

«Στη σκιά των οίστρων»

(Ποιήματα Τ.

Κολιαβά-Μωλιωτάκη)

Παραγωγικός, παραγωγικότερος και ιδίως στον ποιητικό χώρο - έχει εκδώσει 23 ποιητικές συλλογές από το 1966 - ο λογοτέχνης και συγγραφέας κ. Τάκης Κολιαβάς-Μωλιωτάκης, μας δίνει εφέτος και άλλη ποιητική συλλογή του «Στη σκιά των οίστρων» που κι αυτή καταπλήσσει με την ωραία πλημμύρα των στίχων του, πολύ παραγωγικός, πλούσιος πάντα στον στίχο. Γράφει την παραδοσιακή ποίηση, ακριβώς γιατί είναι πηγαίος και είναι εκφραστικός πάντα με καθαρό ποιητικό τρόπο, έχει μουσική ο στί-

χος του, κυλάει ο στίχος, δεν προσκόπτει, δεν κλείνεται πουθενά. Τα ποιήματά του είναι και τραγούδια, «Ταξιδεύουντα δάκρυα κι όλο φεύγουνε/και γυρεύουνε νησάκια της στοργής... Ταξιδεύουν οι λυγμοί μας και ονειρεύονται/μες στους στόνους της χλωμής του προσευχής...

Κ. Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΟΥ

Με αίσθημα ευθύνης

Τάκης Κολιαβά - Μωλιотаκη

Κ. Φλώρος

Καθημερινή
ΦΘΙΝΤΙΑ
Μ. Τρίτη 18 Απριλίου 1995

1) "Ραγισμένης Πέτρα"
2) "Στη Σκιά των
οίστρων"

Ποίηση
Έκδοση Νέα Σκέψη Αθήνα 1994
σελίδες 96
Έκδοση Νέα Σκέψη Αθήνα 1995
σελίδες 152

Ο Τάκης Κολιαβάς -
Μωλιотаκής, είναι ένας
πνευματικός άνθρωπος, γνωστός
συμπατριώτης μας και φίλος απ'
τα παλιά.

Τον γνώρισα
κατά το 1950 στα
γραφεία του "Εθνικού
Αγώνος" της Λαμίας.

Από τότε
συνεργαστήκαμε στον
"Εθνικό Αγώνα" για
αρκετά χρόνια.

Ο Τάκης κυρίως ως
ποιητής κι η αφεντιά μου ως
πεζογράφος.

Οι στήλες μας ήταν γειτονικές και
πολλές φορές, η μια πλάι στην
άλλη.

Θαύμαζα από τότε τα πεζά
του και προπαντός τα ποιήματά
του.

Ως Ποιητής ήταν ακούραστος.
Δεν υπήρχε φύλλο του "Εθνικού
Αγώνα", που να μην περιείχε
ποιητική του συνεργασία.

Στην αρχή είχαμε
συχνότερη επαφή, γιατί
κατοικούσε στο Μώλο. Όμως η
συνεργασία του στον "Εθνικό
Αγώνα" δεν έπαψε για αρκετό
χρονικό διάστημα και μετά τη
μόνιμη, εγκατάστασή του στην
Αθήνα.

Πολύ αργότερα και λόγω
πολλών του ασχολιών, αραίωσε τη
συνεργασία του στον "Εθνικό
Αγώνα", αλλά ποτέ δε σταμάτησε
να στέλνει τη νέα, εκλεκτή,

ποιητική του παραγωγή, ακόμη και
λογοτεχνικά του κείμενα.

Από την εγκατάστασή του
στην Αθήνα σημείωσε αλματώδη
δραστηριότητα στη λογοτεχνία και
στην ποίηση, ειδικότερα.
Παρουσίασε τις ποιητικές του
συλλογές: 1) "Γυρισμός απ' τη χώρα
των ονείρων" 1966.

2) "Ένα παιδί μιλάει στο Θεό" 1967.
3) "Πικροί σταλακτίτες" 1970. 4)
"Νοσταλγικοί αντίλαλοι" 1972. 5)
"Ορκωδοσία στον ήλιο" 1974. 6)
"Ορεινή περιοχή" 1975. 7) "Στόμα
της φωτιάς" 1976. 8) "Οπτογραφία"
1977. 9) "Οι ρίζες" 1979. 10)
"Λυρικές αγγελίες" 1980. 11)
"Κουκκίδες και ψηφία" 1981. 12)
"Παρουσιολόγιο το πρώτο" 1983.
13) "Παρουσιολόγιο το δεύτερο"
1983. 14) "Καθημερινές
περιπτώσεις" 1986. 15) "Άγρια
περιστέρια" 1988. 16) "Σφήκες και
μέλισσες" 1989. 17) "Ρήματα και
Ρίμες" 1990. 18) "Λογείον
σύμμετρο" 1991. 19) "Χώμα και
χρώμα" 1992. 20) "Στην κόψη της
γραφής" 1993. 21) "Ντόσκο και
Άντμπα" 1993. Άλλα εκατοντάδες
πεζά του, όπως και ποιήματά του,
βρίσκονται διασκορπισμένα σε
πολλά περιοδικά και εφημερίδες,
όλης της χώρας.

Αρκετά πεζογραφημάτά
του βρίσκονται συγκεντρωμένα στο
βιβλίο του "Μνήμη και Γραφή" 1987.
Είναι μέλος της Εταιρεία Ελλήνων
Λογοτεχνών και της Ένωσης
Συντακτών του Επαρχιακού Τύπου.
Τιμήθηκε με βραβεία του Φ.Σ.
Παρνασσός, της Ελληνικής
Εταιρείας Χριστιανικών
Γραμμάτων, του Περιοδικού Νέα
Σκέψη, των Δελφικών
Αμφικτιονιών, της Πανελλήνιας
Ένωσης Λογοτεχνών. Διευθύνει
από πολλών ετών την εφημερίδα
Μωλιότικα Νέα. Είναι μέλος του

Ομίλου Φθιωτών Λογοτεχνών και Συγγραφέων Λαμίας.

Η "Ραγισμένη Πέτρα" είναι 22η Συλλογή 133 ποιημάτων του. Όλα τα λογοτεχνήματα, τα διακρίνει η συνέπεια, η παρατηρητικότητα. Έτσι και εδώ, τα θέματά του, πεζά και ποιητικά, είναι παρμένα απ' τη ζωή. Κάθε κέντρισμα, που παίρνει απ' αυτή, το καταγράφει, το σχολιάζει και του δίνει την πραγματική του μορφή σε τρόπο ώστε ο αναγνώστης να βλέπει προς του μια τέλεια εκφραστική εικόνα.

Όπως πάντα, ο Τάκης, γράφει ποιήματα έμμετρα, παραδοσιακά.

Όλα αποπνέουν αίσθημα, ορθότητα σκέψεως και εκφράσεως. Όλα γίνονται καταληπτά από τους αναγνώστες του. Όλοι ενθουσιάζονται και καμαρώνουν, γιατί οι στίχοι του Τάκη Κολιαβά, μιλούν μέσα στην καρδιά τους και προβληματίζονται, όταν εμβαθύνουν τη σκέψη τους, για να κατανοήσουν τον κάθε μύθο ή πραγματικότητα, που διαπραγματεύεται με

αφάνταστη ικανότητα.

Ακούραστος, μέσα στο χρόνο, στα Γράμματα και στην ποίηση, ο φίλος μου Τάκης Κολιαβάς - Μωλιοτάκης, σκάρωσε τώρα τελευταία μια όμορφη και εντυπωσιακή ποιητική συλλογή, 124

ποιημάτων του. Όλα αυτά γράφθηκαν κατά τη διάρκεια των μηνών Απριλίου και Μαΐου 1994.

Όλα τα ποιήματά του είναι παραδοσιακά, έχουν μέτρο, έχουν αίσθημα, έχουν φαντασία. Τα έχει πάρει από τη διακριτική συμπεριφορά, των ανθρώπων και των γεγονότων, που σημάδεψαν τη

ζωή του χρόνου αυτού και μας τα παρουσίασε από ανάγκη εκτονώσεως και δημιουργίας. Είναι το 24ο πνευματικό του δημιούργημα.

Του εύχομαι πάντα να δημιουργεί κι έτσι να μπορέσει να ζήσει πιο πολύ.

Η ικανότητα του ποιητή και τα βιογραφικά του είναι γνωστά σ' όλους.

Είναι φτασμένος, είναι ολοκληρωμένος, ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιοτάκης κι έχει επαινεθεί από διακεκριμένους ανθρώπους των γραμμάτων των Τεχνών.

Εγώ μονάχα, θα ήθελα να τον συγχαρώ και να του ευχηθώ υγεία, πρόοδο και πολυήμευση.

Τώρα θα παραθέσω εδώ ποίημα του φίλου μου Τάκη, αντιπροσωπευτικό της όλης εργασίας του:

ΙΘΑΚΗ

Γεια και χαρά
στην πλώρη
σου κι ήρεμα
τα πανιά
γαληνεμένη
θάλασσα και
πρίμο
τ' αγεράκι.

Του ταξιδιού τα
κύματα να
ραίνουν
γιασεμιά
τη ρότα σου
που κίνησε να
βγει σε μian Ιθάκη.

Ορίζοντες ανέφελoi κι αιθέρες
γαλανοί
και στο κατάρτι πρόσχαροι να
φτερουγίζουν γλάροι.
Απάνω σου φωτόλουστοι να
λάμπουν ουρανοί
και να σου παραστέκουνε
αστερισμοί και φάροι

Ωρα καλή με των γονιών την
άμετρη στοργή
και στης φυγής σου τ' όνειρο κράτα
γερά το διάκι.
Κι άμα δε βρεις στα πέρατα την
ποθημένη γη
γυρίζοντας στα πάτρια θα ζήσεις
την Ιθάκη.

Παρασκευή 12 Μαΐου 1995

Καθημερινή

ΦΘΙΩΤΙΔΑ

Ποιητική Βραδιά

Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Ρούμελης και ο Όμιλος Φθιωτών λογοτεχνών και συγγραφέων παρουσιάζουν τους Φθιώτες ποιητές του Ομίλου στο Δημοτικό Θέατρο Λαμίας, τη Δευτέρα 15 Μαΐου στις 9.30 το βράδυ.

Στην ποιητική βραδιά θ' ακουστούν οι ποιητές (με αλφαβητική σειρά)

+ ΚΑΪΛΑΣ ΑΛΕΚΟΣ
ΑΝΘΗΛΗΣ ΤΑΚΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΓΡΙΒΑΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΔΗΜΟΥΛΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
ΔΡΟΣΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΠΕΛΛΑ
ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΚΑΡΚΑΝΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΚΟΛΙΟΒΑΣ-ΜΩΛΙΩΤΑΚΗΣ ΤΑΚΗΣ
ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΚΟΝΤΟΥΡΗ ΝΑΝΑ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ ΞΑΝΘΗ
ΚΡΑΝΙΩΤΗΣ ΜΠΑΜΠΗΣ
ΜΕΣΣΗΝΕΖΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ
ΜΙΧΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΜΙΧΕΛΗΣ ΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΡΙΖΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΥ ΠΟΛΥ
ΤΣΕΛΛΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ
ΤΥΡΑΪΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΦΑΦΟΥΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Τη βραδιά θα προλογίσει ο Πρόεδρος του Ομίλου Φθιωτών Λογοτεχνών και Συγγραφέων Ντίνος Μιχελής. Θα απαγγείλουν τα ποιήματα οι ηθοποιοί Αμαλία Γκιζά, Άρης Τσιούνης και ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής του ΔΗΠΕΘΕ ΡΟΥΜΕΛΗΣ Βασίλης Μητσάκης. Τα βιογραφικά των ποιητών θα διαβάσει η μαθήτρια της Δραματικής Σχολής του ΔΗΠΕΘΕ ΡΟΥΜΕΛΗΣ Εύη Βάρσου.

Τις απαγγελίες θα συνοδεύει με την κιθάρα του ο Φώτης Κουτσοθόδωρος καθηγητής του Δημοτικού Ωδείου Λαμίας.

ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΕΣ ΠΟΙΗΤΕΣ

Μέσα στην

κατάμεστη αίθουσα του
Δημοτικού Θεάτρου Λαμίας,
τιμήθηκαν για 1η φορά οι
Φθιώτες ποιητές.

Οι υποβλητικές
φωνές των ηθοποιών του
ΔΗΠΕΘΕ Ρούμελης Άρη
Τσιούνη, Αμαλία Γκιζά και
Βασίλη Μητσάκη, απέδωσαν
κατά τον καλύτερο τρόπο
αυτά τα ελάχιστα ψύγματα
του πλούσιου ποιητικού
έργου όλων αυτών των
ντόπων ποιητών μας που
απαγγέθηκαν.

Αλλωστε η συνοδεία
του Φώτη Κουτσοθόδωρου
με την κιθάρα του
αναδείκνυε τον εσωτερικό
ρυθμό των ποιημάτων
δημιουργώντας μια
διαφορετική ατμόσφαιρα,
δίνοντας με τους ήχους του
μια άλλη διάσταση στον
χώρο.

Την βραδιά

προλόγισε ο Πρόεδρος του
Ομίλου Φθιωτών
Λογοτεχνών και
Συγγραφέων, Ντίνος Ε.
Μιχελής.

Τα βιογραφικά
σημειώματα των ποιητών
διάβασε η μαθήτρια της
Δραματικής Σχολής, Εύη
Βάρσου.

Ακούστηκαν οι
ποιητές (με αλφαβητική
σειρά)

+ ΚΑΪΛΑΣ ΑΛΕΚΟΣ
ΑΝΘΗΛΗΣ ΤΑΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΗΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΓΡΙΒΑΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΔΗΜΟΥΛΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
ΔΡΟΣΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΚΑΡΚΑΝΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΚΟΛΙΟΒΑΣ-ΜΩΛΙΩΤΑΚΗΣ
ΤΑΚΗΣ

ΚΟΝΤΟΥΡΗ ΝΑΝΑ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ ΞΑΝΘΗ
ΚΡΑΝΙΩΤΗΣ ΜΠΑΜΠΗΣ
ΜΕΣΣΗΝΕΖΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ
ΜΙΧΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΜΙΧΕΛΗΣ ΝΤΙΝΟΣ
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΠΕΛΛΑ
ΡΙΖΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΥ ΠΟΛΥ
ΤΣΕΛΛΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ
ΤΥΡΑΪΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΦΑΦΟΥΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Ας ελπίσουμε ότι
αυτή η εκδήλωση θα είναι η
απαρχή στην ανάδειξη του
πραγματικού πλούσιου
λογοτεχνικού δυναμικού της
Φθιώτιδας.

Καθημερινή 17 Μαΐου 1995
ΦΘΙΩΤΙΔΑ

ΓΤΡΙΣΜΟΙ

Ήταν η πόρτα της κλειστή
σαν εκκλησούλα σφαλιστή
που τον πιστό προσμένει.
Κι είχε στα στήθια μια καρδιά
σάμπως φωλίτσα στα κλαδιά
ερωτικά πλεγμένη.

Επέρασα να την ιδώ
κι η συστολή με την αιδώ
κρατούσανε την πόρτα.
Την σίμωσα σαν αστραπή,
ήταν στην κάμαρα σιωπή
κι άχνα δροσιάς στα χόρτα.

Είχε τα χείλη της γλυκά
στα μάτια της βεγγαλικά
στα μάγουλα πορφύρα.
Και μες στη διάχυτη σιωπή
ο πόθος δίχως να ντραπεί
αμπάρωσε τη θύρα...

Κι όπως διαβήκαν οι καιροί
των αναμνήσεων το κερί
αζ ήταν να το σβήσω.
Μα χάνομαι στους συνειρμούς,
κι ανάθεμα στους λογισμούς
που με γυρίζουν πίσω.

ΔΗΜΟΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.Π.Α.Σ.

1^ο ΒΡΑΒΕΙΟ

(Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ)

Απονέμεται στον Γιάννη Κοζαβά-Μαζιοπούλη
για το ποίημά του "Γρα για εμυτό παρέη" που διακρίθηκε
στον 4ο Πανελλήνιο Ποιητικό Διαγωνισμό στη μνήμη Αγγέλου Σικελιανού

Σαλαμίνα 15 Ιανουαρίου 1996

ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ: ΔΕΠΑΣ

Δότης Γιάννης Ράλλος
(Διπλ. Συμβολογός) - Γραφείο

Υπεύθυνη Διαγωνισμού:
Άννα Λολιόγκα-Παπασιτηρόπουλου

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ

Αθανάσιος Π. Μακρής

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Πέτρος Χάρης Πέτρος Χάρης
(Ακαδημαϊκός, Επίτιμος Πρόεδρος)
Αθανάσιος Νίκος Αθανάσιος Νίκος
Μάργος Ευάγγελος Μάργος Ευάγγελος
Νικολάκης Δημήτρης Νικολάκης Δημήτρης
Σιμόπουλος Ηλίας Σιμόπουλος Ηλίας
Χαϊζηνιωτάκης Γιάννης Χαϊζηνιωτάκης Γιάννης

ΩΡΑ ΓΙΑ ΠΙΚΡΟ ΚΑΦΕ

Άναψε φωτιά στο τζάκι
ώρα μαύρου δειλινού,
κι από το παλιό δισάκι
στρίψε φύλλα του καπνού.
Στου τσιγάρου τις τολύπες
που κυλούν απανωτές
άσθηστες τρεμίζουν λύπες
κι αναμνήσεις δυνατές.

Βάλε στη φωτιά το μπρίκι
ώρα για πικρό καφέ,
σύντροφε στην καταδίκη
στις θυσίες αδερφέ.
Σκίψε στο στεγνό φλυτζάνι
βγες απ' όλα τα παλιά
στων καιρών το ραμαζάνι
η ζωή μας μια γουλιά.

Στη φωτιά το μπρίκι βάλε
με γαλήνιο λογικό.
Στων αγώνων το φινάλε
δεν υπάρχει μερτικό.
Μες σε κύκλους ανοήτους
κι ασυγκράτητες ορμές,
κάποιοι βάζουν τη ζωή τους
κι άλλοι δρέπουν τις τιμές.

Ρίξε θύμησης στο τζάκι
να σταχτώσουν τη θρακιά,
ρούφα μια γουλιά φαρμάκι
πάρε μια πικρή μπουνιά.
Του κατατρεγμού κολλήγα
σταυραδέρφι της οργής,
μες στο λάκο, με τα λίγα
και με τα πολλά, στη γης.

Πέτα στη φωτιά και κάψε
τους παλιούς συλλογισμούς,
και στην κρύα στάχτη θάψε
τους γενναίους ορισμούς.
Κλείσε και την ιστορία
μ' όλη τη ρητορική,
μας σερβίρουν θεωρία
κι απαιτούνε πραχτική.

Πιές το κώνειο και το ξίδι
ως την ύστερη σταλιά,
κι άμε σύντροφε ταξίδι
στην αιώνια σιγαλιά.
Ήταν ένα παραμύθι
η ζωή μιας δυναπτό,
γείρε μ' ελαφρά τα στήθη,
ετελείωσε κι αυτό...

9—8—94

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης γεννήθηκε το 1926 στο Μώλο Λοκρίδας από πατέρα βιοτέχνη και μητέρα αγρότισσα "... κυριευμένος από τη θεία μανία της ποίησης έχει τη δαυιλή δωρεά να σκέπτεται και να ελπίζει..." σημειώνει ο Δημ. Νικορέτζος στο "Εμβόλιμον" τεύχος 60. Με την έμφυτη ικανότητα του γεννημένου ποιητή γράφει στίχους από δώδεκα ετών και τα πρωτόλειά του τα διαβάζει στους συμμαθητές του, που οι πολλοί τον περιγελούν και οι λίγοι τον ατενίζουν με θαυμασμό και συμπάθεια. Με την απελευθέρωση από τη γερμανική κατοχή στέλνει ποιήματά του στο "Εδώ Αθήνα" περιοδικό ποικίλης ύλης όπου δημοσιεύονται κατ'εξακολούθηση.

Την ίδια περίπου εποχή δημοσιεύει σε Λαμιακές εφημερίδες στίχους επικαιρικού χαρακτήρα. Ειδικά με τον "Εθνικό Αγώνα" κράτησε μακρόχρονη τακτική συνεργασία με ποιήματα όλων των ειδών, χρονογραφήματα, κριτική βιβλίου και ανταποκρίσεις. Το 1961 εγκαταστάθηκε με την οικογένειά του στην Αθήνα και γίνεται αμέσως δέκτος στους Λογοτεχνικούς κύκλους και τα περιοδικά που τον φιλοξενούν αδιαλείπτως. Στην Αθήνα παράλληλα με τις βιοποριστικές του ενασχολήσεις, βρίσκει την ευκαιρία να παρακολουθήσει συστηματικά εξειδικευμένα σεμινάρια Λογοτεχνίας και Δημοσιογραφίας σε ελεύθερα διδακτήρια. Σε κρατικές και ιδιωτικές βιβλιοθήκες, ώρες ατέλειωτες διαβάζει Ιστορία και αισθητική Τέχνης και Λόγου. Μελετάει την Αγία Γραφή και το Δημοτικό τραγούδι. Γνωρίζει την Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια λογοτεχνία. Παρακολουθεί θέατρο, επισκέπτεται εκθέσεις ζωγραφικής, βλέπει Ελληνικό και ξένο κινηματογράφο. Το 1966 επιλέγει μια σειρά ποιημάτων του και τα κυκλοφορεί σε βιβλίο με τον τίτλο "Γυρισμός από τη χώρα των ονείρων". Μεγάλοι ποιητές και κριτικοί όπως ο Βάρναλης, η Μυρτιώτισσα, ο Αστέρης Κοβατζίης, ο Χρ. Λεβάντας, ο Στάμος Μαράντος, ο Κ. Αβραάμ, ο

Αντώνης Σαμαρακής, ο Βασίλης Ρώτας, ο Δημ. Σταμέλος, ο Μιχ. Σταφυλάς, ο Νίκος Φιλικός, ο Αγγ. Φουριώτης, ο Χρ. Κουλαούρης και πάρα πολλοί άλλοι το υποδέχονται με καλακευτικά σχόλια σε περιοδικά κι εφημερίδες. Τα Λογοτεχνικά σωματεία όπως η Ένωση Νέων Ελλ. Λογοτεχνών αρχικά και αμέσως μετά ο Σύνδεσμος Ελλ. Λογοτεχνών με πρόεδρο τον Γεώργιο Σταμπολή, του ανοίγουν τις πόρτες τους διάπλατα. Με τη συγχώνευση Συνδέσμου και Εταιρείας ο Τ.Κ.Μ. περνάει με τα επιλεκτά μέλη και παραμένει ως σήμερα στην Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών. Αργότερα γίνεται μέλος της Ένωσης Συντακτών Επαρχιακού Τύπου και απολαμβάνει όλες τις ατέλειες του κλάδου.

Σήμερα 1996 ο Τ.Κ.Μ. συμπληρώνει τριάντα χρόνια εκδόσεων σε βιβλία που φτάνουν σε αριθμό τα είκοσι έξι (26). Εκτός από τα κυκλοφορούμενα βιβλία του υπάρχουν και πάρα πολλά ανέκδοτα, πάνω από δέκα, κι ένα από αυτά βραβευμένο από το 1982.

Ποιήματά του και βιογραφικά του συμπεριλαμβάνονται σε Ανθολογίες Ποίησης, Ιστορίες Λογοτεχνίας, εγκυκλοπαίδειες όπως "Μεγάλη Δωδεκάτομη Εγκυκλοπαίδεια της Ελληνικής Λογοτεχνίας" Χάρη Πάτση, "Βιβλιογραφική Ελλ. Εγκυκλοπαίδεια Ελλ. Λογοτεχνών" Αφών Παγουλάτου, "Γενική Εγκυκλοπαίδεια ΥΔΡΙΑ", "Επίτομο Βιογραφικό Λεξικό WHO'S WHO" εκδόσεις Μέτρου, "WHO'S WHO Δημοσιογράφων έκδοση INTERPRESS" "Φθιωτική Ποιητική Ανθολογία για 1893-1989" Λαμία 1991 κ.α.

Ο ποιητής Τ.Κ.Μ. είναι πολυπαραγωγικός στοχαστής. Γράφει χωρίς να επαναλαμβάνεται (έχει σημειωθεί αυτό από την κριτική) άνετα παραδοσιακό στίχο με μεγάλη ευχέρεια και άσογη τεχνική, επίσης τονισμένο και αυτό από τους κριτικούς που τον παρακολουθούν και τον κρίνουν.

ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΕΧΝΕΣ

Καθημερινή
ΦΘΙΩΤΙΑ

Πέμπτη 28 Μαρτίου 1996

Έχει τιμηθεί με διπλώματα και βραβεία σε Πανελλήνιους διαγωνισμούς: 1. από το Σύλλογο Ελλήνων Λογοτεχνών, 2. από τη Χριστιανική Λογοτεχνική Συντροφιά, 3. Από το περιοδικό "Νέα Σκέψη", 4. από τις Δελφικές Αμφικτιονίες, 5. από το Φιλολογικό Σύλλογο Παρνασσός, 6. από την Ένωση Λογοτεχνών, 7. από την Εταιρεία Χριστιανικών Γραμμάτων, 8. από το Δήμο Σαλαμίνας με το Βραβείο Άγγελου Σκελιανού.

Επίσης με ομόφωνη απόφαση της αρμόδιας περί τιμητικών συντάξεων, επιτροπής έχει τιμηθεί από την Πολιτεία με Λογοτεχνική σύνταξη για την προσφορά του στα Γράμματα, την οποία και συνεχίζει σαν ένας από τους λίγους παραδοσιακούς ποιητές του Ελλαδικού χώρου.

Αιμίλιος Οθρυώτης

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκη

"Σημειολογία των καιρών"
(ποιήματα), εκδόσεις "Νέα
Σκέψη", Αθήνα 1996

Ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιωτάκης θητεύει την καλή παραδοσιακή ποίηση με επιτυχία και επιμονή. Έτσι η τελευταία του ποιητική δουλειά που επιγράφεται "Σημειολογία των καιρών" δεν θα μπορούσε να ξεφύγει από τον κανόνα.

Στην "Σημειολογία των καιρών" ο ποιητής με ποικίλα μέτρα και σε διάφορες φόρμες (δίστυχα, σονέττα, ποιήματα μη σταθεράς μορφής) άπτεται πλήθους κοινωνικών ζητημάτων αλλά και προσωπικών θεάσεων με σεβασμό στην αισθητική του αναγνώστη και σε ήσσονες τόνους γεμάτους λυρισμό και μελαγχολία που φέρνουν στην σκέψη μας τις καλλίτερες ποιητικές στιγμές του Τέλλου Άγρα και του Κώστα Καρυωτάκη, χωρίς ωστόσο να αποτελούν μίμηση ύφους. Αντίθετα, μάλιστα, θα γράφαμε ότι ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιωτάκης με την δική του εκφραστική πρωτοτυπία προεκτείνει τον λόγο των ανωτέρω στην σημερινή κοινωνική πραγματικότητα.

Αξίζει τον κόπο να σταματήσουμε στην ομοιοκαταληξία του Μωλιωτάκη, όχι μόνο γιατί προσδίδει μια έξοχη μουσικότητα στον στίχο του αλλά και για την ποικιλία της. Αφού, πέρα από τα γνωστά είδη της ζευγαρωτής, πλεκτηής ή ζευγαροπλεκτηής, αρέσκειται να ομοιοκαταληκτεί ορισμένους και τα ημιστίχια των πολυσύλλαβων ποιημάτων του. Πράγμα, όχι πάντοτε εύκολο.

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης απέχει από την εύκολη στιχουργία και ο θεμελειακός του λόγος ανανεώνει την παραδοσιακή μας ποίηση, ειδικά αυτή την εποχή που η τροφή προς αυτήν είναι κάτι περισσότερο από εμφανής είτε με την κίνηση των νεο-παραδοσιακών είτε με το ρεύμα των μεταμοντέρνων.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ - ΜΑΗΣ 96 Τ. 371

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ-ΜΩΛΙΩΤΑΚΗΣ: «Σημειολογία των Καιρών» Ποιήματα

Και άλλοτε έγραφα ότι ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιωτάκης είναι πραγματικός ποιητής, εξαιρετής λυρικής απόδοσης, ανάλαφρης δομής, αλλά και αμέσως αισθητής στιλπνότητας. Ο κ. Κολιαβάς συνεχίζει να γράφει ομοιοκατάληκτους στίχους. Διαπιστώνουμε, λοιπόν, και εδώ την αξία της παραδοσιακής ομοιοκαταληξίας για την άρτια δόμηση του ποιήματος, όταν η ομοιοκαταληξία δεν είναι καταναγκαστική και επιτηδευμένη. Στην προκείμενη περίπτωση ο ποιητής διοχετεύει έντεχνα και με συνέπεια, στα ποιήματά του, τα πλούσια αισθήματα που τον κατακλύζουν, όπως και τους άξιους στοχασμούς του. Και πάντοτε στα πλαίσια μιας σωστής ποιητικής επένδυσης. Ενδεικτικά αναφέρουμε τους παρακάτω στίχους του (σελ. 6): «Αυτό το βράδυ το θλιμμένο / μέσα σε κόσμους π' αγαπώ / ψάχνω τον στίχο τον χαμένο / που πρέπει σύγκαιρα να πω / Αυτό το βράδυ το θλιμμένο / μια πόρτα ασφαλιστή χτυπώ / να μτω με πάθος φλογισμένο / κι όσα δεν είπα να τα πω».

ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ

Θεώρηση της ουσίας της ζωής

Γράφει ο ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΖΑΔΕΣ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ των ανθρώπων που ασχολούνται με την Κριτική Βιβλίου, όταν θέλουν να ασκήσουν σωστά και τίμια τούτο το λειτουργήμα, είναι αφάνταστο. Προσωπικά, εγκαταλείψαμε την ατομική μας δραστηριότητα, περιορίσαμε την προσωπική μας προσφορά στη λογοτεχνική μας παραγωγή κι ασχοληθήκαμε εντατικότερα με την κριτική βιβλίου (όχι τη... βιβλιοπαρουσίαση) απ' την αγάπη μας στον ξένο μόχθο. Αυτό, όμως έγινε αβίαστος εφιάλτης, καθώς φτάνουν στα χέρια μας 200-250 βιβλία το χρόνο απ' τα οποία μπορούμε να μελετήσουμε, να γράψουμε την όποια γνώμη μας και να φιλοξενηθούν τα γραφτά μας στα έντυπα που φειδωλεύονται το χώρο τους, μόνον το ένα τρίτο. Τ' άλλα, σωρεύονται κι αποτελούν ένα στοκ αδιάβαστων βιβλίων που φτάνουν σήμερα τα... 2.500! Στο μεταξύ, μέχρι τούτης τη στιγμή, έχουμε δημοσιευτεί κάπου... 2.700 κριτικές. Κι όποιος δεν αναγνωρίζει τούτο τον αριθμό σαν... άθλο, θα είναι πολύ άδικος.

Αυτά γράφονται σαν απάντηση στην έκφραση παράπονου απ' τον πολυγραφώτατο ποιητή Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη που δε γράψαμε μήτε μια φορά κάτι για την προσφορά του (και δεν είναι ο μόνος!). Και έχει δίκιο. Όμως οι συγκυρίες τα φέραν έτσι που τα βιβλία του καταχωνιάζονταν στον όγκο των πολιότερων και να μη βρίσκονται πια, όταν τα θέλαμε. Απ' τα βιβλία (24) που έχει με ποίηση εκδόσει, έχουμε πάρει 11 και θα επιχειρήσουμε να ιχνηλατήσουμε το ένατο, με τίτλο «Ραγισμένη Πέτρα». Η ποίησή του είναι αυστηρά παραδοσιακή. Η συλλογή αποτελείται από 133 ποιήματα γραμμένα σ' άψογους ιαμβικούς στίχους με πλούσιες ομοιοκαταληξίες. Το κάθε ποίημα αποτελείται από δυο και μόνο 4στίχα και μόνο 26 από τέσσερα με στίχους εννιάσλλαβους που εναλλάσσονται με οχτασύλλαβους. Αυτά γράφονται για να τονιστεί η βραχυλογία του ποιητή, που καταφέρνει μέσα σε οχτώ στίχους να κλείσει υψηλά διανοήματα και βαθιούς στοχασμούς. Και για να το πετύχει αυτό, οι στίχοι του παίρνουνε μορφή απο-

φθегματική ή επιγραμματική: **«Στα πέρατα, τ' ανθρώπινα ναυάγια / δεν έχουν τέλος μήτε μετρημό».**

Η ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗ και φιλοσοφική του διάθεση του ποιητή, η βαθύτερη θεώρηση της ουσίας της ζωής, η υπαρκτική κατάδυση στον πυρήνα των προβληματισμών της Κοινωνίας μας, δημιουργούνε ψυχολογικές καταστάσεις που οδηγούνε σ' αδιέξοδα και προβληματισμούς που κλονίζουν ή ανατρέπουν τα «πιστεύω» του. Χωρίζει τη συλλογή σε τρεις ομάδες. Στην πρώτη σειρά με τίτλο «Ραγισμένη πέτρα», που παίρνει κι ολόκαιρη η συλλογή, με ποιήματα γραμμένα από 25.9.93-2.10.93 υπάρχει μια πλούσια ποικιλία θεμάτων που κυριαρχεί ο πλατύτερος στοχασμός με τις πικρές εμπειρίες, με τις οδυνη-

ρές διαπιστώσεις (Σύγχρονοι δεσμοί, Μαριχουάνα), αλλά και η νοσταλγία, για κάποια «Σπιτάκια φτωχικά μύριζαν πάστρα», η ευαισθησία που ξεχύνεται απ' το «Γαρδένια», ενώ στο «Βαβυλωνία», κυριαρχεί ένας σαρκαστικός ρεαλισμός και στο «Άγουρα στάχυα» αναθιβάνουνε μνήμες της Κατοχής, όταν τ' **«Άγουρα στάχυα, νιάτα θερισμένα / μπροστά στο πολυβόλο των Ες-Ες»**, αλλά και του εμφυλιακού σπαραγμού, όταν φτάνανε **«Χιλιάδες χαιρεπίσματα, πατρίδα, / από τα κολαστήρια της ΕΣΔ»**. Εδώ το ιδεολογικό και κοινωνικό υπόβαθρο της ποίησης του Τ. Κολιαβά - Μωλιотάκη είναι εντονότατο. Ακολουθεί το γιομάτο πίκρα ποίημα «Στρατιώτες» και οι «Ιστορίες» για τις χαμένες ζωές μας **«αγέλαστες, με τέλος τραγικό»**.

Στις επόμενες σελίδες θα βρούμε να λουλούδιζει κάπως η ειρωνία που δε θ' αργήσει και πάλι να κυριαρχήσει το τραγικό στοιχείο (Παραμύθι), αφού διαπιστώνει γι' άλλη μια φορά ο ποιητής πως **«ακόμα/δεν άνησε το ρόδο της χαράς»**. Πολύ ανθρώπινο, γιομάτο καλοσύνη κι αγάπη είναι και η «Διανομή», κι ακολουθούνε επίσης τα τραγικά «Αίμα και δάκρυ» και «Φυλακή».

**Τάκη Κολιαβά -
Μωλιотάκη:
«Ραγισμένη
Πέτρα» -
Ποιήματα**

Θα θρηνήσει ο ποιητής για τον τρόπο ζωής χωρίς ιδανικά, για τα χρόνια που φύγαν αγύριστα και σταματήσαμε στο «Πετρίδι», με τις πολλές κοινωνικές του προεχτάσεις. Συγκλονιστήκαμε από κείνο το «Ζήτω», που παρόλη τη στενότητα του χώρου, θα τολμήσουμε να το αντιγράψουμε, για να φανεί η χρεοκοπία του σημερινού πολιτισμού μας, που κυριαρχεί ο αμοραλισμός της «Νέας Τάξης» που διακηρύσσει ο παντοδύναμος πλανητάρχης Κλίντον: **«Ζήτω στους αρχηγούς μας, χίλια ζήτω / σημαίες πλαστικές, τρύπια πλακάτ. / Αδόλφος Χίτλερ Μουσολίνι, Χιροχίτο / Σαντάμ, Ντενκάς / Τσαουσέσκου κι Αραφάτ. / Άσπρος πολιτισμός, μαύρη μαγεία / ρηχός συνωτισμός, πικρό ψωμί, / μες από το Προπό και τα Λαχεία / θα κερδηθεί της χώρας η τιμή»**. Το ίδιο οργισμένο είναι και οι «Γυμνές ψυχές».

ΑΣ ΠΕΡΑΣΟΥΜΕ στη δεύτερη σειρά της συλλογής με τον τίτλο «Πεταλίδες» που περιέχει ποιήματα γραμμένα από 23.10.93-30.10.93. Κυριαρχεί και εδώ ο στοχασμός κι ο θρήνος για την ανθρώπινη μοίρα που 'νε ο πυρήνας της ποίησης του Κολιαβά - Μωλιστάκη, απ' τον οποίο αναβλύζει μια κατάθλιψη κι απαισιοδοξία που συντρίβει κάθε ελπίδα και χαρά. Όλα μαύρα, θλιβερά, πονεμένα. Αντιγράφουμε ενδεικτικά: **«Στο μονοπάτι της ελπίδας / απελπισιά και ταραχή**. (Πόνος). - **«Τ' όμμετρα βάσανά σου μέτρα .πικρή κι αλύτρωτη καρδιά»** (Ραγισμένη πέτρα) - **«Πάρε με πίκρα του θανάτου / σβήσε με των καιρών οργή. (Παραπλανημένοι). Έτσι μέσα σε τούτη τη ζωή** - κόλαση του ποιητή, τότε συντρίβει η μοναξιά και νιώθει πως απόμεινε: **«Γυμνή καρδιά χωρίς ασπίδα / χαμένο βήμα στη ζωή»** (Χαμένο βήμα): Πώς ν' αντιπαλαίψει με το Μινώταυρο - Ζωή; Και ξαφνικά βρίσκουμε μιαν ανάπαυλα σ' αυτό τ' ασταμάτητο κλάμα, κάποιο δροσερό αεράκι που χαϊδεύει την ταλαιπωρημένη απ' τον πόνο ψυχή του. Έξι ποιήματα που τα χαϊδεύει τ' αγέρι της αγάπης (σελ. 52-54). Αλλ' από κει και κάτω, ξαναγυρίζει στο γνώριμο κλίμα της απαισιόδοξης θεώρησης της ζωής (Ιαχή, Έκλειψη) και να σταθούμε σε κείνη την απαισιοβήτη τη «Νέμεση», που θα πει: «Μπρος

στους μεγάλους παρανόμους / οι τίμιοι πάντοτε μικροί», και που οι καιροί μας το επαληθεύουν καθημερινά. Και τα υπόλοιπα 5-6 ποιήματα είναι και εκείνα βουτηγμένα στην αιθάλη της απαισιοδοξίας.

ΑΣ ΑΝΟΙΧΝΕΥΣΟΥΜΕ τώρα την τρίτη σειρά «Οι πληγές», γραμμένες από 1.10.93-21.10.93. Αληθινά, χαλκέντερος ο ποιητής. Σε 26 μέρες μέσα μας δίνει 193 ποιήματα, που αποτελούνται από 316 τετράστιχα, με θεματική ποικιλία και στιχουργική αρτιότητα γιομάτα ανθρωπιά και στοχαστικότητα. Ειλικρινά τη χαρήκαμε 'δω την ποίησή του. Στο πρώτο, απ' τις πληγές, στο «Δεσποτικό», αγανακτισμένος απ' τη συμπεριφορά Πολιτείας και Εκκλησίας, θα γράψει με οργή: **«Χτύπα το σήμαντρο Δεσπότη / κάνε γιορτή ξεχωριστή, / μ' εγκώμια τίμα τον προδότη / μ' αφορισμούς τον μαχητή»**. Αμφιβάλλει κανείς πως δεν είναι αυτή η πραγματικότητα; Το ίδιο συνταραχτικό είναι και τα επόμενα τέσσερα με αποκορύφωμα το «Ανακόλουθοι καιροί». Αντιγράφουμε το πρώτο τετράστιχο: **«Απάτριδες, αισχροί και κλέφτες / πάντα γι' ανίερο σκοπό, / μας ξεπουλούν οι θεομπαίχτες. / Τί να τους πεις, τί να τους πω;»**. Εφιαλτικό είναι το «Τοπίο» με τις εικόνες φρίκης ρύπανσης του περιβάλλοντος, στις συνοικίες Πέραμα, Ελευσίνα, Ναύσταθμο και Σαλαμίνα, που αναφωνεί ο ποιητής: **«Βασανισμένη Ρωμιοσύνη / και πώς αντέχεις τη ζωή!»**. Δυο ακόμα αντιστασιακά τραγούδια είναι «Το κερύ» και η «Ένδοξη φυγή» που στάζουν πίκρα και δάκρυ. Η βαθύτερη γνώση της ουσίας της ανθρώπινης ζωής και η φιλοσοφημένη θεώρησή της, εκφράζεται στο στοχαστικότατο «Τα σκαλοπάτια» με τους αποφθεγματικούς και θαυμάσιους στίχους του, τις διαπιστώσεις και τις προεχτάσεις του: **«Δεν είναι τίποτα στη γη μας / σίγουρο και παντοτεινό» - Άλλος κανείς δεν μας γνωρίζει / από τον πόνο πιο καλά» - «Της ευτυχίας τα σκαλοπάτια / οδεύουν προς τον ουρανό»**. Αλλ' ας κλείσουμε εδώ τούτο το σημείωμά μας για την έξοχη ποίηση του Τ. Κολιαβά - Μωλιστάκη. Θα 'χουμε τη χαρά να τα ξαναπούμε...

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θ. ΝΑΤΣΙΟΥ

Καθημερινή

ΦΘΙΝΤΙΑ

Χρονικό

Πέμπτη, 3 Οκτωβρίου 1996

Ο ΔΗΜΟΣ ΜΩΛΟΥ ΤΙΜΗΣΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ κ. ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

Ο Δήμαρχος Μώλου κ. **Κώστας Παταργιάς** και το Δημοτικό Συμβούλιο τίμησαν τον Μωλιώτη ποιητή κ. **Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη** το Σάββατο 31 Αυγούστου 1996.

Στην κατάμεστη αίθουσα του Δημοτικού καταστήματος και περί ώραν 8.30 μ.μ. έλαβε χώραν μια εντυπωσιακή εκδήλωση, την οποία παρηκολούθησαν άνθρωποι του πνεύματος και των γραμμάτων, οι οποίοι προέρχονταν τόσο από την λοκρική κωμόπολη και την περιοχή της, όσο και από τη Λαμία, που μετέβηκαν εκεί για το σκοπόν αυτόν.

Προλόγισε ο φιλόλογος καθηγητής κ. **Αθανάσιος Κοντοβάς** και στη συνέχεια μίλησε για το έργο του τιμώ-

μενου λογοτέχνη ο ποιητής και κριτικός της λογοτεχνίας κ. **Στέργιος Δημούλης**, δικηγόρος της Λαμίας, με την ευρυμάθεια που τον διακρίνει.

Ποιήματα του ποιητή απήγγειλαν με μεγάλη επιτυχία νέες, του Μώλου και εκπαιδευτικός της ίδιας πόλης. Κατόπιν ο δήμαρχος κ. **Κώστας Παταργιάς** απένειμε στον κ. **Κολιαβά** δίπλωμα και πλακέττα.

Στη συνέχεια ο ποιητής κ. **Τάκης Κολιαβάς** έκλεισε την εκδήλωση με την απαγγελία δύο ανεκδότων ποιημάτων του και την έκφραση ευχαριστιών προς το Δήμο του Μώλου και προς εκείνους, οι οποίοι συνέβαλαν στην διοργάνωση της εκδήλωσης.

Αιμίλιος Οθρυνώτης

110. Κύκλος

Μην κλαις για τίποτα χαμένο
πλατιά στον χρόνο τους θυτούς.
Με τον καιρό, το γυμνωμένο
κλαρί στολίζεται μ' ανθούς.

Μη δείχνεις λύπη στο φεγγάρι
που σώνεται στον ουρανό.
Με την πανσέληνή του χάρη
ξαναγυρνά πιο φωτεινό.

Περνά το σύννεφο και βρέχει
και ξεδιαψάνε τα βουνά.
Και το νερό που σιγοτρέχει
στο σύννεφο ξαναγυρνά.

Απέραντη κι αιώνια στράτα
στων οριζόντων τις γωνιές,
και τα χαμένα μας τα νιάτα
ζουν στις καινούργιες μας γενιές.

Γράφει η Νίκη Μιχαήλ Κατσιλιάδη

**ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ ΜΩ-
ΛΙΟΤΑΚΗ: «Σημειο-
λογία των καιρών»**

Ταξιδιώτης στο τραίνο της ζωής πηγαίνει με το όραμα της επιστροφής.

Είναι ο ποιητής των μεταπολεμικών χρόνων και του μόχθου που συνθέτει τη ζωή καθώς έχει καταξιωθεί σε όλα τα είδη του λόγου με το πλούσιο έργο του και έχει βραβευθεί. Και όπως λέει στην ποίησή του έχει βρεθεί σε άλλους χώρους με τα ιερά αμφια και τους αμφορείς της ποίησης. Προσθέτουμε δε ότι είναι μεταξύ των λίγων.

Η συλλογή αυτή είναι ένας πληθωρικός τόμος αληθινού ποιητικού πλούτου που δε κάποια σημεία ξεπερνά την προσδοκία κι αγγίζει τα έγκατα της ψυχής με τον παραδοσιακό στίχο που πάντα συγκινεί καθώς μένει στους αιώνες των αιώνων.

*«Μήπως είναι των αιώνων
το διηνεκές παρόν
η παλirroia των χρόνων
η πικρία των ωρών»*

Τι νά'ναι ο νυχτερινός επισκέπτης; Ίσως είναι

*«Των αιμάτων η πλημ-
μύρα*

*είναι που κλαίει στη γη,
κι έρχεται και κρούει τη
θύρα*

και ταραζει τη σιγή»

Καθώς οβηνει το συναισθημα κι επικρατεί το ενστικτο μόνο.

Καθώς μιλάει για το παρμήυθι της ζωής και την πικρή αλήθεια, βροντοφωνάζει.

*«Με σε κυκλους ανοήτους κι
ασυγκρατητες ορμές
κάποιοι βάζουν τη ζωή τους
κι άλλοι δρέπουν τις τι-
μές».*

Οι χορδες στάζουν πόνο από τα όνειρα που έσβησαν.

Οι παλμοί της καρδιάς λιώνουν στο δικίο του αδικού κι ο ανθρωπισμός στην

ανυπαρξία των απορριμμάτων την ώρα της απόδρασης.

Μεθυσμένος από το φάρμάκι του ο ποιητής πυροβολείται ξεψυχώντας και μια Παναγιά δακρύζει.

Κι η νυχτα καθώς βαθαίνει μιλάει για το κλάμα των σύννεφων και για τα χρώματα των οριζόντων ως το τέλος που βαθαίνει για να σβήσει την αδελφή ψυχή του είναι μας και της ζωής μας το ψέμα στα πέρατα της γης.

Συχνά ο ποιητής Τάκης Κολιαβάς Μωλισητάκης μας μιλάει για τη φθορά των πραγμάτων. Θνητοί και Κροίσσοι στην «αγύριστη στρόφη». Καποιες φορές το ύφος του ποιητή γίνεται σκωπτικό και θυμίζει τον Καρυωτάκη όπως στην σελίδα 22:

*«Έτσι βαριά μισώντας εαυ-
τόν ξένος γυρνά στη γη
των υμετέρων*

*αρνούμενος τη δόξα των πα-
τέρων την ζωή των ερπε-
τών».*

Μέσα από το λόγο το σένσο πάθος μέσα από τον ιδιοαζόντως όμορφο λόγο του ποιητή, κάπου αναζητείται το βάθος του στίχου, το βάθος των πραγμάτων. Τα έγκατα του πόνου των πραγμάτων. Στο ποίημα Ιλίσια μέσα σε λίγες εντεκασύλλαβες στρόφες μιλάει για ένα άλλο χείμωνα. Για την ποίηση του Τάκη Κολιαβά Μωλισητάκη μπορεί να πει κανείς ότι μέσω της βρίσκεται το παν κι ο ίδιος στο πανθεο των λίγων κι εκλεκτών για τις μέγιστες αναγνωρίσεις. Ο Ξενύχτης λογισμός στοχαζεται. Στης νύχτας την εκάτη αντηχεί το πικρό τραγούδι κάθε γενιάς. Ακόμη αναφέρεται στη γυναικα κάθε εποχής με σεβασμό κι αγάπη. Μια ταχεία μέσα στη νύχτα η ζωή κι η νιότη.

Ο Ποιητής βλέπει το ριγος του βέβαιου θανάτου σαν ένα ποτάμι που κυλάει ανάμεσα στη ζωή και τη γη.

Η ήττα κι η νίκη στον ίδιο
δύσβατο δρόμο. Ο άνθρω-
πος μαχητής νικημένος από
ανίερους συνωμότες κι από
τους ίδιους του τους εφιάλ-
τες. Στο έργο κυριαρχεί η πι-
κρή αλήθεια του θανάτου
όπου μαστίζει της ελπίδας το
όνειρο. Η δύναμη της ζωής
δεν ξεριζώνει τα κυπαρίσσια
της θλίψης. Το άγριο τέρας
της φθοράς σκοτώνει τη ζωή
άλλοτε πάνω στο βάθρο της
κι άλλοτε την ώρα του ξεπε-
σμού. Ο ποιητής κυκλοφορεί
στους ενδότερους χώρους
της ψυχής με ένα βαρύ στι-
λέτο που κομματιάζει τα
φύλλα της ίδιας του καρδιάς.

Τα περιστέρια χάνονται.

Τα τραύματα της πραγ-
ματικότητας αιμορραγούν.

Αλλά κι η ερωτική ποίηση
του Τ. Κ. Μωλιετάκη έχει την
δυσεύρετη τουλάχιστον σή-
μερα, λεπτότητα κι ευγένεια:

«Χαίδεύω τα μαλλιά σου και
σωπαίνω

τα δάχτυλα μου πλέκω στους
λυτούς

βοστρύχους σου και νοιώθω
να διαβαίνω

χώρους με κρινανθούς και με
λωτούς»

Καθώς προχωρούμε το
ποίημα «Ιστορία στο σκοτά-
δι» είναι σπάνια πρωτότυπο.

Στο «Απόγειο γέρμα»

σελίδα 67 περιγράφει το με-
γαλείο της ζωής.

«Σιγά σιγά το σούρουπο τε-
λειώνει

το σώμα γαληνεύει στο σε-
ντόνι

κι έχει το γονικό ριζώσει φίλ-
τρο

βαθιά στην διαιώνιση το φύ-
τρο».

Η γλώσσα του ποιητή εί-
ναι απλή διανθισμένη με λέ-
ξεις και φράσεις αρχαίας και
καθαρευούσης. Ετσι που να
ξεκουράζει και να διδάσκει
ταυτόχρονα.

Σκοτάδι στους ορίζοντες
τα στημένα μαχαίρια δεν
υποχωρούν.

Κι ως μπαίνει η νύχτα
στης γης το πλατώ ο ποιητής
μας λέει:

«Κι άσε τον καιρό να ξεδι-
πλώνει την αλήθεια πά-
ντοτε πικρή

μιας ζωής που πρώτα σε σκο-
τώνει κι ύστερα δακρύζει
για αναιρεί».

Και συνεχίζει με τη φιλο-
σοφική του εμβάθυνση που
αγγίζει και τα φαύλα.

Παντού διαρρέει η πικρή
αλήθεια. Το αίμα! Μα αναμέ-
νει ο ποιητής. Αναμένει ο
άνθρωπος, με τη φωνή της
αρετής και τα φτερά της συ-
μπόνιας.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

«Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ»

ΣΑΒΒΑΤΟ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1997

Πνευματική Κίνηση

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Εσπερινή Ακολουθία

Τάκη Κολιαβά - Μωλιोटάκη

Όταν πάρουμε στα χέρια μας βιβλίο με δική του ποίηση, παίρνουμε βαθιές ανάσες να ρουφήξουμε την ευωδιά μιάς αληθινής ποίησης, μεγαλόπρεπης στην απλότητα και στην αλήθεια της. Έτσι, τα χέρια που κρατάνε το εικοστό πέμπτο βιβλίο ποίησης του Τάκη Κολιαβά - Μωλιोटάκη, γίνονται μια ανοιχτή αγκαλιά αγάπης και η καρδιά πλημμυρισμένη από τη σπάνια συγκίνηση της μουσικής, υποδέχεται το θαυμάσιο βιβλίο **“Εσπερινή Ακολουθία”** που τα ποιήματά του συναγωνίζονται το ένα το άλλο σε καθαρότητα σκέψης, ολοκληρωμένα νοήματα, τρυφερά, ερωτικά, φιλόσοφα και συχνά συμβολικά.

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιोटάκης ένας σεμνός αληθινός ποιητής που τόσες φορές έχει τιμηθεί η σπάνια γραφή του, αθόρυβα και με απαλούς βηματισμούς, ξέρει να περπατήσει στην ψυχή του συγκινημένου αναγνώστη και να τον πάει στον ιδανικό κόσμο των φωτεινών προσανατολισμών ιδιαιτέρως μουσικότητας και ευαισθησίας.

Σπάνια η σωστή και όμορφη ποίηση. Τόσο συχνά δοκιμάζεται η υπομονή μας με τις πλείστες όσες βαρύγδουπες **“κουβέντες”** όλων αυτών των **“ξαμολυμένων ποιητών”** που θρασύτητα επιμένουν να καταλάβουμε και ν' αποδεχθούμε τα μεγάλα και απόκρυφα νοήματά τους, που είτε από περιέργεια είτε από ευπρέπεια, αφού σε επέλεξαν να σου στείλουν τη δουλειά τους, το αντέχεις ως το τέλος τότε, χαρά στο κουράγιο σου! Η ποίηση η πραγματική σε ελεύθερο στίχο ή παραδοσιακή, είναι

θεικό δώρο, τραγούδι της καρδιάς και δούλεψη του νου και ο ποιητής της **“Εσπερινής Ακολουθίας”** ακουμπάει στα μάτια σου και στην καρδιά σου τον όμορφο και αγνό κόσμο της ψυχής του, σε νιώθει αδερφό, σε εμπιστεύεται και μοιράζεται μαζί σου τους στοχασμούς του, όπως μας λέει στην παρακάτω στροφή από το ποίημά του **“Καταφυγή”**.

“Των εμπνευσμένων συλλογή, σκύβε με περισυλλογή

στον στοχασμό τη στέρνα.

Και με φροντίδα περισσή, με της αγάπης το κρασί

τους πικραμένους κέρνα”.

Λίγοι οι υπερασπισταί της παραδοσιακής ποίησης και μετρημένοι στα δάχτυλα οι σωστοί, που έχουν τη λεβεντιά να προσφέρουν μουσική, τραγούδι, νόημα. Αλλά η μοίρα των ποιητών ίσως ποτέ δεν αλλάζει. Από το ποίημα **“Δύτης”** ο Τάκης Κολιαβάς Μωλιोटάκης μας τονίζει στην τελευταία στροφή:

“Κι ο ποιητής απόμονος και πάντα πικραμένος

με μια βαθιά, στο πέλαγο των λογισμών, βουτιά,

δύτης χωρίς ανάδυση και σα να ναυαγισμένος

πλανιέται μες στους ίδιους τους σωρούς από χαριά.

Τη χάριξε η καρδιά μου την **“Εσπερινή Ακολουθία”** και θερμά συγχαίρω τον άξιο ποιητή.

Ασπα Ξύδη

“η γενέτειρα” Αύγουστος - Σεπτέμβριος - Οκτώβριος '97

Τρίμηνη εφημερίδα
του Πολιτιστικού Κέντρου Σιμιωτών
Δήμου Πυλίνης Αιτ/νίας

Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκης: «Εσπερινή Ακολουθία» (ποίηση) Ν. Σκέψη, Αθήνα '97, σελ. 205.

Ο Μωλιотάκης και με την 25η ποιητική του συλλογή, δεν είναι μόνο ένας από τους πιο σημαντικούς τεχνίτες του στίχου και της ρίμας, της γενιάς του 1960, μ' εμπνευσμένες και σωστά μετουσιωμένες ομοιοκαταληξίες, παρά κι ένας σταθερός βάρδος του ρεαλισμού, της κοινωνικής ποίησης.

Μια τέχνη με νυστέρι κριτικής. Ένας ριμαδόρος της παραδοσιακής φόρμας, με πλήρη αλληλουχιακή ενότητα, και φλογερό αγωνιστικό και ριζοσπαστικό περιεχόμενο.

Τέχνη, που αναπαρασταίνει, συγκινητικά κι αξιοθαύμαστα, τη ζωντανή και τραγική πραγματικότητα των ημερών μας.

Με καλλιτεχνική ενσυναίσθηση, υιοτάσσει κάθε στίχο του στο νόημα της προσωπικής κι αρμονικής τεχνοτροπίας του. Εκθέτει με υπερευαίσθησία και συμπόνια τα κοινωνικά προβλήματα, για να δώσει μήνυμα λυτρωτικό και να λυτρωθεί κι ο ίδιος.

Αυτή η αληθινή τέχνη είναι που εκφράζει την εποχή μας, με την ανάλογη μορφή κι ανανεωτική πρωτοτυπία της, και με τη γλωσσική, μετρική της τελειότητα.

Με τα ιδεώδη κι ανθρωπιστικά μηνύματά του και τη γοητεία του στίχου, τη μαεστρία του, ο Μωλιотάκης χαρίζει στον αναγνώστη τη μαγεία και τη χάρη του αληθινού ποιητικού του λόγου.

Την «Εσπερινή Ακολουθία» του προλογίζει ο Δ. Νικορέτζος.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ

ΠΕΡ. «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ»

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ 1997 ΤΕΥΧ. 105-106

ΧΡΟΝΙΚΟ του Βιβλίου

ΠΕΡ. « ΝΕΑΣ ΚΕΨΗ » ΔΕΚΕΜ. 1997
ΤΕΥΧΟΣ 390

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Εσπερινή ακολουθία» ποίηση

Ο ποιητής Τ.Κ.Μ. μας έδωσε την καινούργια του ποιητική συλλογή την 25η κατά σειρά. που περιλαμβάνει πάνω από 100 ποιήματα. Εισδρείς μέσα στο βιβλίο και ξεχνιέσαι. Τριγυρνάς βουνοκορφές, χάνεσαι σε λαγκαδιές ακούς τιτιβίσματα πουλιών και ακολουθείς όχθες ποταμών. Γίνεσαι ένα κομμάτι της φύσης που έχει ξεχάσει από καιρό κλεισμένος στον τοιμεντοκοσμιο της πρωτεύουσας. Ο ποιητής νοσταλγικά γυρίζει στα εφηβικά του χρόνια. Εκεί που όλα ακόμα ήταν σκεπασμένα με την ομίχλη του παρμηθιού. Εκεί που το παιδί ξεχνάει αυτά που δεν ήξερε και ζητούσε να μάθει, κι ο νους του τριγύριζε σ' αυτά που βλέπει και αισθάνεται. Το βλέμμα του χαϊδεύει τα ταπεινά λουλούδια του αγρού. Τρέχει μέσα στο ρυακι ν' ακούσει τη φιλοσοφία του. Δονείται από τις αλλαγές των εποχών κι απλώνει σε πινακες της πέννας φθινόπωρα, χειμώνες. Ρομαντικός ποιητής μιας άλλης εποχής, μας ξαφνιάζει μέσα στο ρεαλιστικό σήμερα που ζούμε, έχουμε ξεχάσει τις ομορφιές της φύσης, αυτές που έχουμε ανάγκη να αντλήσουμε δύναμη για να σταθούμε όρθιοι στους αλλοπρόσαλλους καιρούς μας, ο ποιητής τραγουδάει, δεν μιλάει. Έτσι μόνο μπορεί να εκφραστεί. Μέσα του ρέει ένα ποτάμι μουσικό που δεν παίζεται στη λύρα του Απολλωνα, αλλά το κερδίζει η μουσα Καλλιόπη στην ποίηση. Ο παραδοσιακός του στίχος γλιστράει στη γλώσσα αψόστος. Δεν μπορούμε να πούμε ξεπερασμένο είδος ποίησης όταν μας συνεπαίρνει. Όταν ξεχνιόμαστε στις αλλεπάλληλες εικόνες, όταν μας πλημμυρίζει η νοσταλγία γι' αυτό που έχουμε χάσει από καιρό.

Όταν μπορεί να μεταδώσει τον πόθο της ψυχής σου όταν χρυστάλλινες γίνονται οι στίχοι σου και καθρέφτης η σκέψη σου, τι σημασία έχει σε ποιο είδος της ποίησης γράφεις.

Ένας χειμάρρος στίχων μας δίνει τον αντίλαλο της ζωής, για να μας θυμίζει πως υπαρχόνε ακόμα ρομαντικοί ποιητές.

ΠΙΤΣΑ ΑΣΤΕΡΗ

εδ. "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ"
ΛΑΜΙΑ 4-12-1997

Βιβλιοπαρουσίαση

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

"ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ"

(Ποίηση)

"ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ", Αθήνα 1997

Αστείρευτη πηγή ζωής και δημιουργίας ο ποιητής που συμπλήρωσε τριάντα χρόνια διαρκούς πνευματικής προσφοράς στον ποιητικό χώρο, καταθέτει και πάλι πλούσιο τον οβολό του στην Αγία Τράπεζα με την εικοστή πέμπτη του ποιητική συλλογή. Λόγος που κυλά αβίαστος από την βρυσομόνα της ψυχής του, καθαρός και περιεκτικός συνάμα. Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης, αν και ζει στην Αθήνα γράφει ποίηση ανθρώπου της ελληνικής επικράτειας, τόσο καθαρή και αμόλυντη είναι, προσωπικά τον θεωρώ συνεχιστή του έργου του Κώστα Κρυστάλλη που αν ζούσε περισσότερο, σίγουρα θ' άλλαζε οπτική γωνία, έστω κι αν ο Τ.Κ.Μ. εκφράζει και εστιάζει το επίκεντρο στην πόλη.

Η "ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ" γράφει για το άγχος του σύγχρονου ανθρώπου, για τους πέτρινους τοίχους των διμερισμάτων που πνίγουν τις ανθρώπινες σχέσεις, απολογισμού του πριν με το τώρα, αποδεδειγμένα πως είναι μια ζώσα πνευματική εν εγρηγόρσει συνείδηση που ζει και παλεύει και απαντοβολεί δόση αξιωματικής τομογραφίας τα δρώμενα και τους ανθρώπους. Γράφει σε ομοιοκαταληκτικό στίχο που δεν τον έμποδίζει σε τίποτα να εκφραστεί, μ' άλλα λόγια δεν δεσμεύεται και δίνει όλο το φορτίο των συναισθηματικών του κραδασμών: "Κάθε φορά που σουρουπώνει/ αναστενάζουν οι ψυχές/ παρκός βοριάς στη γη σαράννει/ του κόσμου τις απαντοχές".

Ποίηση που παραστέκει και συμπονεί τους πληγωμένους και τους αδικημένους, που γράφει για τα σύγχρονα προβλήματα του ανθρώπου αλλά και του Αθηναίου (βλ. ποίημα "ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΟΦΟΡΟΣ ΚΑΔΟΣ") κι ακόμη στίχοι με λυρισμό και με συναίσθημα με υποβλητικότητα και ρομαντική διάθεση ("ΣΟΥΡΟΥΠΙΟ" και "ΔΕΙΛΙΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ"), ποιήματα που καταλήγουν σε αποσπασματικά και έκδηλα τα σημεία θλίψης αλλά και ασυμβίβαστου αγώνα, κι αλλού τραγική απεικόνιση της αλήθειας όπως στο μοναδικό ποίημα "ΑΝΕΠΙΣΤΡΟΦΟΙ ΔΡΟΜΟΙ" (η τελευταία στροφή: "Νέοι την τρεγνίζουνε και γέροι/ κορμί σπαρταριστό της Αχαρνών / τα χρήματα κατέκτησαν την Κλαίρη / κι εκείνη τα πρωτεία των κληνών..."), την πόλη κατά των βαρβιτουρκιών (" με στίγμα τις ουσίες και τα χάρτα/ που θέλουν τη φρικτή καταστροφή...").

Ο λόγος του Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη συνδυάζει και το παλιό και το σύγχρονο, και το λυρισμό και ρεαλιστικά στοιχεία. Μια αξία ποίηση!

Δημ. Ι. Καραμβάλης.

125. Τα κλειδιά

Λαοί, στα χείλη των αθύσπων
αιώνες ψάχνουνε να βρούν
θύρες χαμένων παραδείσων
που πάντα κάπου καρτερούν.

Ζητούν δεξιά, ξερβά γυρεύουν
κοιτούν τ' απάνω θαρρετά,
στα τρίγυρά τους ψαχουλεύουν
μπαίνουν στα πρίν και στα μετά.

Άκρη φωτός δεν ξεδιπλώνει
στ' αδέβαιου την περιοχή,
νυχτώνει και δεν ξημερώνει
πόνος και θλίψη στην ψυχή.

Θύρες χαμένου παραδείσου
ψάχνεις ανθρώπινη καρδιά,
κι έχουν τελώνια της αθύσσου
αρπάξει τα χρυσά κλειδιά.

Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη: «Ομήρων Οδύσσεια - ή το Βατερλώ των γελοίων - Σατιρικοί Στίχοι». Αθήνα '98, σελ. 80.

Ο ιδιότυπος ποιητής του σαρκασμού και της ρίμας, έφτασε τα 26 ποιητικά βιβλία του, με τη δική του δυναμική και προβληματική στο καθένα. Πάντα φρέσκος οργίλος και χυμώδης, ξιφουλκεί και στο νέο του βιβλίο με δηκτική και κοφτερή σάτιρα και σκώμα, ενάντια στις πολιτικές ηγεσίες· αλλά και στις ευθύνες του αυτοκατάδικου λαού για τη μοίρα του. Μ' έναν δυνατό, κοφτερό και ανατομικό ρεαλισμό, εκφράζει στιχουργικά με το δικό του στιλ και με τροχαία ιαμβικά κι αβίαστα ρυθμικά 8στιχα, κριτικάρε την πολιτικοκοινωνική ζωή των ημερών μας.

Ο αναγνώστης που έχει εξοικείωση και καλλιέργεια σ' αυτό το είδος της ποίησης, θαρρεί πως αναστήθηκε ένας νέος Σουρής και Σκούκος. Ο στιλίστας όμως Τ.Μ. που με τον χαριτωμένο κι εκρηκτικό παράλληλα σπαθάτο ποιητικό του τρόπο, αντικατοπτρίζει τη σημερινή τραγελαφική πραγματικότητα. Εντοπίζει και δέρνει όλα τα δεινά της διαφθοράς στην αρρωστημένη κι ανώμαλη νεοταξική των πραγμάτων κατάσταση. Έτσι, εκτονώνεται σατιρίζοντας και κωμικοποιώντας γεγονότα, πρόσωπα και πράγματα του καιρού μας, με πειθαρχία στο ρυθμό και στην ομοιοκαταληξία. Και με πλάτος και βάθος εποπτείας και ουσίας, σε απτές και τρανταχτές αλήθειες. Εδώ, η αληθινή ποίηση, παίρνει ιδιαίτερη αξία, όταν μας χαρίζει με σκωπτική τέρψη τις εκφάνσεις και τα προβλήματα της ζωής, με το ευθύβολο πνεύμα της κριτικής. Σε κάθε 8στιχάκι του, έχει τον τίτλο του θεματός του, κι αναμοχλεύει με γερή μνήμη περασμένα και παρόντα, πάντα επίκαιρα. Θίγει, διασκεδάζει και φρονηματίζει. Με τη ρομφαία του αυτή, σκίζει τα ράσματα και τα επικαλύμματα της πολιτικής λήπρας. Έτσι, ψυχαγωγώντας τον αναγνώστη, δίνει μηνύματα εξυγίανσης και καθαρισμού στον αταίσιονεοελληνικό μας βίο. Αναγεννητής ο Μ. της παραδοσιακής φόρμας, του μέτρου και της αρμονίας, αντιπαραθέτει με αμεσότητα τις λογικές και λυτρωτικές του θέσεις. Με το κεντρί του λόγου του μεταβάλλει και το σπάραγμα του πόνου, σε σαρδόνιο γέλιο. Στην τέχνη του Μωλιωτάκη, ανάμεσα στο σατιρικό και κωμικό στοιχείο, δεν υπάρχουν όρια.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Τάκη Κολιαβᾶ - Μωλιωτάκη Ποιητού

ΕΣΠΕΡΙΝΗ 'Ακολουθία
ποίησης 1997 σελίδες 208
«ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ» 'Αθήνα. Χάρ-
ρηκα στίχο και δομή του λυ-
ρισμού τὸ χᾶδι / ξέχασα τ'
ἄνομα καὶ μὴ / καὶ τὸν φόβο
τοῦ 'Αδῆ. / Συνοδοιπόρησα
μαζί σου στοχασμοῦ τῆ σκέ-
ψι / κι ἄφησα νὰ ὀνειρευτῶ
στῆς σκέψης σου τῆ σκέψι.
Καὶ αὐτό σου τὸ ἔργο εἶναι πο-
λύ ξεχωριστό. Μᾶς θυμίζει
χρόνια χαμένα, ἀναπλάθει
βιώματα, θεμελιώνει ἀξίες
καὶ ἰδέες, μᾶς μεταφέρει ἀπὸ
τὸ φυσικὸ στὸ ὑπερφυσικὸ,
ἀπὸ τὰ φθαρτὰ στὰ ἀφθαρτα
καὶ μᾶς δίδει τὶς ἐκτιμήσεις
σου γιὰ τὸν ὑπαρξιακὸ μας
πόλεμο καὶ ἀγῶνα. 'Ενα πό-
νημα εὐεργετικῆς πνοῆς καὶ
πνευματικῆς διαστάσεως πού
μέσα στὸ στίχο σου ἀναβίω-
νεται ὁλόκληρη ἡ ζωὴ μὲ τὰ
ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ τῆς, μὲ τὶς
λίγες τὶς χαρές καὶ τὰ πολλὰ
τρωτά τῆς. Μᾶς θυμίζει πὼς
δὲν ζοῦμε σὲ χώρα ἀγγέλων.
οὔτε μὲ αὐτοὺς ἀλλὰ μᾶς γνω-
ρίζει πὼς σφαλισμένοι ἢ δια-
χεόμενοι αἰσθανόμεθα τὴν
ἀνάγκη σὲ αὐτὴ τὴν ἀπᾶν-
θρωπη καὶ ἀνοικτήρμονη Σα-
χάρα τὶς δάσεις τῆς. Αὐτὸν
τὸν κόσμο τῆς δάσεώς μας
θέλει νὰ ξυπνήσει γιατί ἄλ-
λιῶς τὰ κυκλώματα τῆς ἀνο-
μίας καὶ τῆς συμφορᾶς κι-
νοῦνται καὶ ὑποσκάπτουν τὸ
βάραθρο τῆς ζωῆς ὅταν ὁμῆς
κοιμόμαστε ὀχι τὸν ὕπνο τοῦ
δικαίου ἀλλὰ τοῦ ἀναισθη-
τοῦ, τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ ἀδια-
φόρου. Μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι
εἶναι πολλοὶ αὐτοὶ πού ἀπερ-
γάζονται τὸ καλὸ καὶ μᾶς πα-
ρεμβάλλουν φραγμούς, μᾶς
ὀδηγοῦν σὲ μαρasmus καὶ μᾶς
παραδίδουν στὴν καταδυνα-
στεία τοῦ διαβόλου. Μᾶς
κρούει τὸν κῶδωνα τοῦ κιν-
δύνου καὶ μᾶς καθιστᾷ ὑπευ-
θύνους ὅταν ἔχουμε νὰ κά-
νουμε μὲ ἑξωμότες, ἐπιόρ-
κους, τεχνοκράτες τοῦ

παραλόγου, χυδαιογράφους,
πορνογράφους, ὁμοφυλοφι-
λους, πλεγματίες τοῦ σνόμπ
ὑποκόσμου, ξεθωριασμένους
καὶ ἀνεύθυνους, μὲ συμβιβα-
ζομένους καὶ συσχηματισμέ-
νους μὲ τὸ κακὸ κ.ἄ. 'Ενα ἔρ-
γο πού παρουσιάζει τὴν ἀγρυ-
πνὴ μαρτυρία καὶ τὸ
προνοιακὸ ἐνδιαφέρον τοῦ
ποιητοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τὴ
ζωή, τὸ περιβάλλον, τὶς ἀξίες,
τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου. 'Ενα
ποιητικὸ ἔργο σπουδῆς καὶ
μελέτης γι' αὐτοὺς πού θέλουν
νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὸ σωστὸ
ἐντεχνο λόγο. 'Ενας καλο-
δουλεuttῆς τοῦ στίχου πού
ἔδωσε προβάδισμα στὴν
ποιότητα καὶ τὴ δομὴ του καὶ
μέσα ἀπὸ αὐτὸν νὰ περάσει τὰ
ὑπέροχα μηνύματά του.
'Ενας ἄνθρωπος δικός μας
καὶ ὁ ποιητής, πού ζεῖ τὶς ἀν-
τίξοες συνθήκες, τὶς διαφορε-
τικές φάσεις τῆς ζωῆς, τὴν
ἀσυνέπειά τῆς, τὴν αὐθαίρε-
τη ἀποψὶ τῆς, τὴν ψεύτικη εἰ-
κόνα τῆς, τὶς ἀνησυχιακές
τῆς διαστάσεις πού ἐνῶ εἶναι
συμπορευτῆς τῶν προβλημα-
τισμῶν καὶ προβλημάτων
μας, κάτι ἔχει νὰ προτείνει
καὶ νὰ γίνῃ «πρόξενος ζωῆς»
μὲ τὸ λόγο του καὶ τὶς δυνα-
τές του ποιητικὲς περιγραφές.
Προσέγγισε τὸ ἔργο τοῦ ποι-
ητοῦ ὁ μεγάλος τῆς τέχνης
τοῦ λόγου Δημήτρης Νικο-
ρέτζος ὁ ὁποῖος ἀναδίφησε
στὸ ἔργο του καὶ κατέθεσε τὶς
ἀποτιμήσεις του οἱ ὁποῖες καὶ
σύμφωνο μὲ βρίσκουν ἀλλὰ
καὶ νομίζω πὼς μὲ τὶς ἀδρές
καὶ προσδιοριστικές του πνε-
λιές σκιαγράφησε τὴν προ-
σωπικότητα τοῦ ποιητοῦ πού
ἀναδύεται μέσα ἀπὸ τὴν ποί-
ησί του. 'Ας χαροῦμε δείγμα
γραφῆς του.

ΓΟΡΔΙΟ

Στὴν παγωμένη κάμαρα τ'
ἀχνόφωτο καντήλι / τοῦ σκο-
ταδιοῦ τα κύματα γυρεύει ν'
ἀναστείλει. / Καὶ τὸ σκοτάδι
δυνατὸ κι ἀνήμερο πλανιέ-
ται / σάν τὸ θεριὸ πού τὸ χτυ-
ποῦν κι ἐκεῖνο δὲν νικιέται.
Στὴν παγωμένη κάμαρα μὲ
πικραμένα χεῖλη / τοῦ στοχα-
στῆ τ' ἀδύναμο τρεμίζεται
κοντύλι. / Θέλει νὰ πεί τ' ἀνεί-
πωτα, κι ἀπεγνωσμένα ψά-
χνει / ἐκεῖ πού πέφτει τὼν και-
ρῶν ἡ λησμονιά κι ἡ πάχνη.

Στὴν παγωμένη κάμαρα τῆς
γνώσης τὸ καντήλι / χαλκεύει
τὴ συνείδηση καὶ μάχεται τὴν
ὕλη. / Κι ὡς πού νὰ κάψει τοῦ
λαδιοῦ τὴν ὑστερὴν σταλίδα
/ ὀρθὸ κρατᾷ τὸ λογισμό κι
ἀτόφια τὴν ἐλπίδα.

Στὴν παγωμένη κάμαρα πα-
λεύει τὸ καντήλι / καὶ μαύρα
νήματα γυρνοῦν στῆς μοίρας
τὸ σφοντύλι, / κι ἡ ζῆση π'
ὀνειρεύεται τῆς ἀρετῆς τὴν
ὄψη / χέρι δὲν βρῆκε δυνατὸ
τὸ γόρδιο νὰ κόψῃ...

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

"Όταν ἔρχεται φθινόπωρο,
καὶ τὰ βράδια τὰ θλιμμένα, /
στὸ σκοτάδι συλλογίζεσαι,
τὰ δικά σου καὶ τὰ ξένα, / τί-
ποτα δὲν εἶναι ἐξέχωρο, κι ἡ
ζωὴ πικρὰ διαβαίνει / μὲς στ'
ἀνθρώπινα παράπονα, ταπει-
νὴ καὶ προδομένη.

"Όταν ἔρχονται τὰ σύννεφα
καὶ πυκνώνουν δακρυσμένα,
/ καὶ σοῦ δείχνουνε τὰ πράγ-
ματα, τὰ παντοτινὰ χαμένα,
/ μὴ ματώνεις στὰ διλήμμα-
τα καὶ στ' ἀλόγιστα πλανιέ-
σαι, / νικητὴς θὰ προπορεύ-
σαι, νικημένος θὰ λογιέσαι.

"Όταν ἔρχεται φθινόπωρο κι
σκορπίζουνε τὰ φύλλα, /
στοῦ θανάτου τὴν ἀθάνατη,
κίνηση καὶ ἀνατριχίλα, /
σάμπως ἄγραφα μηνύματα κι
ἀπὸ μῆτ' ἀνοήτη γεννήτρα / θὰ
γυρίσουν στὴ γενέτειρα, καὶ
θὰ τρέφουν νέα φύτρα.

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Ι. ΚΥΡΙΑΚΟΣ
«ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ»

Κριτική Βιβλίου

ΤΑΚΗ ΚΟΝΤΑΒΑ-
ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ Ποιητού

**ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ
ΚΑΙΡΩΝ** Ποίηση 1996 σελίδες 96 «ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ», Αθήνα. Πόση Ικανοποίηση και χαρά αισθάνεσαι όταν επικοινωνείς με γραπτό λόγο ποιότητας και μάλιστα όταν αυτός είναι ποίηση; Τουτό τό πόνημά του είναι τό 25ο κατά χρονολογική σειρά έργο του και τό 24ο ποιητικό του πόνημα. Φέτος συμπλήρωσε 42 χρόνια προσφοράς στα Γράμματα και όπως σημειώσαμε με μιά πλούσια σέ μέγεθος και ποιότητα περιεχομένου έργασι. Ωριμος δόκιμος και πεπειραμένος δημιουργός με την αφιλομένη φωνή του κατέθεσε και καταθέτει την όριμη κρίση του, είτε γραπτός ή προσφορικώς και με την άπροσποίητη συμπεριφορά του, ζωντανή και ζεστή μαρτυρία του θαυμάει την διωγμένη έλπίδα των ανθρώπων με τον άβυσστο λόγο του και τον δριμύ κάποτε έλεγχόν του. Μπορεί με την άκεραιότητα του χαρακτήρος και της ζωής του να κρίνει, να ψέγει, να καυτηριάζει και να ειρωνεύεται τον άνισο και άπάνθρωπο τρόπο της συμπεριφοράς μας, γιά τις παλινωδίες και προδοσίες μας, γιά τον χαμένο προσανατολισμό μας, γιά τον άλυτρωτισμό μας πού οι ίδιοι άποδεχθήκαμε, γιά την βεβαρμένη συνείδησή μας, γιά τις όριακές καταστάσεις πού ζούμε και έπιστρέψαμε με την βεβαρμένη άδιαφορία μας και άκηδία.

Νομίζεις πώς τό κάθε ποίημα του είναι μιά πράξη ψυχανάλυσεως αυτού του κόσμου, άφου σάν μελετητής των κοινωνικών φαινομένων πορεύεται με επίγνωση, μέσα στα προβλήματα του κόσμου και άγγίζει την πολύπλοκη έσωτερική διεργασία της ψυχής του και με τη συστηματική κατάταξη της όλης μπορεί και διακρίνει τά αίτια και αίτιατά των έρεθισμάτων και άποτελεσμάτων και φυσικά πήρε και παίρνει θέση σάν

ύπεύθυνος άνθρωπος στού καιρού και του ανθρώπου τά προβλήματα, όχι βέβαια με παραινέσεις προτροπές και διδαχές πού και αυτά τά στοιχεία υπάρχουν αλλά παρουσιάζει τά πράγματα με τό όνομά τους, με άποκεκαλυμένη την αλήθεια και διαγράφει τό τραγελαφικό τους βιόγραμμα και τίς τυχόν συνέπειές τους. Δέν συμπνίγει την αλήθεια και με τίς έστοχες (διακριτικά πάντοτε) παρατηρήσεις του επιδιώκει να μάς εδαισθητοποιήσει γιά να προσέξουμε τί ύποκρύπτουν και να δούμε τό βαθύτερο νόημα και την οδία των κινήσεων και των αποφάσεων και παραχαικτών τό αποτέλεσμα των επιδιώξεών τους.

Χάρηκα την ποίησή του, τη δομή, την αρχιτεκτονική συγκρότησή της. Τόν έσωτερικό κρυσταλλισμό της, την δίψα γιά φώς και έξαρση, γιά τά μηνύματά της, την αιδετικότητα και την άλλοτινή ποιότητα πού θέλει έστω και διεστωτικά να περάσει. 71 ποιήματα λυρισμού και υπέρμετρης εδαισθησίας γεμάτα παράδοση αλλά και με διαχρονική άξία και πνεύμα πού στην άρμονία του λόγου, τον ρυθμό τό ήθος, ύφος και την ένταση αισθάνεσαι την ανάγκη να συμπορευτείς. "Ας χαρούμε δείγμα γραφής του από δύο ποιήματα πού ακολουθούν και πού θα συστήσω στους νέους ποιητές να διαβάσουν την ποίησή του να γνωρίσουν πώς γράφεται σωστά ό στίχος και ή ποιότητα του λόγου.

ΗΛΥΣΙΑ

Στήν ώρα του θα φτάσει κι ό χειμώνας/άποστολής πακέτο σφαλιστό./Ακέρως στή σωπή μου θα κλειστώ/τίς μέρες μου να ζήσω κατά μόνες.

Οί στέγες θα φορέσουνε τό χιόνι/τά φύλλα τους θα ρίξουν τά κλαδιά./Και μιά μικρή περιλύπη καρδιά/στά στήθια μου θ' ακούσω να κρύνει.

Μιά θαλπωρή τζακιού θα γυροφέρνει/σής θύμησης τά τζάμια τά θολά./Κι ένας καημός πού θα παραμιλά/άνήμπορος στή γύμνια του θα γέρνει.

Οί προσμονές μου θα 'χουν άποκάνει/σέ μιά δίχως χαρές άνηφορία./Και γνώριμος, έκτός άπ' τό βοριά/στήν πόρτα μου κανένας δέν θα φτάνει. Στήν ώρα του θα φτάσει κι ό χειμώνας/μ' όλη την άναπόφευκτη φθορά./Κι ίσως ψυχή με κατάσπρα φτερά/να 'μαι στών 'Ηλυσίων τούς λειμώνες...

ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

"Ίσως είν' ώρα γιά σωπή, τά 'χουνε γράψει, τά 'χουν πείσφα διατυπωμένα,/χωρών κι αίωνων ποιητές, δραματούργοι και στοχαστές πνεύματα φωτισμένα.

Μέσα στών γνώσεων τό κουτί, τη θέση του τό κάθε τι κρατάει την που του πρέπει,/κι ό κάθε συνετός μπορεί μ' ένα στό χέρι του κερύ ν' άνοίγει και να βλέπει.

Σ' αυτή τη ζούγκλα της ντροπής, τί να προσθέσεις, τί να πείς και πώς να κατευθύνεις/σειρές ανθρώπων με καμιά διάθεση κι επιθυμία συμμετοχής κι ευθύνης.

Μές στους καιρούς της παρακμής όπου βρεθήκαμε κι εμείς πολλοί κανοναρχούμε/και γνώσεων προσφέρουν φώς χωρίς να θέλουν δυστυχώς έκείνοι να τό δουνε.

Γι' αυτό φρονώ πώς ή σωπή σέ τούτη την άποκοπή ίσως μάς ώφελήσει/και με τό χρώμα της σιγής στους πλοκαμούς της συλλογής ή λογική ξυπνήσει. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Ι. ΚΥΡΙΑΚΟΣ «ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ»

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

ΓΙΑΝΝΗ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΗ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: "Εσπερινή
Ακολουθία", Ποίηση.

Ένας από τους φτασμένους ποιητές της εποχής μας που ιερουργεί με ταπεινότητα και συνέπεια στο ναό της Τέχνης, είναι ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης, για τον οποίο η κριτική και ο πνευματικός κόσμος έχει εκφρασθεί με εμπιστοσύνη και θαυμασμό.

Στον τελευταίο τόμο που κυκλοφόρησε πρόσφατα, ο Τ.Κ. - Μ., μας προσφέρει ποίηση εξάισια και μοναδική. Με στίχους ολοκληρωμένους, συνθέτει ποιήματα γεμάτα μουσική, ρυθμό, μέτρο και νοηματική διάσταση. Η παραδοσιακή τεχνική που ακολουθεί στην "Εσπερινή Ακολουθία" δεν μειώνει την αξία και τον δυναμισμό της έμπνευσης και συνθετικής δημιουργίας του. Ποίηση γοητευτική και αναστάσιμη που διαγείρει όλες τις πνευμα-

τικές και κυρίως αισθητικές λειτουργίες.

Πορευόμενος χρόνια τώρα στα πεδία της αληθινής τέχνης ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης, αξιώθηκε να φθάσει στις υψηλότερες κορυφές του νεοελληνικού Παρνασσού, με συναίσθηση και ευθύνη απέναντι στους "νόμους" του ποιητικού λόγου. Στα ποιήματα της "Εσπερινής Ακολουθίας" αναδύεται η ομορφιά, το δέος, η νοσταλγία, οι δικαιοσύεις και οι απογοητεύσεις μιας ζωής - της ίδιας της ζωής - που μόνο η γνήσια ποίηση ξέρει να καθαγιάζει και να αναπλάθει σε ήχους, εικόνες και φωτεινές διαθλάσεις. Ο Τ.Κ. - Μ. είναι ένας από τους λίγους Έλληνες ποιητές που δίνουν τέτοια προοπτική στον ποιητικό στοχασμό.

ΧΡΟΝΙΚΟ του Βιβλίου

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Εσπερινή
Ακολουθία»

Σπάνιες φορές η παραδοσιακή τεχνοτροπία στην ποίηση, βρίσκει απόλυτα τους στόχους της. Χαώδης, ρηχή, γεμάτη στιχουργικά σφάλματα, ανεδαφική, μας φέρνει αντίθετους και σε καμιά περίπτωση δεν αποσπά το «συγχωροχάρτι» για τα αφελή κατασκευάσματά της.

Ετσι, όταν έρχεται στην επιφάνεια ένα ποιητικό κείμενο, απόλυτα παραδεχτό, αφού γράφτηκε αληθινά με το «χέρι στην καρδιά» ο ποιητής ή η ποιήτρια έχει διπλό κέρδος. Έχει πετύχει κάποιον άθλο πνευματικό, έχει εξασφαλίσει χωρίς παραπλανήσεις την είσοδο στο χώρο της έντεχνης λογοτεχνίας.

Αυτό συμβαίνει και με τον ποιητή Τάκη Κολιαβά Μωλιोटάκη, παλιό κι αγαπητό φίλο, συμπατριώτη από τα γραφικά μέρη της Ανατολικής Ρούμελης, μιας περιοχής που δεν έδωσε τόσα πολλά, όπως θα έπρεπε, στην τέχνη των γραμμάτων. Ενώ αντίθετα η Δυτική Ρούμελη έχει το καύχημα, ότι πρόσφερε στην περιοχή του λόγου και της τέχνης εξαιρετές υπηρεσίες. Κι αυτό είναι σωστό.

Ο ποιητής, λοιπόν, Τ.Κ.Μ. είναι από γεννησιμιού του πιστός, φανατικός οπαδός της παραδοσιακής τεχνοτροπίας. Οι στίχοι του, πάντοτε καλλικέλαδοι, απηχούν τα ρεύματα του μεταβατικού συμβολισμού. Ποίηση περιγραφική, έντονα διαποτισμένη με λέξεις και φράσεις μιας διαλέκτου, που

δεν αναιρεί βέβαια τη γνήσια δημοτική γλώσσα, αλλά και δεν σπέρνει εδώ και κει την αβεβαιότητα ή τη ρηχότητα του ρομαντικού λόγου.

Η εξομολογητική διάθεση υπάρχει παντού σε όλα τα ποιήματα. Ο δημιουργός φλέγεται από μια έντονη λυρική διάθεση. Ένας καημός τον τρώει ασίγαστα: η νοσταλγία του παλιού καιρού, οι μέρες της εφηβείας, η απλότητα του χωριού, οι τρόποι της αλήθειας και φυσικά η μαγεία της φύσης, που δεν ανταλλάσσεται με καμιάν άλλη ομορφιά.

Ο περιγραφικός αυτός τρόπος της γραφής πάντοτε καταλήγει στις ύστατες στροφές στην αποκάλυψη ενός μύθου. Τούτο δεν κρύβει ασφαλώς ένα παιχνίδι, αλλά δίνει στον αναγνώστη τη σωστή κατάληξη μιας έντονης ποιητικής περιπέτειας.

Ο Τ.Κ.Μ. είναι χωρίς αντίρρηση ένας λαμπρός απόγονος της νεοαθηναϊκής Σχολής, αυτής που στο παρελθόν εξέθρεψε ονομαστούς και αξέχαστους ποιητές. Η ποίησή του μας αποζημιώνει για όσες ταλαιπωρίες έχουμε υποστεί κατά καιρούς από άλλες φτηνές περιπτώσεις μιας παραδοσιακής δήθεν γραφής. Ο λόγος του απηχεί σθεναρός, μουσικώτατος, θριαμβευτικός θα 'λεγα και δημιουργεί ένα κλίμα ψυχικής ευφορίας, κάτι που λείπει στις μέρες μας. Είναι ο τόνος της αληθινής, της πηγαίας έκφρασης, που σίγουρα ανανεώνει με επιτυχία τον ποιητικό μας λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΚΟΥ ΛΟΥΡΗΣ

ΠΕΡ. "ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ" ΜΑΡΤ. 1998 ΤΕΥΧ. 393

Κριτικά σημειώματα

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ

(Ένας υπέρμαχος του παλιού)

της Δρ. Νένας Κοκκινάκη
Φιλολόγου

Μια ενδιαφέρουσα ποιητικά περίπτωση περισσότερο σαν ήθος, παρά σα νέα ποιητική κατάκτηση είναι στα γράμματά μας η ποίηση του Τάκη Κολιαβά-Μωλιωτάκη που εδώ και τριάντα χρόνια έχει παρουσιάζει είκοσι πέντε ποιητικές συλλογές με έντονη την παραδοσιακή και ειδικότερα την παλαμική επίδραση. Η περίπτωση του αξίζει της προσοχής μας, καθώς ο πνευματικός ορίζοντας του ποιητή επεξεργαζόμενος συχνά τους ίδιους θεματικούς πυρήνες και περιστρεφόμενος γύρω από τα ίδια θεματικά κέντρα δείχνει να μένει ουσιαστικά ακίνητος περιμένοντας, η νοσταλγώντας, στρατευμένος σχεδόν στην παράδοση, επιμένοντας να αποκρυσταλλώνει το χρόνο και τις στιγμές του στην προσπάθεια να διευθετήσει ποιητικά ένα κόσμο προσωπικών εντυπώσεων και ιδεών.

Ο Μωλιωτάκης θα μείνει στη ποίηση ως ο υπερασπιστής της παλιάς εκείνης ποιητικής τεχνικής που σου επιτρέπει να ξοδεύεις αλλά και να ξοδεύσαι.

Αγκυροβολημένος στην τεχνική που παντρεύει το ρυθμό με το νόημα, το αφηγηματικό με το λυρικό, το λογικό με το απροσδόκητο, το παλιό με το νέο που παρουσιάζεται περίπου εχθρικό, μορφοποιεί σε στίχους που ο ίδιος έχει οικειοποιηθεί και βιώσει. Έτοιμος πάντα να συνθέτει αποσχεδιάζοντας υιοθετεί παλιές τεχνικές δίχως να φοβάται πως τα λόγια του θα φύγουν με τον άνεμο.

Η σχετικότητα των ανθρωπίνων σχέσεων και αισθημάτων, η αγανάκτηση για το σήμερα που σε καμιά περίπτωση δε μοιάζει με το χθες, το ηρωικά μικρό, ο πόνος του έρωτα που απειλείται, η αγωνία για το άπιαστο, κερδίζεται για τον Μωλιωτάκη μέσα σε μια συγκεκριμένη ποιητική γραφή, όπου πρωτοστατεί ο ρυθμός και η ρίμα.

Θέλοντας να μείνει “ελεύθερος, του στίχου μόνο υπάκουος”, όπως θα έλεγε ο Παλαμάς, γράφει στίχους με πολύχρονα υλικά και με πικρή συνείδηση του κοινωνικού χώρου που διαφοροποιείται καθημερινά μπροστά στα έκπληκα μάτια του.

Η ποίησή του, μια ποίηση με έντονο προσωπικό χαρακτήρα έχει τις ρίζες της βαθιά στο παρελθόν και για να διαβαστεί σωστά προϋποθέτει τη συνείδηση αυτού του παρελθόντος. Ο Μωλιωτάκης θα είναι ο ευαίσθητος εκείνος αιώνια ρομαντικός που πιστεύει πως η ποίηση γράφεται για ν’ απαγγελέται, να τραγουδιέται, να μπορεί να προσφέρεται στο κοινό κι όχι μόνο σ’ένα συγκεκριμένο κοινό.

Η παράδοση, ωστόσο δεν αναχτάται με την ευκολία του τραγουδοποιού, ούτε μπορεί να σταματήσει σ’ένα συγκεκριμένο σημείο. “Καλό είναι να ρίχνει κανείς τις ρίζες του πάνω σ’αυτά”, έγραψε ο Σολωμός στον Τερτσέτη στα 1833 μιλώντας για το δημοτικό τραγούδι, “δεν είναι όμως καλό να σταματά εκεί. Πρέπει να υψώνεται κατακορύφως”.

Η ποίηση του Μωλιωτάκη φυλακίστηκε μέσα στο παρελθόν. Θωρακίστηκε στο χθες και δίστασε ν’αντιμετωπίζει κατά πρόσωπο το σήμερα. Σ’αυτό πολλά συνετέλεσαν και πρώτα πρώτα ίσως η θελημένη του απομόνωση στο “ιδιωτεύειν”. Γιατί η τέλεια απομόνωση από τα σύγχρονα, ακόμα κι όταν αυτά τα ποιητικά δρώμενα και η A PRIORI απόρριψή τους, μπορεί ίσως να συνιστά γραμμή πλεύσης, λειτουργεί όμως και κάπως αποπλιστικά. Γιατί ουσιαστικός χαρακτήρας της ποίησης είναι η ελευθερία, μια ελευθερία που δεν μπαίνει σε κανόνες, γιατί δημιουργεί μόνη τους κανόνες της.

Η πρόσληψη των ποιημάτων του Μωλιωτάκη δεν παρουσιάζει δυσκολία. Ο ποιητής καταθέτει το σύνολο των οραματισμών του που διαβάζεται εύκολα κι ο αναγνώστης αποκομίζει το κέρδος του από τη δική του την πλευρά. Το κέρδος υπάρχει, ακόμα και μέσα στην εξαφάνιση κάθε καινοτομίας. Πρόκειται για το κέρδος της αντίληψης του σεβασμού για το παλιό που σήμερα σίγουρα είναι τουλάχιστον για τους παλιότερους αντικείμενο νοσταλγίας.

Ο ίδιος ο ποιητής έχει απόλυτη επίγνωση του θέματος:

*“ΠΑΙΡΝΩ ΤΟΥΣ ΣΤΕΝΑΓΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΕΧΩ
σ’ ονειροδόμο κλειστό
ελάχιστες στιγμές παντέχω
πολλές που δεν ευελπιστώ.*

Στους άπιαστους δρόμους του
νόστου
χαράζω ρότα μακρινή,
την πόρτα κρούοντας τ’ αγνώστου
δεν αποκρίνεται φωνή”
[Συλλογή: “Σημειολογία των κα-
ρών”, Νέα Σκέψη, Αθήνα, 1996].

“Αρέσει πάντα της ψυχής, μπροστά
στο παραθύρι
των οραμάτων νάρχεται και να
χαμογελά
Κι απάνω στις απέραντης ζωής
το πανηγύρι
με προσδοκίες άπιαστες τις νύχτες
να μιλά.
Με το φεγγάρι συντροφιά, παρέα
με τ’ αστέρια
και με την ατελείωτη του γρύλλου
προσευχή,
τη χαρυνγή διπλώνεται μες
τ’ αδειανά της χέρια
και με τις νύχτες ξαναζει της
πλάνης την αρχή”.
[Συλλογή: “Εσπερινή ακολουθία”,

Νέα Σκέψη, Αθήνα, 1997].

Η επιμονή του Μωλιω-
τάκη στην αξία του προσωπικού
όνειρου μέσα στο χρώμα του
παραδοσιακού συνιστά ακριβώς
την ιδιαιτερία του μέσα στις μεγά-
λες αλλαγές που συντελέστηκαν
στα ποιητικά δρώμενα τις τελευ-
ταίες δεκαετίες. Η ποίησή του,
έστω και ως ηχώ της παλιάς δόξας,
θα αποτελεί συνέχεια, μια
συνέχεια που με τη σειρά της θα
συντελέσει στη βελτίωση των
ποιητικών μας πραγμάτων. Το να
γράφει κανείς ποίηση δεν σημαί-
νει σε καμιά περίπτωση να ανα-
τρέψει τα καθιερωμένα. Γιατί η
μόνη πραγματικότητα στο χώρο
της ποίησης είναι το όνειρο και το
ν’ αρνείται κανείς τα όνειρά του
είναι ό,τι χειρότερο θα μπορούσε
ποτέ να του συμβεί. Ακόμα κι όταν
τα όνειρα γίνονται παραμύθι της
ανάστασης και αναβίωσης του
παλιού.

ΕΦΗΜ. // ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ,
ΛΑΜΙΑ 9-4-1998

Κ' ΠΕΡ. // ΠΑΡΟΥΣΙΑ // ΙΟΥΛ. - ΣΕΠΤ. 1998

ΘΑΥΜΑΣΜΟΣ

Μπροστά μου η φύση απέραντη κι όμως σ' ένα κλωνί
απόμεινε η ματιά μου,
πουλιού λαχτάρα σάλεψε στην ίδια του φωνή
και σφήνωσε βαθειά μου.

Μες στη φωλίτσα τέσσερα πουλάκια τρυφερά
κι η μάνα τους παρέχει.
Αβάσταχτα η καρδούλα της στον πόνο σπαρταρά
π' εχθρός μπροστά της στέκει.

Σοφία ανεξάντλητη, πνοή συμμετρική
στο χώμα και στα κλώνια.
Τόσο μικρούλα μια καρδιά στα στήθια μητρική
κι αμέτρητη η συμπόνια.

Σ' ευχαριστώ που μούδωσες το φως, την ακοή,
τη φρόνηση να κρίνω,
την απεραντοσύνη σου, ατέρμονη Ζωή
ως το μικρό σου κρίνο.

ΧΡΟΝΙΚΟ

του Βιβλίου

η. «ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ»

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Εσπερινή
ακολουθία»

ΜΑΗΣ 1998

Τ. 395

Εικοσιπέντε ποιητικές συλλογές, μια ζωή ποίηση ο ποιητής Τάκης Κολιαβάς Μωλιотάκης. Ποίηση και ζωή πάνε μαζί, η μια μέσα στην άλλη. αληθινό, αθάνατο ζευγάρι. Ζωή και ποίηση και Μωλιотάκης, τρίπτυχο και ομοούσιο. Μια μουσική κλίμακα και η τελευταία ποιητική συλλογή του ποιητή. Διαβάζεις τους στίχους του – συγκινείσαι και τους τραγουδάς μέσα σου. Ξεχασμένες λέξεις, βούρες, όμως ποιός συναισθηματικός άνθρωπος δεν τις αναζητεί. Ο παλιός χρόνος σημαδεύει το νέο, συγκρίνεται και κερδίζει αυτός που έχει μέσα του το ανθρώπινο στοιχείο. Μιλώ για τον ποιητικό χρόνο κι αυτό το κατόρθωσε ο ποιητής Μωλιотάκης με τη δική του ποιητική έκφραση, με το δικό του ποιητικό συναίσθημα. Ο παλιός χρόνος δεν φθείρεται, ανανεώνεται μέσα στον καινούργιο ή ληθαργεί, για να ξυπνήσει κάποτε και να διηγηθεί ξανά τις τρυφερές του εικόνες, το άγγιγμα της μαγείας του. Φωτογραφίες ζωής απλώνει η ποίηση του Μωλιотάκη στα μάτια μας, και τις κοιτάζουμε με συγκίνηση. Κάθε φωτογραφία ζωής κι ένα τραγούδι τρυφερό ή οργισμένο. Είναι μάστορας στον στίχο, παρόλο που είναι αυθόρμητος. Η μαστοριά του κρύβεται στη μακροχρόνια εμπειρία του. Η «Εσπερινή Ακολουθία» του, έχει μια θρησκευτικότητα και πίστη σ' αυτό που πιστεύει. Ίσως αργότερα ακολουθήσει κι η Νυχτερινή. Τα συναισθήματα του ποιητή παίζουν το παιχνίδι της ποιησής του. Ένα παιχνίδι μουσικής απλότητας. Αυτό κρατάει ο δέκτης και το αφομοιώνει μέσα του σα δικό του, γιατί ταυτόχρονα το νιώθει κι ο ίδιος.

Και αβέβαια καθώς προχωράμε
ας δούμε τούτη την οδό

ανέχει μήκος για να πάμε
κι αν ήταν, μήπως, ως εδώ...

Φιλοσοφεί σ' αυτούς τους στίχους ο ποιητής
Μωλιотάκης

ΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΙΑΡΧΗΣ

ΠΙΚΡΗ ΠΟΡΕΙΑ

Στ' απόστερνα που τρεμοσβεί το φως του δειλινού
φλογίτσα που βυθίζεται σ' ερημικό καντήλι.

Η κουρασμένη προσμονή με σαλεμένο νου
Ξεμένει με την προσευχή την ύστερη στα χείλη.

Χαρές, οι προσδοκόμενοι, δε φέρνουν πιά, χρησμοί
κι ούτε που φαίνεται ο καλός άγγελος παραστάτης.

Περνούν οι λιγοςτές χαρές, περσεύουν οι λυγμοί
και η ζωή πορεύεται στο αιώνιο διάγραμμά της.

ΟΙ ΣΤΑΥΡΟΙ

Με θέλουν 'λιόλουστοι καιροί
στην αγκαλιά τους.
Εφτά με κρύβουνε σταυροί
στη μαύρη σκιά τους.

Κι ένα αυγινό — πού να με θρεί;
με ψάχνει, αστέρι.
Κόβει το δρόμο ένα σφυρί
κι ένα μαχαίρι.

Πόνος μπροστά μου ωκεανός,
καρδιά φτωχή μου.
Ένας σταυρός του καθενός,
κι όλοι δικοί μου.

ΟΛΑ ΔΕΞΙΑ

Η καλή μου μάνα μες στη φύλαξή της
κράταγε για μένα ότι το καλό,
σήκωνε το χέρι πάντα το δεξί της
κι έλεγε : Χριστέ μου σε παρακαλώ.

Τούτο το χρυσό μου το μονάκριβό μου
μην το εγκαταλείπεις εις την μοναξιά,
πάρε από μένα τον στερνό οβολό μου
κι άφησε σ' ετούτο όλα από δεξιά.

Δώσ' του να ριζώσει όπως στο χωράφι
χρόνια ριζωμένη στέκεται η οξιά,
μην το εγκαταλείπεις και μου πάει στράφι
φέρτα του Χριστέ μου όλα από δεξιά.

Μάνα σχωρεμένη προς του παραδείσου
τη μεριά σου στέλνω, ύστερη κραξιά
για να δεις πως έχει πιάσει κάθε ευχή σου
κι όλα στο παιδί σου έρχονται δεξιά.

Απ' τα δυό μου μάτια το δεξί πονάει
το δεξί μου χέρι, το δεξί μου αφτί,
και αλλού πηγαίνω και αλλού με πάει
το δεξί ποδάρι που στραβοπατεί.

Μάνα μου καημένη τούτ' τη συμφορά μου
μέσα στην ψυχή σου μην την αναξείς,
κι άσε φυλαγμένη απ' τα δυό νεφρά μου
τη δική του πέτρα να κρατά ο δεξής...

„ΘΙΑΣΟΣ...ΣΚΑΙΩΝ»

Ο Τάκης Κολιαδάς - Μωλιोटάκης στα 1999 κυκλοφόρησε τους σατιρικούς στίχους του «Θιάσος... σκαίων». Όπως είναι γνωστό ο ποιητής αυτός έχει έναν δικό του τρόπο κριτικής των κοινωνικών, πολιτικών και άλλων προβλημάτων που απασχολούν ή ταλαιπωρούν τους ανθρώπους. Σκωπτικός αλλά και ευθυβόλος στις παρατηρήσεις του, φέρνει στον αναγνώστη έναν κλαυσίγελω – γιατί ξέρει πως αυτές οι καταγγελίες του Μωλιोटάκη (γιατί περί καταγγελιών πρόκειται) έχουν επιπτώσεις στη ζωή όλων μας. Ένα δείγμα με τίτλο: «Παμφάγοι»: («Φάτε λεβέντες με χαρά/ – εσείς είστε κουβέρνο./ Του έθνους μας μας τα ιερά/ της χώρας μας το στέρνο./ Εσείς οι τόσο τυχεροί,/ κι αν κάνετε δυο νόμους/ τρώτε και την... χωματερή/ κι όλους τους υπονόμους».

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΔΕΜΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ 17^{ος}

ΟΜΗΡΩΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Σατυρική ποίηση γράφει στο πρόσφατο δι-
δίο του ο ποιητής Τάκης Κολιαδάς Μωλι-
οτάκης. Τίτλος “Ομήρων Οδύσσεια” ή τό βα-
τερλώ των γελοίων” (εκδ. Παρουσία, σελ. 80).
Συνθέτει 240 έξυπνοσάτιρες “παντός έπιστη-
του” και ύλης με τή μαρτυρία του χρόνου
άντικειμενική, χωρίς φθόνων έγωπάθειες και
παρωπίδες που ξεστρατίζουν τήν “άλήθεια”
άπό τήν άλήθεια. Σκωπτικολογεί:

Είναι πολλά τά “νούμερα” / και πολλαπλά
τά (“ψώνια”.

Κωλοφωτιές άσήμαντες / που κάνουν... τά
κανόνια.

Στοχεύοντας διακαώς / στή λίστα των άρίστων
κι ό χρόνος στό καλάθι του / τούς ρίχνει των
(άχρήστων.

Σ’ αυτόν τόν κόσμο τόν άμό / έχουν πολλοί τή χάρη
όταν άκούν γιά Σολωμό / ό νους τους πάει στό ψάρι.
Και πόσα επιτήδεια / πρόσωπα όμοια κι ίδια,
άκούγοντας γιά ...Μήδεια / όρέγονται γιά μύδια.

φιλοσοφική ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ
πρωτοχρονιά 1999

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ: Ένας πιστός της Παράδοσης

◆ Είναι λίγοι οι ποιητές μας που δεν παρασύρθηκαν από τους εύκολους άνεμους του ελεύθερου στίχου και μένουν πιστοί στην παράδοση της ρίμης και του ρυθμού. Ένας απ' αυτούς κι ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιोटάκης που μεγαλωμένος με τα ρουμελιότικα τραγούδια που άκουγε στο χωριό του, το Μώλο της Φθιώτιδας, δεν ήταν δυνατό να γοντευθεί από τη μοντέρνα γραφή που χωρίς τη μουσικότητά της παραδοσιακής συχνά φτάνει και στην ασάφεια.

Έτσι πήρε το δικό του δρομο δημιουργίας και στέριωσε το προσωπικό του ύφος με νου και καρδιά. Και φυσικά η Κριτική επισήμανε με έμφαση πως πάντα «βρίσκεται σε ανταπόκριση με τον παλμό της σύγχρονης πραγματικότητας». Τα ποιήματά του είναι καθημερινές εικόνες, ανθρώπινες εμπειρίες, αισθήματα, στοχασμοί κι αλήθειες. Και μάλιστα κοινωνικές αλήθειες. Φυσικό είναι οι στίχοι του νάχουν μια υποβλητική μουσικότητα που συνοδεύεται από λυρική καθαρότητα και εκφραστική απλότητα. Ο ίδιος ο Σεφέρης έλεγε πάντα πως το πιο δύσκολο στους ποιητές είναι να γράφουν απλά, να δείχνουν ήρεμοι σαν να μιλάνε στον αναγνώστη τους. Αυτή η απλότητα είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα του Μωλιोटάκη. Μπορεί και κινείται με άνεση στα πλαίσια του παραδοσιακού στίχου αγγίζοντας σύγχρονα προβλήματα και καυτηριάζοντας νωθρές καταστάσεις.

Θάθελα να θυμηθώ, για του λόγου μου το σφαλές την ποιητική του συλλογή «Ορεινή περιοχή» που φαντάζει σαν ένα λυρικό σχέδιο Λαϊκής Σκηνής. Ο Κώστας Βάρναλης γοντευμένος από τον ποιητή βρήκε στην ποίησή του τη «μαστοριά του στίχου και τη συντομία του λόγου». Αυτή η συντομία λείπει από πολλούς ποιητές που τους οδηγεί σε μια ανούσια περισσολογία και πλατυασμούς. Φαίνεται ξεχνάνε τον αρχαίο μας σοφό που μας άφησε μια βασικάτατη συμβουλή: Γράφετε λίγα για πολλά κι όχι πολλά για λίγα». Σταθμό στην ποίησή μας αποτέλεσε η συλλογή του «Οπτογραφία» (1977) όπου ένας ιδιότυπος προβληματισμός επεκτείνεται με όμορφο και σαφή λόγο πάνω στα πάθη και στις οδύνες του σύγχρονου ανθρώπου. Βλέποντας την ποίηση σαν κοινωνικό φαινόμενο, ο Μωλιोटάκης αναδεικνύεται μαχητής - ποιητής και αποζητάει με μύριους τρόπους «της Λευτεριάς τα ιδανικά». Και η ιδιαιτερότητα αυτής της συλλογής είναι ένας καυστικότατος σαρκασμός σε πολλούς στίχους του πάντα όμως με τρόπο ηχηρό και ανεπιτήδευτο.

Αλλά ποτέ δεν μένει στάσιμος ο ποιητής. Ποτέ δεν επαναλαμβάνεται. Αναζητάει νέους τρόπους γραφής, προχωράει σε διαφορετικές μετουσιώσεις της καθημερινής ζωής. Στα 1980 τυπώνει τις «Λυρικές Αγγελίες» με τον προσδιορισμό Επιγραμματική Ποίηση. Μέσα σε 468 τετράστιχα πάντα με μέτρο και ρυθμό εκπέμπει μηνύματα, στοχασμούς, σκέψεις, σαρκασμούς ακόμα και συμβουλές. Οι ικανότητές του για καίριο, ουσιαστικό λόγο φανερώνονται και στις «Κουκίδες και ψηφία» που τύπωσε την επόμενη χρονιά για να διακαιώσει τις δυνατότητες του έντεχνου λόγου και την αποδοχή του από ένα μεγάλο αναγνωστικό κοινό που γοντεύεται από τον μαστορεμένο, κρουστό και μηνυματοφόρο ποιητικό λόγο. Και συνεχίζοντας την πορεία δημιουργίας το 1983 δίνει μια πολύ πρωτότυπη συλλογή με τίτλο «Παρουσιολόγιο το πρώτο» όπου σε χαρακτηριστικά τετράστιχα δίνει το πορτραίτο μιας σειράς δημιουργών της Λογοτεχνίας μας. Πρέπει να μπήκε στο πνεύμα αυτών των πολλών μάλιστα λογοτεχνών για να μπορέσει με μια ριπή να τους παρουσιάσει αυτούς και το έργο τους. Μονάχα στη συλλογή «Άγρια περιστερία» (1988) διακρίνουμε κάποια ίχνη απαισιοδοξίας που φυσικά και δεν φτάνουν σε αναίρεση της ζωής. Απλά συμπάσχει με τους πάσχοντες. Το 1989 η συλλογή «Σφήκες και

μέλισσες» εντυπωσιάζει γιατί όπως έγραψε και ο Λευτέρης Κορέλης «σ' ολόκληρο το ποιητικό του έργο πλεονάζει ένα βαθύ συναίσθημα αγάπης προς ό,τι ωραίο και υψηλό και ένας απέραντος σεβασμός σε καθιερωμένες αξίες και θεσμούς». Το ότι η ποίηση του Μωλιωτάκη έχει συχνά και μια διδακτική διάθεση φανερώνει πως ο ποιητής πιστεύει στην κοινωνικότητα της Τέχνης και στην ευεργετική της επίδραση.

Δεκάδες είναι τα βιβλία που τύπωσε ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης. Και μ' αυτά κατέκτησε μια σημαντική θέση στο χώρο της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Η Πολιτεία του απένειμε ισόβια τιμητική σύνταξη αναγνωρίζοντας ότι προσέφερε σημαντικές υπηρεσίες στην ανάπτυξη της νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Και είναι χαρακτηριστικό πως η αφοσίωσή του στον παραδοσιακό τρόπο γραφής νάναι ανανεωτικός και εκσυγχρονιστικός αφού σαν ποιητής του καιρού του και του λαού του εκφράζει πάντα τις τωρινές ανησυχίες και τους τωρινούς οροματισμούς. Η απλότητα κι η ζεστασιά θυμίζει τους κλασικούς του είδους ποιητές μας κι ανάμεσα σ' αυτούς θα τον τοποθετήσει η Βιβλιογραφία και η Ιστορία της Λογοτεχνίας.

Στις μέρες μας που κυριαρχεί η στιχοπλοκή και η εκφραστική ελευθεριότητα, δημιουργοί σαν τον Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη είναι μια Ελπίδα πως η Ελληνική Παράδοση δεν μπορεί να μπει στο περιθώριο.

ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
" ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ "
Μ-ΑΠΡΙΛΗΣ 1999 ΤΕΥΧ- 125

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

“ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ”,

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΗΣ 1999,

ΤΕΥΧΟΣ: 407

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Θίασος
Σκαιών» Συλλογή Σατυρικών Στίχων.

Ο λυρικός ποιητής Τάκης Κολιαβιάς - Μωλιω-
τάκης προσφέρει, με την καινούργια συλλογή του,
σχωπτική ποίηση, η οποία πετυχαίνει τους στό-
χους της, επειδή ο ποιητής έχει βέβαιη και πηγαία
αίσθηση του χιούμορ και γνωρίζει να το μεταπλά-
θει ποιητικά με μεγάλη επίσης επιτυχία. Όπως ε-
πιτυχημένος είναι και ο τίτλος της συλλογής
«Θίασος... Σκαιών» κατά τον εύστοχο φωνητικό
παράλληλισμο με το θίασο σκαιών του Καρχαλιό-
ζη, αφού και η σχωπτική του διάθεση καθόλου δεν
ατέχει απ' τη λαϊκή επίκεντρη θημοσοφία που όχι
μόνο πολλά-πολλά χρόνια διασκέδασε τον λαό
μας, αλλά και τον βοήθησε να αντιληφθεί πολλές
βασικές αλήθειες σχετικά με την πολιτεία και τη
συμπεριφορά των αρχόντων, των πολιτικώντηδων,
των αργόσχολων εχόντων και κατεχόντων, όπως
και των νεοφανών ζηλωτών του ακραίου και άζο-
που ειδαμονισμού. Στη σελίδα 49 διαβάζουμε:
«Στης χώρας μας τη μαύρη γη / τα τελευταία χρό-
νια / δεν φτεροειγάνε πελαργοί / μήτε και χελιδό-
νια / κι ενδόξως προσοδευτικά / και με ταγούς μοι-
ραίους / μείναμε με τ' αρωπακτικά / και με τους α-
ρουνταίους».

ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ**ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ – ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ****«ΘΙΑΣΟΣ... ΣΚΑΙΩΝ»**

Ο Τ. Κ. – Μ. μια ζωή σμιλεύει περιτεχνες ρίμες. Ο λυρισμός του δεν είναι λίγες φορές που δένεται αρμονικά με ένα φιλοσοφικοκοινωνικό σαρκασμό, προκειμένου να εκφράσει την αποστροφή του στις όποιες αντανθρώπινες καταστάσεις. Με το «Θίασος... σκaiών», όμως, μας χαρίζει 264 οχτάστιχα, αμιγώς σατιρικά. Πρόκειται για ένα λόγο πολιτικό, άμεσα χρήσιμο τούτη την εποχή των λακέδων και των... λεκέδων, στην αστροκέντητη παγκόσμια δικτατορία των πυραύλων, που την απαρτίζουν Αμερικάνοι κι Ευρωπαίοι νεοβάρβαροι. Σχετικά με τη θέση της Ελλάδας μέσα σ' αυτή τη νεοφασιστική τάξη πραγμάτων, ο ποιητής δίνει το στίγμα της σάτιράς του, όμως διαθλασμένο στο δάκρυ του:

«Ελλάδα Καλλιπάτειρα/ αγρίας βιασμένη, / απ' τη δική μου σάτιρα/ δάκρυ και μόνο βγαίνει. / Οι της πολιτικής ωμοί/ προφέσορες και... λούτσοι/ αφού μας πήραν το ζουμί/ ζητούν και το κουκούτσι».

Καθώς ΕΟΚ, ΟΝΕ και ΝΑΤΟ απομυζούν το αίμα του λαού μας, ο ποιητής απορεί:

«Βρε πούν' εκείνο του ΠΑΣΟΚ/ το φωτεινό μαντάτο/ με Έλληνες εκτός ΕΟΚ/ κι Ελλάδα δίχως ΝΑΤΟ... / Με παρλαπίπες και μπλαμπλά/ κι αρλούμπα στην αρλούμπα/ βγήκαν εκείνοι στα ψηλά/ και ο λαός στη λούμπα».

Αυτή την κατάντια ο Τ. Κ. – Μ. την περιγράφει σε άλλο οκτάστιχο, πιο παραστατικά, και σε τόνους δημοτικού τραγουδιού, που φτάνει στ' αυτιά μας από χρόνους ηρωικούς: «Αναστενάζουν τα βουνά/ δακρίζουν τα μετόχια. / Η πείνα πήρε τα στενά/ και χούμηξε στη φτώχεια. / Κι άμα λυπάσαι Παναγιά/ τον κάθε φουκαράκο. / στείλε μας έναν Πανουργιά/ κι έναν Θανάση Διάκο» (εκδόσεις «ΠΑΡΟΥΣΙΑ»).

Γιάννης ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

Βιβλιοπαρουσίαση**ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ****«ΘΙΑΣΟΣ... ΣΚΑΙΩΝ»****Σατιρικοί στίχοι****Εκδόσεις «Παρουσία» - Αθήνα 1999**

Δεν αποτελεί έκπληξη η πανθομολογούμενη και αδιαμφισβήτητη τεχνική στην ποίηση του **Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη**, όπως επίσης και στην συγκεκριμένη ποιητική συλλογή, δεν θα μπορούσε να απουσιάζει ο άρτιος στίχος και η περισπούδαστη ρίμα!

Επιγραμματοποιός έργω και λόγω, λακωνικός και λιτός φύσει και θέσει, σκωπτικός και παραδοσιακός τραγουδοποιός συγχρόνως, υπηρετεί και διακονεί την ποίηση, σχεδόν μισόν αιώνα, και τοποθετείται απέναντι στα γεγονότα με κριτική διάθεση και σκωπτικό πνεύμα.

Έχοντας ξεκινήσει το δημιουργικό του έργο αμέσως στις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες, όπου οι κοινωνικές διεργασίες και η οικονομική ανέλιξη συμπεριφέρονται και κινούνται ακόμα στα πλαίσια και τους ρυθμούς αργόσυρτων παραδοσιακών ρυθμών, όπου οι επί μέρους κοινωνικές ομάδες ακολουθούν, εν πολλοίς, πορεία αυστηρά ιεραρχημένη και προδιαγεγραμμένη, όπου η πενία συμπορεύεται με την αξιοπρέπεια, όπου οι ηθικές αξίες παραμένουνε ακόμα αναλλοίωτες και αδιαφιλονίκητες: σηματοδοτεί εκ των πραγμάτων, και δρομολογεί την αφετηρία ενός έργου καθαρά προσωπικού και αυτοδύναμου, ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα, όπου και πάλι κορυφαίο ρόλο διαδραματίζουν οι ανθρώπινες δραστηριότητες και οι συμπεριφορές κύρια οι προσωπικές και οι ιδιωτικές, όχι μόνο σε συνάρτηση με την καθεστηκυία τάξη, αλλά κύρια σε σχέση με τον πολίτη και τον συμπολίτη, τις παραδοσιακές - διαχρονικές - ηθικές αξίες, και τον πολιτισμό που τεκμηρίωναν πάντα και αναπαρήγαγαν.

Είναι αυτός ο **Τάκης Κολιαβάς - Μωλιότακης**, που όπως χαρακτηριστικά γράφτηκε, είναι: «Ο ιδιότυπος ποιητής του σαρκασμού και της ρίμας, με τα 26 Ποιητικά του βιβλία. Πάντα φρέσκος οργίλος και χυμώδης, ξιφουλκεί και στο νέο του βιβλίο με δηκτική και κοφτερή σάτιρα και σκώμμα, ενάντια στις πολιτικές ηγεσίες αλλά και στις ευθύνες του αυτοκατάδικου λαού για τη μοίρα του.

Μ' ένα δυνατό, κοφτερό και ανατομικό ρεαλισμό, εκφράζει στιχουργικά με το δικό του στίλ και με τροχαία ιαμβικά κι αβίαστα ρυθμικά 8στίχα, κριτικάρει την πολιτικοκοινωνική ζωή των ημερών μας».

Κι είναι αυτό το τελευταίο του βιβλίο, «Ο ΘΙΑΣΟΣ... ΣΚΑΙΩΝ», που τον επαναπροσδιορίζει και τον ίδιο, που του ανοίγει τα μάτια, που του επιτρέπει να επανατοποθετηθεί, να αυτολογοκριθεί και να αυτοεκτιμηθεί...

Όχι αυτός ο περίφημος μεταπολεμικός, ελεύθερος πολιτισμένος κόσμος, καταγράφεται, τελικά, και καταχωρείται στα περιώνυμα «ΚΑΤΑ ΣΥΝΘΗΚΗΝ ΨΕΥΔΗ». Είναι αυτός ο ψεύτικος ντουινιάς, που πυροδοτεί την έκρηξή του και θεριεύει την αγανάκτησή του, που κατευθύνει, εν τέλει, την γραφίδα του:

**«Με τούτες τις πολιτικές
μουτσούνες που βιώνω,
νεότερες σατιρικές
σελίδες ξεδιπλών.
Και βέβαια θα 'ταν ψέματα
αν έλεγα πως γράφω.
Αυτές δίνουν τα θέματα
κι εγώ τα... καταγράφω».**

Ένας κόσμος που υποτιμάται και διατιμάται, που αλληλοδιαβλέπεται και αλληλοακτίζεται, που πριμοδοτεί στις φυγόκεντρες κοινωνικές δυνάμεις, που δεν στέκεται ικανός να προκρίνει και να διαλέξει ανάμεσα στους ιδεολόγους και τους ωραιολόγους:

**«Με τας υπέρ και τας κατά
απόψεις κάθε λόξας,
άλλοι γυρεύουνε λεφτά
κι άλλος κότινο δόξας.
Άλλος δηλώνει τροτσκιστής
κι άλλος με μίαν ομάδα.
Κι εγώ σαν βέρος «ρατσιστής»
πάντα με την Ελλάδα».**

Μίαν Ελλάδα που μας πληγώνει και μας καταρακώνει, αλλά και που μας γκαρδιώνει και έπαρση μας γεμίζει, μίαν Ελλάδα που μέσα από το παρελθόν της, προσπαθεί να προσδιορίσει το παρόν της και να μαντέψει το μέλλον της:

**«Στην άκρην άκρη περπατώ
και τη ζωή μου πάω.
Και μ' ένα πάθος δυνατό
υμνώ και τραγουδάω.
Μ' έναν ασίγαστο σκοπό
στη βραδυνή καντάδα.
Και δυνατά να σ' αγαπώ
πατρίδα μου Ελλάδα».**

Είναι η Ελλάδα του Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη, που ελπίζει ακόμα, που δεν καταθέτει τα όπλα, που προσπαθεί απ' το παρελθόν να πάρει δύναμη...

Είναι η γη της Οίτης και κοντά της είναι το περήφανο Καλλίδρομο, κι ο Παρασσός και η Κασταλία, κι ο Ηνίοχος, και Θρόνος Μουσών και Ραψωδών!

Περικλής Φύκας

ΠΕΤΡΟΧΕΛΙΔΟΝΟ

Τρέξε πετροχελίδονο στους δρόμους της φυγής,
η πρώτη του φθινόπωρου ξέσπασε ανατριχίλα.
Τα λούλουδα μαδήσανε, κι οι μοίρες της σιγής
κεντούν τους δρόμους του καιρού με πεθαμένα φύλλα.

Φύγε πετροχελίδονο, προτού φτάσ' η βροχή
και σου μουσκέψει τα φτερά, ρίξει τον ορισμό σου.
Κι άσε τους δύστυχους θνητούς με την απαντοχή
πως θ' αντικρύσουν πρόσχαροι ξανά τον γυρισμό σου.

Πέτα πετροχελίδονο, τα ύψη να χαρείς
και σφύριζε τ' ανέμελα του ήλιου σου επινίκεια.
Εδώ που μας παράτησες και πάλι θα μας βρεις
να σέρνουμε μι' αμαρτωλή ζωή στα δεκανίκια.

Κριτική βιβλίου

Τάκης Κοηλιάβα -
Μωλιιστάκης Ποιντού

Θιάσος... Σκαίων

Φέτος συμπλήρωσε επίσημα 33 χρόνια προσφοράς με έργο του στα Γράμματα και μας προσέφερε 28 τόμους εργασίας, 27 ποιήσεως και ένα πεζογραφίας. Μέσα σε αυτό το συνονθύλευμα των καιρών που τα πάντα έχουν ισοπεδωθεί εάν όχι αφομοιωθεί στο πνεύμα της εποχής, του συμβιβασμού και της συνθηκολογήσεως - ευτυχώς έμειναν κάποιοι να φυλάνε Θερμοπύλες και Σαλαμίνες και με τη στεντόρεια φωνή τους να ελέγχουν κάποια πράγματα, να καυτηριάζουν, να κριτικάρουν και να ραπίζουν τις ασχήμιες μας. Ενας τέτοιος ακόμη αλέρωτος και ασυμβίβαστος είναι και ο ποιητής μας Τ.Κ.Μ. που μπορεί με το πνευματικό του ανάστημα να αποκαλύπτει τα βρώμικα σχέδια των ταγών και να τα καταδικάζει χωρίς φόβο και πάθος. Μια αντρίκεια φωνή και πένα δόκιμη, παρουσιάζει αυτούς που οδήγησαν και οδηγούν ένα κόσμο στην παρακμή και ανασφάλεια και με την ανάληψη της ιδεολογίας τους θέλουν ξεχασμένη την αλήθεια και μαστίζοντα τα δικαιώματα των ανθρώπων. Αυτούς τους κριματισμένους στιγματίζει ξεσκεπάζει και με την οικιατάληκτη ρεαλιστική ποίησή του καταδικάζει που διακινούν στα σκλαβοπάζαρα μιας άλλης μορφής τυραννίας με τις μεθοδεύσεις τους και την κάθε μορφή πολέμου... τους σωματεμπόρους, τα πάσης φύσεως κυκλώματα, την έννομη και άνομη παρανομία, την εκμετάλλευση, τους ασυνεπείς, αυτούς που μας ισοπεδώνουν αξίες, ιδέες, συναί-

σθήματα, τους φιλοτομαριστές, διαστρεβλωτές, και τους παρανοϊκούς των πολέμων. Μια έντιμη πορεία η ζωή του, με απεγνωσμένη φωνή, τόλμη και συνέπεια, ξυπνά αυτούς που κοινούνται στα βάθη της σιωπής τους, καλεί τους αδιαφόρους και καθεύδοντας, στηλιτεύει την άρνηση κάποιων τρίτων και καυτηριάζει τους αναισθήτους και διεφθαρμένους και κάποιους καλοπερασάκηδες της αστικής ατομοκρατίας. Ο λόγος του, λόγος αληθείας, μελικός, λυρικός, ειρηνικός, σκωπτικός, καυστικός, γι' αυτούς που υπηρετούν τον κόσμο της παρακμής και της σήψεως, του ψεύδους της εμπαθείας, της νοθεύσεως και της διαστρεβλώσεως, αυτούς που μας μοιράζουν τη σόδειά μας και προσβάλλουν κάθε πηγή αγιασμού μας και ανανήψεως και με την ρηχή και ψεύτικη διαγωγή τους μας εμποδίζουν για το "άνω σχώμεν τας καρδίας". Στο στίχο του είδαμε μια παρουσία υπεύθυνη Ανθρώπου που το εγώ του έκανε εμείς, να διαμαρτύρεται, να απαιτεί το δικαίο, την ικανοποίηση και την ουσία των πραγμάτων, τον δρόμο της πράξεως και του δικαίου, να ελέγχει την απαράδεκτη ανοχή μας και να επιμένει σε ότι με ιερότητα διακαίουμεθα. Καλεί σε διάλογο αυτούς που πρέπει να απολογηθούν για ανέλεγκτα και ασύδοτα. Ελέγχει κακά συστήματα, εξουσίες, Μ.Μ.Ε., διαστροφείς, "σωτήρες", νόμιμες καταχρήσεις, βαρβάρους, ανοίκειες επιθέσεις, την ντροπιαστική καθημερινότητα, τις αναπάντητες ερωτήσεις, το γλωσσικό χάος, την ασέβεια κ.λ.π. και μας θέλει κοινωνούς των ευαισθησιών του ίνα μη το κακό γίνει χειρίστο και η ζωή αφόρητη με την πρόστυχη σιωπή και ανοχή μας.

Ας χαρούμε δείγμα γραφής του από τα 264 Οκτάστιχα του.

28. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ

Ο εκσυγχρονισμός των ΜΑΤ/ωμή σημαίνει βία./ πρώτες βοήθειες και ΚΑΤ/κι απόλυτη φοβία./ Σημαίνει χαβαλέ, προκάτ/ δρόμοι και πεζοδρόμια./ κραυγές, ντουντούκες και πλακάτ/ και συναφή κι ανόμοια.

29. ΣΠΟΤ

Πολιτισμένες διαστροφές/ γι' αγρίους και χαχόλους./ τα σποτ μιλάνε για τροφές/ κι οι οθόνες δείχνουν κώλους./ Κι ως της επάρκειας το γαζί/ χαύνος εσύ γλαρώνεις, σου 'ρχεται μπαμ, ένα βυζί/ με φέτα της Δωδώνης.

30. ΑΝΔΡΙΑΣ

Εσχάτως έχει συσταθεί/ μες σε φροντίδας άλλας./ ο... ανδρεάντας να στηθεί/ στη λεωφόρο... Καβάλας./ Με του μαρμάρου τη σπουδή/ τον θέλουν κάποιοι, ιππέα./ για να συγκλίνουν δηλαδή/ όλα σε... μίαν ιδέα.

31. ΣΩΤΗΡΕΣ

Υφυπουργίνες και υπουργοί/ συστρέφονται με φούρια/ κι όλοι κρατούν μια συνταγή/ για πράγματα καινούργια./ Κι ο έχων όραση νούρα./ και νουν δεν αμφιβάλει/ πώς σαν τα πιάσουνε χοντρά/ τραβούν όπου κι οι άλλοι.

33. ΣΥΓΚΛΙΣΗ

Και δίχως προηγούμενα/ κι αντίρρηση καμία/ τα ποθητά ζητούμενα/ συγκλίνουν στα ταμεία./ Κι εμείς να τα γεμίζουμε/ κι εκείνα τα ρημάδια./ πλήρη να τα νομίζουμε/ κι αυτά μονίμως... άδεια.

33. ΒΑΡΒΑΡΙΚΟΝ

Με σκέψη πλέον γάργαρα/ μες στη συλλογική τους/ την παλαιάν, οι βάρβαροι/ ξεφεύγουν λογική τους./ Κι εσείς ξέρετε μάργαροι/ του έθνους των μακάρων./ πώς δεν πάνε οι βάρβαροι/ ποτέ κατά βαρβάρων.

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Ι. ΚΥΡΙΑΚΟΣ
"ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ"

ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑ

Στους δρόμους τρέχουν οι καιροί, γυρίζουν οι στιγμές
κι οι μέρες περιστρέφονται προς τον αφανισμό τους.
Φιγούρες ετερόκλητες και πάντοτε χλωμές
ακολουθούνε κι οι θνητοί τον βέβαιο χαμό τους.

Ο χρόνος τη μεταλλική του ντύνεται σκουριά
το δέντρο ξεριζώνεται, συντρίβεται κι η πέτρα.
Η σφύρα της υλιστικής μοίρας χτυπάει βαριά
και πάντα θρυμματίζοντας μες στα στενά της μέτρα.

Κανόνες δεν στεριώθηκαν αιώνιας αντοχής
όλα καταποντίζονται, κι εναπομένουν μόνο
ο θρίαμβος της Νόησης κι ο πλούτος της ψυχής
σ' έναν αέναο χωρίς αρχή και τέλος χρόνο.

**ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ: «Έξυπνα ...
βλήματα» Σατιρικοί στίχοι.**

Λυρικός τραγουδιστής σε όλη τη ζωή του ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιोटάκης με μια σειρά βιβλίων παραδοσιακής ποιητικής γραφής, εμφανίστηκε τα τελευταία χρόνια με ένα διαφορετικό πρόσωπο, που θυμίζει Γ. Σουρή και Π. Σούτσο. Μας έδειξε ότι τώρα στην ωριμότητά του, πήρε το ποιητικό μαστίγιό του – αν μπορεί να λεχθεί κάτι τέτοιο – και γκρεμίζει τα είδωλα της άνομης εποχής μας, με κοφτή γλώσσα και τολμηρό λόγο, που μερικές φορές φθάνει στα άκρα.

Αριθμημένα και τιτλοφόρα είναι τα χτυπήματά του, λες και ακολουθεί κάποιους κανόνες της αθλητικής παλαίστρας και μέσα σε οκτάστιχες στροφές, περιλαμβάνει επιγραμματικά και ένα από τα «κακώς κείμενα» του καιρού μας. Μιλούμε για το νέο του βιβλίο τα «Έξυπνα ... Βλήματα», που η πολιτισμένη Δύση τα παρουσίασε χαιρέκακα πάνω στο πληγωμένο κορμί της γειτονικής Γιουγκοσλαβίας. Ίσως για να μας πει η Αμερικανονατοϊκή Εξουσία εμμέσως να καθήσουμε φρόνιμα και να μην αντιδρούμε στα καταχθόνια σχέδια της αμερικανογέννητης «παγκοσμιοποίησης», που θυμίζει την ομηρική Κίρκη, η οποία μετέτρεπε τους ανθρώπους σε καταναλωτικούς χοίρους...

Δεν εξαντλεί όμως ο ποιητής το σατιρικό μένος και τα βέλη της φαρέτρας του μόνον στην πρόσφατη αυτή τραγωδία. Το βλέμμα του απλώνεται σε μεγαλύτερον εύρος και δοξολογεί καταλλήλως τον παραλογισμό του σημερινού κόσμου, που κάνει πόλεμον χάριν της ... ειρήνης και ανακαλύπτει τα ανθρώπινα δικαιώματα μόνον στην πλευρά του θύτη και όχι του θύματος. Γι' αυτό και ο ανστηρός λόγος των «Έξυπνων... βλημάτων» πρέπει να καταχωρηθεί στα θετικά της λογοτεχνίας μας, η οποία συχνά «τυρβάζει» περί πολλά ψευτοκουλτουριάρικα ζητήματα, ενώ η αλήθεια και η ομορφιά της ζωής βιάζεται και παραβιάζεται από την γκαγκστερική εξουσία των νονών της δαιμονικής Δύσεως.

Δίκαιος λοιπόν ο έπαινος για το νέο βιβλίο του Μωλιώτη ποιητή, που ο τρυφερός λυρισμός του μας συντροφεύει δεκαετίες τώρα και μάλιστα με την εύμολη παραδοσιακή μετρική του, με την οποία χαστουκίζει τους αερολόγους οπαδούς του ελεύθερου στίχου, όπου οι ατάλαντοι κρύβουν την αναξιότητα και την ανικανότητά τους να γράψουν δυο στίχους της προκοπής. Αυτό είναι το μυστικό και έχει ειπωθεί από τους αρχαίους αιώνες: «Ου παντός πλείν ες Κόρινθον». Σήμερα όμως ζούμε στην εποχή του χάους...

Αντίθετα ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιωτάκης μας επέδειξε με όλα τα ως τώρα βιβλία του ότι και στον λυρικόν Ελικώνα μπορεί να ανεβεί και την άξια σάτιρα να υπηρετήσει. Άξιος ο κόπος σου, φίλε ποιητή. Όσοι ξέρουν σε τιμούν και σε εκτιμούν. Όσο για τα «Έξυπνα ... βλήματα» θα μείνουν στην ιστορία ως μια πολυσήμαντη μαρτυρία στην δικογραφία του καιρού μας.

Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ

ΕΞΥΠΝΑ... ΒΛΗΜΑΤΑ

Καταξιωμένη λογοτεχνία είναι ή σατιρική δίωσή μας. Ἀπ' τοὺς καιροὺς τοῦ Ἀριστοφάνη μέ τοὺς "Ὅρνιθες" ὁ λαός μας σ' ἔντεχνο λόγο ἢ δρομοστιχουργίες διακωμωδεῖ ἢ γελοιοποιεῖ τήν πολιτική, τά φαιδρά κοινωνικά φαινόμενα ὄχι μόνον ὡς αὐτόσκοπες ἐκτονώσεις, ἀλλά καί ἄσκηση κριτικῆς τῶν δρωμένων.

Ὁ ἄξιος λόγιος Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης παρουσίασε ἕνα καινούργιο βιβλίο μέ σατιρικούς στίχους, πού τιτλοφορεῖ "Ἐξυπνα... βλήματα" (ἐκδ. Μαυρίδη). Χάρηκα τόν ἔξυπνο λόγο στόν ὁποῖο εἶναι διάχυτη ἡ καυτή σατιρική διάθεση σέ ἁρμονική συνύπαρξη μέ ἄσκηση καλλιλογίας καί κριτικῆς πού φέρνει αὐθόρμητο γέλιο. Ἀπ' τά 297 σατιρικά, δίνω ἕνα μέ τίτλο "Εἰς-αγγελικά" πού παρέχει καί σχολιασμό τοῦ κοινωνικοῦ χρόνου:

Μετά χαρᾶς θωρῶ πολλῆς / στοὺς χρό-
νους τοὺς ἐσχάτους / νά διερευνοῦν εἰσαγγε-
λεῖς / ὑπηρεσίες τοῦ κράτους / Καί θά
ᾠγραφε ὁ ἐθνικός / ποιητής μας ὀργισμένος:
/ "ὁμορφος κόσμος ἠθικός / εἰς-αγγελικά
πλασμένος".

ΔΗΜ. ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡ. „ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ „

ΓΕΝ. ΦΛΕΒΑΡΗΣ 2000 ΤΕΥΧ. 130

Ὁ Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης στα 1998 κυκλοφόρησε τή συλλογή «Ομήρων Οδύσσεια ἢ το Βατερλώ των γελοίων» καί το 1999 τὰ «Ἐξυπνα βλήματα». Καί τὰ δύο περιέχουν επιτυχημένους σατιρικούς στίχους, πού μέ ἔξυπνο τρόπο κριτικάρει τὰ κακῶς κείμενα τῆς σύγχρονης κοινωνίας. Ὁ Τ.Κ.-Μ. εἶναι ἕνας ἀπό τοὺς ελάχιστους ποιητές πού διακονεῖ τή σατιρική ποίηση. Δεν ἔχει σχέση μέ τοὺς ἀπλοϊκοὺς ποιητές. Στὴ σάτιρά του δίνει ευρύτερες διαστάσεις, πέρα ἀπὸ τὸ εφήμερο. Εἶναι ευρηματικός σὲ θαματολογία καί ἀκριβολόγος στὴν ἐκφραση.

Μιχάλη Σταφυλά: Διαρκὴς ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ:

(Ποίηση)

«ΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΠΕΤΡΑ»

ΕΙΚΟΣΙ και πλέον ποιητικές συλλογές, σε τριάντα χρόνια προσφοράς στα Γράμματα, είναι υπεραρκετές, για να καταξιώσουν έναν άνθρωπο στον ποιητικό χώρο. Ο λόγος για τον **ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ**, που πρόσφατα έδωσε μία ακόμα ποιητική συλλογή. Πρόκειται για τη συλλογή με τον τίτλο: «**ΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΠΕΤΡΑ**».

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιोटάκης είναι ένας αμετανόητος εραστής της ποίησης του παραδοσιακού στίχου. Μιας ποίησης που πρόσφερε πολλά άστρα και αστράκια στον ελληνικό ποιητικό ουρανό. Μιας ποίησης που γαλούχησε γενιές και γενιές ελλήνων. Μιας ποίησης, που δεν τη γράφει ο καθένας, γιατί έχει τις δυσκολίες και τους κανόνες της. Μιας ποίησης που θέλει ταλέντο. Και ο ποιητής μας έχει αυτό το ταλέντο, που το καλλιεργεί όλα τούτα τα χρόνια και μας δίνει άνηθ ευοσμίας.

Η «Ραγισμένη πέτρα» χωρίζεται σε τρεις ενότητες, «Ραγισμένη Πέτρα» η πρώτη, «Πετολίδες» η δεύτερη. Και «οι πληγές» η τρίτη. Οι δύο πρώτες έχουν ποιήματα με δυο στροφές, η τρίτη ποιήματα με περισσότερες.

Χαίρεσαι όταν διαβάζεις ποίηση του Τάκη Κολιαβά - Μωλιोटάκη. Γιατί είναι καλογραμμένη κι έχει σμιλεμένο στίχο. Γιατί είναι ανάλοφος ο στίχος της και νομίζεις πως σ' ανεβάζει στα φτερά του και σε κάνει να πε-

τάς. Γιατί έχει πάντα μια δροσιά και μια φρεσκάδα. Γιατί είναι στοχαστική. Γιατί είναι διαποτισμένη, όπως τα λουλούδια απ' την ανοιξιάτικη δροσιά, με λυρισμό, πλούσια κι ευρύτατη η θεματολογία του ποιητή. Μνήμες, νοσταλγίες, βιώματα, συναισθήματα, καταστάσεις, φωνές της συνείδησης και του εσωψυχου. Στις «σχέσεις» του, για ένα απλό παράδειγμα θα μας πει: «Καινούργια του Θεού κι άλλη μια μέρα/ άνηθ, νερά τρεχούμενα, πουλιά./ Δίνεις στο διπλανό την καλημέρα/ κι εκείνος έχει χάσει τη μιλιά./ Η δύση σημαδεύει την εσπέρα αργά περιμαζεύεται το φως./ τον συνανθρώπων λες μια καλησπέρα/ κι εκείνος παγερά στέκει κουφός». Ένα απ' τα σημεία των καιρών μας και του πολιτισμένου μας κόσμου. Ο ποιητής σ' άλλα του ποιήματα μας γυρίζει νοσταλγικά σ' άλλες όμορφες εποχές, πιο μίзерες ίσως, μα, αναντίλογα, πιο ανθρώπινες.

Μια ποίηση που σε γυρίζει ίσως στο παρελθόν με το μέτρο της, με την ομοιοκαταληξία, με την αρμονία της. Μια ποίηση όμως που τη διαβάζει και σου μένει η γλυκιά γεύση του γουρμασμένου καλοκαιριάτικου φρούτου, που στάζει χυμούς και μέλι. Να' ναι καλά ο ποιητής μας και ποτέ να μη μετανιώσει ούτε να νιώσει και μοντέρνος που γράφει παραδοσιακά. Πολλοί «μοντέρνοι» μας έχουν «μπαφιάσει» κι έχουν κάνει τη ζημιά τους στην ποίηση.

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

«ΦΩΝΗ» - 14 Φεβρουαρίου 2000

“ ΦΩΝΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ” Φ 564
ΚΑΛΑΜΑΤΑ

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΤΡΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Αριθμ. Πρωτ ΕΞ 05425 /2000

Εν Αθήναις τη 20η Νοεμβρίου 2000

Πρός
Τόν Αξιότιμον
κ. Τάκη Κολιαβάν-Μηλιοτάκη
Φρύνης 20
116 33 ΠΑΓΚΡΑΤΙ

Αξιότιμε κ. Κολιαβά,

Με χαρά έλαβα την ποιητική συλλογή σας με τον τίτλο "ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ" και σάς ευχαριστώ πολύ για την εύγενή έκ μέρους σας αποστολή προς την ταπεινότητά μου.

Σας συγχαίρω για την ποιηματική αυτή δημιουργία την οποία χαρακτηρίζει ή πρωτοτυπία και ή απλότητα. Στους στίχους σας διακρίνει κανείς την αστραφτερή δευδέρχεια και την δυνατή σκέψη σας.

Μιά και είστε ποιητής, χαρείτε και στοχαστείτε πάνω στα έπτά ώραία ρήματα - συνθήματα του μεγάλου Αποστόλου των Έθνών Παύλου που απευθύνει στον μαθητή του Τιμόθεο.

Ένδυναμοῦ
Σπουδάσον
Κακοπάθησον
Κήρυξον
Νήφε
Αγωνίζου
Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστόν.

Σας εύχομαι ο Πανάγαθος Θεός νά σάς εύλογεί και νά σάς χαρίσει υγεία πνευματική και σωματική και κάθε καλό.

Μετ' εύχων διαπύρων

ὁ Ἀθηνῶν Ἀρχιεπίσκοπος

✍ **Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Οι Παρα-βολές του Μώμου

Ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιοτάκης κυκλοφόρησε ένα βιβλίο του ακόμα με σατιρικά στιχουργήματα. Ο πολιτικός άνθρωπος, του κράτους η υπευθυνότητα και κάθετι ρηματικό σύγχρονο κι επετειακό βρίθουν και στις νέες σατιρικές του σελίδες. Τα κοινωνικά δρώμενα παρέχουν «αφορμή για τέχνη» στο δημιουργό, που είναι κι ένας λαμπρός λυρικός ποιητής. Γράφει στα ευθυμολογικά του:

«Αν ήμουν πολιτικός / από τους εκλεγμένους,
θα 'μουν εις δυναμικός / ανήρ κι εγώ του γένους.
Και με τας τύχας του Έλληνα / μες στα συλλογικά μου,
δια παντός θα έλυνα / τα οικονομικά μου ».

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2001

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης συνεχίζει την λογοτεχνική του παρουσία με το 30ό ποιητικό του βιβλίο: «Προσωπικά δεδομένα». Η σατιρική του φλέβα μεγαλουργεί και πάλι, καθώς εκφράζει τον σύγχρονο κόσμο μας, μέσα από τις δικές του παρατηρήσεις και ευαισθησίες. Φαίνεται πως κάθε εποχή έχει και τους δικούς της δημιουργούς, που είναι προορισμένοι να δίνουν κέφι σε ώρες απαισιοδοξίας, να χτυπάνε, να καταγγέλλουν, να κοροϊδεύουν και να επισημαίνουν αυτά που χαλάνε την καλή εικόνα της κοινωνίας. Τον Μωλιωτάκη θα τον προσδιόριζα σαν το Σουρή των ημερών μας. Ξεκινάει από καλές προθέσεις δίνοντας τον καλλίτερο εαυτό του για ένα καυστικό γέλιο – που είναι ταυτόχρονα και διαμαρτυρία για τα κακώς κείμενα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ

ΠΕΡ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ // ΓΕΝ. ΦΛ. 2001 ΤΕΥΧ 136

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ - ΜΩΛΙΩΤΑΚΗΣ: «Προσωπικά Δεδομένα» ποίηση

Στα Προσωπικά Δεδομένα ο κ. Τ.Κ. Μωλιωτάκης αναδεικνύεται άλλοτε ευρηματικός χιουμορίστας κι άλλοτε ανελέητος σατιριστής πολύ άσχημων καταστάσεων του Νεοελληνικού μας βίου. Μόνο που οι σάτιρές του είναι υψηλής περιωπής και δεν έχουν συγγένεια μ' αυτό που οι αναγνώστες των σατιρικών στηλών του σύγχρονου αθηναϊκού και επαρχιακού τύπου αποκαλούν σατιρική ποίηση. Ο ποιητής θιμίζει την καταλυτική σάτιρα (σε πεζό εκείνη) του μεγάλου Ναυπάκτιου μεσοπολεμικού σατιρικού Σταμ-Σταμ, που και εκείνος με τον τρόπο του ήξερε να μαστιγώνει αλλά εμμέσως πλην σαφώς και να νουθετεί.

ΠΕΡ. «ΜΕΛΕΣ ΚΕΨΗ» // ΙΑΝ. 2001 ΤΕΥΧ. 423

Ακόμα πρέπει να τονίσω πως ο κ. Μωλιωτάκης γνωρίζει άριστα την λειτουργία της παραδοσιακής στιχουργίας της Ρουμελιώτικης Σχολής. Είναι ένας άριστος μαθητής των «σατιρικών δεκατετράστιχων» του Παλαμά και η δεξιοτεχνία του σε αναγκάζει να προσέξεις και το μήνυμα που θέλει να περάσει στον αναγνώστη. Έτσι δεξιοτέχνης είναι στον αδρό ρουμελιώτικο στίχο και του υπόλοιπου λυρικού του έργου, που είναι πολύτομο, πολυσέλιδο, αλλά και πολύτιμο, αφού αποτελεί τεκμήριο πολιτισμού και καθρέφτης μιας ελληνικής εποχής που δεν έχει και τόσους πολλούς λόγους να υπερηφανεύεται.

Ευχόμαστε στον ποιητή να συνεχίσει την εύχρημη καρποφορία του, γιατί τόσο θαυμάσιες οπώρες δεν έχουν συνηθίσει να συναντούμε στις πεζές, άδροσες μέρες μας.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης:
«Προσωπικά δεδομένα» ΔΕΛΤΑ 2000 ΣΕΛ 102.

Είναι η 30ή συλλογή του ιδιότυπου και διαπρεπή κωμικού βάρδου, με 49 ποιήματα. Με το δυναμικό γενοβόλο κι αστείρευτο ταλέντο του, μας βομβαρδίζει συχνά ο αγαπητός μέντορας της σατιρικής φόρμας του μέτρου και της ρίμας. Όποιο θέμα να συλλάβει, έχει τη δυνατότητα να το υποτάξει στο νόημα της τέχνης, όπως θέλει κι ο Σολωμός. Σαν γερός καβαλάρης του Πήγασου, τ' αρπάζει από τη χαίτη και το εναρμονίζει σε θαυμαστή ποιητική μετουσίωση. Το σατιρικό του χάρισμα είναι γνωστό κι από τις συνεργασίες του στο «Ελ Πινεύμα». Κωμωδιοποιεί με ευχέρεια την τρέχουσα πολιτikanτική ζωή, του ψυχικά αδόλωτου λαού μας. Σαρκαάζει τους λογής αγύρτες και ταρτούφους, τους απατεώνες του πλούτου και της ιδιοτέλειας, που επιβάλουν την υποταγή και τη λούφα, με διάφορα παραπλανητικά τερτίπια.

Συμπονεί και συμπάσχει με το γελασμένο συνάνθρωπο. Κάθε δραματική και τραγελαφική κατάσταση, τη μεταβαλλει σε μυκτηρισμό, ειρωνία και χλεύη, δίνοντας ταυτόχρονα και την αισθητική απόλαυση, την τέρψη και το διδαχτικό μήνυμα αισιοδοξίας κι ελπίδας. Το βρυσισμίο του τάλαντο, ανασαίνει μόνο στο στίχο που ενσαρκώνει, μέσα από την παράλογη και σφύζουσα πραγματικότητα της κοινωνικής και ομαδικής αδικίας και κάνει την τσουχτερή κριτική του ανατομία. Αν ζούσε στις αρχές του περασμένου αιώνα, ο Μωλιωτάκης θα ξεπερνούσε και το Σουρή και το Σκόκο. Η έμπνευση, η επινόηση, η εμπειρία, το μέτρο, το σκώμμα κι ο άκρατος ρεαλισμός, είναι από τα χαρακτηριστικά του γνωρίσματα, που του παράγουν το οξύγνο της ζωής και της δημιουργικής του αξίας.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΕΥΧ 119-120
ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ 2001

ΟΙ ΔΕΚΑ ΕΝΤΟΛΕΣ

Ο στοργικός πατέρας μου ως ξύλο μ' επελέκα
συνήθως με του Μωυσή τις εντολές τις δέκα.
Προφέροντας 'κείνα τα «ου» μ' ενισχυμένο τόνο
που μου φαινότανε βαριά ίσαμε έναν τόνο...

-Από καρδίας λάτρενε, μού 'λεγε, τον Θεό σου
διότι αλλέως υπ' εμού θα βρεις τον διάολό σου.
-Από τα ξένα τίποτα ποτέ να μη ζηλεύεις,
τας εξ ημέρας συνεχώς τιμίως θα δουλεύεις
είτ' είναι μέρες της σποράς είτε καιρός του θέρου...

Ενώ εγώ ήμουν πάντοτε υπέρ του πενθημέρου.

Το ου φονεύσεις το 'λεγε συχνά μεγαλοφώνως
και πρόσθετε : αμάρτημα πολύ βαρύ ο φόνος...
Κι εκεί θυμάμαι ενοχής επήρα πρώτη δόση
για όσους είχα ποντικούς με φάκα εξοντώσει.

Στις διδασχές περί εντολών ήταν και το ου κλέψεις,
ενώ δεν ανεφέρετο το πρώτιστο : «ου μπλέξεις».
Όντας μπλεγμένος προ πολλού με κάποιους άλλους τύπους
εβγαίναμε σουρούπωμα κι ορμάγαμε στους κήπους,
και δεν αφήναμε χλωρό κουκί να περισέψει
για την κυρά που ήθελε την αύριον μαγειρέψει.

Θυμάμαι τον πατέρα μου τότε που μ' επελέκα
δια του Μωυσή συχνά τις εντολές τις δέκα.
Κι εκείνα τα περίφημα που ξεστομούσε «ου» του
και σαν καρφιά τ' ακόντιζε στη νήση του υιού του,
όστις υιός εκ γενετής σκαρί βαριά σκαμπρόζο
τα εκτοξευόμενα καρφιά χτυπούσανε σε... ρόζο.

Υπήρχε και η εντολή η περί ου μοιχεύσεις
και προ αυτής η λεκτική δεινότης του πατέρα
περιέπλεκε σ' απρόσμενες ποικίλες ταλαντεύσεις,
κι έλεγε : ας αφήσουμε αυτήν για παραπέρα...

Και παραπέρα συνδεθείς εγώ με μία νέα
εκεί ήτο που εξέχασα περίπου τις εννέα.

Και ύστερον στενότερα με έγγαμη γυναίκα
τις εντολές λησμόνησα συλλήβδην και τις δέκα.
Κι εις νέφη ταξιδεύοντας ανόμου ευτυχίας,
αποποινικοποίηση νοιαζόμουν της μοιχείας...
Ήτις μετά πολλών ετών νομίμως θριαμβεύει,
κι αστόχους πλέον πειρασμούς στο γήρας μου στοχεύει...

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Το “Ελληνικό Πανόρμα”

(Του Τάκη Κολιαλβά-Μωλιοτάκη)

Αναλώθηκε γράφοντας. Ένας ποιητής από τους λίγους. Τίμιος και με τον εαυτό του και με την τέχνη του. Τραγουδά δεκαετίες τώρα, σαν το τζιτζίκι πάνω στο δέντρο, τον πλούσιο λυρισμό της καρδιάς του. Είναι ο Τάκης Κολιαλβάς - Μωλιοτάκης, που τίμησε τα γράμματα, μα δεν τιμήθηκε από αυτά.

Κι' όμως οι κάποιοι αρμόδιοι για την τέχνη θα έπρεπε να του πουν τον άξιο λόγο, που δικαιούται. Και δεν εννοούμε την Πολιτεία. Δεν αρκούν τα βραβεία και οι συντάξεις του Κράτους. Έπρεπε η αναγνώριση από τους ειδικούς... Ας μην αρχίσω όμως τις γκρίνες. Είναι κι άλλοι σεμνοί και τίμιοι και αξιόλογοι λίαν, που μένουν περιφρονημένοι στο περιθώριο και κυριαρχούν οι “αεπτζήδες” της τέχνης και επιπλέον οι φελλοί...

Του Π. Μ. Σωτήρχου

Έχω μπροστά μου και διαβάζω το καινούργιο βιβλίο του, το “Ελληνικό Πανόρμα”, που θα το υπέγραφε με τα δύο του χέρια ο κορυφαίος σατιρικός μας ποιητής Γ. Σουρής. Διαβάζω το “Ελληνικό Πανόρμα” και χαίρομαι την εκφραστική του ευχέρεια, την θεματική του πολυμέρεια και την έξοχη στιχουργική του δύναμη και ευρηματικότητα, μέσα σ' ένα χείμαρρο αληθινής σάτιρας, που την σκέπαζε χρόνια τώρα ο λυρικός του πλού-

τος. Γιατί ο Μωλιωτάκης είναι ένας αληθινά λυρικός ποιητής. Τώρα στα τελευταία του βιβλία, συμβαίνει το αντίθετο. Ο κρυμμένος σατιρικός ποιητής διεκδικεί την πρώτη θέση από τον λυρικό εαυτό του και την παίρνει, χωρίς όμως να εξαφανίζει και την λυρική του πνοή. Διαβάζω τις 160 σελίδες του βιβλίου, με τα υπερκατόν σατιρικά ποιήματα και ο νους μου ο αναδρομιάρης τρέχει πάλι στον Γ. Σουρή και χαίρομαι, όχι να συγκρίνω τους δύο αυτούς ποιητές οι συγκρίσεις κατά κανόνα είναι άδικες αλλά για να δω την Ρωμιοσύνη να αναβλασταίνει φωνές καθαρές και γενναίες για να εκφράσουν την ψυχή του Ρωμού την ακατάλυτη.

Ο τόπος μας έχει βαθιές

ρίζες και γι' αυτό γεννά συνεχώς φωνές και ταλέντα μοναδικά. Γι' αυτό και καμία Νέα Τάξη Πραγμάτων δεν θα μπορέσει ποτέ να κόψει αυτές τις ρίζες και να τις αφανίσει. Ας τρωγόμαστε

μεταξύ μας και ας λέμε ανόητα πράγματα. Στο βάθος μας ενώνει ο ίδιος κορμός του Γένους. Γι' αυτό και όλοι δεχόμαστε τον σατιρικό λόγο, ανεξάρτητα από τις ιδεολογίες μας. Είναι η αχώρι-

στη σκιά της ζωής μας, που έχει πάντα ύφιστους στόχους. Κι αυτήν την σατιρική σκιά, ο Τ.Κ. Μωλιωτάκης καταφέρνει να την φωτίσει με την εκφραστική του δεινότητα και τον καλόγνωμο ψυχισμό του. Συγχαίρω τον φίλο ποιητή για την νέα του προσφορά και εύχομαι να βρει την ανταπόκριση, που του αξίζει.

“Προσωπικά Δεδομένα”

Του Τάκη Καλλιβά - Μωλυτάκη - Ποιητού

Κουρασθήκαμε, να ζούμε μέσα στις απάνθρωπες και δικτατορικές αποφάσεις, απόψεις και θέσεις των ταγών που ανάμεσα στην ανευθυνότητα και το χρέος μας στραγγαλίζουν αξίες, αρχές, ιδανικά και πιστεύω και μας θεωρούν πόνια στην σκακιέρα της εξουσίας τους. Αυτούς τους μασκαράδες σατιρίζει στο έργο του και απομυθοποιεί τις βλακείες τους που εμάς μας ισοπεδώνουν την ακεραιότητα της προσωπικότητάς μας και τις μεγάλες αξίες, παραδόσεις, ήθη και έθιμά μας. Αυτούς τους ανοήτους δικτάτορες της “Σοσιαλιστικής Κυβερνήσεως” κριτικάρει το έργο και τα γελοία προσωπικά τους δεδομένα και με εύσημο τρόπο μας αναθυμίζει τις ασχημίες τους, το πνεύμα βίας και αγριότητας και την ανέναντη πτώση τους. Πέρα από αυτή την παλκαρίσια θέση του να έχει την τόλμη να ξεσκεπάζει την ασχήμια τους και με αυτό τον τρόπο να διαμαρτύρεται, άγγισε και άλλα πολλά θέματα που μαστίζουν τον κόσμο υπαρκτά, μεταφυσικά, κοινωνικά, ηθικά, υλικά, βουλησιακά, θρησκευτικά, πατριωτικά και πνευματικά. 50 ποιήματα, ισάριθμα θέματα πολύ σοβαρά όπως “Το προσωπικό δεδομένο”, η “Νέα Τάξη”, “η αλλοτρίωση”, “με τους βαρβάρους”, “πατρίς η κλαίουσα”, “ού μπλέξεις”, “η καταδίκη” κ.α. 50 ποιήματα που κριτάρουν, σχολιάζουν, σατιρίζουν τα πολλά και ανισόρροπα, τα ανέλεγκτα και τα πρόστυχα, την κοινωνική επιδερμική πρόνοια, τη συμπεριφορά μας, το κατάντημα και το αίσχος των στημένων συναλλαγών. Μια αφωμενική φωνή με ουσιαστικό αντίκρουσμα που θέλει να εξιγνώνει ένα κόσμο μιάς κοινωνίας υποδουλωμένης όπου το δούναι και λαβείν έχει στο νου του ενώ πάσχει από ανασφάλεια από τους φθλαυτους απειθείς, προδότες, φληθδονους από τη δουλειά και την τυραννία του εγώ. Η ποίησή του περικλείει μεγάλες αλήθειες ξεσκεπάζει εγκεφαλιστές, παρανοϊκούς τεχνοκράτες, άθεους, ορθολογιστές, απατεώνες, πλαστογράφους και αυτούς που γέμισαν ένα κόσμο πλεγμένων υποθέσεων και συμφορών. Μας θυμίζει ακόμη τους πολιτικούς της πολιτικής διαφθοράς αυτούς τους σκακιστούς που δημιουργούν αφέσεις και σχήματα, διαστροφικές επιθυμίες, μίσος, καχυποψία, το διεθνές δίκαιο της αδικίας, αυτούς που μας εμποδίζουν να έχουμε τρυφερότητα και αμεσότητα και υποκαθιστούν την ουσία με υποπρόκοντα κακής ποιότητας και διαφεντεύουν στη ζωή μας πρόσωπα ανέναντα. Ευτυχώς για ισορροπία μέσα στην ανισορροπία μας παρουσιάζει και κάποιες πνευματικές θυσίες και ανθρώπους που γνωρίζουν την τέχνη της ζωής τον άνθρωπο, την θυσία που ζητούν την λύτρωση και θέωση. Ποίηση λυρική, ευαίσθητη, επίκαιρη δακρύων, πόνου ελεγειακού κλίματος. Ζητάει φως αφουγκράζεται τη φωνή του ποιητή με το “Ήταν φώτα χίλια φώτα μα δεν ήταν το Φως”. Συναντά ανθρώπους που ομοιάζουν με βουβές παρουσίες κατοχυρωμένους κάτω από τη σκιά του ανευθύνου, έλλειψη ιδιαίτερων σχέσεων επικοινωνίας, φόβο, επιφύλαξη, παγερή σιωπή. Μα είναι μόνον έτσι τα πράγματα; Ναι δυστυχώς, έτσι και στα 50 ποιητικά θέματά του αποδεικνύει του λόγου το αληθές που έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις και ποιος μπορεί να τον διαψεύσει; Δεν ρίπτει τα βάρη μόνον στους ανευθύνους υπεύθυνους αλλά ότι στο παχνίδι των σχέσεων έχουμε κι εμείς το μεριδί μας που δεχθήκαμε έναν κόσμο αποκωδικοποιημένων μηνυμάτων αφού μείναμε μόνον οι προβληματισμένοι θιασώτες στο παρόλογο του θεάτρου.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟΥ

Σ' αυτόν τον κόσμο τον τρελό / τρελά τα πήγαιν' έλα / κι ως χάνος, χάχα-
χα γελώ / για να μη μου 'ρθει τρέλα. / Κι άντε κατόπι στο Δαφνί / με λάσο
και με γάντζο / ν' αξιωθείς θέση κενή / διάδρομο και ράντσο.

Σ' αυτόν τον κόσμο τον σαχλό / στην τρέλα σου ξεδίνεις / και κάνεις
πόλεμο τρελό / για χάρη της ειρήνης. / Και στα δικά σου χαχαχού / παίζεις
αμάχων τύχες / και σ' ερωτούν απανταχού / κι εσύ κραδαίνεις τρίχες.

Σ' αυτόν τον κόσμο η λογική / εξέλιπε, αχαχούχα, / σου βγάζει η Δ.Ο.Υ.
το βρακί / κι οι Δ.Ε.Κ.Ο. τ' άλλα ρούχα / κι όπως γυμνός εις τας οδούς /
περίντροπος κινείσαι / εμπίπτεις στα "περί αιδούς" / κι αυτόφωρο εγκαλεί-
σαι.

Σ' αυτόν τον κόσμο οι στυγνές / κυριαρχούν μαινάδες / και πάνει τρέλα
τις αγνές / κι άμοιρες αγελάδες. / Και χαχαχά και χωρατά / αδόκητα κι αδέ-
κως / ακρίδα πέφτει στα σπαρτά / και στα κοπάδια λύκος.

Σ' αυτού του κόσμου την ορμή / η τρέλα των φρονίμων / για να κρατήσει
την τιμή / θάφτει σωρούς τροφίμων. / Και χαχαχά στην λογικής / την μούρ-
λα πάμε φίνα / και τα παιδιά της Αφρικής / πεθαίνουν από πείνα.

Σ' αυτόν τον κόσμο τον μικρό / και τον πολύ μεγάλο / είναι το βάσανο
πικρό / και δεν πηγαίνει άλλο. / Και χαχαχά και τραλαλά / και δεν σαλεύει
μύγα / κι οι λίγοι μένουν στα πολλά / κι οι πάμπολλοι στα λίγα...

Εκδόσεις ΣΜΥΡΝΙΩΤΑΚΗΣ

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Ι. ΚΥΡΙΑΚΟΣ

"ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ"

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ

Δευτέρα 17 Σεπτεμβρίου 2001

Του ΔΙΟΝΥΣΗ ΚΩΣΤΙΔΗ

Ελληνικό Πανόραμα

Και τα νέα ποιήματα του Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη διακρίνονται για την πρωτοτυπία τους, αλλά και την πολύ επιτυχημένη σατιρική τους τάση, κάτι που σπάνια εμφανίζεται στο ποιητικό στερέωμα αυτή την εποχή. Θα συμφωνήσω απόλυτα με τη χαρακτηριστική ρήση του διακεκριμένου λογοτέχνη και κριτικού κ. Θανάση Παπαθανασόπουλου ότι οι σατιρικοί στίχοι του Τάκη Κολιαβά είναι υψηλής περιωπής και ενθυμίζουν σπουδαίους ομότεχνους του παρελθόντος. Και βέβαια είναι αναμενόμενο να έχουν παρόμοια ανταπόκριση στο αναγνωστικό κοινό.

Θα επισημάνω ακόμη ότι τα ποιήματα του κ. Κολιαβά, πέρα απ' την επιτυχημένη σατιρική τους διάσταση οδηγούν σε ασφαλείς συνειρμούς και σκέψεις εμβαθυντικές για το κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον του τόπου μας. Σημειώνω ενδεικτικά λίγους στίχους:

«Ο Νόμος, νόμος κι άρχει / στου κράτους τα χαρτιά
παντού καπνός υπάρχει / και πουθενά φωτιά.
Εδώ είναι το βήμα / της παρανόμου αρχής
το ξεπλυμένο χρήμα / δια της μετοχής.»

Περ. «ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ»
Οκτ. 2001 τεύχος 436

Του Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

Προσωπικά Δεδομένα

Τα «Προσωπικά Δεδομένα» είναι η 30ή ποιητική συλλογή του Τάκη Κολιαβά-Μωλιωτάκη (εκδόσεις Σμυρνωτάκη). Στο ποίημα «Καταδίκη» έχομε με το προσωπικό του ύφος και τον παραδοσιακό ποιητικό τρόπο, που χρησιμοποιεί, τις διαπιστώσεις του από τη ζωή.

«Παγωνιά σκοτάδι και σιωπή/ με την ερημιά μου γίναν ένα/
κι έχουνε τα νήματα κοπέι/ νιότη που με δένανε με σένα./
Άγνωστες της μοίρας οι βουλές/ βγαίνεις την αυγή να βρεις
τον ήλιο/
και σε σπρώχνουν άδικες βολές/ στου πικρού θανάτου το βασίλειο/»...

ΦΙΛΟΛΟΓ. ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2002

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Αριθμ. Πρωτ.ΕΕ 4631 /2001 Έν Αθήναις τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 2001

Πρὸς
Τὸν Ἀξιότιμον
κ. Τάκην Κολιαβάν-Μωλιοτάκη
Φρύνης 20
116 33 ΑΘΗΝΑΣ

Ἀξιότιμε κ. Κολιαβᾶ-Μωλιοτάκη,

Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν εὐγενῆ προσφορά τῆς ποιητικῆς συλλογῆς με τὸν
τίτλο "ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ".

Με διάθεση σατιρικῆ, με εὐρηματικὸ τρόπο, με ξεχωριστὴ δεξιότηχία,
μέσα ἀπὸ τὴν ποιητικὴ σας δημιουργία βρίσκετε τὴν εὐκαιρία νὰ καταγγεῖλετε
καί νὰ διαμαρτυρηθεῖτε γιὰ τὰ κακῶς κείμενα τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς κοινωνίας
μας.

Εὐχομαι ὁ Δομήτωρ Κύριος νὰ εὐλογεῖ καὶ νὰ χαριτῶναι τὴν ζωὴ σας, καί
νὰ σᾶς ἀξιῶναι με παρόμοιες πνευματικὲς προσφορές.

Μετ' εὐχῶν

fr Ἀθηνῶν Χριστοδούλου

«Ελληνικό Πανόραμα»

Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη Ποιητού

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ 23 Φεβρουαρίου 2002

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Παρακολουθώ πολλά χρόνια την εργασία αυτού του ποιητού που έχει την δύναμη και σχολιάζει, σαπρίζει ή κριτκάρει τα δρώμενα της ζωής και κυρίως των πολιτικών τη συμπεριφορά, διαγωγή, στάση και όχι μόνον αλλά και ότι καίει και σχολιάζεται διεθνώς όπως βία, τρομοκρατία, πείνα, δυστυχία, πόλεμοι, ασχήμια, αίσχη, υποκρισία και δούλεμα. Με αντρικία γλώσσα τους τα ψάλει και μάλιστα υπερτονίζει όχι για να τους θίξει αλλά (για όσους έχουν φιλότιμο) μήπως και αναθεωρήσουν κακώς κείμενα και συμπεριφορά. Έχει το θάρρος χωρίς καμμίαν υποκρισία, φόβο και πάθος να ξεσκεπάσει ασχημίες τους όπως τον δουλικό μμητισμό τους, τις ραδιουργίες τους, τον εκφυλισμό τους, τον φόβο τους να αντιμετωπίσουν ωμά την αλήθεια, την πρόστυχη δύναμή τους μέσα από την ισχύ της να θριαμβεύουν πάνω στις

δυνάμεις του σκότους, τα αφεδιάλυτα σκότη τους, την ανεύθυνη ευθύνη τους, για τη σύγχυση παράνοιά τους, για την έλλειψη αγωγής ψυχής και θάρρους. Στο ποίημα «ΦΟΡΤΙΣΗ» που ακολουθεί εκθέτει με την γλώσσα του 2002 τις πράξεις τους, ή για τα όσα έπρεπε να κάνουν και δεν έκαναν χωρίς να πιστεύει πως ο λόγος δεν μετράει και απευθύνεται σε αδιάντροπους και καθεύδοντες:

Πολύ τα κυβερνητικά δουλεύουνε κλιμάκια! / Σγά παιδιά και μαλακά μη σπάσουν τα τσανάκια. / Το έργο σας πολύ βαρύ στα μου 'πες και στα σου 'πα / και με την έξαρση μπορεί να χύσουμε την σούπα.

Αγάλια παιδιάς και σγά μην πέσουμε σε λάθη / κι έχουμε σίγουρα τ' αυγά δικά μας στα καλάθια. / Κι είμαστε σ' άρτες εποχές να στρώσουμε τις κλώσσες / και οι πενήντα μετοχές να γίνουν πεντακόσιες.

Σγά σγά και μαλακά και ρέγουλα στη λέζα / μη μπρεδευτούν τα υλικά και κόψει η μαγιονέζα. / Κι απεριόριστα ποτέ και πάντα μέτρα δόση / μη κι η πολλή φαρίν λακτέ το μούλικο μπουκώσει.

Αγολιανά κι ευγενικά και των καιρών ανάγκη / και λίαν συνηρητικά του κράτους μας τα φράγκα. / Αυθεντικοί διεθνιστές άκρως σπεσιαλίστες / κι ας είμαστε ρεαλιστές με διευρυμένες λίστες.

Αμέριμνα και σιγανά και όχι μεγάλη βιάση / μη σπάσουν τα χαλινά και τ' άλογο αφηνιάσει. / Και με σπασμένο χαλινό βγούμε εκτός ευθείας / κι αναζητάμε στον γκρεμινό δυνάμεις βοήθειας.

Λοπόν καθόλου βασικά κι αυτό χωρίς αστεία / να μη βρεθούμε ξαφνικά στη θέση την υπτία. / Κι ημες καθόλου αξιοπρεπείς και... υποθέσεις κάνω / κι οι γείτονες επιρρεπείς την πέσουν από πάνω.

Ποίηση κλασική, παραδοσιακή, δεκαπεντασύλλαβη μα πάνω απ' όλα από την τέχνη και την τεχνική έχει μιαν ειλικρίνεια, ευθύτητα, υπευθυνότητα, γνώση και γνώμη, μέσα από τα αίτια και αιτιατά. Δεν κριτκάει, δεν σαπίζει ατεκμηρίωτα, άσκεπτα, ανεύθυνα,

αβασάνιστα. Έχει το θάρρος της γνώμης - χωρίς όμως αυτό να σημαίνει πως δεν έχει ευθύνη ή ότι δεν θα του ζητηθούν εξηγήσεις από αυτούς τους αθρύλητους, ηλιθίους, ανεγκέφαλους που εφαρμόζουν δικούς τους κανόνες συμπεριφοράς και που στηρίζονται στο δίκαιο της αδικίας. Έχει το «θράσος» να απευθύνεται στους εξαρτημένους και υποτελείς, στους ένομους αποστάτες τους με παρωπίδες και δελία διαχειομένους που με τα ανεπίτρεπτα λάθη τους αιματοκυλούν στους πολέμους ανθρώπους άμαχους, αμέτοχους, άσχετους, ανεύθυνους στο αίμα και τους οδηγούν στο θάνατο ή κάποιους άλλους που συναινούν στο πρόστυχο σλόγκαν όσοι δεν είναι μαζί μας είναι εχθροί και άφιλoi. Στο ποίημα που ακολουθεί μας παρουσιάζει και θυμίζει μία μερίδα ανθρώπων εννόμων κλεφτών, απατεώνων, μίζαδόρων, κομπιναδόρων, ή δουλικής υποταγής όπου στον χώρο της έννομης παρανομίας ή μη παίζουν το παιχνίδι τους, τις οικονομικές απτασθαλίες τους και είναι ίσως αυτοί που εμπιστευθήκαμε (ευτυχώς όχι όλοι) να διαχειρίζονται την περιουσία του δημοσίου μας βίου και με τις μίζες και τις άλλες μηχανοραφίες τους (κάθε μορφής, έκφρασης) σαν «κοπιόμενοι περί ηθικής»... (να είναι) «ανήθικοι πάντων εστί». Αυτούς τους «όρους» τους «υπεύθυνους», «τους τιμικούς» και τους «αξιοπρεπείς» παρουσιάζει αλλά και προκαλεί αλλά πού η ευθυξία και η ντροπή:

Δεν είναι δύο δεν είναι τρεις, έστω μια δωδεκάδα, / οι κλέφτες χίλιοι δεκατρείς και τρώνε την Ελλάδα. / Σύγχρονα μαύρα τρυκτικά εξέρ στην αλχημεία / κι ως όρνεα στα κρατικά συστρέφονται ταμεία.

Δεν είναι δύο δεν είναι τρεις οι... κάλοι και οι... ρόζοι / που μυριζόμενοι τα τρις ορμούε σαν μοιριόζοι. / Κι άντε από τούτο και μετά το είδος του ανθρώπου / να περισσέψουνε λεπτά για το καλό του τόπου.

Δεν είναι δύο δεν είναι τρεις στη χώρα των θαυμάτων / ο πόνος δυνατά βαρύς των τόσων μισομάτων. / Κι ανηφοριά κατηφοριά και πάντοτε στα ίδια / και μαύρη μοίρα και βαριά στο λάκο με τα φιδία.

Δεν είναι δύο δεν είναι τρεις κι αναθεματισμένοι / δια - συρμός στομοστρίς απ' τις γραμμές βγαλμένη. / Κι από τον εκτροχιασμό τ' απόλυτα συμβάντα / στον αναπόφευκτο χαμό οι πάντες και τα πάντα.

Δεν είναι δύο δεν είναι τρεις ακριδών είναι σμήνος / κι ακατονόμαστης κι αισχρής ανωμαλίας κτήνος. / Είναι μια μάστιγα πλατιά και συμφοράς ρετάλια / που το τσεκούρι κι η φωτιά τους πρέπει στα κεφάλια.

Δεν είναι δύο δεν είναι τρεις στον συναγελασμό τους, / όμως τρανέ λάε μπορείς να πιάσεις τον σφυγμό τους. / Και με το δίκιο σου μυαλό και τ' δίκιο π' αγχώνει, / τους στέλνεις στον Κορυδαλλό κι ίσως και στην αγχώνη.

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Ι. ΚΥΡΙΑΚΟΣ «ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ»

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ

«Ομορφος κόσμος»

Το πολιτικοκοινωνικό περιεχόμενο της σάτιρας του Σουρή έχει την αντιστοιχία του στη σύγχρονη σατιρική ποίηση. Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης σαρκάζει ό,τι έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το απόλυτο φως του σολωμικού στίχου: «όμορφος κόσμος ηθικός αγγελικά πλασμένος». Το τελευταίο πολυσέλιδο βιβλίο του είναι το έβδομο σατιρικό του: «Κι εθέσαμε βιβλία εφτά/ στις σάτιρας την πάγκα/ αδιαφορώντας για λεφτά/ αν και στεγνοί από φράγκα».

Ο στίχος του μοχλός στα στιβαρά χέρια της ψυχής του, με στόχο την ανατροπή του σάπιου και παράφρονα κόσμου: «Τούτος εδώ ο κόσμος της Μιχαλούς χρωστά/ πσωγυρνώντας πάντα θαρρεί πως πάει μπροστά/ πυραύλους αρματώνει αγνώστων ουρανών/ ενώ τα βήματά του πάνε κατά γκρεμνών».

Ο ποιητής δεν καυτηριάζει μόνον τους υπαίτιους του κακού, αλλά κι όσους εθίζονται στο αρνητικό κλίμα ενός τέτοιου κόσμου, όπου δεσπόζει ο μπηγκμπραδερισμός, η χαμέρπεια, ο σκοταδισμός.

Τυπώνοντας τα βιβλία του «ιδίους αναλώμασι» νιώθει την ανάγκη να καθησυχάσει τον μέσα του μαχητή καθώς αυτός κινδυνεύει ν' απομείνει «ταπί», όπως ο Καραγκιόζης στην παράγκα του:

«Οχι περαπτέρω φράγκα/ ως εδώ κι είναι πολλά
κι η σατιρική παράγκα/ κατεβάζει τα ρολά».

Ωστόσο, πιστεύουμε ότι δε θα κρατήσει αυτή την υπόσχεση στον εαυτό του. Ο αγωνιστής ποιητής μπορεί να ζήσει, ίσως, χωρίς τον άρτο, όχι όμως και χωρίς το στίχο τον επιούσιο

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

25 ΑΠΡΙΛΗ 2002

Γιάννης ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

ΣΤΕΡΝΕΣ ΝΥΧΤΕΣ

Τούτες οι νύχτες οι στερνές δεν έχουν πια να πουν
για πανηγύρια και χαρές κι ερωτικά παιχνίδια.
Σαν ασκητές μες στα κελιά τα σκοτεινά σιωπούν
άκαπνες στάχτες σε παλιών σωρών αποκαΐδια.

Πέρα απ' τον ξέφρενο ρυθμό της κοσμοσυρροής
με στωικότητα κυλούν τον ύστερο καιρό τους.
Αριές θολές σταλαγματιές παλιάς υδρορροής
που τερματίζουν στο στερνό κι ελάχιστο νερό τους.

Τούτες οι νύχτες οι στερνές πλήττουν κι εγκαρτερούν
στην άκρια της πρόσκαιρης ζωής, τον ταχυδρόμο.
Κι όπως ελπίδας μήνυμα κρυφά τους λαχταρούν
παραμονεύουν βήματα ν' αφουγκραστούν στο δρόμο.

Κι ο ταχυδρόμος που διαρκώς βραδύνει να φανεί
της εγκαρτέρησης αργά και που χτυπάει τις κρύπτες,
κι όπως απόκρισης συχνά δεν απαντάει φωνή
μένει το μήνυμα χωρίς οικείους παραλήπτες.

Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης ξεκίνησε την πορεία του στο χώρο της ποίησης το 1966 με το «Γυρισμό από τη χώρα των ονείρων» και ως το 2002 τα βιβλία του έφτασαν τα 33 μαζί μ' ένα πεζογραφικό. Το τελευταίο του ποιητικό «Όμορφος κόσμος» κινείται μέσα στο γνωστό ποιητικό του κλίμα που εμπεριέχει στοχασμό, συναίσθημα, σαρκασμό, παρατηρήσεις, κοινωνικής ζωής και παρατηρήσεις ανθρωπίνης ζωής. Ο Μωλιωτάκης είναι ένας από τους λίγους εναπομείναντες εραστές του παραδοσιακού στίχου. Εραστές αλλά και ανανεωτές μαζί. Μπολιάζει σ' αυτόν το καινούργιο, το σύγχρονο, το διαρκώς κινούμενο. Θάλεγα μάλιστα πως ακόμα και οι Ιστορικοί του αύριο που θα προσπαθούν να δώσουν το «πρόσωπο» της εποχής μας, στα ποιήματα του Μωλιωτάκη θα βρουν ουσιαστική βοήθεια που θα τους οδηγήσει στην Αλήθεια. «Σ' ετούτη την πανάρχαια γη, την αιματωβαμένη/ φαντάζουμε σαν ναυαγοί και πολιορκημένοι/ Και σαν αντάξιοι γραιοί στο διάβα των αιώνων/ βαστάζει εμπροσθοφυλακή στους τάφους των προγόνων/... «Εδώ σ' ετούτη τη γωνιά των εκλεκτών Γραμμάτων/ εβγήκανε στην παγανιά ομάδες αγραμμάτων./ Και ξαφνικά, κάποιαν αυγή το παίξανε γενναίοι/ κι άλλοι γενήκαν υπουργοί κι άλλοι 'απετανέοι». Σάτιρα κλασική που σπάει κόκκαλα.

ΠΕΡΙΟΔ. // ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΦΥΛΑΣ

ΜΑΗΣ - ΙΟΥΝΗΣ 2002 ΤΕΥΧ. 144

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΩΤΑΚΗΣ:

«Όμορφος Κόσμος» ποιητική συλλογή.

Και τα καινούργια ποιήματα της προκειμένης συλλογής του Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη ξαφνιάζουν ευχάριστα με την ποιητική τους ουσία, τη σατιρική τους τάση, αλλά και την εύχρηστη παρωδοσιακή - ομοιοκατάληκτη δομή τους. Το κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον αυτής της εποχής είναι και πάλι αντικείμενο εμβληματικής έρευνας του κ. Μωλιωτάκη, με καθαρά ποιητικούς όρους, εφάμιλλους μάλιστα των σπουδαίων ομοτέχνων του του παρελθόντος, με το λεπταίσθητο χιούμορ και την ακριβέστατη παρατήρηση των κοινωνικών συνθηκών.

Η θεματική της συλλογής είναι πολύπλοκη, αγγίζει όλες τις πλευρές της νεοελληνικής ζωής και πάντοτε με την παρατηρητικότητα και την ευαισθησία που χαρακτηρίζουν και τις προηγούμενες εργασίες του κ. Μωλιωτάκη. Παραθέτω εδώ, ενδεικτικά πάντοτε, λίγους στίχους:

Εīs αυτό εδώ τον τόπο της κρυφής συναλλαγής
γίνονται όλα δίχως κόπο κι άνευ περισυλλογής.
Για τον άνθρωπο που ξέρει περιτέχνως να γυνά
και μακρύ να χώνει χέρι στο δημόσιο κορβανά.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ

» ΝΕΑΣΚΕΨΗ, ΑΠΡΙΛΗΣ 2002

ΤΕΥΧΟΣ 442

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Τάκη Κολιαδά - Μωλιωτάκη

Κάθε φορά που διαβάζω ένα καινούργιο ποιητικό βιβλίο του **Τάκη Κολιαδά - Μωλιωτάκη** που η ευρηματική, σατιρική του πένα, έχει μεγαλουργήσει σχολιάζοντας τα κοινωνικά δεδομένα του τόπου μας, χίλια-δυο συναισθήματα με πλημμυρίζουν. Φιλόσοφη διάθεση, πίκρα, δακρύγελα, ίσως και κάποιος θυμός. Μα πριν απ' όλα η απόλυτη παραδοχή των θαυμάσιων ποιητικών κειμένων ενός ανθρώπου παραγωγικού, ακούραστου, αθόρυβου με περισσή ταπεινοφροσύνη και ευπρέπεια ποιητικού λόγου, υψηλής ποιότητας.

**“Ελληνικό πανόραμα και βλέπεις και ακούς
και από δω και από κει λαύρους πολιτικούς
και όσο της πολιτικής τρανεύει ο μπελάς
τόσο και συρρικνώνεται η δύσμοιρη Ελλάς”.**

**“Ελληνικό : πανόραμα προγράμματα κι ιδέες
και φούμαρα και κούμαρα απόψεις κι ορχιδέες
Δημοπρατήριο, γιουσουρούμ και πρόσωπα επιτήδεια
Και οι πεινώντες προσδοκούν αρτίσκους και αρτίδια”.**

Και πάει λέγοντας, τα μοναδικά δεκατετράστιχα λυρικά του κείμενα ο ωραίος ποιητής στο βιβλίο του **“Ελληνικό πανόραμα”**, τοποθετώντας την πικρή του αλήθεια πάνω σε στίχους που η λεπτή, ειρωνική διαπίστωση των σημερινών κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών δεδομένων, γίνεται με συγκρατημένη αγανάκτηση και προβάλλει με αβρότητα ιδανικά κι ελπίδες του συνθέτη.

**“Αμέριμνα και σιγανά κι όχι μεγάλη θιάση
μη σπάσουνε τα χαλινά και τ' άλογο αφηνιάσει”.**

Το 2002 ο σατιρικός ποιητής **Τάκης Κολιαδάς - Μωλιωτάκης** με το καινούργιο βιβλίο του **“Ομορφος κόσμος”** εξακολουθεί να μεγαλουργεί με στίχους μοναδικής πρωτοτυπίας και ομορφιάς, γεμάτους αλήθειες και πικρίες που θυμίζουν τους περίτρανους ομότεχνους σατιρικούς μας.

Σίγουρα ο κορυφαίος ποιητής μας **Γεώργιος Σουρής** αν είχε την ευτυχία να συνυπάρξει με τον **Σταμ - Σταμ** και τον **Τάκη Μωλιωτάκη** και οι τρεις αλά- μπρατσέτο σε μια βόλτα στην καημενούλα, αλλά πάντα πανέμορφη Ελλαδίτσα μας, πάντα τα εξ αμάξης θα της έσερναν γιατί,

**“αυτός εδώ ο κόσμος της Μιχαλούς παιδί
και θάρδα κακό μάτι ποτέ να μην τον δει
γιατί αν ματιασμένος πέσει του θανατά
χωρίς αυτόν τον κόσμο, τι γίνεται μετά;”**

Πολυγραφότατος, άνετος και πέρα για πέρα αληθινός ο **Τάκης Μωλιωτάκης** με τα 32 ποιητικά του έργα είναι μια σημαντική παρουσία στον νεοελληνικό ποιητικό χώρο.
Άσπα Ξύδη

Εφηβ. “η Γενέτειρα” Απρίλιος 2002 αβ.φ.35

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Γράφει ο ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

• **ΟΜΟΡΦΟΣ ΚΟΣΜΟΣ** Ποίηση Τού **Τάκη Κολιαδά-Μωλιοτάκη**. Ένας ποιητής του καιρού μας, ο Τάκης Κολιαδάς-Μωλιοτάκης ζει, κινείται και δημιουργεί στο σημερινό κόσμο, μιά ποίηση που εκφράζει τον σημερινό άνθρωπο και μιά κοινωνία που αυτοσαρκάζεται μέσα από τις πράξεις και τά έργα της. Η ποίησή του, με άψογους σατιρικούς στίχους εκφράζει τον σύγχρονο κόσμο μέσα από τις ευαισθησίες της δικής του καρδιάς. Τιμωμένος με τον έαυτό του τζίτζικας και κορυνδαλλός, ξεχωρίζει τα κακά και καλά της ζωής, σαρκάζει τους καθημερινούς τύπους, τις ροπές τις τάσεις των ανθρώπων και προσπαθεί να διδάξει πολιτισμό, αισθήματα, ιδέες και να διασκεδάσει, να προβληματίσει τον αναγνώστη. Η ποίησή του έχει την δύναμη, την έμπνευση, την ποιότητα των σατιρικών ποιητών της φυλής μας και στοχεύει στη διόρθωση των αδυναμιών των σύγχρονων κοινωνιών.

φιλοσοφική πρωτοχρονιά

2004

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ιερά Μητρόπολις Φθιώτιδος
ΕΥΕΡΓΕΤΗΡΙΟΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Δ'
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
ΑΠΟΝΕΜΟΜΕΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΝ ΚΟΛΙΑΒΑΝ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΝ

ΤΟ ΠΑΡΑΧΗΜΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
ΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΝ
ΤΗΣ ΠΟΛΥΣΗΜΑΝΤΟΥ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΥΜΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΠΙΒΑΛΕΥΣΙΝ
ΤΟΥ ΠΛΟΥΣΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΜΩΝ ΕΡΓΟΥ
ΔΙ' ΟΥ ΠΡΟΗΧΘΗ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ
ΕΠΕΥΛΟΓΟΥΜΕΝ
ΠΑΣΑΝ ΑΓΛΑΗΝ ΥΜΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΕΥΧΟΜΕΝΟΙ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΠΑΝΣΟΦΟΥ ΘΕΟΥ ΗΜΩΝ
ΕΥΛΟΓΙΑΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ.
ΕΙΣ ΟΥΝ ΤΟΥΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΙΝ ΚΑΙ ΒΕΒΛΩΣΙΝ ΔΕΔΟΤΑΙ
ΤΟ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΤΟΥΤΟ ΕΠΙΒΑΛΕΥΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ.
ΕΝ ΤΗ ΠΟΛΕΙ ΤΗΣ ΛΑΜΙΑΣ ΤΗ 29^Η ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΩΤΗΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2006.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Νικόλαος Δ'
† Ο ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΕΙΜΑΡΜΕΝΗ

Στο σύννεφο της σκοτεινιάς απόφαση τυλίγει
και το πρωί προσμένοντας τοιμάζεται να φύγει.
Μα στης επαύριον αυγής τους χτύπους αναβάλλει
μετακαλώντας τη φυγή σ' άλληνη αυγή και πάλι.

Με της φυγής το σκίρτημα ποτίζει τ' όνειρό του
και κείνο με την πλάνη του κουρσεύει τον καιρό του.
Στην πέτρα της απόφασης τροχίζοντας το βήμα
πάντα κινάει και πάντοτε σκοντάφτει σ' ένα κρίμα.

Άγνωστη κι ατισάδευτη βουλή της ειμαρμένης
όλα μας φεύγουνε και σύ πιστά κοντά μας μένεις.
Και με τις σκέψεις του παλιού καιρού στη συλλογή μας
μας οδηγείς στην ύστερη κι οριστική φυγή μας.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΝ ΛΑΜΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2006

ΕΤΟΣ 59° - ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ'

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4338/ 4.468

ΤΡΑΠΕΖΑ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 21 - ΛΑΜΙΑ

ΤΗΛ. - FAX: 22310-28780

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1947

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Του ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ

ΜΩΛΟΣ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ

Έχω μπροστά μου έναν μεγάλο και καλαίσθητο τόμο 340 σελίδων, με τον τίτλο «**ΜΩΛΟΣ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ**» και συγγραφέα τον γνωστόν ποιητή κ. **Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακην**, που έχει στο ενεργητικόν του πάνω από τριάντα ποιητικά βιβλία.

Μέσα στην γόνιμη αυτή σαραντάχρονη πορεία του (1966-2006) ξεφύτρωσε και τούτος ο μεγάλος τόμος «**ΜΩΛΟΣ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ**», που και αυτός είναι ένα μεγάλο ποίημα γραμμένο σε πεζό λόγο. Γιατί μιλά για την ιδιαίτερη πατρίδα του, τον Μώλο Θερμοπυλών, και όποιος μιλά για την γενέθλια γη του, γίνεται ποιητής και όταν ακόμα δεν είναι. Πολύ περισσότερο όταν γράφει ένας ποιητής για την πατρίδα του, όπου πρωτόδε το φως της ζωής και την αμόλευτη χαρά της.

Δεν είναι δυνατόν να μιλήσουμε αναλυτικά για τις 340 σελίδες ενός τόσο μεγάλου βιβλίου. Μό-

νο στους τίτλους των περιεχομένων του μπορούμε να σταθούμε, διότι είναι δηλωτικοί και αναφέρουν: Ιστορικά στοιχεία, την αναπτυξιακή πορεία του Μώλου, τους αγωνιστές του Εικοσιένα, του Σαραντά και της Εθνικής Αντιστάσεως, τα θύματα πολέμου, της Κατοχής, τα ήθη και τα έθιμα, τις δοξασίες και τις παραδόσεις, τις λαογραφικές περιηγήσεις και τις εύθυμες ιστορίες ενός κόσμου περασμένου και αλησμόνητου.

Επίσης κάνει λόγο για την κτηνοτροφία και την καλλιέργεια της γης, για τις γιορτές και τα πανηγύρια και γενικώς για όλη την ζωή του περασμένου αιώνα στο Μώλο. Πάντοτε όμως η αναφορά γίνεται σε συνάρτηση με τους ανθρώπους, διότι όλο το βιβλίο έχει ως άξονα τον Μωλιώτη και τη ζωή του, έτσι, που θα μπορούσε να λεχθεί ότι όλο το βιβλίο αυτό είναι ανθρωποκεντρικό, με βάση τον Μώλο.

Όπως γράφει στον πρόλογο του ο καλός συγγραφέας, στα κείμενα του αυτά, προσπαθεί να περισώσει τις «προσδοκίες και τα όνειρα», από τις μυλόπετρες των συμπληγμάτων του χρόνου, για να μη χαθούν, αλλά να συνεχίσουν τον δρόμο τους προς το μέλλον, όπου βρίσκεται ολόφωτο της ελπίδας το παλάτι. Και το πετυχαίνει ο συγγραφέας σε μεγάλο βαθμό. Έτσι ο Μώλος έχει πια το βιβλίο της ιστορίας και της ζωής του και μάλιστα γραμμένο από ένα δικό του τέκνο, που είναι ποιητής. Πρόκειται για ένα δώρο πνευματικό, για μια προσφορά πατριωτικής αγάπης, που θα την χαίρονται και οι σημερινές και οι μελλούμενες γενιές, αφού μέσα σ' αυτό το βιβλίο καθρεφτίζεται και περιγράφεται η ζωή του Μώλου Θερμοπυλών.

Δεν μπορώ να κλείσω αυτές τις γραμμές, χωρίς να αναφέρω ότι η ωραία και πολύτιμη αυτή έκδο-

ση δεν θα γινόταν χωρίς την «προσωπική χορηγία του Δημάρχου κ. **Αθανασίου Δ. Γαλάνη** και προσφέρεται ευγενώς (δηλ. δωρεάν) στους συμπολίτες του Δήμου».

Όταν υπάρχουν τέτοιοι Δήμαρχοι, σαν τον κ. **Αθαν. Δ. Γαλάνη**, και συγγραφείς, σαν τον σεμνό και πατριώτη κ. **Τάκη Κολιαβά - Μωλιότακη**, τότε μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον του τόπου. Γιατί το πνεύμα συντηρεί και προάγει τον κάθε τόπον, όπως η ψυχή το σώμα. Θερμά συγχαρητήρια.

Π. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ

(Συνέχεια στη Σελίδα 7)

Τάκη Κολιαβᾶ - Μωλιотάκη «Ύμνος
στήν σύγχρονη Ἐλευθερία», (ποιήματα),
Ἀθήνα 2008. Σελίδες 274.

Ὁ Τάκης Κολιαβᾶς - Μωλιотάκης εἶναι
ἓνας ἔξοχος παραδοσιακός λυρικός ποιη-
τής. Ἡ δέ ποιητική του συγκομιδὴ στήν μα-
κρόχρονη θητεία του στά Νεοελληνικά
γράμματα εἶναι πλουσία: 26 συλλογές λυ-
ρικῆς ποίησης καί 8 σατιρικῆς.

Τό τελευταῖο του πόνημα ἐπιγράφεται
«Ύμνος στή σύγχρονη Ἐλευθερία» καί
ἐντάσσεται στά σατιρικά του ἔργα. Σ' αὐτό
ὁ Τάκης Κολιαβᾶς - Μωλιотάκης κινεῖται
πάνω στά χνάρια τοῦ Ἀλεξάνδρου Σού-
τσου, τοῦ Θεοδώρου Ὁρφανίδου καί τοῦ

Γεωργίου Σουρῆ. Δίνοντας, ὅμως, τό προ-
σωπικό του στίγμα μέ περισσότερη Ἀριστο-
φανική διάθεση. Ἡ σάτιρά του εἶναι πολιτι-
κή καί κοινωνική καί διακρίνεται γιά τήν
λεπτή της εἰρωνία, τήν κριτική προσέγγιση
τῶν σύγχρονων δρώμενων, γιά τήν φιλοσο-
φική της ἐνατένιση καί τήν στοχαστικότητα
της. Εἶναι ποίηση, ἀκόμη, εὐρηματική γραμ-
μένη ἀπό ἓναν ἄριστον γνώστη τῆς γλώσ-
σας μας πού ζητᾷ μέσα ἀπό τούς στίχους
του νά διδάξῃ καί νά φρονηματίσῃ τόν
ἄνθρωπο. Ἐδῶ ὁ ποιητής παρουσιάζει τήν
σύγχρονη Ἑλληνική πραγματικότητα μέ ρε-
αλισμό καί φανερῶνει τήν ἐκδηλῆ ἀγωνία
του γιά τήν πορείαν αὐτοῦ τοῦ τόπου πού,
δυστυχῶς, ἄγεται καί φέρεται ἀπό τίς ἀπο-
φάσεις τῶν ξένων.

Στόν καθαρῶς αἰσθητικό τομέα ἔχουμε
ἐδῶ ποίηση ἀρμονική, μέ καλλιέπεια καί με-
τρικά ἄψογη. Μέ ποικιλία μέτρων καί ὁμοιο-
καταληξιῶν. Μάλιστα, στό πόνημα αὐτό
ἐκτός τῶν ἐξωτερικῶν ὁμοιοκαταληξιῶν
ἔχουμε καί ἐσωτερικές (στά ἡμιστίχια).
Ἐνῶ οἱ ἀντιθέσεις πού συναντᾶμε ἐνταῦθα
εἶναι ἐκπληκτικές.

Ἀξίζουν θερμά συγχαρητήρια στόν
χαλκέντερο δημιουργό Τάκη Κολιαβᾶ -
Μωλιотάκη καί γι' αὐτήν τήν ποιητικήν του
συλλογή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΘΟΙΚΟ
ΠΑΡΙΑΝΑ
ΑΘΗΝΑ ΙΑΝ. ΜΑΡΤ. 2009-Τεύχος 112

✎ Του ΔΙΟΝΥΣΗ ΚΩΣΤΙΔΗ

Συγγραφέα, έγκριτου Κριτικού Λογοτεχνίας

Ποιητική συλλογή με άφθονες πολιτικοκοινωνικές (ευθυμογραφικές) ρίμες, γραμμένες στην περίοδο 2002-2007 και περιλαμβανόμενες σε βιβλίο μεγάλου σχήματος 268 σελίδων.

Μεγάλο σατιρικό ταλέντο ο κ. Μωλιοτάκης, τον παραλληλίζω με τον μεγάλο Σουρή και χωρίς καμιά υπερβολή. Με το παραδοσιακό στυλ και με τον μοναδικό τρόπο του, σατιρίζει τις σύγχρονες πληγές του πολιτικοκοινωνικού βίου, βυθίζοντας το μαχαίρι του μέχρι το κόκαλο.

Το έχω ξαναγράψει, αλλά θα το ξαναπώ: Τα ποιήματα και του παρόντος τόμου, πέρα απ' την επιτυχημένη σατιρική διάσταση, οδηγούν σε ασφαλείς συνειρμούς και σκέψεις εμβθυντικές για το περιβάλλον μας.

Περιοδική έκδοση: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΚΕΨΗ

Αθήνα Σεπ. Οκτωβ. 2009

"ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ,"

ΝΟΙ467 Αθήνα 2008

του Τάκη Κοτσιαβάνη - Μωδινότακη

Το 36ο Βιβλίο του βάζει ο συγγραφέας ποιητής. Ένα νεανιακό αντίθετο στον σύγχρονο κόσμο. Η πένα του, ήταν αδύνατο ρεαλιστικό και αναπόλητος Ιππικό-επικριτικός, γαυρικός και δευτερογενής στίχων, σε μια καταραμένη γραφή. Είναι και διαβλόν σε κάθε στίχο, σε κάθε βιβλίο, σε κάθε γύρισμα της ζωής, όλα όσα και κατακλύζουν γεγονότα, και ταύχονα καθορίσαν αφεαυτὰ ή ανεξαρτήτως των δικών μας ουσιαστικά νεανιακή και κοινωνικοπολιτική πορεία και παρουσία.

Αντίθετα δύναμις και παρτίδα γόνιμη αντίστροφή από την έρτα γνώση ή επίκτητη βρωμάρια και διαφθορά στο χάρη της ελληνικής γνώσης. Τίποτε αφεαυτὰ.

Όλα πικρύνει στο χαλκό του ποιητή. Ο ίδιος γίνεται ένας διαχρονικός, μεταπολεμικός αξιός, εφελκυστικός κυριολεκτικά το πολιτικό-κοινωνικό γινώσκει ως όλη την γαλήνη πραγματικότητας του νεοέλληνα

"... Τι άλλαξε ο' αναίμακτο του κόσμου η οφία
τη ρώμη της, σφινκούς λυγρήτα λάρνακα;
μύθε ή τρέλα ανέβη της λίσας τα λούφα
σου ή λυγρή ανόχως του έφους τα φέτα ...", 65

"... Η ελπίδα πέτρα και χάρη // και αδανό ντες
το γαλάνιο της το χρώμα // και τις νιές τον σταυρό
και μονάχη στο κατήρι // αναγνώρι προσηλάει,
ω χριστέ το λένε χάρη // του Θεού να μεθάνει", 65 132

Ένα θίκαρο λυγρήτο στη σύγχρονη (αν)ελευθερία "του πρώτου και του δεύτερου", με την χαρακτηριστική ταυτότητα γραφής του ποιητή, σε ευθύτητα - ομοιοκαταληκτική - στίχων. Ένα φλογόβιο ποικιλίας ποιητικής και ερμηνευτικής θεωρίας του διαφωτισμένου ποιητή Τάκη Κοτσιαβάνη - Μωδινότακη.

8ος 2004

Εύχεται στην Ε. Σ. Κοτσιαβάνη

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΟΥΣΟΣ
Αχιλλεύς 24 - 134 51 Καματερό Αττικής
210 2388377 - 6934 837255

ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ
«ΜΙΖΑ-ΝΤΙΝΗ ΕΛΛΑΔΑ»
(Σατιρική ποίηση)

✎ **Του ΠΑΝ. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΥ**

Δημοσιογράφου-Συγγραφέα,
μέλους της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών
και της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών

Ένας όγκος σάτιρας αληθινής μέσα σε τριακόσιες περίπου σελίδες και με τον εκφραστικό και ευρηματικό τίτλο «Μιζα-ντινή Ελλάδα», του αγέραστου ποιητή Τάκη Κολιαβά-Μωλιोटάκη, έρχεται να μας βεβαιώσει ότι η σάτιρα στην Ελλάδα δεν πεθαίνει, γιατί βρίσκεται μέσα στις φλέβες του Ρωμιού. Και μια που αναφέραμε τη λέξη «Ρωμιός», που ήταν ο τίτλος της σατιρικής εφημερίδας του κορυφαίου σατιρικού μας Γ. Σουρή, νομίζω ότι τη θέση αυτή άριστα μπορεί να την διεκδικήσει σήμερα ο γνωστός ποιητής Τάκης Κολιαβάς-Μωλιोटάκης, με την άφθονη σατιρική του προσφορά την τελευταία δεκαετία, χωρίς να υποτιμούμε και το λυρικό του έργο.

Πλούσια και μεγάλη η ποιητική καρποφορία του, με τριάντα περίπου τόμους λυρικής ποιήσεως στο ενεργητικό του και μάλιστα ποίηση παραδοσιακής γραφής, πρωτοεμφανίστηκε πριν από αρκετές δεκαετίες με το λυρικό βιβλίο του «Γυρισμός από τη χώρα των ονείρων», με υπέροχη εικονοποιία και ευρηματικές ομοιοκαταληξίες. Τα τελευταία δέκα χρόνια όμως απεκάλυψε και την ισχυρή σατιρική δύναμή του με δέκα περίπου βιβλία, με τα οποία σατιρίζει την επικαιρότητα της νεοελληνικής ζωής, με τρόπο καίριο και με εύστοχες αναφορές, γιατί ο Μωλιोटάκης έχει και αρχές και ιδέες και πεποιοθήσεις που αντανακλούν το φρόνημα του λαού μας. Διότι δεν μπορεί ο σατιρικός δημιουργός να εκφράσει το σύ-

νολο, αν δεν έχει τις αρχές και τα φρονήματα του λαού, για να έχει απήχηση και αποδοχή η σάτιρά του. Και στο σημείο αυτό πρέπει να λεχθεί ότι ο καλός αυτός ποιητής πετυχαίνει τους στόχους του και κερδίζει τον αναγνώστη. Έτσι από τον τίτλο του νέου του βιβλίου «Μιζα-ντινή Ελλάδα» (παραλλαγή της φράσεως Βυζαντινή Ελλάδα) ως το τελευταίο ποίημα, που πάλι αναφέρεται στις «μίζες», καθρεφτίζει σατιρικά την εικόνα της σημερινής κακοδαιμονίας στη χώρα μας.

Δεν θα μιλήσω και δεν θα ρωτήσω πώς δεν βρέθηκε ακόμα κανένας εκδότης να αξιοποιήσει τη σπουδαία εργασία του σατιρικού αυτού ποιητή, που φτάνει στα επίπεδα του μεγάλου Γ. Σουρή, αλλά αναρωτιέμαι γιατί δεν βρέθηκε ως τώρα κάποιος αρμόδιος φορέας (Υπ. Πολιτισμού, Ακαδημίες κ.λπ.) να τιμήσει και να βραβεύσει αυτόν τον άνθρωπο, που ανάλωσε ολόκληρη τη ζωή του στο βωμό της πιο καθαρής τέχνης, που είναι η ποίηση. Μήπως περιμένουν πρώτα να φύγει από τη ζωή και μετά να τον τιμήσουν; Γιατί αυτό γίνεται συνήθως αν κάποιος δεν ανήκει δουλικά σε κάποια παρτέα ή σε κάποια συντεχνία του κόσμου τούτου... Και συχνά ούτε αυτό γίνεται δυστυχώς...

Είναι λυπηρό πολύ να διαπιστώνει κανείς την απαξίωση της ποιήσεως, που γίνεται στις μέρες μας, γιατί αυτή η απαξίωση της κορυφαίας τέχνης του λόγου, υποβαθμίζει και την ποιότητα της ζωής μας και μας μετατρέπει σε θλιβερούς καταναλωτικούς χοίρους. Ο φίλος Τάκης Κολιαβάς-Μωλιोटάκης δεν έχει ανάγκη από επαίνους και τιμές. Μιλούν γι' αυτόν και την αξία του τα σαράντα βιβλία του. Γιατί ο αληθινός ποιητής κομματιάζει την ύπαρξή του και την μοιράζει σε όλους. Δίνει και δεν ζητά τίποτε... Εμείς έχουμε ανάγκη να του δώσουμε το σεβασμό και την αγάπη μας...

*Εφημερίδα ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ,
10 Ματίου 2010*

Του ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ

Συγγραφέα, λογοτέχνη,
διευθυντή του περιοδικού «Πνευματική Ζωή»,
μέλους της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών

Ο Τάκης Κολιαβάς-Μωλιοτάκης, από το 1966 που ξεκίνησε το δρόμο της δημιουργίας, κυκλοφόρησε πάνω από 26 βιβλία με λυρική ποίηση, εννέα με σατιρική ποίηση και δύο πεζογραφικά. Το 2009 κυκλοφόρησε το σατιρικό «Μιζα-ντινή Ελλάδα», που δίνει με το δικό του τρόπο τις εξελίξεις της ζωής του τόπου μας. Ο Τ. Κ.-Μ. είναι ένας από τους λίγους ποιητές που βλέπουν τον κόσμο και τους ανθρώπους με μια πηγαία σατιρική διάθεση.

Και μόνο ο τίτλος του νέου βιβλίου φανερώνει το τι πρόκειται να αποκαλύψει και να σατιρίσει από το δημόσιο βίο του δύσμοιρου τόπου μας. Είναι μια προσφορά στον σκουντούφλη, από τα όσα γίνονται, Έλληνα, που βρίσκει στους στίχους του καταφυγή και δική του επιθυμία, αυτό που να πει κι αυτός, να χτυπήσει, να σατιρίσει, να καταγγείλει. Άθλος της Ελληνικής σάτιρας οι κοντά 300 σελίδες με πολύστιχα ποιήματα που έχουν ένα προσόν: Δεν επαναλαμβάνονται τα ίδια. Το καθένα έχει το δικό του... προφίλ, τη δική του διάσταση στη δημόσια ζωή. Ο ποιητής...καιροφυλακτεί, νοιώθει το τι γίνεται και επιτίθεται.

Και να πούμε στα σοβαρά πως αυτή η σάτιρα μπορεί να κάνει καλύτερους τους κατέχοντας και προβληματισμένους τους μη έχοντας. Η Αλήθεια είναι ένα ψέμα που επαναλαμβάνεται. Αυτή την επανάληψη χτυπάει ο Τάκης, για να μείνει άτρωτη η Αλήθεια...

*Περιοδικό «Πνευματική Ζωή»,
Αθήνα Μάρτ.-Απρ. 2010, τεύχος 191*

Βιβλιοκρισία

Γράφει ο Υπον/ρχος Λ.Σ. (ε.α.)
ΚΩΣΤΑΣ Μ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη, "Νυχτερινή ραψωδία" β' έκδ. 2010.

Οι αναγνώστες των "Λ.Χ." έχουν ως τώρα γνωρίσει τον σατιρικό Τάκη Κολιαβά - Μωλιотάκη. Η επανέκδοση του ποιητικού βιβλίου "Νυχτερινή ραψωδία" το 2010 (1η έκδ. 2006), μας μεταφέρει στον όμορφο, τρυφερό, ερωτικό, στοχαστικό και ιδιαίτερα λυρικό ποιητή, που άφησε την ψυχή του να κελαηδήσει την πεμπουσία της ζωής σε 26 πολυσέλιδες ποιητικές συλλογές. Σε αυτή την τελευταία λυρική του συλλογή ο ποιητής πρόσθεσε και μια σειρά νέων ποιημάτων του, τα οποία απηχούν τις εμπνεύσεις και τη φωνή του σήμερα, έτσι όπως αυτή πλάστηκε με τις δεκαετίες και γέμισε το είναι του με αγάπη, σκέψη, προσήνεια, σοφία και ποταμούς λυρικής εμπνευσης, έξαρσης και μουσικών κραδασμών.

Η συλλογή, που αρχίζει με βαθυστόχαστο "Πρόλογο" του λογοτέχνη Δημήτρη Νικορέτζου, περιλαμβάνει 76 μικρά και μεγάλα ποιήματα (σελ. 15 - 127) και κλείνει με 65 μικρά αποσπάσματα από κριτικές λογοτεχνιών για τα προηγούμενα βιβλία του.

Ο ποιητής ώριμος, κατασταλαγμένος πνευματικά και ψυχικά, στοχαστικός και βαθιά λυρικός, πέρασε τη ζωή του διαβάζοντας και γράφοντας, κυρίως ποίηση, με την οποία εκφράστηκε με στεντόρεια φωνή και θαυμάσιους λυρικούς αναπαλμούς, συγκίνησε τους αναγνώστες του και τράβηξε το ενδιαφέρον των ομοτέχνων και των κριτικών, οι οποίοι έκριναν ευνοϊκά την παραδοσιακή προσφορά του, τον καθάριο ποιητικό του λόγο, τη λαγερή γλώσσα, τις τρυφερές ποιητικές συγκινήσεις, τη δροσερή αύρα της αληθινής ποίησης, την ανθρώπινη σκέψη και διαπόρηση και το πάθος ενός ανθρώπου, που έζησε στη ζωή του με τις Μούσες και τη λύρα τους και έδωσε μηνύματα, διατύπωσε ερωτηματικά, άκουσε την ανάσα του συνανθρώπου του και χάρισε ανθρωπιά, αλληλεγγύη και κατανόηση σε εκείνους, που τον διάβασαν με αγάπη.

Ο αναγνώστης, μη μπορώντας να ξεφύγει από τη δύναμη του μαγνήτη αυτής της συλλογής, αδυνατεί να σταθεί σε ένα ή δυο ποιήματα. Όλα έχουν σώμα και καρδιά και μια σαγηνευτική φωνή, που αιχμαλωτίζει. Ξεκινάει έτσι: "Στη ραγισμένη μου γραφίδα / δεν πλέκουν συνειρμοί χρυσοί. / Η τελευταία μου σελίδα / σίγουρα θα βρεθεί μισή" (σελ. 5). Παραπονεμένη και τρυφερή επωδός στη "Σκιαμαχία": "κι η σκιά σου στη γωνιά" (σελ. 21). Στο "Μαραμπού" θα θυμηθεί τον Καββαδία: "Παραβάτης των ταμπού / κι ιδαλγός της προσωδίας / αριβάρει ο Μαραμπού / για λιμάνια της Ινδίας. / Τα χαρτιά της συλλογής και της γνώσης τα βιβλία / σκούνες άπιαστης φυγής / κι ανοιχτής θαλάσσης πλοία" (σελ. 42). Στους "Λυπημένους στίχους" ο ποιητής με τη σοφία του, θα ειπεί: "Κι αν γυρεύω ν' ακουστεί / κι από μένα κάποια λέξη, / είναι που σε μια κλωστή / η ζωή μας έχει μπλέξει. / Και σαλεύει εδώ κι εκεί, / κι ένα τανυσμένο βέλος / δυνα-

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΙΑΒΑΣ - ΜΩΛΙΟΤΑΚΗΣ

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΡΑΨΩΔΙΑ ΠΟΙΗΣΗ

τά караδοκεί / της μητέρας Γης το τέλος" (σελ. 47). Στη "Ζωή εν τάφω" πάει κοντά στον αυτόχειρα Καρυωτάκη: "Απ της Πρεβέζης τα σοκάκια τα παλιά / με λίγες κάργιες να σαλεύουνε στους τοίχους. / Με σημαδεύει σαν μοιραία πιστολιά / ο Καρυωτάκης με πικρούς κι εξαίσιους στίχους" (σελ. 60). Στο μελαγχολικό "Αναιρετικό" βλέπουμε την κατασταλαγμένη θέση του ποιητή για τη ζωή και τη ματαιότητά της: "Στου βίου μας το ξερονήσι / μας άφησαν οι πειρατές, / έχουμε sos διαμηνύσει / που δεν ελήφθησαν ποτές" (σελ. 118). Αντίθετα στο "Κρασί της νιότης" υπάρχει ένα αισιόδοξο κελήδημα του ποιητή: " Στους λογισμούς μου σε κρατώ / και στ' όνειρο σε σμίγω. / Της νιότης μου ακριβό ποτό / σε πίνω λίγο λίγο" και πιο κάτω: "ο έρωας κίνησε νωρίς / να μας συναπαντήσει./ Και χωριστήκαμε χωρίς / ποτέ να μας ρωτήσει" (σελ. 124). Και έπειτα ο πικρός ύστερος στεναγμός του αιώνιου ποιητή: "Του ταξιδιού πανί λευκό / στα ρεύματα ανοιγμένο. / Σκαλί - σκαλί στον Πολικό / τ' αστέρι μου πηγαίνω. / Με υπερτέρα εντολή / παίζεται το παιχνίδι. / Ψυχή μου, ώρα σου καλή / στο μακρινό ταξίδι" ("Μακρινό ταξίδι" σελ. 127). Ο ποιητικός λόγος του Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη είναι απόσταγμα ψυχής, λίκνισμα σκέψης και στοχασμού, γνωμική διδαχή, γνήσια παραδοσιακή έμπνευση, έκφραση και λυρική κάθαρση, που έρχεται στην πιο γόνιμη στιγμή της διαδρομής του..

Στο ποίημά του "Επύλλιο", που ανθολογείται, μπαίνουμε στη βαθύτερη ουσία της δυναμικής ποιητικής του Τάκη Κολιαβά - Μωλιωτάκη:

ΕΠΥΛΛΙΟ

Σ' αυτή τη γη του παραδείσου
η ζήση δένει με την πέτρα,
κι η πόρτα στέκει της αβύσσου
ορθάνοιχτη στα λίγα μέτρα.

Σ' αυτό το μαγικό βασίλειο
με του δημιουργού τ' αλφάδι
κρυφτούλι παίζει με τον ήλιο
της νύχτας το βαθύ σκοτάδι.

Ο κόσμος πάλλεται στην έννοια
του δυνατού και του σπουδαίου,
και χάνεται στα τιποτένια
του πρόστυχου και του χυδαίου.

Ο Λογισμός ψάχνει τη νότα
της μελωδίας π' ανασταίνει,
κι όσο πυκνώνουνε τα φώτα
τόσο κι η δυστυχία πλαταίνει.

Στης φύσης τις ανακυκλώσεις
τ' άστρα της Λογικής ανάβουν,
κι οι δυνατός τ' ανθρώπου γνώσεις
αδυνατούν να καταλάβουν...
(Σελ. 51).

ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΜΑΡΤΙΟΣ 2011 ΤΕΥΧΟΣ 85

✎ ΚΡΙΤΙΚΗ του ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ

Συγγραφέα, λογοτέχνη, κριτικού λογοτεχνίας,
διευθυντή του περιοδικού «Πνευματική Ζωή»

... Ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιотάκης είναι ο Σουρής της εποχής μας. Δεν υπάρχει πτυχή της καθημερινής ζωής των ανθρώπων που να μην μετουσιωθεί σε σάτιρα που συνήθως ξεκινάει ή καταλήγει στις πολιτικές ευθύνες, αλλά και στις δικές μας. Η σάτιρα είναι μια δύσκολη περίπτωση γραφής που έχει κι αυτή τις ρίζες της στην αντίστοιχη ύπαρξη ενός αριστοφανικού ταλέντου. Πολύστιχα τα ποιήματα του Μωλιотάκη γιατί τον κατακλύζει η έκταση των θεμάτων του (και της οργής του;) που πρέπει να εκφραστούν. Βέβαια η πολιτική κατάσταση των τελευταίων χρόνων του δίνουν την άνεση να τα πει και τεκμηριωμένα, με παραδείγματα ανοησιών, λοβιτουρών, κακοδιαχείρισης κ.λ.π. Και όχι μόνο η πολιτική αλλά και η παρούσα της ιδιωτικής ζωής των «αστέρων» πάσης δημοσιότητας και έπαρσης. Π.χ. «Κι έχει σκοτούρα ο άνεργος πολλή κι όχι λιγάκι / να ξέρει πότε και γιατί χωρίζει η Μενεγάκη». Απ' όσο ξέρω ο Μωλιотάκης σήμερα είναι ο μοναδικός σατιρικός ποιητής. Και τη σάτιρα δεν μπορούμε να την συγχέουμε με την ευθυμογραφία που είναι μια επιφανειακή περιπτωσιακή γραφή που δεν μπαίνει στο βάθος των γεγονότων και της ψυχολογίας των εμπλεκομένων σ' αυτά. Ένας δημόσιος έπαινος αξίζει στον μοναδικό μας Μωλιотάκη.

*ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ
Δεκέμβρης 2011 τεύχος 201*

5. ΕΝΤΟΣ ΚΙ ΕΚΤΟΣ ΟΡΙΩΝ
ΤΑΚΗ ΚΟΛΙΑΒΑ-ΜΩΛΙΟΤΑΚΗ
«Μώμου γραφήματα» και «Ατάκτως ερριμμένα»
(Σατιρική ποίηση)

✎ Του Υποναύαρχου Α.Σ. (ε.α.) ΚΩΣΤΑ ΣΤΑΜΑΤΗ

Συγγραφέα, Ιστορικού, Λογοτέχνη,
Ποιητή και Κριτικού Λογοτεχνίας

Ο χαλκέντερος φίλος ποιητής Τάκης Κολιαβάς - Μωλιοτάκης μόλις κυκλοφόρησε δυο νέες του ποιητικές συλλογές, στις οποίες καταγράφει τη σατιρική όψη της ζωής και παράλληλα και τη δύσκολη σοβαρή εικόνα του σημερινού κόσμου, ανεβάζοντας με αυτές το ποιητικό του έργο στις 37 συλλογές. Ένα έργο με χιλιάδες ποιήματα, χιλιάδες σκέψεις, ιδέες, θέσεις και απόψεις, τις οποίες φιλτράρει στο ποιητικό του εργαστήριο και μας τις προσφέρει με μια όμορφη αύρα λυρικής διάθεσης και ελπίδας, μέσα στον ορυμαγδό ενός κόσμου, που πέρα από αξίες ζωής και αρχές, παραπαίει στο χείλος του αφανισμού.

Ο ποιητής οδοιπορεί μέσα στο αλλοτριωμένο πλήθος, ζει το δράμα και την καταστροφή του και ανοίγοντας τους ασίγαστους κρουνούς της έμπνευσής του, σατιρίζει τα παράταιρα δρώμενα του τόπου μας, σαρκάζει με την κατάντια μας και επιχειρεί να βρει και να δώσει μια λύση στην απέραντη συμφορά μας.

Η σάτιρα αποτελεί από την αρχαιότητα έναν επιτυχημένο τρόπο διακωμώδησης της ζωής και με τη φαιδρή της γλώσσα, προσφέρει τη χαμένη αισιοδοξία, δημιουργεί πυρηνες αντιστάσεων και γίνεται όπλο κατά των χαλεπών καιρών. Ωστόσο αυτή η σατιρική όψη της ποίησής του, έρχεται να καταξιωθεί με μια σειρά λυρικών ποιημάτων του, τα οποία μας γεμίζουν πνευματική αγαλλίαση, λυρική έξαρση και αφυπνί-

ζουν την ανθρώπινη αντοχή, δίνοντας δύναμη για δράση και αντίσταση στην ελεύθερη συνείδηση του κουρασμένου οδοιπόρου - συνανθρώπου μας. Τα δυο βιβλία, που αριθμούν συνολικά 400 σελίδες, περιλαμβάνουν: Το μεν πρώτο («Μώμου γραφήματα») 320 οκτάστιχα και 20 ποιήματα με τον τίτλο «Παραλειπόμενα», στο δε δεύτερο («Ατάκτως ερριμμένα») καταχωρίζονται 306 επίσης οκτάστιχα ποιήματα, όλα γραμμένα με αίσθημα, έμπνευση, λυρικό υπόβαθρο, ευγένεια, με απεγάδιαστη ρίμα και καθάρια έκφραση και λόγο ευθύ, λιτό και διαυγή. Εδώ γίνεται λόγος για μια σοβαρή και ογκώδη ποιητική προσφορά ουσίας, σύγχρονη, δεμένη με την εποχή του ποιητή και τα προβλήματά της, εναρμονισμένη στον καιρό μας, αλλά με τη χάρη, την ομορφιά, το ταμπεραμέντο και τη συγκίνηση της ανεπανάληπτης ποιητικής μας παράδοσης.

Στο σατιρικό του βιβλίο «Μώμου γραφήματα» ο Τάκης Κολιαβάς - Μωλιωτάκης δίνει το λόγο στη χειμαρρώδη αμετροέπεια του τραγουδιστή των βουνών και των σπηλαιών, του Μώμου, και μέσα από τον ποταμό της έκφρασής του, λειδορεί και στηλιτεύει τα κακώς κείμενα των καιρών μας, με έναν τρόπο δυναμικό, σε πρώτο πρόσωπο, χωρίς περιστροφές και χωρίς φραγμούς. Η συμβολική και ελεύθερη φιγούρα του Μώμου μιλάει για όλα, τα βάζει με όλους, τα γκρεμίζει όλα και ανοίγει το δρόμο στον αναγνώστη για ανάληψη δράσης εναντίον του σημερινού κατεστημένου. Δεν αφήνει τίποτα όρθιο, γκρεμίζει και ταυτόχρονα, με το νεανικό του κέφι και λόγο, οικοδομεί από την αρχή το γλυκό αλάτι, που λείπει από τους κακότεροπους καιρούς μας.

Γράφει, λοιπόν, ο ποιητής στο 82ο οκτάστιχο τούτης της συλλογής: «Με λόγια λίαν περιττά / περνάμε τον καιρό μας, / πώς χάνονται τα μετρητά / και λείπουν τα ευρώ μας. / Και θα προσθέσω θαρρετά / το βάρος να μου φύγει, / όντως υπάρχουνε λεφτά / που τα κατέχουν λίγοι.» (σελ. 55).

Και πιο κάτω στα «Παραλειπόμενα» λέει: «Δευτέρα με

Σαββάτο / μαζί και Κυριακή / στου βαρελιού τον πάτο / βρισκόμαστε οι γραιοί. / Αναστενάζει η χώρα / δακρύζει η Αγία Σοφία / και ώρα με την ώρα / πυκνώνει η συννεφιά.» («Το κατά Λουκάν» σελ. 182).

Αλλά και στα «Ατάκτως ερριμμένα» πικρή είναι η γεύση του τραγουδιού του ποιητή, καθώς πληγωμένος από τον περσίγυρό του, δεν έχει τη δύναμη για πολλές λυρικές διαχύσεις. Του φτάνει η σκληρή διαπίστωση και ο πικρός εντοπισμός της κατάστασης γύρω του, και σαν εκπρόσωπός της, μεριμνά για την αποκάλυψη της αλήθειας και της καθολικής επίθεσης κατά της Ελλάδας και του πνευματικού της αναστήματος. Μιλάει με παράπονο, αλλά και με οργή: «Έν' αμαξάκι σε φτωχούς / αγρούς παρατημένο. / Ξαρματωμένο από τροχούς / πεδάλιο και φρένο. / Εκεί αράζω τακτικά / και διαδρομές αρχίζω. / Και σε ταξίδια μαγικά / πηγαίνω και γυρίζω.» («Αμαξάκι» σελ. 43). Και συνεχίζει με τις «Μεθοδεύσεις»: «Τα χρόνια μας παρέρχονται, / γκρεμίζονται τα τείχη. / Οι «βάρβαροι» εισέρχονται, / τα σχέδια έχουν πετύχει. / Με μέθοδο και με σιωπή / καλομελετημένη. / Γίνονται «ντόπιοι» οι αλλοδαποί / και οι εντόπιοι ξένοι.» (σελ. 57).

Καλέ μου φίλε - ποιητή, σου σφίγγω εγκάρδια το χέρι και σε συγχαίρω με όλη μου την ψυχή για την τόλμη, την παρηγοσία και το αγωνιστικό πνεύμα, που εκπέμπεις, εσύ ο ακάματος έφηβος-σμιλευτής του στίχου, που διανύεις ήδη το πρώτο μισό της ένατης δεκαετίας της ζωής σου. Με τούτη τη σάτιρα και με το λυρισμό σου, μας έκανες για λίγο να λησμονήσουμε τον άτακτο κατήφορό μας και να σταθούμε προβληματισμένοι εμπρός στην καταιγίδα, που μας ταλανίζει, ζητώντας νηφάλια διεξόδους και αντλώντας δυνάμεις για αντίσταση στην ελεύθερή μας πτώση.

*Περιοδικό ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
Πειραιάς, Δεκέμβριος 2012, τεύχος 92*

Βιβλιοκρισία

Υποναύάρχου Α.Σ. (ε.α.) Κώστα Μιχ. Σταμάτη

Τάκη Κολιαβά - Μωλαιοτάκη «Δυο όψεις του εμμέτρου λόγου Α΄ Σατιρική ποίηση, Β΄ Λυρική ποίηση» 2016

Με τον πιο πάνω τίτλο κυκλοφόρησε το νέο ποιητικό βιβλίο του Τάκη Κολιαβά - Μωλαιοτάκη, στο οποίο ο χαλκέντερος ποιητής περιλαμβάνει 58 σατιρικά (σελ. 13 - 148) και 91 λυρικά (σελ. 153 - 260) ποιήματα, όπου αποτυπώνει την τρέχουσα χαλεπή μας επικαιρότητα, από τη μία με τη σάτιρα και από την άλλη με τη λυρική του έμπνευση γαλπνεύει τον ψυχισμό μας, ομορφαίνει τη ζωή μας

και προκαλεί επάλληλες συγκινήσεις και συναισθήματα.

Με το έργο του αυτό ο ποιητής της σάτιρας και του λυρισμού αναταράζει τον συναισθηματικό μας κόσμο και πρώτα τον προσγειώνει στη σκληρή πραγματικότητα του καιρού μας και έπειτα με τη λυρική του άρπα μέλπει απλούς, ανθρώπινους και αληθινούς σκοπούς, που απαλύνουν την αγωνία μας με τους άλυτους κόμπους, τους οποίους καθημερινά προσπαθούμε να λύσουμε.

Μελέτησα το από 280 σελίδες ποιητικό βιβλίο του Τάκη Κολιαβά - Μωλαιοτάκη και έζησα τον κατήφορο του ανθρώπου της κοινωνίας μας, την ουτοπία των ελπίδων, την εξαφάνιση των ηθικών και κοινωνικών αξιών και ακολούθησα τον ποιητή να στηλιτεύει με ρωμαλέο σατιρικό και λυρικό λόγο τη φριχτή εξαθλίωσή μας, ενώ στα λυρικά του δεύτερου μέρους παρασύρθηκα νοερά με τις λυρικές τρίλιες του ποιητή, την ομορφιά, την ευγένεια και την ποιότητα της λυρικής του δύναμης.

Με ξάφνιασαν τα σατιρικά ποιήματα των σελίδων 13, 25, 29, 37, 55, 56, 61, 78, 80 και 93, ενώ με συγκίνησαν ιδιαίτερα τα λυρικά ποιήματα των σελίδων 153, 155, 159, 163, 165, 169, 176, 184, 193, 200, 205, 215, 231, 253 και 260.

Μπροστά μου προβάλλουν δυο καθρέφτες της ζωής, που οι ει-
κόνες τους είναι αληθινές, αλλά ευθέως αντίθετες η μια από
την άλλη. Πρόκειται για δυο δυναμικές όψεις τους γίνεσθαι,
οι οποίες αποκαλύπτουν το εύρος της έμπνευσης του ποιητή,
την ευρυμάθειά του, την υψηλή του τέχνη, τη χάρη του λόγου
και το προσωπικό ύφος ενός δημιουργού, που διανύοντας την
10η δεκαετία της ζωής του, ακόμη ανψυχεί και δημιουργεί
σαν έφηβος, ενώ πίσω στο λογοτεχνικό του ενεργητικό αφή-
νει: 28 ογκώδη βιβλία με λυρική ποίηση, 17 βιβλία με σατιρι-
κή ποίηση και 2 βιβλία με ιστορικά και άλλα κείμενα.

Στη συνέχεια παραθέτουμε ένα σατιρικό κι ένα λυρικό ποίη-
μα, δίνοντας το λόγο στον εκλεκτό φίλο - ποιητή Τάκη Κολια-
βά - Μωλιωτάκη:

ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΠΟΘΟΙ: «Αν ήμουν πολιτικός / από τους εκλεγμέ-
νους / θα ήμουν εις δυναμικός / ανήρ κι εγώ του γένους. / Και με
τας τύχας του Έλληνα / εις τα συλλογικά μου / δια παντός θα έλυ-
να / τα οικονομικά μου. / Αν ήμουν ένας πλοηγός / της ανοιχτής
θαλάσσης / θα ήμουν και πρωθυπουργός, δεινός, Ελλάδος πάσης.
/ Σε θώκο θα 'χα ενθρονισθεί / πρωθυπουργός μοιραίος / και ότι
θα 'χα υποσχεθεί / θα εγένετο ταχέως. / Εγώ αν είχα εκλεγεί / της
χώρας κυβερνήτης / θα είχε άλλη όψη η γη / και άλλη ο Ψηλορεί-
της. / Κι ως επισκέπτης Βρυξελλών / καθώς και Παρισίων / θα
'μουν ανήρ Θερμοπυλών / εκ των τριακοσίων. / Από την πρώτη μας
πνοή / ο κόσμος την μετράει / κι αλλού την πάμε τη ζωή / κι αλ-
λού αυτή μας πάει. / Της μοίρας μας της αγαθής / ένα κομμάτι α-
νήκει / και κατά κει που πάει καθείς / τον περιμένουν λύκοι. /
Φτωχέ θνητέ, όπου διαβείς / κοντά σου η μοίρα κλώθει / και κατα-
λήγουν ... ασεβείς / οι ευσεβείς σου πόθοι.» (σελ. 74 - 75).

ΚΥΚΝΕΙΟ: «Καιρός να τα μαζεύουμε τα σκόρπια μας χαρτιά / κι
αγάλια να σφραγίζουμε τους όγκους των φακέλων. / Οι ποιητές κι
αν πάλλονται στον οίστρων τη φωτιά / οι δρόμοι φέρνουν της ζωής
σε λόφους ασφοδέλων. / Καιρός να τα διπλώνουμε του στίχου τα
φτερά / το λάμπος της ανατολής διαδέχεται το γέρμα. / Κι υπάρχει
στην αέναη της κίνησης φορά / εκκίνηση διαδρομής, προσγείωση
και τέρμα. / Κι υστερινά της στόχασης, έκαστος εκλιπών / απ' τις
στενές κι εγκόσμιες αποκολλάται σχέσεις. / Προσκαίρως σημειώνε-
ται στις δέλτους ως απών / κι ακολουθούν οι κάθετες της λήθης α-
ποσβέσεις.» (σελ. 91).

Περιοδικό «ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ», τεύχος 107
Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2016

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Μια θύμηση ανθισμένου δυόσμου
στο στήθος μου βαθιά ανασαίνει.
Το σύνορο του μάταιου κόσμου
ο ήλιος ράθυμος διαβαίνει.

Πέτρινο το βουνό αντικρύ μου
κλαιπλώνει η νύχτα να το κρύψει.
Αλάφρωσα την ύπαρξή μου
από τον πόνο και την τύψη.

Μεσ στην αδύναμη αγκαλιά μου
κράτησα ολόκερη την πλάση.
Οι άνθρωποι και τα όνειρά μου
ώ πόσο μ' έχουν ξεγελάσει...

Μια θύμηση ανθισμένου δυόσμου
διαλύεται μεσ στην ψυχή μου.
Πλέκω την προσδοκία του κόσμου
στην τελευταία προσευχή μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ικεσία.....	9
Εφ. «Η ΒΡΑΔΥΝΗ» - «Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΒΡΑΔΥΝΗ» 24-6-1953	10
Π. ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 18-7-1954	11
ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ επιστολή 3-1-1960.....	13
ΚΩΣΤΑΣ ΑΒΡΑΑΜ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 19-5-1966	14
ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ επιστολή 5-6-1966	16
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΜΕΛΟΣ Εφ. Η ΠΡΟΟΔΟΣ 9-7-1966	17
ΑΣΤΕΡΗΣ ΚΟΒΒΑΤΖΗΣ Εφ. Η ΗΜΕΡΑ 30-7-1966	18
ΝΙΚΟΣ ΦΙΛΙΚΟΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ 21-8-1966.....	19
Λεπτού σιγή	20
ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΡΝΑΛΗΣ Χαιρετισμός 10-9-1966	21
ΠΟΛΥΔ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΔΗΣ Εφ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΧΑΝΙΩΝ 7-6-1966.....	22
ΒΑΣ. ΡΩΤΑΣ - ΒΟΥΛΑ ΔΑΜΙΑΝΑΚΟΥ περ. ΛΑΪΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΕΠΤ. 1966.....	22
Εφ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 19-5-1966.....	22
Περ. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΟΚΤ. 1966.....	22
ΜΙΑΜΠΗΣ ΚΛΑΡΑΣ Εφ. Η ΒΡΑΔΥΝΗ 17-10-1966.....	23
ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ Εφ. ΕΘΝΟΣ 16-11-1966.....	24
ΣΤ. ΜΑΡΑΝΤΟΣ Εφ. ΑΘΗΝΑΪΚΗ 14-9-1966.....	24
ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΕΒΑΝΤΑΣ περ. ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ Μάιος 1967	25
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ περ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ Ιούνιος 1967.....	25
ΤΑΚΗΣ ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 18-7-1954	25
ΒΑΣΙΛΗΣ ΡΩΤΑΣ περ. ΛΑΪΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Αύγουστος 1966	25
ΧΡ. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ περ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ Μάιος 1967.....	26
ΧΡ. ΛΕΒΑΝΤΑΣ περ. ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ Μάιος 1967	26
Εφ. ΒΟΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ 15-6-1966.....	26
ΧΡ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Εφ. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΦΩΝΗ 15-6-1966.....	26
ΑΝΔΡ. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ περ. ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΙΣ Σεπτέμβριος 1970	27
ΑΘ. ΚΟΥΚΟΥΡΑΣ Εφ. ΕΥΒΟΪΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ 29-6-1966	28
Χ. ΣΜΠΑΡΟΥΝΗΣ Εφ. ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΟΥ Ιούνιος 1966.....	28
ΧΡ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Εφ. ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 15-4-1970	28
ΧΡ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΗΜΕΡΗΣΙΑ 8-8-1970.....	28
Στο κενό	29
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ Εφ. ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ Μάιος 1970	30
ΧΡ. ΛΕΒΑΝΤΑΣ Εφ. Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 27-1-1972	30
ΧΡ. ΛΕΒΑΝΤΑΣ Εφ. Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 31-10-1970	30
Εφ. ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ 7-5-1966	30
Τ. ΡΟΥΜΑΓΙΑΝΝΑΣ Εφ. ΠΡΟΟΔΟΣ 10-10-1951.....	30
ΚΙΤΣΙΟΣ ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ Εφ. ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ 22-5-1970	31

ΜΠΑΜΠΗΣ ΚΛΑΡΑΣ Εφ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΒΡΑΔΥΝΗ 23-12-1970	32
ΠΑΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Αθήνα 1971.....	33
ΣΤΑΘΗΣ ΠΡΩΤΑΙΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 10-6-1971.....	36
ΝΤΙΝΟΣ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ Εφ. ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ 15-8-1971	37
ΠΙΤΣΑ ΓΑΛΑΖΗ Εφ. ΓΝΩΜΗ Λευκωσίας Κύπρου 22-8-1971	38
Ταπεινή υπόθεση	39
ΑΓΓ. ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 16-12-1966	40
ΑΓΓ. ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 5-1-1971	40
ΑΓΓ. ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 11-3-1972	40
ΑΓΓ. ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ Αύγουστος 1975.....	40
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Εφ. ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ 18-3-1972.....	41
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ Εφ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 22-7-1970.....	42
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ Εφ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2-3-1972.....	42
ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ Εφ. ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ 14-3-1972	43
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. Η ΗΜΕΡΑ 22-3-1972	43
ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΟΥΚΟΛΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ τόμος 3ος.....	44
ΙΑΣΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ τ. 109 Απρίλιος 1972	49
ΜΑΡΙΑ ΔΕΔΕ περ. ΙΩΛΚΟΣ Νοέμβριος 1966.....	49
Πικρή μνήμη.....	50
Γ.Μ. ΠΟΛΙΤΑΡΧΗΣ περ. ΣΤΑΘΜΟΙ τ. 1/1972	52
ΧΡ. ΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. Η ΗΜΕΡΗΣΙΑ 25-1-1972	52
ΑΠ. ΖΟΡΜΠΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 21-5-1972.....	53
ΚΙΤΣΙΟΣ ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ Εφ. Η ΚΑΡΔΙΤΣΑ 29-5-1972	55
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ περ. ΦΩΚΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ Μάιος 1972.....	56
ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥΝΗΣ περ. ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΩΡΑ Ιούλιος 1972.....	57
ΣΠΥΡΟΣ ΖΕΖΑΣ Εφ. ΘΑΡΡΟΣ 24-9-1972	58
ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΑΠΛΙΩΤΗΣ Εφ. ΣΗΜΑΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ 17-11-1972	58
Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 12-5-1966, Εφ. ΕΘΝΟΣ 29-3-1967, Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 29-3-1967 και 2-10-1972, Εφ. ΔΗΜ. ΑΛΛΑΓΗ 30-3-1967, Εφ. ΕΘΝ. ΚΗΡΥΞ 29-7-1976	59
Γράμμα στον Σκαρίμπα	60
ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Εφ. ΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 15-11-1972	62
ΑΡΤΕΜΙΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ περ. ΕΠΙΛΟΓΕΣ Φεβρουάριος 1973.....	63
ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΟΥΚΕΛΑΤΟΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΡΧΙΑ Μάρτιος 1973.....	65
Γ.Δ. ΚΑΨΩΜΕΝΟΣ περ. ΚΡΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Φεβρουάριος 1973	66
ΣΗΦΗΣ ΚΟΛΛΙΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 2-9-1973.....	67
Π.Β. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ 30-12-1973	68
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 13/1/1974	69
Κ. ΑΒΡΑΑΜ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 20-1-1974	71
Αναπηρικό καροτσάκι.....	72
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 17-2-1974.....	74

ΜΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ περ. ΜΟΡΦΕΣ	75
ΑΓΓ. ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ, 21-2-1974	75
Εφ. ΤΑ ΝΕΑ 27-2-1974.....	75
ΚΙΤΣΙΟΣ ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ περ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ Φεβρουάριος 1974	76
ΚΙΤΣΙΟΣ ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ Εφ. ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΣ 6-3-1974.....	79
Προς το παρελθόν	82
ΤΑΚΗΣ ΟΡΕΙΝΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 24-3-1974	83
ΣΕΡΑΦ. ΤΣΙΤΣΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 19-9-1974.....	84
ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ περ. ΓΡΑΜΜΑΤΑ Ιούνιος 1974	86
ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 13-10-1974.....	86
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ Εφ. ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ Μάιος 1970	87
Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΛΑΡΙΣΑΣ 30-1-1972.....	87
Περ. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ Οκτώβριος 1966	87
Εφ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΒΟΛΟΥ 16-10-1974.....	87
Γ. ΚΑΡΑΛΗΣ Εφ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 21-2-1974, ΜΑΝ. ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ Εφ. ΜΩΡΙΑΣ 5-1-1974, Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΗΜΕΡΑ ΠΑΤΡΩΝ 5-1-1974, ΑΓΓ. ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 21-2-1974, ΖΗΣΗΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ Εφ. ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ 2-11-1974, ΧΡ. ΛΕΒΑΝΤΑΣ Εφ. Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 8-2-1974.....	88
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	89
ΣΤΕΦ. ΣΑΚΕΛΑΡΗΣ Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 19-11-1974.....	89
Κ. ΑΒΡΑΑΜ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 24-7-1975	90
ΔΗΜ. ΣΤΑΜΕΛΟΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 26-8-1975	91
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ Εφ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Δεκέμβριος 1974.....	91
ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΑΜΝΑΤΟΣ Εφ. Ο ΣΤΟΧΟΣ 19-8-1975.....	91
Ζωή μου σε ανάλωσα	92
Π.Β. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ Εφ. ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ 24-8-1975	93
ΠΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ περ. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ Σεπτέμβριος 1975.....	94
ΒΑΣ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 25-9-1975	95
Ελεγείο στον Κώστα Βάρναλη (περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ τ. 143/1975).....	96
ΠΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Εφ. ΡΟΥΜΕΛΗ Νοέμβριος 1975	97
ΑΠ. ΖΟΡΜΠΙΑΣ περ. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ Νοέμβριος 1975	98
ΣΤΑΜΟΣ ΜΑΡΑΝΤΟΣ Εφ. ΑΘΗΝΑΪΚΗ 5-11-1975.....	99
ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 20-11-1975.....	99
ΤΑΚΗΣ ΘΕΡΜΟΠΥΛΙΩΤΗΣ περ. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ Φεβρουάριος 1976.....	100
ΜΑΝ. ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ Εφ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΦΩΝΗ Ιανουάριος 1976	101
ΑΓΓΕΛΟΣ ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ 13-2-1977.....	101
ΑΝ. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ Εφ. Ο ΔΗΜΟΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Ιούνιος 1976.....	102
ΜΑΝ. ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ Εφ. ΦΩΝΗ ΑΧΑΪΑΣ Ιούλιος 1976	102
ΜΑΝ. ΓΙΑΛΟΥΡΑΚΗΣ Εφ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ Ιούλιος 1976	103

ΜΑΝ. ΓΙΑΛΟΥΡΑΚΗΣ Εφ. ΑΘΗΝΑΪΚΗ Ιούνιος 1976	103
ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 22-7-1976.....	104
ΚΩΣΤΑΣ ΑΒΡΑΑΜ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Ιούλιος 1976	105
Τύψη	106
Δ. ΣΤΑΜΕΛΟΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 4-9-1976	107
Π.Β. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ 19-9-1976	108
ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΑΝΟΣ περ. ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΕΣΤΙΑ Δεκέμβριος 1976	109
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 14-10-1976.....	110
ΚΩΣΤΗΣ ΚΟΚΟΡΟΒΙΤΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 25-11-1976	111
ΓΙΩΡΓΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 25-11-1976.....	111
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 29-12-1976.....	112
ΑΠ. ΖΟΡΜΠΑΣ περ. ΣΤΕΡΑ ΕΛΛΑΣ Ιανουάριος 1977.....	113
Μια Ιστορία	114
ΤΑΣΟΣ ΠΑΠΙΑΣ Επιστολή 3-2-1977	117
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΜΠΑΣ Εφ. Ο ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ Φεβρουάριος 1977.....	118
ΠΑΥΛΟΣ ΦΛΩΡΟΣ περ. ΝΕΟΣ ΛΟΓΟΣ Απρίλιος 1977	119
ΠΑΥΛΟΣ ΦΛΩΡΟΣ περ. ΝΕΟΣ ΛΟΓΟΣ Ιούνιος 1977	120
ΘΩΜΑΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 16-6-1978	121
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	122
Οκτάστιχα 53, 54, 55 (Οπτογραφία)	123
Οκτάστιχα 56, 57, 58 (Οπτογραφία)	124
ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΑΝΟΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 16-11-1977	125
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΖΟΡΜΠΑΣ Εφ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ Δεκέμβριος 1977	126
ΜΑΝ. ΓΙΑΛΟΥΡΑΚΗΣ Εφ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ Ιανουάριος 1978	127
ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Μάρτιος 1978	127
ΔΗΜ. ΣΤΑΜΕΛΟΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 27-9-1979	128
ΑΛΕΚΑ ΔΗΜΟΥ Εφ. ΘΕΣΣΑΛΙΑ Οκτώβριος 1979	129
Δ. ΚΟΡΕΛΗΣ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Οκτώβριος 1979.....	129
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ 19-10-1979	130
ΜΑΝ. ΓΙΑΛΟΥΡΑΚΗΣ Εφ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ Οκτώβριος 1979 .	130
ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ Εφ. ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΚΗΡΥΞ 2-11-1979	131
Οι σκιές	132
Θ.Α. ΛΑΪΝΑΣ Εφ. ΦΘΙΩΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 10-11-1979.....	133
ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Ιανουάριος 1980.....	134
ΔΗΜ. ΓΙΑΚΟΣ Εφ. Η ΒΙΒΛΙΕΜΠΟΡΙΚΗ Νοέμβριος 1979	136
Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 6-12-1979.....	137
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 13-12-1979.....	138
ΠΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ περ. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ Δεκέμβριος 1979	139
Οι τσιγγάνοι	140
ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ Δεκέμβριος 1979	141
Π. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ περ. ΜΕΤΕΩΡΑ Δεκέμβριος 1979	142

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ περ. ΝΕΩΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	143
Κ. ΑΒΡΑΑΜ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΡΟΥΜΕΛΗ Φεβρουάριος 1980	143
Εφ. ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ 7-3-1970, 11-4-1970, 25-9-1971 και 29-1-1972	
Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 7-4-1970 και 22-2-1972, Εφ. ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ 24-5-1970,	
Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 8-2-1980.....	144
Περ. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ Απρίλιος 1980 και Ιούλιος 1980, Εφ. ΕΘΝΟΣ 18-5-1966	
Εφ. ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 21-8-1971, Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 29-3-1967 και 20-4-1970	145
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ 31-10-1980	146
Εφ. ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΚΗΡΥΞ ΠΑΤΡΩΝ 17-10-1980	146
ΣΕΡ. ΤΣΙΤΣΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 23-10-1980.....	147
Δακρυσμένος καθρέφτης.....	149
ΔΗΜ. ΣΤΑΜΕΛΟΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 24-12-1980	150
ΜΑΝ. ΓΙΑΛΟΥΡΑΚΗΣ Εφ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ Οκτώβριος 1980 .	150
ΑΓΓΕΛΟΣ ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ 14-11-1980.....	150
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Δεκέμβριος 1980.....	150
ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ Εφ. ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ Νοέμβριος 1980.....	151
Γ. ΣΚΟΥΡΑΣ Εφ. ΝΕΧΩΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ Δεκέμβριος 1980.....	152
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΚΟΡΕΛΗΣ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Ιανουάριος 1981.....	152
ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ	
30-12-1980	153
ΚΩΣΤΑΣ ΑΒΡΑΑΜ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΡΟΥΜΕΛΗ Φεβρουάριος 1981	154
ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΑΝΟΣ περ. ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ	154
ΑΠ. ΖΟΡΜΠΙΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ, 1-2-1981.....	155
Θ.Μ. ΠΟΛΙΤΗΣ Εφ. ΑΙΤΩΛΙΚΗ 15-3-1981	156
ΘΩΜΑΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 11-6-1981	157
ΘΩΜΑΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ περ. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ Οκτώβριος 1981.....	158
Π. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Εφ. Η ΕΡΕΥΝΑ 21-10-1981	159
Προμάντεμα	160
Μ. ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ Εφ. ΦΩΝΗ ΑΧΑΪΑΣ 25-7-1976.....	161
ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΑΝΟΣ Εφ. ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΔΕΚ. 1976	161
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΗΜΕΡΑ ΠΑΤΡΩΝ 31-10-1981.....	161
Μ. ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ Εφ. ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΚΗΡΥΞ 17-10-1980	161
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 11-11-1981.....	162
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 11-11-1981.....	163
ΤΙΜΩΝΑΣ ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ 23-11-1981	164
ΝΙΚΟΣ ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ περ. Η ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΜΕΤΡΗΣΗ 1981	165
Είναι καιρός	169
ΑΝΘΟΥΛΑ ΖΟΛΔΕΡ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΓΡΑΜΜΗ 26-11-1981	170
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 3-12-1981.....	173
Δ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 21-12-1981	174
Πεταλίδες.....	175

TIM. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ 21-12-1981	176
MAN. ΓΙΑΛΟΥΡΑΚΗΣ Εφ. ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ Δεκέμβριος 1981.....	177
ΒΑΣ. ΔΗΜΟΥΛΑΣ Εφ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Ιανουάριος 1982	177
ΔΕΥΤ. ΚΟΡΕΛΗΣ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Ιανουάριος 1982.....	177
ΘΩΜΑΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 21-1-1982	178
ΚΩΣΤΑΣ ΑΒΡΑΑΜ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΡΟΥΜΕΛΗ Φεβρουάριος 1982	179
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ περ. ΝΕΩΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Μάρτιος 1982	180
ΑΝΘΟΥΛΑ ΖΟΛΔΕΡ Εφ. ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ 5-3-1982	181
ΑΝΘΟΥΛΑ ΖΟΛΔΕΡ Εφ. ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ 5-3-1982	182
ΔΗΜ. ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 30-3-1982	183
MIX. ΣΤΑΦΥΛΑΣ, ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΕΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ 1982	183
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ περ. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ Δεκέμβριος 1981.....	183
Ποίημα 88 (Κουκίδες και ψηφία)	184
ΝΤΙΝΟΣ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ περ. ΕΡΕΥΝΑ Απρίλιος 1982.....	185
ΔΗΛΩΜΑ ΤΙΜΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ 30-6-1982.....	186
Η βάρκα περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ τ. 25/1983	187
Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 15-6-1982 και 6-7-1982	188
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΣΚΟΥΡΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 11/7/1982	189
ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΔΗΜΟΥΛΗΣ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1983	190
Ε.Γ. ΣΚΟΥΡΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 16-1-1983	192
ΛΙΤΣΑ ΙΑΚΩΒΟΥ-ΓΩΓΟΛΙΝΑ, Εφ. ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΝ ΦΩΣ Φεβρουάριος 1983 ...	193
ΧΡ. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ Εφ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Μάρτιος 1983.....	194
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ 27-1-1983	194
Απόκρυφο	195
ΓΕΩΡΓ. ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 10-3-1983	196
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 13-3-1983.....	197
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ περ. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ 1983.....	198
ΣΕΡ. ΤΣΙΤΣΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 26-5-1983.....	199
Κ. ΑΒΡΑΑΜ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΡΟΥΜΕΛΗ Ιούνιος 1983.....	200
ΣΕΡ. ΤΣΙΤΣΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 12-6-1983.....	201
Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 12-7-1983	202
ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΕΛΦΙΚΗΣ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΙΑΣ 14-8-1983	203
Ερωτικό	204
Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 19-8-1983.....	205
ΔΗΜ. ΓΙΑΚΟΣ Εφ. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΚΗ Αύγουστος 1983.....	206
ΦΡ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ Εφ. ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 21-8-1983	206
Περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΡΟΥΜΕΛΗ Οκτώβριος 1983, Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ Σεπτέμβριος 1983, περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Οκτώβριος 1983	207
Γ. ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ, 22-9-1983.....	208
ΚΩΣΤΑΣ ΑΒΡΑΑΜ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΡΟΥΜΕΛΗ, Οκτώβριος 1983.....	209
Μινουέτο	210

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, Εφ. Η ΑΛΗΘΕΙΑ Οκτώβριος 1983	211
ΔΑΜ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 18-7-1983.....	211
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 13-11-1983.....	212
ΔΑΜ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 5-12-1983.....	213
Χ.Ν. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Νοέμβριος 1983.....	213
ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ Εφ. ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ, 26-11-1983.....	214
ΑΠ. ΖΟΡΜΠΑΣ περ. ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ Ιανουάριος 1984.....	216
ΑΠ. ΖΟΡΜΠΑΣ Εφ. Ο ΦΙΛΕΥΘΕΡΟΣ 22-1-1984.....	217
Εφ. ΒΡΑΔΥΝΗ 7-2-1984, Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΓΝΩΜΗ 10-2-1984, Εφ. ΤΑ ΝΕΑ 11-2-1984, Εφ. Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ 4-2-1984, Εφ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ Ιανουάριος 1984, περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Ιανουάριος 1984	218
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΕΣΤΙΑ Φεβρουάριος 1984.....	219
Χ.Β. ΧΕΙΜΩΝΑΣ Εφ. ΣΚΙΑΘΟΣ, Ιούνιος 1983	219
Ο φωτογράφος	220
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΣΚΟΥΡΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 23-2-1984.....	221
Περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΡΟΥΜΕΛΗ Φεβρουάριος 1984, Εφ. ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ Μάρτιος 1984.....	223
Φυγή	224
ΙΟΝΙΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ Εφ. Η ΑΥΓΗ ΠΥΡΓΟΥ 12-3-1984.....	225
ΖΗΣΗΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Οκτώβριος 1984	226
ΒΑΣ. ΑΛΕΞΙΟΥ Εφ. ΚΩΣΤΑΛΕΞΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Απρίλιος 1984	226
Εφ. Η ΔΙΚΤΗ Φεβρουάριος 1985	227
ΔΑΜ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 15-7-1985.....	228
ΙΟΝΙΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ Εφ. ΑΥΓΗ ΠΥΡΓΟΥ 24-6-1985	228
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ 19-8-1985	229
ΣΑΚΗΣ ΣΚΟΥΡΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 17-10-1985	230
Γυμνή ψυχή	231
Εφ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ Ιούλιος 1985 και Νοέμβριος 1985.....	232
ΚΙΤΣΙΟΣ ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ Εφ. ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ 9-3-1986	233
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. ΑΛΛΑΓΗ 30-3-1986	234
ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ 20-5-1986	235
Εφ. ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 30-5-1986, Εφ. ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ 30-5-1986, Εφ. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ 30-5-1986.....	236
ΣΑΚΗΣ ΣΚΟΥΡΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 5-6-1986	237
Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 30-6-1986.....	239
Περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Ιούλιος 1986.....	240
Τραγούδι με Οκαρίνα, Εφ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Ιούλιος 1986	241
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 6-11-1986.....	242
Της απελπισίας	244
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΝΕΛ. ΕΝΩΣΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ, 24-11-1986	245

Μοιραίο τραγούδι.....	246
ΣΑΚΗΣ ΣΚΟΥΡΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 30-11-1986	247
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Εφ. ΗΜΕΡΑ ΠΑΤΡΩΝ 17-12-1986.....	248
Π. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Εφ. Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ 30-1-1987.....	249
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 12-2-1987.....	250
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 4-5-1987.....	251
Γ. ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 15-5-1987.....	252
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 21-5-1987.....	254
Στη λύπη.....	257
ΚΙΤΣΙΟΣ ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ Εφ. ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ 21-5-1987	258
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ ΠΑΤΡΑΣ 1-6-1987	259
ΙΟΝΙΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ Εφ. ΑΥΓΗ ΠΥΡΓΟΥ 29-6-1987	260
ΑΠ. ΖΟΡΜΠΑΣ Εφ. Ο ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ Ιούλιος 1987.....	261
ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Αύγουστος 1987.....	262
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΔΗΣ Εφ. ΚΕΡΔΟΣ 27-9-1987	263
Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 19-10-1987.....	264
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Οκτώβριος 1987	265
Γ. ΔΕΠΟΣ περ. ΒΩΜΟΙ Μάρτιος 1987.....	265
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 12-11-1987.....	266
Το σύννορο.....	267
Στερνοί ίσκιοι	267
Π. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Εφ. ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ ΝΕΑ 25-11-1987	268
ΕΠΑΙΝΟΣ ΠΑΝΕΛ. ΕΝΩΣΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ 28-11-1987.....	269
Ευθύνη.....	270
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ ΠΑΤΡΩΝ 11-1-1988.....	271
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 14-1-1988	272
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ περ. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ Μάρτιος 1988.....	274
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ ΠΑΤΡΩΝ 21-3-1988.....	275
Χαμένη συνταγή.....	276
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Εφ. Η ΕΡΕΥΝΑ 27-4-1988.....	277
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 1-5-1988	278
ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ Εφ. ΑΜΑΡΥΝΘΙΑΚΑ ΝΕΑ Μάιος 1988	280
ΧΡ. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Μάιος 1988	280
Ο Σύντροφός μου κι εγώ	281
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ ΠΑΤΡΩΝ 23-5-1988.....	282
ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΒΑΛΗΣ Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Ιούνιος 1988	283
ΣΗΦΗΣ ΚΟΛΛΙΑΣ Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Ιούνιος 1988.....	284
ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 6-9-1988.....	285
Συμμετοχή	287
Ακροβάτης.....	287
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ ΠΑΤΡΩΝ 19-9-1988.....	288

ΚΙΤΣΙΟΣ ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ Εφ. ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ 22-9-1988	289
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 29-9-1988.....	292
Α.Κ. Περ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Νοέμβριος 1988	294
ΔΗΜ. ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ περ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 1989	295
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ, ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ τ. 6ος.....	295
Φαντάσματα.....	296
ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΔΗΜΟΥΛΗΣ, Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Ιούνιος 1989	298
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 5-6-1989	299
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ ΠΑΤΡΩΝ 12-6-1989.....	301
ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΒΑΡΒΕΡΗ-ΒΑΡΡΑ Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 24-7-1989	302
Η θύρα	303
ΤΙΜ. ΣΤΡΟΥΘΙΑΣ Εφ. Η ΓΝΩΜΗ ΠΑΤΡΩΝ 6-11-1989.....	304
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Εφ. Η ΕΡΕΥΝΑ 30-12-1989	305
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΙΚΟΡΕΤΣΟΣ περ. ΕΜΒΟΛΙΜΟΝ Άνοιξη 1990.....	306
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΔΗΣ Εφ. ΚΕΡΔΟΣ 21-3-1990	309
Εφ. ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ τ. 11/12.....	310
Οι ρωγμές.....	315
Στολίδι της σιωπής.....	316
Γ.Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ Εφ. ΣΗΜΑΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ 28-4-1990	317
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 15-5-1990	318
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ Αύγουστος 1990	320
Έλεγχος.....	322
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Αύγουστος 1990.....	323
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΡΑΜΕΡΙΤΗΣ Εφ. ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΗΧΩ 27-8-1990	324
ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Εφ. ΚΩΣΤΑΛΕΞΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Σεπτέμβριος 1990.....	325
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΔΗΣ Εφ. ΚΕΡΔΟΣ 14-11-1990	326
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 29-11-1990.....	327
Ραδιοφωνικός Σταθμός 103 FM Αιτωλοακαρνανίας.....	328
ΔΗΜ. ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ περ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 1991.....	330
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ περ. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ τ. 77/1990.....	330
Ναυαγός	331
ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ Εφ. ΑΜΑΡΥΝΘΙΑΚΑ ΝΕΑ Ιανουάριος 1991	332
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Εφ. Η ΕΡΕΥΝΑ 25-1-1991	333
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ περ. ΕΜΒΟΛΙΜΟΝ 1991.....	334
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 19-3-1991	336
Σκηνίτης	338
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Απρίλιος 1991	339
ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 13-5-1991	341
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΧΑΤΖΙΔΗΣ Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Αύγουστος 1991	342
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 20-11-1991.....	344
ΕΠΑΙΝΟΣ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 20-12-1991	346

Γνώση στερνή	347
Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 19-11-1991.....	348
ΜΑΝ. ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ Εφ. ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΚΗΡΥΞ 18-12-1991.....	348
ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 14-1-1992	348
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Εφ. Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ 4-1-1992.....	349
ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΑΜΝΑΤΟΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Απρίλιος 1992.....	350
ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ Απρίλιος 1992	351
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ Απρίλιος 1992.....	352
ΜΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ περ. ΟΜΠΡΕΛΑ Δεκέμβριος 1990	352
ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΒΑΛΗΣ Εφ. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ Απρίλιος 1992	352
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΡΕΛΛΗΣ Εφ. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 28-5-1992	353
Αγαπημένα πράγματα.....	354
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Εφ. ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ Ιούνιος 1992	355
ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ Εφ. ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ 30-6-1992	356
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 10-7-1992.....	358
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΝΟΥΜΑΣ ΠΥΡΓΟΥ Σεπτέμβριος 1992	358
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Οκτώβριος 1992	359
ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Φεβρουάριος 1993.....	361
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΕΣΤΙΑ 5-12-1992.....	362
ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ περ. ΦΘΙΩΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.....	362
Στιγμές απόβραδες	363
ΕΥΘ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 16-7-1993.....	364
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΡΟΖΟΣ Εφ. ΜΩΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Αύγουστος 1993.....	366
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΡΑΜΕΡΙΤΗΣ Εφ. ΝΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΑ 3-8-1993	367
ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 26-11-1993.....	368
Μηδέν Άγαν	370
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΚΑΛΙΔΗΣ, Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ	371
ΕΠΑΙΝΟΣ ΠΟΙΗΣΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 15-12-1993	375
Χίμαιρα	376
ΤΑΚΗΣ ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 28-11-1993 και 21-12-1993	378
ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ 24-12-1993	379
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΙΚΟΡΕΤΖΟΣ περ. ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ Ιανουάριος 1994.....	381
Όραμα επιστροφής.....	383
ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Μάρτιος 1994	384
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΟΚΥΘΑΣ Εφ. ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 8-5-1994	385
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΟΚΥΘΑΣ Εφ. ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 15-5-1984	387
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ περ. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ Καλοκαίρι 1994	389
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 16-7-1994.....	389
ΔΗΜ. ΣΤΑΜΕΛΟΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 16-7-1994	389
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 25-9-1994.....	390
Θα με πάρεις.....	391

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΖΑΒΡΑΔΙΝΟΥ Εφ. ΑΤΤΙΚΗ 2-12-1994	392
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ 29-12-1994	393
ΔΗΜ. ΣΤΑΜΕΛΟΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 27-10-1994	393
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ τομ. 12	393
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΧΑΤΖΙΔΗΣ Εφ. ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 18-12-1994.....	394
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΝΟΥΜΑΣ Δεκέμβριος 1994.....	396
ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ Εφ. ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ 12-1-1995	397
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 22-1-1995	398
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ 23-3-1995.....	400
Προσκλητήριο.....	401
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 29-3-1995.....	403
ΠΑΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΘΕΡΜΙΩΤΙΚΗ ΗΧΩ Απρίλιος 1995.....	404
ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Φεβρουάριος 1995	404
Γ.Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ περ. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ Φεβρουάριος 1995	404
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ Ιούνιος 1995	405
Κ.Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εφ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 22-3-1995.....	405
Κ. ΦΛΩΡΟΣ Εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ 18-4-1995	406
Εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ 12-5-1995 και 17-5-1995	408
Γυρισμοί	409
ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ (μνήμη Άγγελου Σικελιανού) 15-1-1996	410
Ώρα για πικρό καφέ.....	411
ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΟΘΡΥΩΤΗΣ Εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ 28-3-1996	413
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ περ. ΙΒΥΚΟΣ Ιούλιος 1996.....	414
ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Μάιος 1996.....	414
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΖΑΔΕΣ Εφ. ΕΞΟΡΜΗΣΗ 28-7-1996	415
ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΟΘΡΥΩΤΗΣ Εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ 3-10-1996	417
Κύκλος	418
ΝΙΚΗ ΜΙΧ. ΚΑΤΣΙΚΑΔΗ Εφ. ΠΑΛΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ Απρίλιος 1997	419
ΑΣΠΑ ΞΥΔΗ Εφ. Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ Οκτώβριος 1997	421
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ περ. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ Β' εξάμηνο 1997	422
ΠΙΤΣΑ ΑΣΤΕΡΗ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Δεκέμβριος 1997.....	423
ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΒΑΛΗΣ Εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ 4-12-1997.....	424
Τα κλειδιά	425
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ περ. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ τ. 110/1998.....	426
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ 24-1-1998	427
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ 4-2-1998	428
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΝΟΥΜΑΣ Μάρτιος 1998.....	429
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Μάρτιος 1998	430
ΝΕΝΑ ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ Εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ 9-4-1998 και περ. ΠΑΡΟΥΣΙΑ Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1998	431
Θανυσμός	433

ΝΤΙΝΟΣ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Μάιος 1998	434
Πικρή πορεία	435
Οι σταυροί.....	436
Όλα δεξιά	437
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ, ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ τ. 17	438
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 1999	438
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ Απρίλιος 1999.....	439
ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Μάιος 1999.....	441
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ 13-5-1999	442
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΦΥΚΑΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 29-5-1999	443
Πετροχελίδονο.....	445
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ 8-1-2000	446
Αιωνιότητα	447
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Ιανουάριος 2000.....	448
ΔΗΜ. ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2000	450
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ Φεβρουάριος 2000.....	450
ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Εφ. ΦΩΝΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ 14-2-2000	451
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Επιστολή 20-11-2000	452
ΔΗΜ. ΣΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2001	453
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ τ. 136/2001	454
ΘΑΝ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ τ. 427/2001.....	454
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ περ. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ τ. 119-120/2001	454
Οι δέκα εντολές	455
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΕΥΒΟΪΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ 11-5-2001	456
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ 17-9-2001	458
ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ Οκτώβριος 2001	460
Ι.Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2002	460
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ Επιστολή 7-11-2001	461
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ 23-2-2002	462
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Εφ. ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ 25-4-2002	463
Στερνές νύχτες	464
ΜΙΧ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ τ. 144/2002	465
ΔΙΟΝ. ΚΩΣΤΙΔΗΣ περ. ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ τ. 442 Απρίλιος 2002.....	465
ΑΣΠΑ ΞΥΛΗ Εφ. Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ Απρίλιος 2002	466
ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2004	467
ΕΥΕΡΓΕΤΗΡΙΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ 29-1-2006.....	468
Εμπαρμένη.....	469
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ 30-9-2006	470
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ περ. ΠΑΡΙΑΝΑ Μάρτιος 2009	471
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΚΩΣΤΙΔΗΣ περ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΚΕΨΗ Οκτώβριος 2009.....	472
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΟΥΣΟΣ Επιστολή Αύγουστος 2009	473

Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΣ Εφ. ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 10-3-2010	474
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ Απρίλιος 2010.....	476
ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ περ. ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ Μάρτιος 2011.....	477
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ Δεκέμβριος 2011	479
ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ περ. ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ Δεκέμβριος 2012	480
ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ περ. ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ Σεπτέμβριος 2016.....	483
Τελευταία προσευχή.....	485
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	486